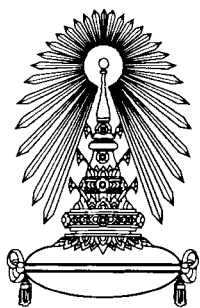

ฉบับนี้จัดทำขึ้นจาก
สถาบันภาษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วารสาร

ภาษาปริทัศน์

วารสารสำหรับผู้ที่อยู่ในแวดวงการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
ที่แสวงหาความหมายข้อมูลข่าวสาร
จากทัศนะของผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ

ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา วงศ์โสธร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์กัญจน์วิภา ฤทธิประศาสน์

รองศาสตราจารย์ ดร. สุพัฒน์ สุขมณลสันต์

รองศาสตราจารย์นราพร จันทรีโอชา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กุลพร หิรัญบุรณะ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริพร พงษ์สุรพิพัฒน์

บรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปัญชลี วาสนสมสิทธิ์

กองบรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์เสาวภา ฉายะบุรกุล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลธิป ชาญชัยฤกษ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์องค์อร ธนนานถ

อาจารย์เสมอทิพย์ กาญจนจาริ

อาจารย์พิมพ์พรณ ศรีวรรณนะ

ฝ่ายจัดพิมพ์

นางสุรรัตน์ คงสมปราชญ์

นางสาวนิรมล เยี่ยมแสงทอง

ฝ่ายจัดการและเผยแพร่

นางสุรัชดี วิริยะยิ่งศิริ

ฝ่ายศิลปกรรมและภาพ

นายมนตรี พุกเจริญ

นายสุรภูมิ เพ็ญวงศ์

วารสาร ภาษาปริทัศน์

เป็นวารสารวิชาการของสถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. เผยแพร่ความรู้ภาษาอังกฤษ ตลอดจนความก้าวหน้าทางวิชาการเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
2. เผยแพร่ความเคลื่อนไหวภายในแวดวงการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ตลอดจนเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระหว่างครูอาจารย์ภาษาอังกฤษในสถาบันต่างๆ
3. ส่งเสริมให้อาจารย์และผู้ทรงคุณวุฒิเสนอผลงานทางวิชาการ และมีส่วนร่วมในด้านการเผยแพร่วิชาการ และให้บริการแก่สังคม กำหนดออกปีละ 1 ฉบับ

การตีพิมพ์บทความใดๆ ในวารสารเล่มนี้ จะต้องได้รับอนุญาต
เป็นลายลักษณ์อักษรจากกองบรรณาธิการ “ภาษาปริทัศน์” ก่อน

บทความในวารสารเล่มนี้เป็นความคิดเห็นของผู้เขียนแต่ละท่าน
คณะกรรมการจัดทำวารสาร “ภาษาปริทัศน์” ไม่จำเป็นต้องเห็น
ด้วยเสมอไป

วารสารภาษาปริทัศน์ ได้รับเงินสนับสนุนค่าพิมพ์จากจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย

บทบรรณาธิการ

วารสารภาษาปริทัศน์ฉบับนี้มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญหลายประการด้วยกัน เริ่มจากความหลากหลายของบทความที่สะท้อนถึงทัศนะและประสบการณ์ของบุคลากรด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษจากสถาบันการศึกษาต่างๆ อันจะก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความรู้ ความคิด และมุมมอง ที่มีตักว้างขวางยิ่งขึ้น ความเปลี่ยนแปลงอีกประการหนึ่งก็คือ การเปิดคอลัมน์ “มุมทัศนะ” เพื่อเป็นเวทีนำเสนอประสบการณ์จากการเรียนการสอนภาษาอังกฤษหรืองานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องของผู้เขียน ซึ่งผู้อ่านอาจนำไปประยุกต์ให้เป็นประโยชน์ในการเรียนการสอนของตนต่อไป

หลากหลายบทความที่ท่านผู้อ่านจะได้พบในฉบับนี้ ได้แก่

ภัสสร สิงคาลวณิช รายงานผลการประเมินผลบทเรียนวิชาภาษาอังกฤษบัณฑิตศึกษาทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์ ซึ่งเป็นตัวอย่างของการทำวิจัยในชั้นเรียน (classroom-based research) ที่แม้จะมีขอบเขตขนาดเล็กแต่ผลที่ได้ก็สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในการปรับปรุงการเรียนการสอนและบทเรียนให้ตรงกับความต้องการและความสามารถของผู้เรียนอันจะก่อให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียนอย่างแท้จริง

อัญทิการ์ โรงสะอาด ศึกษาเจตคติของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในเรื่องการตอบคำถามครูผู้สอนในชั้นเรียนภาษาอังกฤษ เพื่อหาทางแก้ปัญหาที่ผู้เรียนไทยส่วนใหญ่มักไม่ตอบคำถามหรือแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน ข้อสรุปและข้อเสนอแนะของผู้เขียนนั้นสามารถใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาในชั้นเรียนได้เป็นอย่างดี

สุพัฒน์ สุกมลสันต์ อธิบายเรื่องความตรงเชิงสภาวะสันนิษฐาน หรือ construct validity โดยการวิเคราะห์ความสามารถหลากหลายด้วยวิธีหลาย (multitrait-multimethod analysis) เป็นวิธีการอีกวิธีการหนึ่งซึ่งเป็นประโยชน์สำหรับผู้ทำวิจัยและผู้สร้างแบบทดสอบต่างๆ ที่จะใช้ในการสร้างคุณค่าและความน่าเชื่อถือให้กับเครื่องมือวิจัยหรือแบบทดสอบที่ตนสร้างขึ้น

ปรีมา มัลลิกะมาส เสนอแนะแนวทางการสอนที่เน้นเรื่องคำปรากฏร่วมในภาษาอังกฤษ (collocation) โดยชี้ให้เห็นสาเหตุหลักของปัญหาและอธิบายเรื่องคำปรากฏร่วมที่เป็นลักษณะที่สำคัญในภาษาอังกฤษแต่ผู้เรียนมักขาดความรู้เรื่องนี้ โดยได้แสดงตัวอย่างแบบฝึกหัดและกิจกรรมสำหรับสอนเรื่องคำปรากฏร่วมเพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียน

อภิศักดิ์ ภูพิพัฒน์ แนะนำกิจกรรมในชั้นเรียนที่น่าสนใจ คือการนำเรื่องข่าวชั้นภาษาอังกฤษที่สามารถพบได้ทั่วไปตามหน้าหนังสือหรือนิตยสาร หรือทางอินเทอร์เน็ต มาใช้ในการสอนศัพท์สำนวน และอื่น ๆ กับผู้เรียน

มณฑนา มีมาก สำรวจความต้องการและปัญหาในการใช้ภาษาอังกฤษของตำรวจท่องเที่ยวที่ปฏิบัติราชการอยู่ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งต้องติดต่อสื่อสารกับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศอยู่เสมอ นับเป็นตัวอย่างของการสำรวจความต้องการการใช้ภาษาอังกฤษ (needs analysis) ในชีวิตจริงที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่ต้องการสำรวจความต้องการการใช้ภาษาอังกฤษของผู้ที่อยู่ในวิชาชีพอื่นๆ ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนอย่างแท้จริง

พิชญ์สินี ขาวอุไร วิเคราะห์ความผิดพลาดในงานเขียนของนักศึกษาสถาบันราชภัฏนครปฐม ซึ่งเป็นตัวอย่างของการวิจัยในชั้นเรียน (classroom-based research) ที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนภาษาอังกฤษสามารถเอาชนะอุปสรรคต่างๆ เพื่อก้าวสู่ความสำเร็จในการเรียนของตน

ส่วนในคอลัมน์มุขัตศนะนั้น ศักดิ์สิทธิ์ แสงบุญ ถ่ายทอดประสบการณ์จากการสอนการเขียนให้กับนักศึกษาบัณฑิตศึกษา ที่สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ โดยเริ่มตั้งแต่คำถามแรกว่าจะสอนอะไร ไปจนถึงคำถามสำคัญที่ผู้สอนภาษาอังกฤษชาวไทยทุกคนคงจะเคยถามตนเองว่าจะสอนด้วยภาษาอะไรและมากนักน้อยเพียงใด ซึ่งน่าจะช่วยตอบคำถามในใจของผู้สอนภาษาอังกฤษหลาย ๆ คนได้

พรพิมพ์ กิจศิริพันธุ์ แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้อ่านอันเกิดจากการเปลี่ยนหนังสือภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยเล่มแรก ทั้งในเรื่องของอุปสรรคอันเกิดจากคำศัพท์สำนวน หรือการแปลชื่อเฉพาะต่างๆ รวมถึงการตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นซึ่งเป็นประสบการณ์ที่ผู้แปลทั้งหลายอาจจะเคยประสบมาเช่นกัน นอกจากนี้ผู้เขียนยังได้ให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์กับผู้สอนภาษาอังกฤษทั้งหลายที่อาจจะกำลังสอนหรือมีความต้องการสอนแปลกับผู้เรียนชาวไทยด้วย

ทางกองบรรณาธิการหวังว่าบทความต่างๆ ในวารสารภาษาปริทัศน์คงจะเป็นประโยชน์แก่การเรียนการสอนหรือการทำวิจัยของท่านผู้อ่านบ้างตามสมควร

บรรณาธิการ

วารสาร ภาษาปริทัศน์

ฉบับที่ 20 ปี 2545-2546

1	การประเมินผลบทเรียนวิชาภาษาอังกฤษบัณฑิตศึกษาทางด้าน
สถาปัตยกรรมศาสตร์
ภัสสร สิงคาลวณิช
27	การศึกษาเจตคติของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ในเรื่องการตอบคำถามครูผู้สอนในชั้นเรียนภาษาอังกฤษ
อัญทิการ์ โรงสะอาด
48	การวัดความตรงเชิงสภาวะสันนิษฐานโดยการวิเคราะห์
ความสามารถหลากหลายด้วยวิธีหลากหลาย
สุพัฒน์ สุขมลสันต์
62	บทบาทของคำปรากฏร่วมในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ
ปรีมา มัลลิกะมาส
77	การใช้ไจ้กสอนเรื่องคำในภาษาอังกฤษ
อภิศักดิ์ ภูพิพัฒน์
110	การวิเคราะห์ความต้องการและปัญหาในการใช้ภาษาอังกฤษ
ของตำรวจท่องเที่ยว
มณฑนา มีมาก
137	การศึกษาข้อผิดพลาดในการเขียนเรียงความภาษาอังกฤษ: กรณีศึกษา
นักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษสถาบันราชภัฏนครปฐม
พิชญ์สินี ชาวอุไร
157	มุมทัศน์: ประสบการณ์จากการสอนเขียน
ศักดิ์สิทธิ์ แสงบุญ
167	มุมทัศน์: พระฝรั่ง-ประสบการณ์การแปลหนังสือเล่มแรก
พรพิมพ์ กิจศิริพันธุ์

การประเมินผลบทเรียนวิชาภาษาอังกฤษบัณฑิตศึกษาทางด้าน สถาปัตยกรรมศาสตร์

ภัสสร สิงคาลวณิช

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในการศึกษาในระดับปริญญาโท ผู้เรียนจำเป็นต้องศึกษาค้นคว้าจากตำราและบทความภาษาอังกฤษเป็นจำนวนมาก ผู้เรียนต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ และมีทักษะการเรียนรู้ในระดับที่ดีพอ เพื่อช่วยให้การศึกษาประสบความสำเร็จตามความต้องการของผู้เรียน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งตระหนักในความสำคัญของภาษาอังกฤษในการศึกษาในระดับสูง จึงได้ดำเนินการขอให้สถาบันภาษาเปิดรายวิชาสำหรับนิสิตในระดับปริญญาโทของคณะ และเพื่อสนองความต้องการของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันภาษาจึงได้จัดทำหลักสูตรของรายวิชานี้ขึ้น ตามรายละเอียดของเนื้อหาวิชาที่คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ระบุ โดยมีคณาจารย์จากสถาบันภาษาเป็นผู้เขียนบทเรียนขึ้นทั้งหมด และได้ทำการเปิดสอนรายวิชาภาษาอังกฤษบัณฑิตศึกษาทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์ (English for Architecture Graduates) ตั้งแต่ปีการศึกษา 2543 เป็นต้นมา

บทเรียนหรือวัสดุการสอนถือเป็นองค์ประกอบหลักในการเรียน Tomlinson (1998) กล่าวถึงลักษณะของบทเรียนที่ดีว่าควรมีความหลากหลาย มีความแปลกใหม่ มีการนำเสนอที่น่าสนใจ มีเนื้อหาที่ผู้เรียนสนใจ และให้โอกาสได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ บทเรียนที่ดีควรเป็นบทเรียนที่ช่วยในการเรียนรู้ของผู้เรียน มากกว่าจะเป็นการทดสอบผู้เรียน เป็นบทเรียนที่ผู้เรียนรู้สึกว่าเป็นประโยชน์ และมีความเกี่ยวข้องกับผู้เรียนโดยตรง บทเรียนควรช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาความมั่นใจ โดยมีกิจกรรมที่ทำทลายความสามารถและไม่ยุ่งเกินไป ทั้งยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์และทักษะการวิเคราะห์ นอกจากนี้บทเรียนควรนำเสนอภาษาที่ใช้จริง เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เห็นลักษณะของภาษาตามที่ใช้จริง ซึ่งมีความหลากหลายและแตกต่างจากภาษาที่พบในหนังสือที่เขียนขึ้นเฉพาะเพื่อสอนภาษาอังกฤษโดยทั่วไป

การที่จะให้ได้มาซึ่งบทเรียนที่ดีและเหมาะสมกับผู้เรียนนั้น การประเมินบทเรียนเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะการประเมินจะช่วยตอบคำถามว่าบทเรียนใดช่วยในการเรียนรู้ของผู้เรียน (Weir and Roberts, 1994) Ellis (1997) แบ่งการประเมินเป็น 2 ประเภท คือ การประเมินแบบทำนาย เพื่อช่วยในการตัดสินใจเลือกวัสดุการสอนที่เหมาะสม และการประเมินแบบย้อนหลัง ซึ่งเป็นการประเมินเพื่อใช้ในการพิจารณาว่าวัสดุการสอนที่ใช้แล้วนั้นได้ผลดีหรือไม่ การประเมินแบบที่ 2

นี้มีความสำคัญเพราะช่วยผู้สอนตัดสินใจว่า บทเรียนและกิจกรรมใดใช้ได้ผลจริง ส่วนที่ไม่ได้ผลควรปรับเปลี่ยนอย่างไรให้ดีขึ้นในอนาคต การประเมินนี้สามารถทำได้ทั้งในระดับมหภาค (macro) เพื่อประเมินบทเรียนทั้งหมด และในระดับจุลภาค (micro) โดยการเลือกกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งในบทเรียน มาทำการประเมินโดยละเอียด ในแง่ของเนื้อหา Ellis แบ่งการประเมินเป็น 3 ประเภท ได้แก่ การประเมินโดยเน้นที่ผู้เรียน (Student-based evaluation) เพื่อดูเจตคติของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียน ความคิดเห็นของผู้เรียนว่ามีความพอใจกับบทเรียน และกิจกรรมหรือแบบฝึกหัดหรือไม่ คิดว่าบทเรียนเป็นประโยชน์หรือไม่ ซึ่งสามารถทำการประเมินโดยใช้การตอบแบบสอบถาม หรือการสัมภาษณ์ผู้เรียน การประเมินประเภทที่ 2 เป็นการประเมินโดยเน้นที่ผล (Response – based evaluation) หมายถึงการประเมินที่ดูผลลัพธ์ขั้นสุดท้าย (product) และกระบวนการ (process) ที่เกิดขึ้น และประเภทที่ 3 คือ การประเมินโดยเน้นการเรียนรู้ (Learning – based evaluation) ซึ่งเป็นการประเมินเพื่อดูว่า ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะและกลวิธีในการเรียนขึ้นหรือไม่ ผู้ประเมินจำเป็นต้องรู้ถึงความรู้ความสามารถของผู้เรียนทั้งก่อนและหลังการเรียน

เนื่องจากรายวิชาภาษาอังกฤษบัณฑิตศึกษาทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์นี้เป็นรายวิชาเปิดใหม่ บทเรียนทั้งหมดเป็นบทเรียนที่สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์รายวิชาที่กำหนดขึ้นตามความต้องการของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์เพื่อเปิดสอนแก่นิสิตปริญญาโทในภาควิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์และภูมิสถาปัตยกรรม ฉะนั้นการประเมินผลบทเรียนชุดนี้ จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้ได้บทเรียนที่ให้ประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนในอนาคต

บทเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษบัณฑิตศึกษาทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์

เนื้อหาของรายวิชานี้เน้นหนักที่การฝึกทักษะในการเรียน (study skills) เพื่อช่วยผู้เรียนในการเรียนในระดับปริญญาโท โดยมีวัตถุประสงค์หลักของรายวิชาคือ ให้นิสิตสามารถพัฒนาทักษะในการเพิ่มพูนคำศัพท์ทางวิชาการและศัพท์ทั่วไป สามารถอ่านเพื่อจับใจความสำคัญและรายละเอียดจากบทอ่านในสาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์ สามารถเขียนโครงร่างสรุปจากบทอ่านทางวิชาการ เขียนโครงร่างที่รัดกุมของบทความทางวิชาการ เขียนสรุปความจากบทอ่านทางวิชาการ และสามารถเขียนบทคัดย่อของงานวิชาการทางสถาปัตยกรรมได้ แหล่งที่มาของเนื้อหาทั้งหมดนำมาจาก ตำรา บทความ วารสารทางวิชาการทางสถาปัตยกรรม และบทความหรือบทอ่านในนิตยสารทางสถาปัตยกรรม ดังนั้นภาษาที่ปรากฏอยู่ในบทเรียนทั้งหมดจึงเป็นภาษาที่พบเห็นและมีการใช้จริง

เนื้อหาบทเรียนของรายวิชานี้ประกอบด้วย

บทเรียนหลัก 7 บทคือ

1. Recognizing the Structure of a Textbook
2. Vocabulary Building
3. Identifying Textual Cohesion
4. Identifying Text Structure
5. Outlining
6. Writing Outlines
7. Writing Abstracts

บทเรียนเสริม บทที่ 1: Writing Bibliographies for Doctoral Dissertations
and Master's Theses

บทเรียนเสริม บทที่ 6: Components of a Research Proposal
: A Sample Article

และแบบฝึกหัดเสริม ท้ายบทที่ 2, 3, 4, 5 และ 7

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการประเมินผลบทเรียนที่ใช้ในรายวิชาภาษาอังกฤษบัณฑิตศึกษาทางด้าน
สถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์หลัก 3 ประการคือ

1. เพื่อศึกษาว่าบทเรียนสนองความต้องการของผู้เรียนได้มากน้อยเพียงใด
2. เพื่อศึกษาว่าผู้เรียนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์รายวิชา และพัฒนาทักษะการใช้ภาษา
ได้มากน้อยเพียงใด
3. เพื่อนำเสนอแนวทางที่จะปรับปรุงแก้ไขบทเรียนในอนาคต

สมมุติฐานการวิจัย

1. บทเรียนจะสามารถสนองความต้องการของผู้เรียนได้
2. ผู้เรียนจะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์รายวิชา และมีความสามารถในการใช้ภาษา
ได้ดีขึ้น

ข้อจำกัดในการวิจัย

เนื่องจากแบบทดสอบที่ใช้ประเมินความสามารถของผู้เรียนก่อน และหลังเรียนไม่สามารถทดสอบเนื้อหาของบทที่ 1 บทที่ 6 และบางส่วนของบทที่ 7 ด้วยข้อจำกัดในด้านเวลา และความยาวของแบบทดสอบ เพราะจำเป็นต้องใช้เวลามากในการอ่านบทความทั้งบทความเพื่อเขียนบทคัดย่อ (บทที่ 7) หรือเขียนโครงร่างของบทความทางวิชาการโดยนิติตไม่มีข้อมูลมาก่อน (บทที่ 6) ดังนั้นในแบบทดสอบจึงเป็นการทดสอบเฉพาะเนื้อหาในบทที่ 2, 3, 4, 5 และบางส่วนของบทที่ 7 เท่านั้น และการประเมินบทเรียนบทที่ 1, 6 และบางส่วนของบทที่ 7 จึงใช้การประเมินจากแบบสอบถามความคิดเห็นผู้เรียนแทน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรของการวิจัย ได้แก่ นิสิตปริญญาโทบัณฑิต ของภาควิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ และภาควิชาภูมิสถาปัตยกรรม ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษบัณฑิตศึกษาทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์ในภาคปลาย ปีการศึกษา 2544 จำนวน 55 คน นอกจากนี้ ประชากรในการวิจัยยังรวมถึงอาจารย์ที่สอนรายวิชานี้ และอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ในการสอนและการออกข้อสอบจำนวนทั้งสิ้น 7 คน ซึ่งตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบทดสอบก่อน-หลังเรียน และแบบสอบถามความคิดเห็นผู้เรียนทุกชุด

เนื่องจากจำนวนประชากรของการวิจัยนี้มีจำนวนไม่มากนัก ผู้วิจัยจึงใช้ผู้เรียน จำนวน 49 คน ซึ่งเป็นผู้ทำทั้งแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน และประชากรที่เป็นอาจารย์ทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน ที่ครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในบทเรียนแต่ละบท

2. แบบสอบถามความคิดเห็นผู้เรียน 3 ชุด ได้แก่

2.1 แบบสอบถามความคิดเห็นก่อนเรียน เพื่อให้ผู้เรียนประเมินความสามารถของตนเองเกี่ยวกับทักษะทางภาษาในหัวข้อที่ตรงกับวัตถุประสงค์หลักของรายวิชา โดยมีคำตอบแบบมาตราวัดประเมินค่า 5 ระดับ

2.2 แบบสอบถามความคิดเห็นหลังเรียน เพื่อให้ผู้เรียนประเมินความสามารถของตนเองอีกครั้ง โดยมีคำตอบแบบมาตราวัดประเมินค่า 5 ระดับ และคำถามแบบปลายเปิดถามความเห็นเกี่ยวกับบทเรียนโดยทั่วไป

2.3 แบบสอบถามความคิดเห็นผู้เรียนเกี่ยวกับบทเรียนแต่ละบท

3. แบบสอบถามความคิดเห็นอาจารย์ เกี่ยวกับความตรงของข้อทดสอบก่อน-หลังเรียน และของแบบสอบถามทุกชุด
4. แบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับบทเรียนโดยรวม

คุณภาพของเครื่องมือ

เพื่อให้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีคุณภาพเชื่อถือได้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม 1 ชุด เพื่อถามความเห็นจากอาจารย์จำนวน 7 ท่าน เกี่ยวกับข้อสอบก่อน-หลังเรียน และแบบสอบถามชุดต่างๆ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จากนั้นได้นำผลจากการตอบแบบสอบถามของอาจารย์มาทำการวิเคราะห์ในเรื่องความตรงเชิงเนื้อหา ผลปรากฏว่า สำหรับแบบทดสอบก่อน-หลังเรียน ค่าความตรงของแบบสอบถามรายข้อวัดด้วยความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item – Objective Congruence) = 0.71 – 1.00 และมีค่าเฉลี่ยความตรงของข้อสอบทั้งฉบับ = 0.974 สำหรับแบบสอบถามความคิดเห็น จากจำนวนคำถาม 27 ข้อ อาจารย์มีความเห็นตรงกับผู้วิจัยในระดับมากที่สุด 25 ข้อ และเห็นด้วยค่อนข้างมาก 2 ข้อ

การเก็บข้อมูล

มีการดำเนินการ 3 ระยะคือ

1. ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน และตอบแบบสอบถามประเมินตนเองก่อนเรียน ในสัปดาห์แรกของการเรียนภาคปลาย ปีการศึกษา 2544
2. ผู้เรียนตอบแบบสอบถามภายหลังการเรียนจบแต่ละบทรวม 7 ชุด
3. ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนและตอบแบบสอบถามหลังเรียน ในสัปดาห์สุดท้ายของภาคเรียน
4. ผู้สอนตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. สถิติบรรยายทั่วไป เช่น ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ
2. t - test เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางภาษาของผู้เรียนก่อน และหลังเรียนและความคิดเห็นของผู้เรียนก่อน และหลังเรียน

ผลการวิจัย

1. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของผลคะแนนสอบก่อนและหลังการเรียนรู้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยของความต่างของคะแนนก่อนและหลังเรียน

		$\bar{X}$	S.D.	df	t
คู่ที่ 1	การเดาความหมายของศัพท์จาก roots และ affixes	.8571	1.42887	48	4.199*
คู่ที่ 2	การเดาความหมายของศัพท์จากบริบท	.4898	1.12031	48	3.060*
คู่ที่ 3	การใช้คำเชื่อมความ	.3878	1.01686	48	2.669*
คู่ที่ 4	การจับใจความสำคัญและรายละเอียด	.5102	1.65985	48	2.152*
คู่ที่ 5	การใช้ referents	.0306	1.03284	48	.207
คู่ที่ 6	การเขียนโครงร่างสรุปจากบทอ่าน	2.4286	2.10468	48	8.077*
คู่ที่ 7	การสรุปความจากบทอ่าน	1.6735	1.26058	48	9.293*
คู่ที่ 8	ข้อสอบรวมทั้งหมด	6.0102	4.95263	48	8.495*

N = 49

* $p < .05$

จากตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่า คะแนนความสามารถในการเรียนก่อนและหลังใช้บทเรียนที่สร้างขึ้นนั้นมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = <.05$) ในทุกทักษะ ยกเว้นทักษะการใช้ referents (คำแทน หรือ คำที่อ้างถึงคำหรือข้อความที่กล่าวมาแล้ว) ซึ่งไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทักษะที่มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันมากที่สุดคือ ทักษะการเขียนโครงร่างสรุปจากบทอ่าน และรองลงมาคือทักษะการสรุปความจากบทอ่าน

2. ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผลการทดสอบก่อนและหลังการเรียนรู้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยของผลการสอบก่อนและหลังเรียน

การสอบ	k	N	$\bar{x}$	S.D.
ข้อสอบหลังเรียน	40	49	24.93	5.1362
ข้อสอบก่อนเรียน	40	49	18.92	4.8220

k = คะแนนเต็ม

จากตารางที่ 2 จะเห็นได้ว่าโดยเฉลี่ยผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ทักษะย่อยทางภาษาที่เรียนเพิ่มขึ้น โดยมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจาก 18.92 คะแนนในการทำข้อสอบก่อนเรียนเป็น 24.93 คะแนนในการทำข้อสอบหลังเรียน

3. ความแตกต่างของผลการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นก่อนเรียนและหลังเรียน

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยของความต่างของความคิดเห็นก่อนและหลังเรียน

	ทักษะ	$\bar{x}$	S.D.	df	t
คู่ที่ 1	การเดาความหมายของศัพท์จากรากศัพท์และบริบท	-.96	.849	47	-7.816*
คู่ที่ 2	การอ่านจับใจความและรายละเอียด	-.73	.736	47	-6.861*
คู่ที่ 3	การอ่านกวาดเพื่อหาข้อมูล	-1.00	.825	47	-8.396*
คู่ที่ 4	การเขียนโครงร่างสรุปจากบทอ่าน	-1.62	.789	47	-14.271*
คู่ที่ 5	การเขียนโครงร่างของบทความทางวิชาการ	-1.71	.898	47	-13.177*
คู่ที่ 6	การสรุปความจากบทอ่าน	-1.44	.987	47	-10.088*
คู่ที่ 7	การเขียนบทคัดย่อ	-1.44	.965	47	-10.315*
คู่ที่ 8	การเขียนเชิงอรรถ บรรณานุกรม และการใช้บรรณานุกรม	-1.00	1.111	47	-6.237*

N = 48

*P = < .05

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่าในการประเมินตนเอง ผู้เรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถของตนเองก่อนเรียนว่าแตกต่างจากความสามารถของตนเองหลังเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = < .05$) ในทุกๆ ทักษะย่อย

4. ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผลการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นก่อนและหลังเรียน

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยของผลการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นก่อนและหลังเรียน

	ทักษะ		$\bar{X}$	N	S.D.
คู่มือที่ 1	การเดาความหมายของศัพท์จากรากศัพท์และบริบท	ก่อนเรียน	2.54	48	.743
		หลังเรียน	3.50	48	.619
คู่มือที่ 2	การอ่านจับใจความและรายละเอียด	ก่อนเรียน	2.96	48	.617
		หลังเรียน	3.69	48	.624
คู่มือที่ 3	การอ่านกวาดเพื่อหาข้อมูล	ก่อนเรียน	2.98	48	.812
		หลังเรียน	3.98	48	.601
คู่มือที่ 4	การเขียนโครงร่างสรุปจากบทอ่าน	ก่อนเรียน	1.98	48	.887
		หลังเรียน	3.60	48	.792
คู่มือที่ 5	การเขียนโครงร่างของบทความทางวิชาการ	ก่อนเรียน	1.63	48	.733
		หลังเรียน	3.33	48	.996
คู่มือที่ 6	การสรุปความจากบทอ่าน	ก่อนเรียน	1.98	48	.863
		หลังเรียน	3.42	48	.739
คู่มือที่ 7	การเขียนบทคัดย่อ	ก่อนเรียน	1.69	48	.748
		หลังเรียน	3.13	48	.815
คู่มือที่ 8	การเขียนเชิงอรรถ บรรณานุกรม และการใช้บรรณานุกรม	ก่อนเรียน	2.85	48	.945
		หลังเรียน	3.85	48	.772

ตารางที่ 4 แสดงว่า ผู้เรียนคิดว่าตนเองมีความสามารถในการใช้ทักษะย่อยทางภาษาได้ดีขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ยจากคำตอบแบบมาตราวัดประเมินค่า 5 ระดับสูงขึ้นในทุกทักษะ ทักษะที่ผู้เรียนมีความเห็นว่ตนเองมีความสามารถเพิ่มขึ้นมากที่สุด ได้แก่ ความสามารถในการเขียนโครงร่างของบทความทางวิชาการ โดยมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจาก 1.63 เป็น 3.33 ความสามารถในการเขียนโครงร่างสรุปจากบทอ่าน เพิ่มขึ้นจาก 1.98 เป็น 3.60 ส่วนทักษะที่ผู้เรียนคิดว่าพัฒนาได้น้อยที่สุดคือ การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญและรายละเอียดโดยมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจาก 2.96 เป็น 3.69

5. แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับบทเรียนรายบทแยกตามทักษะย่อย

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้เรียนต่อเนื้อหาบทเรียนแยกตามทักษะในบทที่ 1 และ 2

หัวข้อคำถามในแบบสอบถามความคิดเห็น	รูปแบบและโครงสร้างของตำรา		การเขียนเชิงอรรถ บรรณานุกรม และการใช้ค้วรชนี		การเดาความหมายของศัพท์จาก roots, affixes		การเดาความหมายของศัพท์จาก synonyms และ antonyms		การเดาความหมายของศัพท์จากบริบท		การใช้พจนานุกรม	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ประโยชน์	4.29	.729	4.29	.756	4.65	.522	4.51	.582	4.59	.574	4.34	.760
2. ระดับความยากง่ายเหมาะสม	3.59	.698	3.63	.720	3.88	.600	3.82	.697	3.98	.629	3.63	.809
3. ความชัดเจนในการนำเสนอ	3.94	.785	3.90	.671	4.24	.630	3.94	.801	4.12	.832	3.79	.832
4. แบบฝึกหัดช่วยในการพัฒนาทักษะ	3.71	.832	3.71	.672	4.08	.702	3.82	.882	3.98	.803	3.83	.797

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้เรียนต่อนโยบายที่เรียนแยกตามทักษะในบทที่ 3, 4 และ 5

หัวข้อคำถามในแบบสอบถามความคิดเห็น	การใช้คำเชื่อมความ		การใช้ referents		การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ (main ideas)		การอ่านกวาดเพื่อจับประเด็น (skimming)		การอ่านกวาดเพื่อหารายละเอียด (scanning)		การหาประเด็นสำคัญของบทอ่าน		การเขียนโครงร่างสรุปจากบทอ่านทางวิชาการ (making an outline)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ความน่าสนใจของบทอ่าน	-	-	-	-	4.06	.663	4.23	.669	4.23	.669	4.11	.567	4.15	.729
2. ประโยชน์	4.47	.634	4.47	.663	4.57	.665	4.49	.576	4.51	.608	4.67	.474	4.78	.417
3. ระดับความยากง่ายเหมาะสม	3.91	.482	3.91	.554	3.94	.497	3.92	.474	3.85	.601	4.02	.649	4.15	.759
4. ความชัดเจนในการนำเสนอ	4.07	.634	4.15	.756	4.09	.658	3.98	.665	4.00	.734	4.22	.593	4.02	.649
5. แบบฝึกหัดช่วยในการพัฒนาทักษะ	3.95	.705	4.00	.694	4.19	.681	4.08	.615	4.08	.675	4.39	.614	4.35	.674

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้เรียนต่อเนื้อหาบทเรียนแยกตามทักษะในบทที่ 6 และ 7

หัวข้อคำถามในแบบสอบถามความคิดเห็น	การเขียนโครงร่างสรุปแบบต่างๆ (writing an outline)		การอ่านวิเคราะห์ส่วนประกอบของบทความวิจัยและบทความทางวิชาการ		การถอดความ		การเขียนสรุปความจากบทความทางวิชาการ (writing a summary)		การฝึกรูปแบบภาษาที่ใช้ในบทความย่อ		การเขียนบทความย่อของบทความทางวิชาการ	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ความน่าสนใจของบทความ	-	-	4.05	.785	-	-	-	-	-	-	4.36	.749
2. ประโยชน์	4.58	.545	4.35	.573	4.50	.544	4.58	.609	4.54	.579	4.48	.646
3. ระดับความยากง่ายเหมาะสม	4.05	.722	4.07	.768	4.06	.740	4.18	.720	4.06	.712	4.10	.678
4. ความชัดเจนในการนำเสนอ	3.91	.610	4.09	.781	4.12	.627	4.08	.665	4.10	.707	4.18	.720
5. แบบฝึกหัดช่วยในการพัฒนาทักษะ	4.12	.625	-	-	4.10	.707	4.04	.699	4.22	.737	4.22	.708

หมายเหตุ 4.51 – 5 = มากที่สุด 3.51 – 4.5 = ค่อนข้างมาก 2.51 – 3.5 = ปานกลาง
 1.51 – 2.5 = ค่อนข้างน้อย 0 – 1.5 = น้อยที่สุด

จากตารางที่ 5 6 และ 7 จะเห็นได้ว่า ในแต่ละทักษะย่อยในบทเรียน 7 บท ผู้เรียน เห็นด้วยในระดับค่อนข้างมาก ถึงมากที่สุด ($\bar{X} = 3.6 - 5$) ทั้งในแง่ความน่าสนใจ ประโยชน์ ความยากง่าย ความชัดเจนในการนำเสนอบทเรียน และลักษณะของแบบฝึกหัดที่ช่วยในการ พัฒนาทักษะ ทักษะที่ผู้เรียนเห็นด้วยว่ามีประโยชน์มากที่สุด คือ การเขียนโครงร่างสรุปจาก บทอ่านทางวิชาการ ($\bar{X} = 4.78$) ทักษะในการหาประเด็นสำคัญของบทอ่าน ($\bar{X} = 4.67$) การเดา ความหมายของศัพท์จาก roots และ affixes ($\bar{X} = 4.65$) และจากบริบท ($\bar{X} = 4.59$) การเขียน โครงร่างของบทความ และการเขียนสรุปความจากบทอ่าน ($\bar{X} = 4.58$) แต่ทักษะที่ได้คะแนนเฉลี่ย น้อยที่สุดในแง่ของประโยชน์ ($\bar{X} = 4.29$) คือ ทักษะการเขียนเชิงอรรถ บรรณานุกรม และการใช้ ดรรชนี และความเข้าใจในเรื่องรูปแบบ และโครงสร้างของตำรา

6. ผลสรุปจากแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนแบบปลายเปิด

6.1 แบบสอบถามความคิดเห็นก่อนเรียน

สิ่งที่ผู้เรียนคาดหวังมากที่สุดจากการเรียนคือ ความสามารถในการอ่าน บทความทางวิชาการและตำรา (30.9%) รองลงมาคือ ความสามารถในการเขียนบทคัดย่อ และ บทความทางวิชาการ (25%) ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ทั้งในการศึกษา การทำงาน และในชีวิตประจำวัน (17.6%) เป็นที่น่าสังเกตว่ามีผู้เรียนจำนวนไม่มากนักที่คาดหวังว่าจะ สามารถ พูด และฟังภาษาอังกฤษได้มากขึ้น (5.9%)

6.2 แบบสอบถามความคิดเห็นหลังเรียน และแบบสอบถามท้ายบท

ความคาดหวัง

ผู้เรียนจำนวน 31.1% คิดว่าตนเองได้ความรู้จากวิชานี้มากเกินความคาดหวัง เรียนแล้วรู้สึกพอใจ มีประโยชน์สามารถนำไปใช้ได้จริง และยังได้ทบทวนสิ่งที่ได้เรียนมาแล้ว 46.7% คิดว่าตนเองได้ความรู้ตามความคาดหวัง สามารถอ่านตำราได้ดีขึ้น เขียนได้ดีขึ้น และบทเรียนมีเนื้อหาตรงกับวิชาชีพ ในขณะที่ 22.2% คิดว่าได้พอสมควร ผู้เรียนกลุ่มนี้ให้ ความเห็นว่า ส่วนหนึ่งเป็นเพราะผู้เรียนเองมีพื้นฐานความรู้ทางภาษาอังกฤษไม่ดีพอ ไม่มีเวลา บางคนขาดเรียนบ่อยจึงทำให้ขาดความต่อเนื่อง นอกจากนั้นผู้เรียนจำนวนครึ่งหนึ่ง (50%) คิดว่า ตนเองสามารถพัฒนาทักษะทางภาษาได้มาก ส่วนอีกครึ่งหนึ่งคิดว่าได้พัฒนาทักษะทางภาษาได้ ในระดับปานกลาง

บทเรียนโดยรวม

เมื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับบทเรียนโดยรวม จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 54.8% คิดว่าดีแล้ว มีความน่าสนใจ มีความหลากหลายครอบคลุม เนื้อหา และมีความง่ายเหมาะสม 11.6% คิดว่าเนื้อหาค่อนข้างยาก แต่ยอมรับว่ามีประโยชน์ต่อการเรียน การทำงานและในชีวิตประจำวัน มี 8% ของผู้ตอบคิดว่าเนื้อหาค่อนข้างมากเกินไป ส่วนในกลุ่มผู้เรียนที่ต้องการให้มีการปรับปรุงเพิ่มเติม นั้น สิ่งที่ต้องการให้เพิ่มเติมในบทเรียนคือ เนื้อหาในบางหัวข้อ บทเรียนไวยากรณ์ และแบบฝึกหัด

สำหรับทักษะที่ผู้เรียนคิดว่าได้ประโยชน์มากที่สุดคือ การเขียนโครงร่างสรุปจากบทอ่านทางวิชาการ และการเขียนโครงร่างของบทความทางวิชาการ (30.4%) รองลงมาคือ การอ่านจับใจความสำคัญ และรายละเอียด (18.6%) การเดาความหมายของศัพท์ (18.58%) การเขียนสรุปความจากบทอ่าน (13.73%) และการเขียนบทคัดย่อ (9.8%)

บทเรียนเสริมและแบบฝึกหัดเสริม (supplementary materials)

ผู้เรียนที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 59.5% เห็นว่าได้ประโยชน์มาก เพราะทำให้ได้ข้อมูลเพิ่มมากขึ้น กระตุ้นให้เกิดความสนใจที่จะศึกษาเพิ่มเติม แบบฝึกหัดเสริมช่วยให้เข้าใจบทเรียนเพิ่มมากขึ้น เป็นการฝึกฝนที่ดี เป็นการทบทวนก่อนสอบ 26.2% คิดว่ามีประโยชน์ และ 14.29% เห็นว่าได้ประโยชน์พอควร

แบบฝึกหัดในบทเรียน

ผู้เรียนที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 68% คิดว่ามีจำนวนเหมาะสมดีแล้ว และเห็นว่าแบบฝึกหัดช่วยให้เข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น จำนวน 28% ต้องการให้มีแบบฝึกหัดมากขึ้น ทักษะที่ต้องการแบบฝึกหัดเพิ่มเติม ได้แก่ การเดาความหมายของศัพท์ การใช้คำเชื่อมความ การใช้คำแทน (referents) การเขียนสรุปความ และการเขียนบทคัดย่อ

เนื้อหาและสิ่งที่ต้องการเพิ่มเติม

สิ่งที่ผู้เรียนต้องการให้เสริมเป็นอันดับแรกคือไวยากรณ์ ทักษะที่ต้องการให้เพิ่มเนื้อหา ได้แก่ การเขียนโครงร่างสรุปจากบทอ่านทางวิชาการ การเขียนโครงร่างของบทความทางวิชาการ ตัวอย่างบทความทางวิชาการจากสาขาต่างๆทางสถาปัตยกรรม และตัวอย่างของบทคัดย่อ นอกจากนั้นผู้เรียนยังต้องการให้เพิ่มทักษะการนำเสนองานวิชาการ (presentation)

เข้าไปในบทเรียนและต้องการให้เพิ่มการเฉลยคำตอบเข้าไปในแบบฝึกหัดบางบทเพื่อนำไปศึกษาด้วยตนเอง

หัวข้อบทอ่านที่ต้องการเพิ่มเติม

หัวข้อที่ผู้เรียนต้องการให้มีหรือมีเพิ่มมากขึ้น ได้แก่ สถาปัตยกรรมไทย ประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรม การอนุรักษ์และวัฒนธรรม การอนุรักษ์ภูมิสถาปัตยกรรม การจัดการทางสถาปัตยกรรม คอมพิวเตอร์ในงานสถาปัตยกรรม พลังงานและการประหยัดพลังงาน

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เรียน

ผู้เรียนส่วนใหญ่เห็นพ้องต้องกันว่าวิชานี้เป็นวิชาที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนระดับปริญญาโทบัณฑิต (55.3% คิดว่ามีประโยชน์มาก และ 40.47% คิดว่ามีประโยชน์ค่อนข้างมาก) มีส่วนช่วยในการเรียนวิชาอื่นๆ ที่จำเป็นต้องอ่านตำราภาษาอังกฤษจำนวนมาก ช่วยพัฒนาทักษะการอ่านทำให้อ่านเข้าใจมากขึ้นและรวดเร็วขึ้น ทั้งยังมีประโยชน์ช่วยในการหาข้อมูล การทำรายงาน การทำวิจัย และการทำวิทยานิพนธ์ นอกจากนี้ผู้เรียนยังเห็นว่าผู้เรียนมีความสนใจภาษาอังกฤษมากขึ้น เพราะเห็นว่าตนเองสามารถเข้าใจเนื้อหาวิชาจำนวนมากๆ ในเวลารวดเร็วขึ้น ทำให้มีความพอใจ และยังเห็นว่าเป็นวิชาที่ให้ประโยชน์ไม่เฉพาะแต่ในการเรียน แต่ยังมีประโยชน์ในการทำงาน และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวันอีกด้วย

ผู้เรียนบางคนเห็นว่า เนื่องจากเนื้อหาในวิชาที่ค่อนข้างมาก และค่อนข้างยาก เวลาเรียนไม่เพียงพอ จึงมีผู้เสนอให้แบ่งเป็น 2 รายวิชา เพื่อจะได้มีเวลาพอสำหรับการปูพื้นฐานทางไวยากรณ์ และมีแบบฝึกหัดให้ฝึกฝนเพิ่มขึ้น ก็จะเป็นประโยชน์อย่างมาก

7. ผลสรุปแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้สอน

ผู้สอนเห็นว่า เนื้อหาของบทเรียนเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์รายวิชา การจัดลำดับบทเรียน ความยากง่ายของบทเรียนเหมาะสมดีแล้ว และผู้สอนเห็นตรงกันว่าบทเรียนเสริมเป็นสิ่งจำเป็น แต่ผู้สอนบางท่านคิดว่าบทเรียนบางบทมีความยาวเกินไป และเห็นว่าควรเพิ่มแบบฝึกหัดเพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกฝน ซึ่งอาจเป็นในรูปแบบฝึกหัดเสริม

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถสรุปได้ว่า บทเรียนสามารถสนองความต้องการของผู้เรียนได้ และโดยรวมผู้เรียนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์รายวิชา โดยสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ดีขึ้น จากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียน จะเห็นได้ว่าผู้เรียนมีความพอใจกับเนื้อหา บทเรียนชุดนี้ ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสิ่งที่คาดหวัง ได้พัฒนาทักษะในการเรียนของตนในระดับที่ตนเองพอใจ และเห็นประโยชน์จากบทเรียนไม่เฉพาะในการเรียนระดับปริญญาโท แต่มีประโยชน์ต่องาน อาชีพ ตลอดจนการใช้ภาษาในชีวิตประจำวันในอนาคต ผู้เรียนมีแรงจูงใจสูง มีความสนใจในเนื้อหาซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับความต้องการและการใช้จริงของผู้เรียน อีกทั้งยังเป็นภาษาอังกฤษที่เป็นข้อความ บทความ และบทอ่านที่เอามาจากของจริง จึงทำให้ผู้เรียนมีความพอใจกับบทเรียน และมีความเต็มใจที่จะเรียนค่อนข้างมาก เพราะแม้แต่ผู้ที่เห็นว่าตนเองมีพื้นฐานทางภาษาน้อย ก็ยังยอมรับถึงประโยชน์ที่ได้รับเช่นกัน

เมื่อเปรียบเทียบผลของคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนกับหลังเรียนแล้ว พบว่า ผู้เรียนมีการพัฒนาทักษะทางภาษาที่ได้เรียนเพิ่มขึ้น คะแนนจากแบบทดสอบ 2 ชุด มีความแตกต่างกัน แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า ทักษะการใช้ referents ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ นั่นก็คือ นิสิตส่วนใหญ่ไม่ได้พัฒนาทักษะนี้เพิ่มขึ้น ที่เป็นเช่นนั้นน่าจะมีสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากการที่ผู้เรียนมีโอกาสฝึกฝนน้อย เวลาและจำนวนของแบบฝึกหัดไม่มากพอที่จะทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะจนใช้งานได้จริง ซึ่งก็สอดคล้องกับความเห็นของผู้เรียนหลายคนที่ต้องการให้เพิ่มแบบฝึกหัดในทักษะนี้ สาเหตุอีกประการหนึ่งก็คือในการใช้ referents บางตัว ผู้เรียนต้องมีความรู้ทางภาษาค่อนข้างดี จึงจะสามารถระบุได้ว่าแทนคำหรือข้อความใดได้ ฉะนั้นผู้เรียนจำนวนหนึ่งซึ่งมีความรู้พื้นฐานทางไวยากรณ์น้อย จึงไม่สามารถพัฒนาทักษะนี้ได้

ในการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนในแต่ละทักษะย่อย ผู้เรียนเห็นว่า ทักษะการเขียนเชิงอรรถ บรรณานุกรม และการใช้บรรณานุกรม ตลอดจนความเข้าใจในเรื่อง รูปแบบ และโครงสร้างของตำรา มีประโยชน์น้อยกว่าทักษะอื่นๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทักษะเหล่านี้เป็น ทักษะที่ผู้เรียนคิดว่าตนเองคุ้นเคยมาก่อนแล้ว เพราะจำเป็นต้องอ่านตำรา ทำรายงานในวิชาต่างๆ ในการศึกษาในระดับสูง และเนื่องจากเป็นสิ่งที่ตนเองสามารถทำได้อยู่แล้ว ผู้เรียนจึงไม่ต้องการการฝึกฝนเพิ่มเติมมากนักเมื่อเทียบกับทักษะอื่นๆ ที่เป็นสิ่งใหม่และผู้เรียนอาจจะยังไม่สามารถทำได้ดี

สำหรับแบบสอบถามความคิดเห็นก่อน-หลังเรียนที่ผู้เรียนตอบนั้น ผู้เรียนได้ประเมินตนเองว่า มีความรู้และสามารถพัฒนาทักษะต่างๆ ได้จริง ซึ่งผลที่ได้ทางสถิติสอดคล้องกับผลการทดสอบก่อนและหลังเรียนซึ่งผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น จึงอาจกล่าวได้ว่า ผู้เรียนมีความสามารถเพิ่มขึ้นตามที่ผู้เรียนคิดจริง ทักษะที่ผลคะแนนจากแบบทดสอบสอดคล้องกับความคิดเห็นของ

ผู้เรียนในแบบสอบถามอย่างชัดเจน คือทักษะการเขียนโครงร่างสรุปจากบทอ่าน จากผลการสอบพบว่า ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะนี้ได้มากที่สุด ในขณะที่เดียวกันจากการตอบแบบสอบถามทั้งในแบบปลายเปิดและในแบบมาตราวัดประเมินค่า 5 ระดับ ทักษะนี้ก็เป็ทักษะที่ผู้เรียนเห็นว่ามีประโยชน์มากที่สุด และเห็นว่าตนเองได้พัฒนาความสามารถในการใช้ทักษะนี้เพิ่มขึ้นอย่างมากเช่นกัน นอกจากนี้จากผลสรุปของความเห็นของผู้เรียนในการตอบแบบสอบถามกับความเห็นของผู้สอน ยังมีความสอดคล้องกันในส่วนที่เกี่ยวกับความต้องการที่จะให้เพิ่มจำนวนแบบฝึกหัดในบางทักษะ สำหรับสาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนบางคนมีความเห็นว่าบทเรียนค่อนข้างยากและต้องการให้มีการสอนเพิ่มเติมในส่วนของไวยากรณ์ เพิ่มเติมแบบฝึกหัด ก็คือผู้เรียนจำนวนประมาณครึ่งหนึ่งว่างเว้นจากการเรียนภาษาอังกฤษมานานหลายปี ผู้เรียนจำนวน 41.7% จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมาแล้วประมาณ 6-7 ปี และเรียนภาษาอังกฤษครั้งสุดท้ายในชั้นปีที่ 2 ในระดับปริญญาตรี จึงทำให้ผู้เรียนเหล่านี้ประสบปัญหาในการเรียนบ้าง เพราะต้องอาศัยเวลาและความพยายามมากกว่าผู้เรียนอีกจำนวนหนึ่งที่เป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีมาใหม่ๆ

ข้อเสนอแนะ

ผลจากการประเมินผลบทเรียนครั้งนี้ จะมีส่วนช่วยเมื่อมีการปรับปรุงบทเรียนชุดนี้ในอนาคต โดยผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการปรับปรุงดังนี้

1. ในทักษะการใช้ referents ควรมีการเพิ่มเติมเนื้อหา คำอธิบาย ตัวอย่าง และแบบฝึกหัดในตัวบทเรียน และควรสร้างแบบฝึกหัดเสริมให้ผู้เรียนไปฝึกฝนด้วยตนเองเพิ่มเติมนอกเวลาเรียนด้วย
2. ควรจัดทำบทเรียนเสริมด้านไวยากรณ์ ในหัวข้อต่างๆที่ช่วยให้ผู้เรียนอ่านและเขียนได้ดีขึ้น เช่น ลักษณะของโครงสร้างประโยคที่ซับซ้อน การเขียนประโยครูปแบบต่างๆที่ซับซ้อน เป็นต้น บทเรียนชุดนี้ควรจัดทำในลักษณะที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง เพื่อช่วยผู้เรียนที่ห่างเหินภาษาอังกฤษมาเป็นเวลานานสามารถใช้บทเรียนเองได้
3. ควรเพิ่มเติมแบบฝึกหัดเสริมในทักษะต่างๆ ที่ผู้เรียนต้องการฝึกฝนเพิ่มเติม โดยจัดทำในลักษณะที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองเช่นกัน ในการทำแบบฝึกหัดเสริมควรพิจารณาเลือกบทอ่านที่มีหัวข้อตรงกับที่ผู้เรียนระบุไว้ในการตอบแบบสอบถามก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับผู้เรียน

ข้อมูลผู้เขียน

ภัสสร สิงคาลวณิช สำเร็จการศึกษา อ.บ. (เกียรตินิยมอันดับสอง) จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย M. A. in Applied English Linguistics จาก The University of Wisconsin-Madison ประเทศสหรัฐอเมริกา และ Certificate in Recent Development in English Language Teaching จาก University of Reading ประเทศอังกฤษ ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นผู้เขียนบทความทางวิชาการเรื่อง “การฝึกทักษะการฟังภาษาต่างประเทศ” และ “The Role of Student Experience in the Language Activities of the EAP Course for Architecture Students”

บรรณานุกรม

- Alderson, J. (1992). Guidelines for the evaluation of language education. in J. Alderson and A. Beretta (eds.) *Evaluating Second Language Education*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Ellis, R. (1997). The empirical evaluation of language teaching materials. *ELT Journal*, 51. 36 – 41.
- Richards, J. (2001). *Curriculum Development in Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Sheldon, L. (1988). Evaluating ELT textbooks and materials. *ELT Journal*, 42. 237 – 246.
- Tomlinson, B. (1998). *Materials Development in Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Weir, C. and J. Roberts. (1994). *Evaluation in ELT*. Oxford: Blackwell.
- Williams, D. (1983). Developing criteria for textbook evaluation. *ELT Journal*, 37, 251-255.

ภาคผนวก

แบบสอบถามความคิดเห็น (ก่อนเรียน)

วิชา English for Architecture Graduates

ชื่อ _____ รหัส _____

นิสิตชอบเรียนภาษาอังกฤษ _____ มากที่สุด _____ มาก _____ ปานกลาง _____ น้อย _____ น้อยที่สุด

จำนวนปีที่เรียนภาษาอังกฤษ _____ ปี

ครั้งสุดท้ายที่เรียนภาษาอังกฤษ _____ เกรดที่ได้ _____

วิชาเอก _____

สถาบันการศึกษาระดับปริญญาตรี _____

ขอให้นิสิตประเมินความรู้ความสามารถของนิสิตในเรื่องต่อไปนี้ โดยวงกลมรอบหมายเลขที่ตรงกับความรู้สึกมากที่สุด

1 = น้อยที่สุด 2 = น้อย 3 = ปานกลาง 4 = มาก 5 = มากที่สุด

	น้อยที่สุด			มากที่สุด		
1. สามารถเดาความหมายของศัพท์ใหม่จากรากศัพท์ (roots) และบริบท (context)	1	2	3	4	5	
2. อ่านจับใจความสำคัญและรายละเอียดได้ (understanding main ideas and details)	1	2	3	4	5	
3. อ่านกวาดเพื่อหาข้อมูลที่ต้องการได้ (skimming and scanning)	1	2	3	4	5	
4. เขียนโครงร่างสรุปจากบทอ่านทางวิชาการได้ (making outlines)	1	2	3	4	5	
5. เขียนโครงร่างของบทความทางวิชาการได้ (writing outlines)	1	2	3	4	5	
6. เขียนสรุปความจากบทอ่านทางวิชาการได้ (writing summaries)	1	2	3	4	5	
7. เขียนบทคัดย่อของงานวิชาการได้ (writing abstracts)	1	2	3	4	5	
8. เขียนเชิงอรรถ (footnotes) บรรณานุกรม (bibliographies) และหาเรื่องที่ต้องการจากดรรชนี (indexes) ได้	1	2	3	4	5	

ความคาดหวังจากวิชานี้ _____

แบบสอบถามความคิดเห็น (หลังเรียน)
วิชา English for Architecture Graduates (2001)

วงกลมรอบหมายเลขที่ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด

1 = น้อยที่สุด 2 = น้อย 3 = ปานกลาง 4 = มาก 5 = มากที่สุด

น้อยที่สุด

มากที่สุด

	1	2	3	4	5
1. สามารถเดาความหมายของศัพท์ใหม่จากรากศัพท์ (roots) และบริบท (context)	1	2	3	4	5
2. อ่านจับใจความสำคัญและรายละเอียดได้ (understanding main ideas and details)	1	2	3	4	5
3. อ่านกวาดเพื่อหาข้อมูลที่ต้องการได้ (skimming and scanning)	1	2	3	4	5
4. เขียนโครงร่างสรุปจากบทอ่านทางวิชาการได้ (making outlines)	1	2	3	4	5
5. เขียนโครงร่างของบทความทางวิชาการได้ (writing outlines)	1	2	3	4	5
6. เขียนสรุปความจากบทอ่านทางวิชาการได้ (writing summaries)	1	2	3	4	5
7. เขียนบทคัดย่อของงานวิชาการได้ (writing abstracts)	1	2	3	4	5
8. เขียนเชิงอรรถ (footnotes) บรรณานุกรม (bibliographies) และหาเรื่องที่ต้องการจากดรรชนี (indexes) ได้	1	2	3	4	5

แบบสอบถามความคิดเห็น
วิชา English for Architecture Graduates (2001)

1. ท่านคิดว่าหลังจากที่เรียนวิชานี้จบแล้ว ท่านได้เรียนรู้ภาษาอังกฤษตามความคาดหวังของท่านหรือไม่

2. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียนโดยรวมอย่างไร (เช่น ความยากง่าย ความยาว ความน่าสนใจ ของเนื้อหา เป็นต้น)

3. วิชานี้มีประโยชน์ต่อการเรียนในสาขาวิชาของท่านหรือไม่

4. ท่านคิดว่าหลังจากที่เรียนวิชานี้จบแล้ว ท่านได้พัฒนาทักษะภาษาอังกฤษมากน้อยเพียงใด

มาก	ปานกลาง	น้อย
-----	---------	------

5. ท่านต้องการให้เพิ่มบทอ่านในหัวข้อใดบ้างไว้ในบทเรียน

6. ท่านต้องการให้เพิ่ม หรือ ลด ทักษะภาษา (language skills) ใดบ้างในบทเรียน

7. ท่านคิดว่า ท่านได้ประโยชน์จากการเรียนเรื่องใดมากที่สุด (อาจมีคำตอบมากกว่า 1)

8. ท่านได้ประโยชน์จากบทเรียนเสริม (supplementary materials) ของแต่ละบท มากน้อยเพียงใด

9. ข้อคิดเห็น หรือ ข้อเสนอแนะอื่น เกี่ยวกับรายวิชานี้

แบบสอบถามความคิดเห็น
English for Architecture Graduates

Unit 1

ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียนบทที่ 1 ในเรื่องต่อไปนี้อย่างไร วงกลมรอบหมายเลขที่สอดคล้องกับความคิดเห็นของท่าน

	น้อยที่สุด					มากที่สุด				
1. รูปแบบและโครงสร้างของตำรา										
1.1 ระดับความยากง่ายเหมาะสม	1	2	3	4	5					
1.2 ประโยชน์	1	2	3	4	5					
1.3 ความชัดเจนในการนำเสนอ	1	2	3	4	5					
1.4 แบบฝึกหัดช่วยในการพัฒนาทักษะ	1	2	3	4	5					
2. การเขียนเชิงอรรถ (footnotes) บรรณานุกรม (bibliographies) และการใช้ดัชนี (indexes)										
2.1 ระดับความยากง่ายเหมาะสม	1	2	3	4	5					
2.2 ประโยชน์	1	2	3	4	5					
2.3 ความชัดเจนในการนำเสนอ	1	2	3	4	5					
2.4 แบบฝึกหัดช่วยในการพัฒนาทักษะ	1	2	3	4	5					

ข้อเสนอแนะ _____

แบบสอบถามความคิดเห็น
English for Architecture Graduates

Unit 2

ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียนบทที่ 2 ในเรื่องต่อไปนี้อย่างไร วงกลมรอบหมายเลขที่สอดคล้องกับความคิดเห็นของท่าน

	น้อยที่สุด					มากที่สุด				
1. การเดาความหมายของศัพท์โดยใช้ความรู้เรื่อง roots, prefixes, suffixes										
1.1 ระดับความยากง่ายเหมาะสม	1	2	3	4	5					
1.2 ประโยชน์	1	2	3	4	5					
1.3 ความชัดเจนในการนำเสนอ	1	2	3	4	5					
1.4 แบบฝึกหัดช่วยในการพัฒนาทักษะ	1	2	3	4	5					

2. การเดาความหมายของศัพท์จาก synonyms & antonyms					
2.1 ระดับความยากง่ายเหมาะสม	1	2	3	4	5
2.2 ประโยชน์	1	2	3	4	5
2.3 ความชัดเจนในการนำเสนอ	1	2	3	4	5
2.4 แบบฝึกหัดช่วยในการพัฒนาทักษะ	1	2	3	4	5
3. การเดาความหมายของศัพท์ใหม่โดยใช้บริบท (context)					
3.1 ระดับความยากง่ายเหมาะสม	1	2	3	4	5
3.2 ประโยชน์	1	2	3	4	5
3.3 ความชัดเจนในการนำเสนอ	1	2	3	4	5
3.4 แบบฝึกหัดช่วยในการพัฒนาทักษะ	1	2	3	4	5
4. การใช้พจนานุกรม					
4.1 ระดับความยากง่ายเหมาะสม	1	2	3	4	5
4.2 ประโยชน์	1	2	3	4	5
4.3 ความชัดเจนในการนำเสนอ	1	2	3	4	5
4.4 แบบฝึกหัดช่วยในการพัฒนาทักษะ	1	2	3	4	5

ข้อเสนอแนะ _____

แบบสอบถามความคิดเห็น

English for Architecture Graduates

Unit 3

ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียนบทที่ 3 ในเรื่องต่อไปนี้อย่างไร วงกลมรอบหมายเลขที่สอดคล้องกับความคิดเห็นของท่าน

	น้อยที่สุด				มากที่สุด
1. การใช้คำเชื่อมความ (transitional markers)					
1.1 ระดับความยากง่ายเหมาะสม	1	2	3	4	5
1.2 ประโยชน์	1	2	3	4	5
1.3 ความชัดเจนในการนำเสนอ	1	2	3	4	5
1.4 แบบฝึกหัดช่วยในการพัฒนาทักษะ	1	2	3	4	5
2. การใช้คำสรรพนาม (referents)					
2.1 ระดับความยากง่ายเหมาะสม	1	2	3	4	5
2.2 ประโยชน์	1	2	3	4	5
2.3 ความชัดเจนในการนำเสนอ	1	2	3	4	5
2.4 แบบฝึกหัดช่วยในการพัฒนาทักษะ	1	2	3	4	5

ข้อเสนอแนะ _____

แบบสอบถามความคิดเห็น
English for Architecture Graduates

Unit 4

ท่านมีความเห็นเกี่ยวกับบทเรียนบทที่ 4 ในเรื่องต่อไปนี้อย่างไร วงกลมรอบหมายเลขที่สอดคล้องกับความคิดเห็นของท่าน

	น้อยที่สุด			มากที่สุด		
1. การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ (main ideas)						
1.1 ความน่าสนใจของบทอ่าน	1	2	3	4	5	
1.2 ประโยชน์	1	2	3	4	5	
1.3 ระดับความยากง่ายเหมาะสม	1	2	3	4	5	
1.4 ความชัดเจนในการนำเสนอ	1	2	3	4	5	
1.5 แบบฝึกหัดช่วยในการพัฒนาทักษะ	1	2	3	4	5	
2. การอ่านกวาดเพื่อจับประเด็น (skimming)						
2.1 ความน่าสนใจของบทอ่าน	1	2	3	4	5	
2.2 ประโยชน์	1	2	3	4	5	
2.3 ระดับความยากง่ายเหมาะสม	1	2	3	4	5	
2.4 ความชัดเจนในการนำเสนอ	1	2	3	4	5	
2.5 แบบฝึกหัดช่วยในการพัฒนาทักษะ	1	2	3	4	5	
3. การอ่านกวาดเพื่อหารายละเอียด (scanning)						
3.1 ความน่าสนใจของบทอ่าน	1	2	3	4	5	
3.2 ประโยชน์	1	2	3	4	5	
3.3 ระดับความยากง่ายเหมาะสม	1	2	3	4	5	
3.4 ความชัดเจนในการนำเสนอ	1	2	3	4	5	
3.5 แบบฝึกหัดช่วยในการพัฒนาทักษะ	1	2	3	4	5	

ข้อเสนอแนะ _____

แบบสอบถามความคิดเห็น
English for Architecture Graduates
Unit 5

ท่านมีความเห็นเกี่ยวกับบทเรียนบทที่ 5 ในเรื่องต่อไปนี้อย่างไร วงกลมรอบหมายเลขที่สอดคล้องกับความคิดเห็นของท่าน

	น้อยที่สุด			มากที่สุด		
1. การหาประเด็นสำคัญของบทอ่าน						
1.1 ความน่าสนใจของบทอ่าน	1	2	3	4	5	
1.2 ประโยชน์	1	2	3	4	5	
1.3 ระดับความยากง่ายเหมาะสม	1	2	3	4	5	
1.4 ความชัดเจนในการนำเสนอ	1	2	3	4	5	
1.5 แบบฝึกหัดช่วยในการพัฒนาทักษะ	1	2	3	4	5	
2. การเขียนโครงร่างสรุป (making an outline)						
จากบทอ่านทางวิชาการ						
2.1 ความน่าสนใจของบทอ่าน	1	2	3	4	5	
2.2 ประโยชน์	1	2	3	4	5	
2.3 ระดับความยากง่ายเหมาะสม	1	2	3	4	5	
2.4 ความชัดเจนในการนำเสนอ	1	2	3	4	5	
2.5 แบบฝึกหัดช่วยในการพัฒนาทักษะ	1	2	3	4	5	

ข้อเสนอแนะ _____

แบบสอบถามความคิดเห็น
English for Architecture Graduates
Unit 6

ท่านมีความเห็นเกี่ยวกับบทเรียนบทที่ 6 ในเรื่องต่อไปนี้อย่างไร วงกลมรอบหมายเลขที่สอดคล้องกับความคิดเห็นของท่าน

	น้อยที่สุด			มากที่สุด		
1. การเขียนโครงร่างสรุป (writing an outline)						
แบบต่างๆ ของบทอ่าน						
1.1 ประโยชน์	1	2	3	4	5	
1.2 ระดับความยากง่ายเหมาะสม	1	2	3	4	5	
1.3 ความชัดเจนในการนำเสนอ	1	2	3	4	5	
1.4 แบบฝึกหัดช่วยในการพัฒนาทักษะ	1	2	3	4	5	

2. การอ่านวิเคราะห์ส่วนประกอบต่าง ๆ ของ
บทความวิจัย และบทความทางวิชาการ
(components of a research paper)

2.1 ความน่าสนใจของบทความทางวิชาการ	1	2	3	4	5
2.2 ประโยชน์	1	2	3	4	5
2.3 ระดับความยากง่ายเหมาะสม	1	2	3	4	5
2.4 ความชัดเจนในการนำเสนอ	1	2	3	4	5

ข้อเสนอแนะ _____

แบบสอบถามความคิดเห็น

English for Architecture Graduates

Unit 7

ท่านมีความเห็นเกี่ยวกับบทเรียนบทที่ 7 ในเรื่องต่อไปนี้อย่างไร วงกลมรอบหมายเลขที่สอดคล้องกับความคิดเห็นของท่าน

	น้อยที่สุด			มากที่สุด		
1. การถอดความ (paraphrasing)						
1.1 ประโยชน์	1	2	3	4	5	
1.2 ระดับความยากง่ายเหมาะสม	1	2	3	4	5	
1.3 ความชัดเจนในการนำเสนอ	1	2	3	4	5	
1.4 แบบฝึกหัดช่วยในการพัฒนาทักษะ	1	2	3	4	5	
2. การเขียนสรุปความจากบทอ่านทางวิชาการ (writing a summary)						
2.1 ประโยชน์	1	2	3	4	5	
2.2 ระดับความยากง่ายเหมาะสม	1	2	3	4	5	
2.3 ความชัดเจนในการนำเสนอ	1	2	3	4	5	
2.4 แบบฝึกหัดช่วยในการพัฒนาทักษะ	1	2	3	4	5	
3. การฝึกรูปแบบภาษาที่ใช้ในบทความย่อ						
3.1 ประโยชน์	1	2	3	4	5	
3.2 ระดับความยากง่ายเหมาะสม	1	2	3	4	5	
3.3 ความชัดเจนในการนำเสนอ	1	2	3	4	5	
3.4 แบบฝึกหัดช่วยในการพัฒนาทักษะ	1	2	3	4	5	

4. การเขียนบทคัดย่อของบทความ (abstracts)

4.1 ความน่าสนใจของบทความทางวิชาการ	1	2	3	4	5
4.2 ประโยชน์	1	2	3	4	5
4.3 ระดับความยากง่ายเหมาะสม	1	2	3	4	5
4.4 ความชัดเจนในการนำเสนอ	1	2	3	4	5
4.5 แบบฝึกหัดช่วยในการพัฒนาทักษะ	1	2	3	4	5

ข้อเสนอแนะ

การวัดความตรงเชิงสภาวะสันนิษฐานโดยการวิเคราะห์ ความสามารถหลากหลายด้วยวิธีหลากหลาย

สุพัฒน์ สุขมลสันต์

ความนำ

ความตรงเชิงสภาวะสันนิษฐาน (Construct Validity) ของเครื่องมือการทดสอบ วัดหรือประเมินได้แก่ความสามารถของเครื่องมือที่ความสามารถทดสอบ วัด หรือประเมินสิ่งที่เครื่องมือต้องการทดสอบ วัด หรือประเมินได้จริงตามทฤษฎีที่อ้างอิงได้ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ เครื่องมือนั้นสามารถทดสอบ วัด หรือประเมินได้ตรงตามทฤษฎีที่ใช้ในการสร้างเครื่องมือชุดนั้นได้ ยกตัวอย่างเช่น แบบทดสอบการอ่านเข้าใจความภาษาอังกฤษ สามารถวัดความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษของผู้สอบได้จริงตามทฤษฎีที่นำมาอ้างในการสร้างแบบทดสอบดังกล่าว เป็นต้น ในกรณีดังกล่าวนี้ทฤษฎีอาจกล่าวว่า ความสามารถในการอ่านเข้าใจความประกอบด้วยความสามารถในการอ่านเข้าใจข้อความที่อ้างอิงโดยตรง (direct reference) ความหมายของคำศัพท์ในบริบท (meaning in context) การอนุมานความหมาย (inference) และการประเมิน (evaluation) เป็นต้น และแบบทดสอบก็สามารถวัดทักษะต่าง ๆ นี้ได้จริงทั้งหมด

เครื่องมือการทดสอบ วัด หรือประเมินผลที่ดีจะต้องสร้างจากความเชื่อในเชิงทฤษฎีว่าสิ่งที่มุ่งทำการสอบ วัด หรือประเมินผลนั้นคือความสามารถ (trait) ด้านใดแน่ และควรมีดัชนีบ่งบอกให้รู้ว่าเครื่องมือที่สร้างขึ้นนั้นสามารถวัดสิ่งที่มุ่งทดสอบ วัด หรือประเมินผลได้จริงมากน้อยเพียงใด เช่น ในตัวอย่างข้างต้นนั้น แบบทดสอบจะต้อง “ทดสอบความสามารถในการอ่านเข้าใจความภาษาอังกฤษทั้งหมดเท่านั้น และไม่ทดสอบความสามารถอย่างอื่นอีกเลย” (Trochim, 1999) จึงจะเรียกว่าแบบทดสอบมีความตรงเชิงสภาวะสันนิษฐานที่สมบูรณ์

การที่จะทำการวัดว่าเครื่องมือที่สร้างขึ้น หรือวิธีการวัดมีความตรงเชิงสภาวะสันนิษฐาน (หรือความตรงเชิงทฤษฎี) อาจทำได้หลายวิธี เช่น การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) แบบต่างๆ การวิเคราะห์รูปแบบโครงสร้างข้อมูลด้วยวิธี LISREL หรือวิธีวิเคราะห์ความสามารถหลากหลายด้วยวิธีหลากหลาย (Multitrait-Multimethod Analysis หรือ MTMM)

MTMM เป็นวิธีการวิเคราะห์แบบหนึ่งเพื่อค้นหาความตรงเชิงสภาวะสันนิษฐาน (Construct Validity) ของเครื่องมือในการวิจัยชุดหนึ่ง ซึ่ง Campbell และ Fiske (1959) เป็นผู้พัฒนาขึ้นใช้ และได้รับความนิยมจากนักทดสอบและนักวิจัยเรื่อยมา วิธี MTMM นี้ คือการวัดความสามารถ

ของบุคคล (trait) หลายๆ ด้าน โดยแต่ละด้านใช้เครื่องมือหลายๆ ชุด (method) และตารางแสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ได้จากการวัดเหล่านี้เรียกว่า “เมทริกการวัดความสามารถหลากหลายด้วยวิธีหลากหลาย” (multitrait-multimethod matrix)

สมมุติว่านักวิจัยคนหนึ่งต้องการวิเคราะห์หาความตรงเชิงสภาวะสันนิษฐานฐานของเครื่องมือชุดหนึ่งซึ่งประกอบด้วย 1) แบบทดสอบการอ่าน 2) แบบทดสอบการเขียน และ 3) แบบทดสอบสัมภาษณ์ เพื่อวัดความสามารถด้าน 1) การอ่านเข้าใจความภาษาอังกฤษ 2) การเขียน และ 3) การพูดของนิสิตชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ก็อาจดำเนินการโดยใช้แนวคิดของ MTMM ได้ ซึ่งผู้เขียนจะใช้เป็นตัวอย่างประกอบการอธิบายต่อไป

การเตรียมเครื่องมือ

1. สร้างเครื่องมือแต่ละชุดให้มีความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) เพื่อวัดสิ่งที่ต้องการวัดอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น

(1) สร้างแบบทดสอบการอ่าน เพื่อวัดความสามารถในการอ่านเข้าใจความภาษาอังกฤษ

(2) สร้างแบบทดสอบการเขียน เพื่อวัดความสามารถในการเขียนเรียงความแสดงการเปรียบเทียบ และ

(3) สร้างแบบทดสอบสัมภาษณ์เพื่อวัดความสามารถด้านการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทั่วไปในชีวิตประจำวัน

2. นำเครื่องมือทั้ง 3 ชุดไปทดสอบความสามารถของนิสิตจำนวนหนึ่งซึ่งจำนวนไม่น้อยกว่า 30 คน เพื่อวัดความสามารถทั้ง 3 ด้านดังกล่าว โดยวัดความสามารถแต่ละด้านด้วยเครื่องมือทั้ง 3 ชุดนั้น ทั้งนี้เพราะว่าแนวคิดของ MTMM กำหนดให้ใช้เครื่องมืออย่างน้อย 3 ชุดเพื่อวัดความสามารถอย่างน้อย 3 ด้าน (Kenny, 1999: 2)

3. นำผลการทดสอบมาจัดเป็นเมทริก (matrix) โดยกำหนดให้มีลักษณะเป็นวิธีวัด (method) X ความสามารถ (trait) และให้วิธีการวัดอยู่รอบนอก ซึ่งตามตัวอย่างนี้เมทริกจะมีขนาดด้านละ $3 \times 3 = 9$ ค่า

4. คำนวณหาค่าความเที่ยง (reliability) ของเครื่องมือทั้ง 3 ชุดจากการทดสอบทั้งหมด $3 \times 3 = 9$ ครั้ง โดยวิธีใดวิธีหนึ่งก็ได้ เช่น ใช้การทดสอบซ้ำ (test – retest method) หรือการหาความคงที่ภายใน (internal consistency methods) โดยวิธีหาค่า KR21 หรือ KR20 เป็นต้น แล้วนำค่าความเที่ยงนี้มาใส่ไว้ด้านเส้นทะแยงมุมของเมทริกค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

5. หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของผลการสอบทั้งหมด แล้วนำมาใส่ไว้ในเมทริก

สมมุติว่าผลการสอบของตัวอย่างดังกล่าวนี้ได้ค่าสถิติต่างๆ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 1 ต่อไปนี้ (Trochim, 2001)

ตารางที่ 1: แมทริกการวัดความสามารถหลากหลายด้วยวิธีหลากหลาย" (multitrait-multimethod matrix)

		Method 1			Method 2			Method 3		
Traits		A ₁	B ₁	C ₁	A ₂	B ₂	C ₂	A ₃	B ₃	C ₃
Method 1	A ₁	(.89)								
	B ₁	.31	(.89)							
	C ₁	.38	.37	(.76)						
Method 2	A ₂	.57	.22	.09	(.93)					
	B ₂	.22	.57	.10	.68	(.94)				
	C ₂	.11	.11	.46	.69	.68	(.84)			
Method 3	A ₃		.22	.11	.67	.42	.33	(.94)		
	B ₃	.23		.12	.43	.66	.34	.67	(.92)	
	C ₃	.11	.11		.34	.32	.58	.68	.60	(.85)

Diagram labels:

- monomethod blocks (points to the diagonal blocks of the same method)
- reliability diagonal (points to the diagonal elements within monomethod blocks)
- heteromethod blocks (points to the off-diagonal blocks of different methods)
- heterotrait - heteromethod triangles (points to the lower triangle of the matrix)
- validity diagonals (points to the diagonal elements of the heteromethod blocks)
- heterotrait - monomethod triangles (points to the lower triangle of the monomethod blocks)

การวิเคราะห์เครื่องมือ

ในการวิเคราะห์หาความตรงเชิงสภาวะสันนิษฐานของเครื่องมือชุดหนึ่งนั้น ค่าที่ได้จะประกอบด้วยความตรง 2 ชนิด ซึ่งใช้ประกอบกัน (Trochim, 2001) คือ

1. **ความตรงสู่สมบูรณ์** (convergent validity) คือความตรงของเครื่องมือที่สามารถวัดความสามารถที่ต้องการได้แม่นยำตรงตามแนวคิดเชิงทฤษฎีที่ระบุไว้เมื่อเครื่องมือจำนวนหนึ่งสามารถวัดความสามารถจำนวนหนึ่งได้ ซึ่งตามทฤษฎีแล้วควรมีความสัมพันธ์กันสูง และผลของการวัดก็ปรากฏว่าความสัมพันธ์ดังกล่าวนี้สูงมากและมีนัยสำคัญ

2. **ความตรงเชิงจำแนก** (discriminant validity) คือความตรงของเครื่องมือที่สามารถวัดความสามารถที่ต้องการได้แม่นยำตรงตามแนวคิดเชิงทฤษฎีที่ระบุไว้เมื่อเครื่องมือจำนวนหนึ่ง

สามารถวัดความสามารถจำนวนหนึ่ง ซึ่งตามทฤษฎีไม่ควรมีความสัมพันธ์กันได้ และผลของการวัดก็ปรากฏว่าความสัมพันธ์ดังกล่าวนี้ต่ำมากและไม่มีนัยสำคัญ

ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่าตามแนวคิดของ MIMM นั้น ความตรงเชิงสภาวะสันนิษฐานของเครื่องมือชุดหนึ่งสามารถสังเกตได้จากค่าความตรงสู่สมบูรณ์ และค่าความตรงเชิงจำแนก

นอกจากนี้แล้วแนวคิดของ MTMM ยังเกี่ยวข้องกับแนวคิดอื่นทางด้านการวัดผลอีกหลายอย่าง ซึ่งอาจศึกษาได้จากส่วนต่างๆ ของตารางที่ 1 นี้คือ

1. **แนวทะแยงมุมค่าความเที่ยง (Reliability diagonal)** ได้แก่แนวเส้นทะแยงมุมที่ระบุค่าความเที่ยงของเครื่องมืออย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อวัดความสามารถอย่างใดอย่างหนึ่งที่แตกต่างกัน โดยอาจใช้วิธีการคำนวณที่ต่างกัน เช่นค่า KR21 หรือ KR20 เป็นต้น ปกติแล้วค่าเหล่านี้จะสูงมาก และเกิดจากการวัดความสามารถด้านใดด้านหนึ่งด้วยเครื่องมืออย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนั้น แนวทะแยงมุมนี้อาจเรียกว่า “แนวแสดงค่าความสามารถเดี่ยวด้วยวิธีเดียว” (monotrait-monomethod diagonal) ซึ่งจากตัวอย่างในตารางที่ 1 ได้แก่ แนวทะแยงมุมของค่า 0.89 0.89... 0.92 และ 0.85 นั่นเอง

2. **แนวทะแยงมุมค่าความตรง (Validity diagonal)** ได้แก่แนวเส้นทะแยงมุมที่ระบุค่าความตรงของเครื่องมือหลายๆ ชิ้นที่ทำการวัดความสามารถด้านใดอย่างหนึ่งเพียงด้านเดียว เนื่องจากเครื่องมือต่างกันแต่วัดความสามารถเดียวกัน ดังนั้นค่าความตรงตามแนวทะแยงมุมนี้ควรเป็นค่าที่สูง แนวทะแยงมุมนี้อาจเรียกว่า “แนวแสดงค่าความสามารถเดี่ยวด้วยหลายวิธี” (monotrait-heteromethod diagonals) ซึ่งในแต่ละแมทริกของ MTMM จะมีแนวทะแยงดังกล่าวเท่ากับจำนวนความสามารถที่วัด ในตัวอย่างที่ 1 ได้แก่ แนวทะแยงของค่า 0.75, 0.57 ..., 0.66 และ 0.58 รวมทั้งแนวทะแยงของค่า 0.56, 0.58 และ 0.45 ด้วย

ตามปกติแล้วชุดของเครื่องมือที่ดีควรมีค่าในแนวทะแยงดังกล่าวสูงเพื่อแสดงว่าเครื่องมือสามารถวัดสิ่งที่ต้องการวัดได้เป็นอย่างดี แต่อย่างไรก็ตามค่าเหล่านี้มักจะต่ำกว่าค่าในแนวทะแยงมุมความเที่ยง

3. **สามเหลี่ยมแสดงค่าการวัดความสามารถหลายอย่างด้วยวิธีเดียว (Heterotrait-Monomethod Triangles)** ค่าเหล่านี้อาจเรียกว่าค่าความตรงเชิงจำแนก (discriminant validity) หรือ ค่าความเที่ยงระหว่างเครื่องมือวัดหรือผู้วัด (Inter-rater reliability) ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างผลการวัดความสามารถหลายอย่างด้วยเครื่องมือชนิดเดียวกัน เช่น ในตัวอย่างในตารางที่ 1 ได้แก่ ค่า 0.51, 0.38 และ 0.37 และอีก 6 ค่าในสามเหลี่ยมอีก 2 รูป ปกติแล้วเครื่องมือแต่ละอย่างมุ่งวัดความสามารถเพียงด้านเดียว ดังนั้น

ค่าในสามเหลี่ยมนี้ควรเป็นค่าต่ำหรือปานกลางเท่านั้น หากว่ามีค่าสูงแสดงว่าเครื่องมือแต่ละอย่างวัดความสามารถได้หลายอย่างหรือเครื่องมือ “แกร่ง”

4. **สามเหลี่ยมแสดงค่าการวัดความสามารถหลายอย่างด้วยหลายวิธี** (Heterotrait-Heteromethod Triangles) คือ ค่าความตรงเชิงจำแนก (discriminant validity) อีกชุดหนึ่ง ได้แก่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างผลการวัดความสามารถหลายอย่างด้วยเครื่องมือหลายชนิด ในตัวอย่างในตารางที่ 1 ได้แก่ค่าต่างๆ ในสามเหลี่ยม ด้านบนของแต่ละ $(3 \times k - 1) = 6$ รูป เมื่อ $k =$ จำนวนวิธี เช่นค่า 0.22, 0.11 และ 0.11 และ 0.22, 0.99 และ 0.10 เป็นต้น

ตามปกติแล้ว เนื่องจากเครื่องมือแต่ละชนิดมักมุ่งวัดความตรงของความสามารถด้านใดด้านหนึ่งเท่านั้น สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในสามเหลี่ยมดังกล่าวนี้ควรจะมีค่าต่ำและไม่มีความสำคัญ

5. **บล็อกของการวัดวิธีเดียว** (Monomethod Blocks) ได้แก่ บล็อกที่ประกอบด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเครื่องมือชนิดเดียวกับความสามารถชนิดเดียวเท่านั้น ซึ่งจะมีจำนวนบล็อกทั้งหมดเท่ากับจำนวนเครื่องมือ ในตัวอย่างได้แก่ บล็อกในแนวทแยงมุมค่าความเที่ยงนั่นเอง

6. **บล็อกของการวัดหลายวิธี** (Heteromethod Blocks) ได้แก่ บล็อกที่ประกอบด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเครื่องมือหลายชนิดกับความสามารถต่างๆ ซึ่งจะมีจำนวนบล็อกทั้งหมดเท่ากับ $(K(k-1))/2$ เมื่อ $K =$ จำนวนวิธี ดังนั้นในตัวอย่างจึงมีจำนวน 3 บล็อก

วิธีการแปลความหมาย

ก่อนอื่นจะต้องเข้าใจก่อนว่า การแปลความหมายของค่าต่างๆ จาก MTMM นั้นผู้วิจัยต้องอาศัยความรู้ทางสถิติและวิจารณ์ญาณประกอบกันเนื่องจากมีค่าสัมประสิทธิ์เกี่ยวข้องหลายค่า นอกจากจะใช้เพื่อศึกษาความตรงเชิงสภาวะสันนิษฐานแล้ว ค่าต่างๆ จาก MTMM ยังอาจนำไปใช้วิเคราะห์ความบกพร่องของเครื่องมือชุดต่างๆ ได้ด้วย ซึ่งในการแปลความนั้นนิยมใช้ 2 วิธี (Yamashiro, 1997) คือ

ก. **วิธีสังเกตค่าด้วยตาเปล่า** (Eye-ball Method) ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1. **ดูที่ค่าความเที่ยงของเครื่องมือชุดต่างๆ** ตามแนวทแยงมุมค่าความเที่ยง (reliability diagonal) ค่าเหล่านี้ควรสูงมากหรืออย่างน้อยไม่ควรต่ำกว่า 0.75 และมีนัยสำคัญในตารางที่ 1 ค่าเหล่านี้อยู่ระหว่าง 0.76-0.94 จึงนับว่าเครื่องมือที่สร้างขึ้นมีค่าความเที่ยงในระดับสูงที่น่าพอใจ

2. **ดูที่ค่าความตรงของเครื่องมือชุดต่างๆ** ตามแนวทแยงมุมค่าความตรง (validity diagonal) ค่าเหล่านี้ควรมีตั้งแต่ระดับปานกลางถึงสูงและมีนัยสำคัญ เพื่อแสดงว่าเครื่องมือสามารถวัดสิ่งที่ต้องการวัดได้จริง ค่าต่างๆที่ได้นี้คือ**ค่าความตรงสู่สมบรณ์** (convergent validity) ซึ่งในตัวอย่างได้แก่ค่าระหว่าง 0.45-0.67 ซึ่งแสดงว่าเครื่องมือมีค่าความตรงในระดับปานกลาง

3. **ดูที่ค่าความตรงสู่สมบรณ์ในแต่ละบล็อก** ค่าเหล่านี้ควรจะสูงกว่าค่าอื่นๆ ในสามเหลี่ยมของค่าการวัดความสามารถหลายอย่างด้วยหลายวิธี (heterotrait-heteromethod triangles) ในบล็อกเดียวกัน แถวเดียวกัน และคอลัมน์เดียวกัน เช่น ในตัวอย่างค่าความตรงสู่สมบรณ์ 0.56 มีค่ามากกว่าค่า 0.22 และ 0.11 ในแถวเดียวกัน และมีค่ามากกว่า 0.23 และ 0.11 ในคอลัมน์เดียวกัน เป็นต้น

4. **ดูที่ค่าความตรงสู่สมบรณ์ในแต่ละบล็อกอีกครั้งหนึ่ง** ค่าเหล่านี้ควรจะสูงกว่าค่าอื่นๆในสามเหลี่ยมของค่าการวัดความสามารถหลายอย่างด้วยวิธีเดียว (heterotrait-monomethod triangles) ซึ่งในตัวอย่างไม่เป็นจริงตามที่ควรจะเป็น เพราะว่าความตรงสู่สมบรณ์มีค่าระหว่าง 0.45-0.66 แต่ค่าสัมประสิทธิ์ต่างๆ ในสามเหลี่ยมดังกล่าวมีค่าระหว่าง 0.37 - 0.68 แสดงว่ามีเครื่องมือบางชนิดสามารถวัดความตรงของความสามารถได้หลายอย่าง ซึ่งเป็นลักษณะที่ไม่ดีอย่างหนึ่งของเครื่องมือ นอกจากนี้ตัวอย่างแสดงว่าเครื่องมือวัดชนิดที่ 2 คือ แบบทดสอบการเขียนก็มีลักษณะดังกล่าวเนื่องจากมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับผลการวัดความสามารถอื่นๆ ค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับเครื่องมืออีก 2 ชนิด คือ 0.51, 0.68 และ 0.67 เป็นต้น และสูงกว่าค่าความตรงสู่สมบรณ์

ข. วิธีหาค่าเฉลี่ยและอัตราส่วน (Means and Ratio Method)

ในกรณีที่ใช้วิธีสังเกตค่าด้วยตาเปล่า (Eye-ball Method) แล้วพบว่าค่าความตรงเชิงจำแนกจำนวนมากสูงกว่าค่าความตรงสู่สมบรณ์ ผู้วิจัยควรใช้วิธีที่ 2 ประกอบการพิจารณาดัดสินใจ โดยมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้ (Yamashiro, 2001)

1. แปลงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในสามเหลี่ยมค่าการวัดความสามารถหลายอย่างด้วยวิธีเดียว (Heterotrait-monomethod triangles) ซึ่งเป็นค่าความตรงเชิงจำแนกอย่างหนึ่ง เป็นค่าคะแนน Fisher-Z ในแต่ละรูปสามเหลี่ยมแล้วหาค่าเฉลี่ยของค่า Fisher-Z

2. แปลงค่าเฉลี่ย Fisher-Z เป็นค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

3. หาค่าเฉลี่ยดังกล่าวด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แต่ละค่า ค่าที่ได้เรียกว่าอัตราส่วนของค่าเฉลี่ยการวัดความสามารถหลายอย่างด้วยวิธีเดียวกับค่าความตรงเชิง

จำแนก ซึ่งเป็นค่าที่บ่งบอกขนาดของความเที่ยงของเครื่องมือหรือความเที่ยงของผู้ให้คะแนนเมื่อมีการวัดหลายครั้ง (intra-rater reliability) เช่น ในกรณีที่กรรมการคนหนึ่งให้คะแนนผู้เรียนคนหนึ่งหลายครั้ง ถ้าค่าอัตราส่วนดังกล่าวแต่ละค่าสูงกว่า 1.00 แสดงว่าเครื่องมือชุดที่ต้องการศึกษามีความตรงเชิงจำแนกที่สามารถจำแนกได้ว่าเครื่องมือชนิดเดียวไม่สามารถวัดความสามารถหลายๆ อย่างได้

4. แปลงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในสามเหลี่ยมค่าการวัดความสามารถหลายอย่างด้วยหลายวิธี (Heterotrait-Heteromethod triangles) ในบล็อกเดียวกัน ซึ่งเป็นค่าความตรงเชิงจำแนกอีกอย่างหนึ่งให้เป็นค่าคะแนน Fisher-Z แล้วหาค่าเฉลี่ย

5. แปลงค่าเฉลี่ย Fisher-Z เป็นค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

6. หาค่าเฉลี่ยดังกล่าวด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แต่ละค่า ค่าที่ได้เรียกว่า **ค่าอัตราส่วนของค่าเฉลี่ยการวัดความสามารถหลายอย่างด้วยหลายวิธีกับค่าความตรงเชิงจำแนก** ถ้าค่าอัตราส่วนดังกล่าวแต่ละค่าสูงกว่า 1.00 แสดงว่าเครื่องมือชุดดังกล่าวที่ต้องการศึกษามีค่าความตรงเชิงจำแนกอีกชนิดหนึ่งที่สามารถจำแนกได้ว่าเครื่องมือหลายๆ ชุดไม่สามารถวัดความสามารถหลายๆ ด้านได้

7. สังเกตดูกระสวน (pattern) ของขนาดของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในสามเหลี่ยมแต่ละรูป หากว่าค่าเหล่านั้นมีขนาดเท่าๆ กัน แสดงว่าเครื่องมือชุดดังกล่าวมีความตรงด้วย

เกณฑ์การประเมินโดยสรุป

จากเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปเป็นเกณฑ์ทั่วไปในการหาค่าความตรงเชิงสภาวะสันนิษฐานของเครื่องมือชุดใดชุดหนึ่งได้ดังนี้ (Yamashiro, 1997)

1. ค่าความตรงสู่สมบูรณ์ตามแนวทะแยงมุม (Counteragent validity diagonals) ซึ่งจะมีจำนวนเท่ากับจำนวนเครื่องมือในการวัดทั้งหมด ควรมีค่าสูงและมีนัยสำคัญ เพื่อแสดงว่าเครื่องมือทั้งชุดมีความตรงสู่สมบูรณ์

2. ค่าความตรงสู่สมบูรณ์ตามแนวทะแยงมุม ควรมีค่าสูงกว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในสามเหลี่ยมของค่าการวัดความสามารถหลายอย่างด้วยวิธีเดียว (heterotrait-monomethod triangles) ซึ่งเป็นค่าความตรงเชิงจำแนกประเภทหนึ่ง

3. ค่าความตรงสู่สมบูรณ์ตามแนวทะแยงมุม ควรมีค่าสูงกว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในสามเหลี่ยมของค่าการวัดความสามารถหลายอย่างด้วยหลายวิธี (heterotrait-heteromethod triangles) ซึ่งเป็นความตรงเชิงจำแนกอีกประเภทหนึ่ง

หากว่าผลของการวิเคราะห์ MTMM เป็นไปตามเกณฑ์ดังกล่าวแล้ว แสดงว่าเครื่องมือทั้งหมดมีความตรงเชิงสภาวะสันนิษฐานในระดับที่สามารถนำไปใช้เพื่อการวัดและทดสอบต่อไปได้

แต่ถ้าหากว่าผลของการวิเคราะห์ไม่สอดคล้องกับเกณฑ์ทั้ง 3 ประการดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยควรพิจารณาทำการวิเคราะห์ด้วยวิธีหาค่าเฉลี่ยและอัตราส่วน (means and ratio method) ต่อไป

อนึ่ง นักวิจัยควรตระหนักด้วยว่าผลของการวิเคราะห์ MTMM นี้ ไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับเกณฑ์ข้างต้นทุกเกณฑ์ ในบางกรณีในแต่ละเกณฑ์อาจมีค่าบางค่าแตกต่างจากเกณฑ์ที่กำหนดไว้บ้างก็ได้ (Trochim, 1999:3) แต่ควรให้พิจารณาว่าค่าต่างๆ ที่ได้นั้นมีความสอดคล้องกับเกณฑ์ดังกล่าวมากน้อยเพียงใด หากว่ามีความสอดคล้องกับเกณฑ์ในจำนวนมากก็อาจถือว่าเครื่องมือมีค่าความตรงเชิงสภาวะสันนิษฐานได้

ข้อดีและข้อเสียของ MTMM

ก. ข้อดี

1. วิธี MTMM ทำให้นักวิจัยสามารถหาความตรงเชิงสภาวะสันนิษฐาน (construct validity) ของเครื่องมือทั้งหมด (ซึ่งมีหลายชนิด) ได้ง่ายกว่าการวิเคราะห์ทางสถิติอย่างอื่น เช่น การวิเคราะห์องค์ประกอบ (factor Analysis) แบบต่างๆ
2. วิธี MTMM ทำให้นักวิจัยสามารถหาค่าความตรงคู่สมบูรณ์ (congruent validity) และค่าความตรงเชิงจำแนกอีก 2 ชนิดได้จากการวิเคราะห์เพียงครั้งเดียว

ข. ข้อเสีย

1. ในการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัยบางอย่าง เป็นเรื่องที่ยากมากหรือเป็นไปได้เลยที่ผู้วิจัยจะสร้างหรือใช้เครื่องมือบางประเภทเพื่อวัดความสามารถบางด้าน เช่น ไม่สามารถใช้การสังเกตวัดน้ำหนักได้ เป็นต้น
2. ในการวิจัยทางสังคมศาสตร์ บางครั้งเป็นการยากที่จะสร้างเครื่องมือวัดความสามารถบางประเภท เช่น เครื่องมือวัดความใกล้ชิดของบุคคล เป็นต้น
3. วิธี MTMM ไม่สามารถหาค่าความตรงเชิงสภาวะสันนิษฐานเป็นค่าเดียวและบอกขนาดไม่ได้
4. เกณฑ์การแปลความหมายยังต้องอาศัยวิจารณญาณของนักวิจัย ทำให้นักวิจัยแต่ละคนแปลความหมายของข้อมูลชุดเดียวกันแตกต่างกันได้

ประโยชน์ของ MTMM

ประโยชน์ที่สำคัญของ MTMM ก็คือการนำไปใช้ในการวิเคราะห์ความตรงเชิงสภาวะ สันนิษฐานของเครื่องมือวัดชุดใดชุดหนึ่งซึ่งจะต้องอย่างน้อย 3 ประเภทเพื่อวัดความสามารถอย่างน้อยที่สุด 3 ด้าน

นอกจากนี้แล้วนักทดสอบยังสามารถประยุกต์ใช้แนวคิดของ MTMM ในการพัฒนาเครื่องมือเพื่อการทดสอบ หรือวิจัยให้มีความตรงเชิงสภาวะสันนิษฐานได้อีกด้วย

อนึ่ง เนื่องจากความตรงเชิงสภาวะสันนิษฐานมีความสำคัญมากที่สุดในบรรดาความตรงต่างๆ ที่เครื่องมือเพื่อการทดสอบหรือวิจัยจำเป็นต้องมี แต่ว่าเป็นความตรงที่หายาก ดังนั้นนักทดสอบและนักวิจัยทางการทดสอบจึงต้องแสวงหาวิธีการที่จะแสดงให้เห็นว่าเครื่องมือทดสอบที่ตนสร้างขึ้นนั้นมีความตรงดังกล่าว วิธีที่นิยมใช้เพื่อการวิเคราะห์นี้มีหลายวิธี เช่น การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor analysis) การวิเคราะห์เพื่อการยืนยัน (Confirmatory factor analysis) และการวิเคราะห์เพื่อการสำรวจ (Exploratory factor analysis) โปรแกรมที่นิยมใช้กันอยู่เดิมคือ LISREL (Linear Structural Relation Model) ซึ่งเป็นโปรแกรมที่มีความยุ่งยากในการเตรียมข้อมูลและการแปลความผลการวิเคราะห์ ดังนั้น นักวิจัยจำนวนไม่น้อยจึงนิยมใช้การวิเคราะห์แบบ MTMM มากกว่า

ตัวอย่างการนำการวิเคราะห์แบบ MTMM ไปใช้

ในปี 1993 Biederman (Biederman, 1993) ทำการวิเคราะห์หาความตรงเชิงสภาวะสันนิษฐานของเครื่องมือวิจัยชุดหนึ่งซึ่งประกอบด้วยแบบสอบถามเพื่อรายงานตนเอง (Self-report Inventories) เพื่อวัดความต้องการในการทำงานจำนวน 4 ชุด และแบบสอบถามเพื่อรายงานความสำคัญของงาน (Job-rating Inventories) เพื่อวัดความต้องการในการทำงาน (work reinforces) อีก 3 ชุด ปรากฏว่าการวิเคราะห์ดังกล่าวทำให้สามารถหาความตรงเชิงจำแนกและความตรงสู่สมบุรณ์ได้เป็นอย่างดี

ในปี 1993 Adelman และ Riedel (Adelman and Reidel, 1993) วิเคราะห์หาความตรงเชิงสภาวะสันนิษฐานของระบบฐานความรู้ (Knowledge-based System) ของรายวิชา 3 รายวิชาที่ทำการวัดหลายระดับ โดยใช้การวิเคราะห์แบบ MTMM พบว่าความตรงสู่สมบุรณ์ของเครื่องมือชุดดังกล่าวมีค่าสูงกว่าความตรงเชิงจำแนกอีก 2 ชนิดมาก ทำให้ได้เครื่องมือที่ดีเพื่อนำไปใช้ต่อไปได้

ในปี 1997 Lienens (Lievens, 1997) ได้ทำการศึกษาหาความตรงเชิงสภาวะสันนิษฐานของวิธีการประเมินผลแบบหนึ่งที่เรียกว่า “ศูนย์การประเมินผล” (assessment center) โดยการ

นำวิธีการวิเคราะห์ MTMM มาใช้ ศูนย์การประเมินดังกล่าวประกอบด้วยนักประเมินผลกลุ่มหนึ่งที่ทำ การสังเกตและประเมินผลเพื่อให้คะแนนผู้สอบในหลายด้าน เช่น การวางแผนและการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ในการเล่นเกมทบทวนและการอภิปราย เป็นต้น กระบวนการเก็บข้อมูลทั้งหมดใช้สถานการณ์จำลอง โดยมีประเมินทั้งหมด 264 คนทำการสังเกตและประเมินความสามารถผู้มาสมัครสอบ 3 ด้าน ในสถานการณ์ 3 สถานการณ์ จากแถบบันทึกวิดีโอ ผลการศึกษาปรากฏว่า การวิเคราะห์แบบ MTMM สามารถหาความตรงเชิงสภาวะสันนิษฐานของการประเมินผลแบบ “ศูนย์การประเมินผล” ได้เป็นอย่างดี

ต่อมาในปี 2000 Bargaranelli และ Caprara (Bargaranelli and Caprara, 2000) ได้นำ การวิเคราะห์แบบ MTMM มาใช้ในการวิเคราะห์หาความตรงเชิงสภาวะสันนิษฐานของเครื่องมือ การทดสอบทางจิตวิทยาชุดหนึ่งซึ่งประกอบด้วยแบบสอบถาม 2 ชนิด และแบบประเมินค่าอีก 2 ชนิด เพื่อประเมินค่าตัวเองในหลายๆ ด้าน โดยมีพลวิจัยจำนวน 200 คน ซึ่งแบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ ชายและหญิง ในจำนวนที่เท่ากันคือกลุ่มละ 100 คน พลวิจัยแต่ละคนจะได้รับการประเมินจาก เพื่อนที่สนิทจำนวน 6 คน ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ใช้เพื่อการวิเคราะห์แบบ MTMM ไปทำการ วิเคราะห์โดยวิธี Structural Equation Models อีก 4 วิธี ผลปรากฏว่า การวิเคราะห์โดยวิธี MTMM ได้ผลดีกว่าการวิเคราะห์แบบ Structural Equation Models ทั้ง 4 วิธี

อนึ่ง นอกจากจะใช้การวิเคราะห์แบบ MTMM หาความตรงของเครื่องมือเพื่อการทดสอบ และประเมินผลแล้ว ยังมีนักวิจัยบางคนนำวิธีวิเคราะห์แบบ MTMM นี้ไปวิเคราะห์หาความเที่ยง ของเครื่องมือด้วย ซึ่งปรากฏว่าได้ผลดีเช่นกัน (Bunting and Adomson, 2001) นอกจากนี้ยังมี ผู้นำวิธีการนี้ไปใช้พัฒนาเครื่องมือวัดความสามารถของสิ่งที่มีงทำการวัดด้วย นอกเหนือไปจาก การหาความตรงของเครื่องมือเท่านั้น และปรากฏว่าได้ผลดีตามประสงค์ (Huler, 2000)

สำหรับการวิจัยทางด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศนั้น ได้มี นักวิจัยนำแนวคิดแบบ MTMM ไปใช้เช่นเดียวกัน เช่น ในปี 1997 Yamashiro (Yamashiro, 1997) ได้ทำการศึกษาเรื่องการประเมินความตรงเชิงสภาวะสันนิษฐานของการประเมินค่าการ ทดสอบทักษะการพูดของนักศึกษาในประเทศญี่ปุ่น โดยใช้วิธี MTMM และทำการตัดสินผลการ วิเคราะห์โดยวิธีสังเกตด้วยตาเปล่า (Eyeball Method) และวิธีหาค่าเฉลี่ยและอัตราส่วน (Means and Ratio Method) โดยมีพลวิจัยในการศึกษา 61 คน โดยทำการประเมินทักษะการ พูดเพื่อการสื่อสาร (speech communication) ของนักศึกษาแต่ละคนจากภาพวิดีโอที่บันทึกไว้ 3 วิธีคือ

1. ให้ครู-อาจารย์ 3 คนประเมินผลให้คะแนน
2. ให้เพื่อน 5 คนประเมินผลให้คะแนน

3. ให้ผู้เรียนประเมินผลให้คะแนนตนเอง

และให้ผู้ประเมินผลแต่ละกลุ่มทำการประเมินผลความสามารถที่สำคัญของนักเรียนแต่ละคน 3 ด้าน คือ

1. การใช้วัจนภาษา (Non-verbal delivery)
2. การใช้วัจนภาษา (Verbal delivery) และ
3. เนื้อหาและวัตถุประสงค์ (Organization / Purpose)

โดยแบบประเมินผลนี้เป็นแบบ Likert Scale มีจำนวนทั้งหมด 14 ข้อ และให้ผู้ประเมินทำการฝึกซ้อมการประเมินผลก่อนการศึกษาจริง ปรากฏว่าผู้ประเมินทั้ง 3 กลุ่ม มีความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน (inter-rater reliability) = 0.76 ผลของการวิเคราะห์ปรากฏว่าการประเมินผลด้วยวิธีการดังกล่าว มีความตรงสู่สมบุรณ์สูงมากอย่างมีนัยสำคัญ แต่มีความตรงเชิงจำแนกจำนวนมากไม่เป็นไปตามเกณฑ์ (กล่าวคือค่าไม่ต่ำกว่าค่าความตรงสู่สมบุรณ์) เมื่อทำการสังเกตด้วยตาเปล่า แต่เมื่อทำการวิเคราะห์โดยใช้เกณฑ์วิธีหาค่าเฉลี่ยและอัตราส่วนแล้ว ปรากฏว่าเครื่องมือการประเมินครั้งนี้มีความตรงเชิงสภาวะสันนิษฐานสูงอย่างมีนัยสำคัญตามที่ต้องการ

สรุป

จากผลการนำวิธีวิเคราะห์แบบ MTMM ไปใช้ในการศึกษาหาความตรงเชิงสภาวะสันนิษฐานของเครื่องมือเพื่อการวิจัยและทดสอบต่างๆ ดังกล่าวมาแล้ว ทำให้สามารถสรุปได้ว่าการวิเคราะห์แบบ MTMM เป็นการวิเคราะห์ที่ใช้อย่างง่าย แม้ว่าจะมีข้อจำกัดอยู่บ้าง เช่น จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับตัวอย่างน้อย 3 ประเภท และมีการวัดความสามารถอย่างน้อย 3 ด้าน รวมทั้งผลของการวิเคราะห์ไม่มีเกณฑ์ระดับความสูงของค่าความตรงสู่สมบุรณ์ หรือความต่ำของค่าความตรงเชิงจำแนกที่แน่นอนก็ตาม แต่ก็ใช่วิธีที่ง่ายกว่าการวิเคราะห์หาความตรงเชิงสภาวะสันนิษฐานที่มีความยุ่งยากหรือซับซ้อนมากกว่า เช่น การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) แบบต่างๆ หรือการวิเคราะห์แบบ LISREL เป็นต้น เพื่อแก้ปัญหาเรื่องข้อจำกัดของการใช้วิธีวิเคราะห์แบบ MTMM ดังกล่าว ผู้ทำการวิเคราะห์ควรใช้เกณฑ์การวิเคราะห์โดยวิธีหาค่าเฉลี่ยและอัตราส่วนด้วยในกรณีที่วิธีสังเกตด้วยตาเปล่า แล้วผลการวิเคราะห์ที่ได้ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่ต้องการ

นอกจากนี้ ผู้วิเคราะห์ที่เกี่ยวข้องกับการทดสอบ วัด หรือประเมินผลทางการศึกษา จิตวิทยา การเรียนการสอนภาษา หรือสาขาอื่นใดก็ตาม ควรตระหนักอยู่เสมอว่าความตรงเชิงสภาวะสันนิษฐานของเครื่องมือเพื่อการทดสอบ วัด หรือประเมินผล มีความสำคัญมากที่สุดในบรรดาความตรงต่างๆ และเป็นสิ่งที่นักทดสอบและนักวิจัยจำเป็นต้องแสวงหาเพื่อแสดงว่า

เครื่องมือต่างๆ ที่นำมาใช้เพื่อการทดสอบ วัดหรือประเมินผลนั้นสามารถวัดความรู้ความสามารถ หรือคุณลักษณะต่างๆ ที่มุ่งทำการศึกษได้อย่างถูกต้อง และเที่ยงตรงเป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

นอกจากแนวคิดต่างๆ ทั้งในเชิงทฤษฎีและปฏิบัติในการทำการวิเคราะห์แบบ MTMM ใน การศึกษาประเภทต่างๆ ดังกล่าวแล้ว ผู้เขียนมีข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา เครื่องมือเพื่อการทดสอบ วัด หรือประเมินผลดังต่อไปนี้

1. เครื่องมือเพื่อการทดสอบ วัด หรือประเมินผลทุกชนิด โดยเฉพาะเครื่องมือประเภทที่ ต้องใช้เพื่อการตัดสินผู้เรียนหรือผู้อื่น ควรจะได้มีการวิเคราะห์หาความตรงเชิงสภาวะสันนิษฐาน ของเครื่องมือ หรือวิธีการทดสอบ วัด หรือประเมินผลนั้นก่อนนำไปใช้ เพื่อให้เกิดความมั่นใจใน ผลการทดสอบ วัด หรือประเมินผลว่าเครื่องมือสามารถทดสอบ วัด หรือประเมินผลความรู้หรือ ความสามารถที่ต้องการทดสอบระหว่างประเมินผลได้จริง

2. การวิเคราะห์หาความตรงเชิงสภาวะสันนิษฐานของเครื่องมือ หรือวิธีการทดสอบนั้นมี หลายประเภท เช่น การวิเคราะห์องค์ประกอบแบบต่างๆ วิธี LISREL และวิธี MTMM เป็นต้น แต่ วิธี MTMM เป็นวิธีที่ง่ายที่สุด จึงควรเป็นวิธีแรกที่น่ามาใช้

3. การหาความตรงเชิงสภาวะสันนิษฐานของเครื่องมือชุดหนึ่งและวิธีการประเมินผล หลายวิธี เช่น การประเมินผลความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร หรือการประเมินผลการเขียน โดยใช้ผู้ประเมินหลายคน หรือหลายวิธี เมื่อมีการเปลี่ยนผู้ทำการประเมิน หรือวิธีประเมิน ควรจะทำการวิเคราะห์หาค่าความตรงดังกล่าวเสมอ เนื่องจากเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้ประเมิน ในหลายๆ ด้าน และมีผลโดยตรงกับผลของการประเมิน

ข้อมูลผู้เขียน

สุพัฒน์ สุกมลสันต์ สำเร็จการศึกษา ก.ศบ. (เกียรตินิยม) (อังกฤษ-ชีววิทยา) จากวิทยาลัย
วิชาการศึกษา มหาสารคาม ค.ม. (การสอนภาษาอังกฤษ) จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย M.Sc.
(Applied Linguistics) จาก Edinburgh University ประเทศสกอตแลนด์ และ ค.ด. (การวัดและ
ประเมินผล) จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปัจจุบันรับราชการในตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และ
รองผู้อำนวยการฝ่ายวิจัย สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีความชำนาญเฉพาะด้านใน
ด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ การทดสอบทางภาษา สถิติเพื่อการวิจัย วิธีวิทยาการวิจัยทาง
ภาษาศาสตร์และการศึกษา และการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์และการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการ
วิจัยและเพื่อช่วยการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

บรรณานุกรม

- Adelman, L. and Riedel, S.L. (1993). Using the multitrait-multimethod matrix to evaluate knowledge-based systems. Retrieved on April 10, 2002 from World Wide Web, <http://www.bacon.gmu.edu/c3i/PubAbstracts/CommSupport.html>.
- Arlin, M.N. and Hills, D. (1974). Comparison of cartoon and verbal methods of schools attitude assessment through multitrait-multimethod validation. Retrieved on April 10, 2002 from World Wide Web, <http://www.united.uqam.ca/lireimage/EngSum/arhi74e.htm>
- Baille, A.J. (2001). Confirmatory factor analysis of MTMM matrix. Retrieved on April 10, 2002 from World Wide Web, <http://www.ocs.mq.edu.au/~abaillie/node36.html>.
- Baille, A.J. (2001). Construct validity. Retrieved on April 10, 2002 from World Wide Web, <http://www.ocs.mq.edu.au/~abaillie/node35.html>.
- Barbaranelli, C. and Caprara, G.V. (2000). Measuring the big five in self-report and other ratings: a multitrait-multimethod study. Retrieved on April 10, 2002 from World Wide Web, <http://www.hhpublish.com/journals/ejpa/20001601.html>.
- Biederman, J.L. (1998). The dimensionality of work-related needs and work reinforcers. Retrieved on April 10, 2002 from World Wide Web, http://www.lib.ncsu.edu/etd/public/etd-5718123109823060/ed_title.html.

- Bunting, B.P. and Adomson, S. (2001). Assessing reliability and validity in the context of planned incomplete data structures for multitrait-multimethod models. Retrieved on April 10, 2002 from World Wide Web, <http://www.mrvar.ljv.uni-lj.si/pub/mz15/abst/bunting.htm>.
- Campbell, D.T. and Fiske, D.W. (1995). Convergent and discriminant validation by the multitrait-multimethod matrix. *Psychological Bulletin*, 56, 81-105.
- Huler, M.L. (2000). The use of the multitrait-multimethod matrix for trait development: cluster analysis and nonmetric scaling alternatives. Retrieved on April 10, 2002 from World Wide Web, http://www.gobi.stanford.edu/researchs/detail.asp?Paper_no=10
- Kenny, D.A. (2001). Multitrait-multimethod. Retrieved on April 10, 2002 from World Wide Web, <http://w3.nai.net/~dakenny/mtmm.html>.
- Lievens, F. (1997). The construct validity of assessment center ratings: results from an assessment center simulation. Retrieved on April 10, 2002 from World Wide Web, http://www.ulb.ac.be/bps/docs/activities/bps97/prog/BPS97_P56.html
- Trochim, W.M.K. (1999). Idea of construct validity. Retrieved on April 10, 2002 from World Wide Web, <http://trochim.human.cornell.edu/kb/considea.htm>
- Trochim, W.M.K. (2001). The multitrait-multimethod matrix. Retrieved on April 10, 2002 from World Wide Web, <http://trochim.human.cornell.edu/kb/mtmmmat.htm>.
- Yamashiro, A.D. (1997). Evaluating the construct validity of an EFL rating using multitrait-multimethod analysis. Retrieved on April 10, 2002 from World Wide Web, <http://www.tui.oc.jp/tesol/press/papers0014/yamashiro.html>.

บทบาทของคำปรากฏร่วมในการพัฒนาทักษะ การใช้ภาษาอังกฤษ*

ปริมา มัลลิกะมาส

บทนำ

วัตถุประสงค์หลักประการหนึ่งของการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศคือการช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารได้อย่างถูกต้องตรงตามที่ต้องการและเหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ ในปัจจุบัน การสอนภาษาอังกฤษโดยทั่วไปได้วางสมมติฐานว่าสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายดังกล่าวได้ในระดับหนึ่ง ผู้เรียนส่วนใหญ่เข้าใจกฎไวยากรณ์และโครงสร้างของภาษาอังกฤษและนำกฎเกณฑ์เหล่านั้นไปใช้ได้ถูกต้อง นอกจากนี้ ยังสามารถสื่อสารกับเจ้าของภาษาได้ดีพอสมควร แต่อย่างไรก็ตาม ปัญหาสำคัญประการหนึ่งที่ผู้เรียนมักประสบร่วมกันคือผู้เรียนไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษอย่างเป็นธรรมชาติเหมือนเจ้าของภาษาได้ จะพบว่ามีเรียนจำนวนไม่น้อยที่แม้จะเรียนภาษาอังกฤษมากกว่า 10 ปี รู้จักคำศัพท์จำนวนมาก รู้จักหลักไวยากรณ์อย่างละเอียดถี่ถ้วน สามารถฟัง พูด อ่านและเขียนภาษาอังกฤษได้ แต่ภาษาที่ใช้ก็ยังแปลกประหลาดไม่เป็นธรรมชาติ บทความนี้จะอภิปรายปัญหาและเสนอแนะแนวทางการสอนที่จะช่วยแก้ไขและลดข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาในประเด็นดังกล่าวนี้

วิธีการสอน : สาเหตุหลักของปัญหา

การสอนภาษาดังแต่ปี ค.ศ.1940 และต่อมาอีกประมาณ 2 ทศวรรษนั้นเป็นไปตามแนวทฤษฎี Structural Grammar และใช้ประมวลการสอนแบบ Structural Syllabus ซึ่งให้ความสำคัญกับโครงสร้างไวยากรณ์และการแบ่งประเภทของคำ (part of speech) เป็นหลัก แนวคิดนี้เชื่อว่าหากผู้เรียนเข้าใจโครงสร้างประโยคแบบต่างๆ ก็จะสามารถเลือกคำจากหมวดคำที่เหมาะสมมาเติมในตำแหน่งที่ว่างของโครงสร้างนั้นได้ วิธีการสอนภาษาที่ยึดตามแนวคิดนี้คือวิธีสอนแบบฟังพูด (Audio-Lingual Method)

ต่อมาในช่วงปี 1957 Chomsky ได้เสนอทฤษฎีไวยากรณ์แบบใหม่คือไวยากรณ์ปริวรรติ (Generative Transformational Grammar) ซึ่งเน้นว่าภาษามีกฎไวยากรณ์อยู่จำนวนหนึ่ง ซึ่งถ้า

* ผู้เขียนขอขอบพระคุณ ผศ. ปัทมา อัดทนโก และ ผศ. ดร. นันทิพย์ ภิงคารวัฒน์ ที่ได้กรุณาอ่าน แก้ไขข้อผิดพลาดและให้ข้อเสนอแนะต่างๆที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เขียน

ผู้เรียนรู้กฎเหล่านี้ก็จะสามารถสร้างประโยคต่างๆได้ไม่จำกัด Chomsky เชื่อว่าความรู้เชิงภาษาที่สมบูรณ์แบบหรือที่เรียกว่าสามัคยาภาษา (Competence) คือความรู้ในเรื่องกฎไวยากรณ์ต่างๆ ซึ่งเป็นความสามารถทางภาษาศาสตร์ (Linguistic Competence) ที่มีอยู่โดยกำเนิดและสะท้อนให้เห็นในการใช้ภาษาของเจ้าของภาษาหรือที่เรียกว่ากฤตกรรมภาษา (Performance) วิธีการสอนภาษาที่ยึดตามแนวคิดนี้คือ วิธีสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบความรู้ความเข้าใจ (The Cognitive Code Learning Theory)

ในช่วงต่อมา Hymes (1972) ซึ่งเป็นนักภาษาศาสตร์สังคมได้เสนอความเห็นที่ต่างไป โดย Hymes เห็นว่าสามัคยาภาษาควรจะเป็นเรื่องความสามารถในการสื่อสาร ซึ่งนอกจากความรู้เรื่องกฎเกณฑ์ของภาษาแล้วยังรวมถึงความสามารถที่จะใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมในสถานการณ์ต่างๆด้วย จากแนวคิดของ Hymes นี้ ทำให้มีการพัฒนาแนวการสอนที่เรียกว่าการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (The Communicative Approach) ขึ้น ประมวลการสอนที่ใช้ในการสอนภาษาตามแนวทางนี้คือ การสอนแบบเน้นหน้าที่และการสื่อความหมาย (Functional-Notional Syllabus) ซึ่งคำนึงถึงการใช้ภาษาเพื่อแสดงออกถึงหน้าที่ของภาษาในการสื่อสารแบบต่างๆได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

แม้ว่าวิธีการสอนภาษาตามทฤษฎีและแนวทางทั้ง 3 แบบข้างต้นจะมีการนำไปใช้ในการสอนภาษาอังกฤษอย่างกว้างขวางและแต่ละวิธีนั้นต่างก็มีข้อดีอยู่หลายประการ เช่น การสอนตามแนวทฤษฎี Structural Grammar สามารถสอนให้ผู้เรียนใช้ภาษาได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์และโครงสร้างของภาษาอังกฤษ สำหรับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารก็ช่วยให้ผู้เรียนสามารถสื่อความหมายได้ตามที่ต้องการในสถานการณ์ต่างๆ แต่ข้อจำกัดที่เห็นได้ชัดคือวิธีการเหล่านี้ไม่เอื้อต่อการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาที่เป็นธรรมชาติใกล้เคียงกับที่เจ้าของภาษาใช้อยู่จริงได้ กล่าวคือ การสอนแบบที่เน้นเรื่องโครงสร้างตามแนว Structural Grammar หรือแบบที่เน้นเรื่องกฎไวยากรณ์ตามแนว Generative Grammar มากจนเกินไปอาจทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจผิดว่าคำต่างๆปรากฏร่วมกันได้โดยอิสระ หากการปรากฏร่วมกันนั้นไม่ผิดหลักไวยากรณ์และวากยสัมพันธ์ เช่น คำคุณศัพท์ย่อมเกิดร่วมกับคำนามเพื่อทำหน้าที่ขยายคำนามนั้นได้ แต่ในความเป็นจริงแล้วมิได้เป็นเช่นนั้น Fontenelle (1994) ยกตัวอย่างคำคุณศัพท์ rotten และ sour ซึ่งมีความหมายเหมือนกันในบางบริบท คือแปลว่า “บูดเน่า” แต่คำว่า rotten มักจะเกิดร่วมกับคำนาม egg ในขณะที่ sour มักจะเกิดร่วมกับ milk กล่าวคือ เราจะไม่พบกรณีที่ใช้คำสลับกันว่า *rotten milk หรือ *sour egg ส่วนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมักคำนึงถึงความสามารถในการสื่อสาร ได้แก่การใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายมากกว่าความถูกต้องและวิธีการใช้ภาษา (usage) Sinclair (1998) กล่าวถึงการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารว่าผู้ที่สอนภาษาตามแนวทางนี้มักจะเน้น

เรื่องเทคนิคในการเรียนการสอน เช่น การจัดกิจกรรมต่างๆมากกว่าที่จะเน้นเรื่องตัวเนื้อหาภาษา ซึ่งการสอนแบบนี้ช่วยฝึกให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารกับเจ้าของภาษาได้แต่ภาษาที่ใช้ยังอาจขาดความเป็นธรรมชาติต่างจากเจ้าของภาษา

วิธีการสอนที่มีผู้เสนอว่าน่าจะช่วยลดข้อจำกัดของวิธีการสอนแบบอื่นๆได้ในเรื่องทักษะการใช้ภาษาของผู้เรียนในประเด็นที่กล่าวไว้ข้างต้นคือการสอนที่เน้นเรื่องคำปรากฏร่วม (collocation) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแนวการสอนแบบ Lexical Approach (Willis, 1990; Nattinger & DeCarrio, 1992; Lewis 1993) แนวการสอนแบบนี้เริ่มเป็นที่รู้จักเมื่อประมาณ 10 ปีที่ผ่านมา แต่ยังไม่ค่อยแพร่หลายในหมู่นักสอนภาษามากนัก เป็นแนวการสอนที่มาจากความคิดพื้นฐานที่ว่า ส่วนประกอบหลักของภาษาคือกลุ่มคำที่มีความสัมพันธ์ระหว่างคำอย่างใกล้ชิดและสามารถใช้เสมือนเป็นหน่วยเดียวกัน (lexical phrases) กลุ่มคำเหล่านี้ทำให้มองเห็นถึงรูปแบบต่างๆ (patterns) ในภาษาซึ่งแต่เดิมทฤษฎีไวยากรณ์โครงสร้างเคยวิเคราะห์หว่านเป็นเรื่องของคำศัพท์และไวยากรณ์

Schmitt และ Carter (2000) อธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า lexical phrase ช่วยให้ผู้ฟังวิเคราะห์ถ้อยคำที่ได้ยินได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น โดยการแบ่งประโยคออกเป็นระดับวลีแทนที่จะแบ่งย่อยเป็นระดับคำ การทำความเข้าใจความหมายของประโยคก็มาจากความหมายของคำที่ปรากฏร่วมกันเป็นกลุ่มๆ มิใช่ความหมายของคำแต่ละคำ ในทำนองเดียวกัน ในการพูดหรือเขียน

ผู้ใช้ภาษาไม่ได้สร้างประโยคใหม่ขึ้นจากคำศัพท์และกฎไวยากรณ์ต่างๆที่มีอยู่ในสามัญะภาษาเสมอไป สิ่งที่ใช้เป็นพื้นฐานในการสร้างประโยคคือ lexical phrase ที่มีอยู่ในคลังศัพท์ (lexicon) ของแต่ละคน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการรู้ภาษานั้นๆ เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะคำเป็นจำนวนมากไม่ได้เก็บอยู่ในสมองของเราในรูปคำอิสระที่แยกจากกัน แต่จะอยู่ในรูปกลุ่มคำที่เรียกว่า multi word lexical unit หรือ lexical phrase วลีสำเร็จรูปที่ทำหน้าที่เสมือนคำเหล่านี้มีพร้อมอยู่และสามารถดึงมาใช้ในการแบ่งและสร้างประโยคได้โดยลดขั้นตอนในกระบวนการทำงานของสมองลง เช่นการใช้กฎไวยากรณ์ต่างๆเพื่อสร้างวลีจากระดับคำ เป็นต้น

จากความคิดพื้นฐานดังกล่าว หลักการสำคัญของการสอนภาษาแบบ Lexical Approach คือมุ่งพัฒนาความรู้ด้านประมวลศัพท์ (lexis) ของผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วยคำและการปรากฏร่วมกันของคำ (words and word partnership) โดยเชื่อว่าการสอนเรื่อง lexical phrase เป็นสิ่งที่จำเป็นเพราะจะช่วยเพิ่มความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา (fluency) และความสามารถในการใช้ภาษาตามที่เจ้าของภาษาใช้อยู่จริงได้ ทั้งนี้เนื่องจากผู้เรียนภาษามักประสบปัญหาไม่สามารถเลือกใช้คำที่เหมาะสมได้ ทำให้ภาษาของผู้เรียนฟังดูแปลกประหลาดไม่เป็นธรรมชาติ ข้อผิดพลาดซึ่งเกิดขึ้นจากการใช้คำปรากฏร่วมกันที่ไม่เหมาะสมนี้เป็นเรื่องที่อธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจได้

ยากเพราะมักไม่สามารถชี้แจงเหตุผลได้ว่าทำไมคำเหล่านี้จึงใช้ร่วมกันไม่ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อคำปรากฏร่วมกันไม่ได้มีผลหลักไวยากรณ์และสื่อความหมายได้

คำปรากฏร่วม (Collocation)

คำปรากฏร่วม (collocation) ซึ่งเป็น lexical phrase ประเภทหนึ่งไม่ใช่เรื่องใหม่ นักภาษาศาสตร์คนแรกทีกล่าวถึงเรื่องคำปรากฏร่วมคือ Firth (1968: 181) ซึ่งให้คำจำกัดความของการปรากฏร่วมกันของคำว่าหมายถึงคำหรือวลีที่มักใช้ร่วมกันจนเป็นปกติ “collocation of a given word are statements of the habitual or customary places of that word” อย่างไรก็ตามการศึกษาเรื่องคำปรากฏร่วมอย่างจริงจังและเป็นระบบเกิดขึ้นเมื่อมีการนำคลังข้อมูลภาษาอิเล็กทรอนิกส์ (electronic corpus) และโปรแกรมคอนคอร์แดนซ์ (concordancing program) มาใช้ในงานด้านภาษาศาสตร์คลังข้อมูล (corpus linguistics) ซึ่งช่วยให้สามารถมองเห็นปรากฏการณ์ทางภาษาต่างๆ ได้ง่ายและชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น รูปแบบการใช้ที่เกิดขึ้นซ้ำๆ คำหรือวลีที่มีการในความถี่สูง ลำดับตายตัวต่างๆ รวมทั้งวลีสำเร็จรูปที่ทำหน้าที่แบบคำ (lexical phrase) ด้วย จากการศึกษาตามแนวภาษาศาสตร์คลังข้อมูลนี้ Lewis (1997a: 8) ได้นิยามคำปรากฏร่วมไว้ดังนี้ “Collocation is the readily observable phenomenon whereby certain words co-occur in natural text with greater than random frequency.”

โดยทั่วไปแล้วเกณฑ์ในการแบ่งประเภทของคำปรากฏร่วมมีอยู่สองแบบด้วยกัน คือ 1) ระดับของความสัมพันธ์ระหว่างคำที่ปรากฏร่วมกัน และ 2) ประเภทของคำที่เป็นองค์ประกอบของคำปรากฏร่วม เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์แบบแรก การปรากฏร่วมกันของคำนั้นแบ่งออกได้เป็น 4 ระดับ ได้แก่ 1) คำที่เกิดร่วมกันแบบตายตัว (fixed collocation) ได้แก่ idioms เช่น bread and butter, kick the bucket ฯลฯ 2) คำที่เกิดร่วมกันโดยที่ความสัมพันธ์ระหว่างคำอยู่ในระดับสูง (strong collocation) เช่น rancid butter 3) คำที่เกิดร่วมกันโดยที่ความสัมพันธ์ระหว่างคำอยู่ในระดับปานกลาง (medium-strength collocation) เช่น hold a conversation, make a mistake และ 4) คำที่เกิดร่วมกันได้ค่อนข้างอิสระตามลักษณะทางวากยสัมพันธ์ (weak collocation) เช่น kick a ball, small boy เป็นต้น

เมื่อใช้เกณฑ์แบบที่สอง ก็สามารถแบ่งคำปรากฏร่วมออกเป็น 4 ประเภทย่อยได้เช่นกัน ดังนี้

1. Lexical collocation ประกอบด้วยคำเนื้อหา (open class) สองคำขึ้นไป ได้แก่ คำนาม คำกริยา คำคุณศัพท์ และคำวิเศษณ์ เช่น high season, gain weight, absolutely sure เป็นต้น Cowie (1992) อธิบายว่า lexical collocation แสดงความสัมพันธ์ที่มีอยู่เฉพาะระหว่าง

คำเหล่านั้นและความหมายของกลุ่มคำที่เป็นคำปรากฏรวมมักจะไม่เท่ากับความหมายที่เกิดจากการรวมความหมายของคำแต่ละคำอย่างอิสระ เช่น high season high ในที่นี้ไม่ได้หมายถึงความสูงของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (เช่น high mountain) แต่หมายถึงช่วงฤดูที่มีความต้องการบริการหรือสินค้ามาก

2. **Grammatical collocation** ประกอบด้วยคำเนื้อหา (open class) และ คำไวยากรณ์ (closed class) ซึ่งส่วนใหญ่เป็นคำกริยา คำนาม หรือ คำคุณศัพท์ที่เกิดร่วมกับคำบุพบท เช่น depend on, alternative to, good at , in practice เป็นต้น

3. **Bound collocation** เป็นคำปรากฏรวมที่มีรูปค่อนข้างตายตัว แต่แตกต่างจาก idioms เพราะสามารถแทรกคำบางประเภท เช่น คุณศัพท์ระหว่างคำกริยากับคำนามได้ ตัวอย่าง เช่น pay (little) attention to, take (full) advantage of

4. **Idioms** เป็นคำปรากฏรวมที่ตายตัว ความหมายของ idioms มักไม่สามารถวิเคราะห์จากความหมายของคำต่างๆที่ประกอบอยู่ภายใน ส่วนใหญ่แล้วคำที่ใช้เป็นสำนวนนี้จะมี ความหมายที่ต่างจากความหมายเดิมไปเลย เช่น kick the bucket แปลว่า เสียชีวิต หรือ spill the beans แปลว่า เผยความลับ เป็นต้น

เมื่อพิจารณาเกณฑ์ทั้งสองแบบร่วมกันในการแบ่งประเภทคำปรากฏรวม จะพบว่า lexical collocation อาจมีระดับความสัมพันธ์ระหว่างคำได้ทั้งสามแบบ ตัวอย่างเช่น shrug one's shoulder(s) คำที่ประกอบขึ้นเป็นวลีดังกล่าวมีความสัมพันธ์กันสูง เนื่องจากคำกริยานี้แทบจะไม่เกิดร่วมกับคำนามอื่นเลย ในขณะที่ high season ประกอบด้วยคำซึ่งมีความสัมพันธ์กันปานกลาง และ short conversation ประกอบด้วยคำซึ่งมีความสัมพันธ์กันน้อย คำปรากฏรวมอีก 3 ประเภทที่เหลือนั้นมักจะประกอบด้วยคำซึ่งมีความสัมพันธ์กันค่อนข้างตายตัว โดยเฉพาะ bound collocation และ idioms ส่วน grammatical collocation นั้นจะเห็นได้ว่าแม้จะมีคำที่ปรากฏรวมกันได้จำกัดแต่ก็ยังพอมีความหลากหลายอยู่บ้าง เช่น คำกริยา apply อาจเกิดร่วมกับคำบุพบท for, to หรือ with ได้ เป็นต้น

การที่เกณฑ์ทั้งสองแบบมีความซ้อนเหลื่อมกันอยู่บางส่วนเช่นนี้ทำให้มองเห็นว่า การจัดแบ่งประเภทกลุ่มคำว่าเป็นคำปรากฏรวมชนิดใดในรูปของแนวต่อเนื่อง (continuum) น่าจะสะท้อนลักษณะของคำปรากฏรวมได้ตรงกับความเป็นจริงมากกว่า ซึ่งแนวต่อเนื่องของคำปรากฏรวมสามารถแสดงเป็นแผนภาพได้ดังนี้

weak	medium-strength	strong	fixed
free	lexical collocation	- grammatical collocation	idioms
combination		- bound collocation	

สำหรับเจ้าของภาษา การที่คำใดจะปรากฏร่วมกันได้บ้างนั้นเป็นสิ่งที่คาดเดาได้ ทั้งนี้ เพราะความรู้เรื่องคำปรากฏร่วมกันเป็นส่วนหนึ่งของการรู้ภาษาของเจ้าของภาษา (native speaker's intuition) ซึ่งเกิดขึ้นจากการเรียนรู้ภาษาตามธรรมชาติ แต่ผู้เรียนที่ไม่ใช่เจ้าของภาษามักขาดความรู้ดังกล่าวอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะแม้คำปรากฏร่วมกันจะไม่ใช่วิธีใหม่ในการศึกษาทางภาษาศาสตร์แต่ในการเรียนการสอนภาษายังไม่ค่อยมีการกล่าวถึงเรื่องนี้มากนัก โดยทั่วไปแล้ว การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศมักจะแยกเรื่องคำศัพท์และไวยากรณ์ออกจากกัน (grammar/vocabulary dichotomy) ในการสอนคำศัพท์ก็มักเน้นแต่เรื่องความหมายของคำ ขณะที่การสอนไวยากรณ์จะให้ความสำคัญกับกฎเกณฑ์ต่างๆ การสอนแบบนี้ไม่ได้สะท้อนลักษณะธรรมชาติที่สำคัญของภาษาที่ประกอบด้วยวลีสำเร็จรูปเป็นจำนวนมาก เมื่อผู้เรียนมองไม่เห็นรูปแบบภาษาที่สูงกว่าระดับคำและความสัมพันธ์อันใกล้ชิดระหว่างคำที่ปรากฏร่วมกันในวลีเหล่านั้น ก็ย่อมไม่สามารถใช้วลีดังกล่าวเพื่อให้ภาษาของตนเป็นธรรมชาติเหมือนเจ้าของภาษาได้

เหตุผลดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่าคำปรากฏร่วมกันจะมีบทบาทสำคัญในการเรียนการสอนภาษาอย่างยิ่ง ในบรรดาคำปรากฏร่วมกันประเภทต่าง ๆ นั้น Hill (1999) เสนอว่าควรเน้นการสอนประเภทที่คำซึ่งปรากฏร่วมกันมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดในระดับปานกลาง (medium-strength collocation) เนื่องจากมีจำนวนมากเมื่อเทียบกับประเภทอื่นและปัญหาในการเลือกคำไม่เหมาะสมพบได้บ่อยกับคำปรากฏร่วมกันนี้ด้วย โดยทั่วไปแล้ว ผู้เรียนมักไม่แน่ใจว่าคำที่เลือกมานั้นใช้ร่วมกันได้หรือไม่ได้ เช่น high season ที่ยกตัวอย่างไว้ข้างต้น แม้ผู้เรียนจะทราบความหมายของแต่ละคำเป็นอย่างดีแต่อาจไม่ทราบว่าคำทั้งสองสามารถปรากฏร่วมกันได้ โอกาสที่จะเลือกคำอื่นซึ่งไม่เหมาะสมมาใช้จึงเป็นไปได้สูง ปัญหาดังกล่าวไม่ค่อยเกิดขึ้นกับคำปรากฏร่วมกันที่มีความสัมพันธ์ระหว่างคำภายในใกล้ชิดกันมาก (strong collocation) เพราะคำที่จะเกิดร่วมกันได้นั้นมีจำกัด เช่น nomadic จะเกิดร่วมกับคำนามไม่มากนัก เช่น people, way, life, group เป็นต้น ผู้เรียนจึงพอทราบว่าคำเหล่านี้ควรมีคำว่าอะไรบ้าง โอกาสที่จะใช้คำผิดจึงมีค่อนข้างน้อย ในทำนองเดียวกันคำปรากฏร่วมกันที่มีความสัมพันธ์ระหว่างคำภายในน้อย (weak collocation) ก็มักไม่เป็นปัญหาเพราะมีคำที่เกิดร่วมกันได้หลากหลาย เช่น คุณศัพท์ long สามารถเกิดร่วมกับคำนามได้มากมาย เช่น hair, talk, way, time ฯลฯ และคำนามทั่วไป เช่น car ก็เกิดร่วมกับคุณศัพท์

ได้หลากหลายเช่นกัน อย่างเช่น big, nice, old, luxurious ฯลฯ เมื่อคำที่เกิดร่วมกันได้ครอบคลุมคำจำนวนมาก โอกาสที่จะเลือกคำผิดจึงมีน้อย

Lexical collocation ที่ความสัมพันธ์ระหว่างคำอยู่ในระดับปานกลางมีอาทิเช่น

คุณศัพท์ + นาม	:	a major operation
นาม + นาม	:	a pet name
นาม + กริยา	:	light glows
กริยา + นาม	:	prevent infection
กริยา + คุณศัพท์ + นาม	:	learn a foreign language
กริยา + วิเศษณ์	:	change considerably
วิเศษณ์ + กริยา	:	completely forget
วิเศษณ์ + คุณศัพท์	:	absolutely sure
กริยา + บุพบท + นาม	:	comply with the rules

นอกจากคำปรากฏรวมเหล่านี้แล้ว ยังควรให้ความสำคัญกับคำปรากฏรวมประเภท lexical collocation ที่ประกอบด้วย delexicalized verb¹ ซึ่งมักจะเป็นคำกริยาพื้นฐาน เช่น make, have, do, take, get เป็นต้น ตัวกริยาเหล่านี้เองไม่ได้แสดงความหมายหลักเหมือนเมื่อใช้ในกรณีทั่วไป เช่น make a cup of coffee, have two sons, take her daughter to school แต่วลีที่ประกอบด้วยคำกริยาเหล่านี้จะมีลักษณะเหมือนสำนวน เช่น make a living, have an operation, take your time เป็นต้น เหตุผลที่ควรเน้นการสอนคำปรากฏรวมกลุ่มนี้เพราะในภาษาอังกฤษมีการใช้คำกริยาพื้นฐานข้างต้นในลักษณะดังกล่าวเป็นจำนวนมากและบ่อยครั้งที่ผู้เรียนเกิดความสับสนในการใช้คำเหล่านี้ในวลีเช่น do the dishes, make the bed ซึ่งผู้เรียนมักใช้คำกริยาสลับกันเป็นต้น ผู้เรียนจึงควรต้องรู้จักความหมายของวลีที่ประกอบด้วยคำกริยากลุ่มนี้รวมทั้งคำนามที่มักปรากฏร่วมกันเพื่อให้สามารถนำวลีเหล่านั้นไปใช้ได้ถูกต้องและเป็นธรรมชาติใกล้เคียงกับเจ้าของภาษามากที่สุด

¹ delexicalized verb คือคำกริยาที่มีความหมายในตัวเองน้อยหรือไม่มีเลยเมื่อปรากฏนอกบริบท กริยาเหล่านี้เป็นส่วนประกอบของวลีที่ทำหน้าที่เหมือนคำและสามารถปรากฏในโครงสร้างต่างๆ ได้หลายรูปแบบ ดังนั้นจึงควรมองคำกริยาเหล่านี้รวมไปกับกลุ่มคำเป็นหน่วยเดียว แทนที่จะแยกออกว่าเป็นเรื่องของคำศัพท์และไวยากรณ์ delexicalized verb ที่สำคัญได้แก่ do, get, give, have, keep, look, make, put และ take

แบบฝึกหัดและกิจกรรมที่ใช้ในการสอนคำปรากฏร่วม

แบบฝึกหัดและกิจกรรมส่วนใหญ่ที่ใช้ในการสอนคำปรากฏร่วมอิงแนวการสอนที่ผนวกเรื่องคำศัพท์และไวยากรณ์เข้าด้วยกัน (lexicogrammatical approach) กล่าวคือนอกจากการสอนความหมายของคำและกฎไวยากรณ์แล้ว ผู้สอนจะเน้นเรื่องรูปแบบที่คำนั้นมักปรากฏใช้และคำที่มักเกิดร่วมกันด้วย วิธีการสอนไม่เน้นการท่องจำแต่จะพยายามให้ผู้เรียนได้เห็นข้อมูลการใช้ภาษาจริง ฝึกสังเกตและวิเคราะห์หาคำปรากฏร่วมรวมทั้งทำแบบฝึกหัดต่างๆ ประกอบกับการค้นคว้าในพจนานุกรมคำปรากฏร่วมหรือพจนานุกรมทั่วไปแบบ corpus-based ซึ่งมีตัวอย่างประโยคที่หลากหลายทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและระมัดระวังเรื่องคำที่เกิดร่วมกันมากขึ้นในการใช้ภาษา (consciousness raising) Lewis (1997a) เสนอให้ใช้การสอนที่มีขั้นตอนแบบ Observe-Hypothesize-Experiment แทนการสอนแบบ Present - Practice - Produce ที่นิยมใช้กันมาแต่เดิม เขากล่าวว่าแบบฝึกหัดและกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนสังเกตเห็นลักษณะธรรมชาติของภาษาที่สองจะทำให้ผู้เรียนสามารถตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับภาษาที่สองได้รวดเร็วและถูกต้องมากขึ้น ซึ่งจะเอื้อให้เกิดการเรียนรู้ภาษาในแบบที่คล้ายคลึงกับการเรียนภาษาของเจ้าของภาษา Jane และ Dave Willis (1996) ก็สนับสนุนให้ใช้แบบฝึกหัดและกิจกรรมที่ช่วยเพิ่มความระมัดระวังในการเลือกใช้คำร่วมกัน โดยเชื่อว่าผู้เรียนที่สามารถใช้ภาษาได้ดีคือผู้ที่หมั่นฝึกหารูปแบบที่เกิดซ้ำๆ ในภาษาและหาข้อสรุปจากรูปแบบซ้ำๆ ที่เกิดเหล่านั้น

หลังจากที่มีการนำเสนอแนวการสอนภาษาแบบ Lexical Approach ขึ้นเมื่อประมาณสิบกว่าปีที่ผ่านมา การสอนเรื่องคำปรากฏร่วมก็เริ่มเป็นที่รู้จักมากขึ้น จะเห็นได้ວ่ามีการจัดทำพจนานุกรมคำปรากฏร่วมขึ้นมาเพื่อใช้เป็นแหล่งอ้างอิงสำหรับทั้งผู้สอนและผู้เรียน เช่น BBI Combinatory Dictionary, Oxford Collocation Dictionary, LTP Dictionary of Selected Collocations เป็นต้น แม้แต่ในประเทศไทยเองก็มีการจัดพิมพ์ English by Examples โดย สำนักพิมพ์ Thaiways Book ซึ่งเป็นพจนานุกรมประเภทนี้ขึ้นมาเช่นกัน นอกจากนี้ ตำราที่ใช้ในการสอนภาษาอังกฤษให้แก่ผู้เรียนต่างชาติ เช่น Cutting Edge ของ Longman, Headway และ Landmark ของ Oxford University Press ก็มีแบบฝึกหัดสำหรับสอนเรื่องคำปรากฏร่วมอย่างเช่น กลุ่มที่ประกอบด้วย delexicalized verb รวมอยู่ด้วย แบบฝึกหัดและกิจกรรมเหล่านี้มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเลือกใช้คำร่วมกันได้อย่างเหมาะสมโดยเฉพาะในการเขียน ทำให้ภาษาของผู้เรียนไม่เพียงแต่ถูกหลักไวยากรณ์และสื่อความหมายได้ตามต้องการเท่านั้นแต่ยังเป็นที่ยอมรับตามมาตรฐานของเจ้าของภาษาด้วย

แบบฝึกหัดและกิจกรรมซึ่งยกเป็นตัวอย่างต่อไปนี้จะแสดงให้เห็นว่าการสอนคำปรากฏร่วมแบบ lexical collocation ทำได้อย่างไรบ้าง ตัวอย่างบางส่วนดัดแปลงมาจากแบบฝึกหัดที่ปรากฏในงานของ Michael Lewis (1997a, 1997b, 2001) โดยมีทั้งแบบ receptive และ productive practice แบบฝึกหัดแบบแรกมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนสามารถระบุได้ว่ามีการใช้คำปรากฏร่วมในข้อความ เช่น แบบฝึกหัดที่ 5 ส่วนแบบฝึกหัดแบบที่สองมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำคำปรากฏร่วมไปใช้ในการใช้ภาษาอังกฤษได้ เช่น กิจกรรมที่ 2 และ 3 ผู้ที่ต้องการตัวอย่างแบบฝึกหัดที่หลากหลายสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จากงานทั้งสามชิ้นดังกล่าว สำหรับแบบฝึกหัดบางข้อ ผู้เรียนสามารถตรวจเช็คคำตอบด้วยตนเองได้จากการค้นหาในพจนานุกรมคำปรากฏร่วมหรือคลังข้อมูลภาษาที่มีจำหน่ายอยู่ในรูปซีดีรอม เช่น British National Corpus ซึ่ง ผู้เขียนสืบค้นข้อมูลเพื่อสร้างแบบฝึกหัดต่อไปนี้ด้วย

ตัวอย่างแบบฝึกหัดที่ใช้ในการสอนคำปรากฏร่วม

แบบฝึกหัดที่ 1 จงวงกลมคำ 1 คำในแต่ละข้อที่ไม่ปรากฏร่วมกับคำที่กำหนดให้

ตัวอย่าง:	pay:	a debt	a visit	a bill	a ticket	the price
1. strong:	accent	impression	point	intelligence	coffee	
2. a mistake:	avoid	correct	admit	make	reject	
3. call:	attention	a strike	a party	a halt	a meeting	
4. low:	spirits	income	priority	experience	gear	
5. totally:	different	new	suitable	unacceptable	wrong	

แบบฝึกหัดที่ 2 จงเติมคำคุณศัพท์ที่มีความหมายตรงข้ามกับคำคุณศัพท์ที่ให้ไว้ลงในช่องว่างเพื่อขยายคำนามที่กำหนด (คำตอบที่ถูกต้องอาจมีได้มากกว่า 1 คำ)

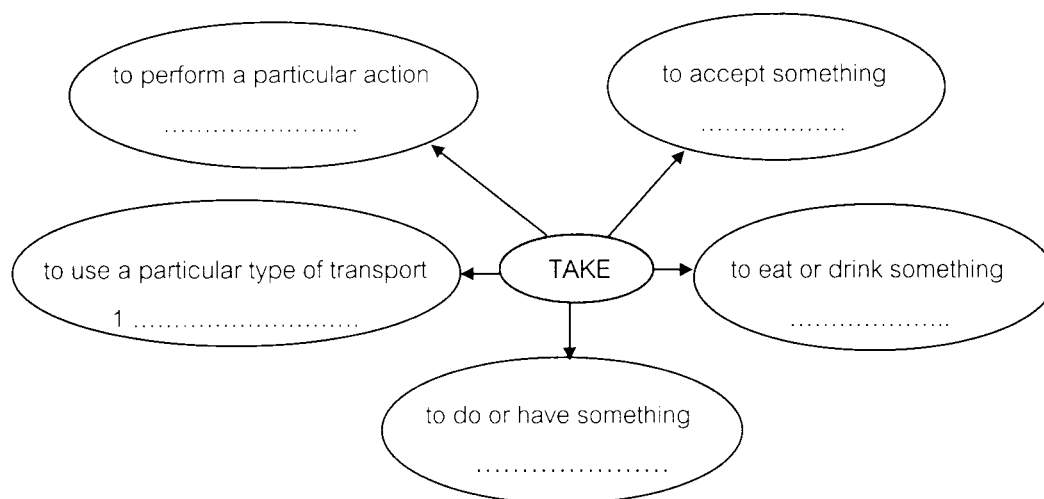
ตัวอย่าง:	big	<u>small</u>	change
1.	wide		choice
2.	high		season
3.	light		hair
4.	light		traffic
5.	light		work

แบบฝึกหัดที่ 3 ในแต่ละประโยคต่อไปนี้มีข้อผิดพลาดที่เกิดจากการใช้คำปรากฏรวมที่ไม่ถูกต้องอยู่
หนึ่งแห่ง กากบาททับคำที่ผิดและเติมคำตอบที่ถูกต้องไว้ในวงเล็บท้ายข้อ

ตัวอย่าง: I watched him slide under the wheel and start up the ~~strong~~ engine.
(powerful)

1. I am afraid I would like to do a serious complaint. (.....)
2. If you want to lose weight, you need to make a diet. (.....)
3. I was completely disappointed when I failed the exam. (.....)
4. The holiday I went on last year was a full disaster. (.....)
5. He is very ambitious. He will do anything in order (.....)
to gain his goal.

แบบฝึกหัดที่ 4 ดูแผนภาพที่แสดงความหมายต่างๆของคำกริยา take ต่อไปนี้ และ
อ่านประโยคที่คัดมาจากคลังข้อมูลโดยการสืบค้นจากคำว่า take (concordance
output of “take”) นำตัวเลขหน้าแต่ละประโยคที่คำกริยา take มีความหมายตรงกับใน
แผนภาพไปเติมในช่องว่าง

1. I **take** a taxi since my next flight leaves in an hour.
2. My master has sent me to ask you if you would care to **take** a seat in our carriage.
3. As a result, David will now **take** action to enforce the court's decision.
4. You go to the shop or restaurant and ask, “Do you **take** credit cards?”

5. However, in adult life, Robert finds he cannot **take** criticism.
6. I now walk when I could drive and **take** exercise regularly.
7. Do you **take** milk in your coffee?
8. If we hurt someone, we must **take** responsibility for it.
9. Men are also more likely to **take** risks than women.
10. **Take** two aspirins and go to bed.

แบบฝึกหัดที่ 5 จงอ่านข้อความต่อไปนี้และขีดเส้นใต้วลีที่น่าจะมีคำปรากฏร่วมกันระหว่างคำคุณศัพท์กับคำนามและคำกริยากับคำนาม จากนั้นตรวจสอบคำตอบกับพจนานุกรมคำปรากฏร่วมกันหรือคลังข้อมูลภาษา

After careful thought, I have finally decided to leave the company and return to full-time education. I have been thinking about this move for a number of years now, but friends and colleagues have always persuaded me to think about my successful career, my salary, and other practical considerations. This time I have made up my mind and I have accepted a place at Oxford University to study biochemistry.

Landmark (2000)

ตัวอย่างกิจกรรมที่ใช้ในการสอนคำปรากฏร่วมกัน

กิจกรรมที่ 1 เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนหาคำที่มักปรากฏร่วมกับคำต่างๆที่กำหนดให้ในแต่ละข้อ ผู้สอนจะอ่านคำที่กำหนดให้ทีละคำ ผู้เรียนจดบันทึกคำเหล่านี้ไว้และถ้าผู้เรียนคนใดคิดว่าทราบคำตอบแล้วให้ยืนขึ้น ผู้เรียนแต่ละคนสามารถตอบได้เพียงคนละหนึ่งครั้ง ทำเช่นนั้นจนกว่าจะได้คำตอบที่ถูกต้องหรือครบจำนวนผู้เรียนในห้องแล้วจึงเฉลยคำตอบหรือให้ผู้เรียนค้นหาจากพจนานุกรมคำปรากฏร่วมกันหรือจากคลังข้อมูล

ตัวอย่าง:	plain, dark, white, bitter, milk, bar of	chocolate	(noun)
1.	make, loud, hear, background, fade away, pollution	noise	(noun)
2.	considerably, mind, subject, completely, direction	change	(verb)
3.	task, seem, extremely, position, choice, examination	difficult	(adjective)
4.	work out, long-term, develop, impractical, strategic	plan	(noun)
5.	time, accidentally, the pain, himself, almost	kill	(verb)

กิจกรรมที่ 2 เป็นกิจกรรมการแปล มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนมองเห็นว่าการสื่อความหมายที่ต้องการอาจทำได้หลายวิธี วิธีหนึ่งที่มีความเป็นไปได้สูงคือการใช้คำปรากฏรวม เช่นในประโยคที่หนึ่ง คำกริยา “ตัดสินใจ” สามารถแปลได้หลายแบบ อาทิเช่น decide, make a decision, make up one's mind ซึ่งจะเห็นได้ว่าคำแปลสองแบบหลังมีลักษณะของวลีที่ประกอบด้วยคำปรากฏรวม ขั้นตอนที่สำคัญในการทำกิจกรรมนี้คือการกระตุ้นให้ผู้เรียนช่วยกันเสนอว่าสามารถจะแปลประโยคต่างๆได้อย่างไรได้บ้างและอภิปรายตัวเลือกเหล่านั้นร่วมกัน โดยผู้สอนทำหน้าที่ช่วยให้เห็นความแตกต่างในการใช้สำนวนภาษาระหว่างใช้คำศัพท์ทั่วไปกับคำปรากฏรวม การฝึกเช่นนี้จะช่วยให้ผู้เรียนตระหนักถึงการใช้คำปรากฏรวมและใช้วิธีแปลตรงตัวแบบคำต่อคำน้อยลง ทำให้ภาษาของผู้เรียนสละสลวยเป็นธรรมชาติมากขึ้น ตัวอย่างประโยคที่ใช้ในการทำกิจกรรมนี้ เช่น

1. เขาตัดสินใจว่าจะไม่เรียนต่อหลังจากจบมหาวิทยาลัยแล้ว
2. ขอโทษที่ทำให้คุณเสียเวลา
3. พี่ชายฉันชอบแกล้งฉันอยู่เรื่อยเชียว
4. เขาทำธุรกิจเพชรพลอยมาเกือบสิบปีแล้ว
5. พ่อโกรธมากเมื่อรู้ว่าฉันสอบตก

กิจกรรมที่ 3 เป็นกิจกรรมที่เตรียมผู้เรียนสำหรับการเขียนเรียงความ โดยกำหนดให้ ผู้เรียนเลือกหัวข้อ 1 หัวข้อสำหรับเขียนเรียงความยาวประมาณ 200-300 คำ จากนั้นให้หาคำนาม 5 คำ คำกริยา 5 คำและคำคุณศัพท์อีก 5 คำที่ผู้เรียนคิดว่าน่าจะเป็น คำสำคัญในเนื้อหาของเรียงความที่จะเขียนขั้นต่อไปให้ผู้เรียนหาคำที่มักปรากฏรวมกับคำเหล่านั้นเพื่อใช้ในการสื่อความคิดที่ต้องการ โดยดูจากพจนานุกรมคำปรากฏรวมหรือคลังข้อมูลภาษา เช่นหัวข้อต่อไปนี้

In general people are living longer now. Discuss the cause of this phenomenon.

คำนาม: lifestyle, health, diet, age, disease

คำกริยา: live, exercise, change, affect, recommend

คำคุณศัพท์: conscious, strong, harmful, medical, nutritious

ตัวอย่างวลีที่มักมีคำข้างต้นปรากฏอยู่ซึ่งอาจเป็นประโยชน์ในการเขียนเรียงความเรื่องดังกล่าว

look after/ maintain one's health

strongly recommend someone to

take medical advice

become increasingly conscious of one's health

การศึกษาคำปรากฏร่วมของคำสำคัญเหล่านี้ร่วมกันในห้องเรียนก่อนลงมือเขียนเรียงความจะช่วยลดข้อผิดพลาดของผู้เรียนในส่วนของการเลือกคำและช่วยให้ผู้เรียนสามารถเขียนสื่อความคิดของตนได้ดีขึ้น

บทสรุป

การสอนคำปรากฏร่วมแก่ผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศนั้นเชื่อว่าจะช่วยพัฒนาทักษะการใช้ภาษาของผู้เรียนให้สามารถใช้ภาษาได้อย่างเป็นธรรมชาติใกล้เคียงกับเจ้าของภาษามากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ วิธีการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนโดยการลงมือปฏิบัติจากการทำแบบฝึกหัดต่างๆ โดยพยายามเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เช่น การทำกิจกรรมแบบที่ 3 และวิธีการสอนแบบ data-driven learning ที่ให้ผู้เรียนฝึกสังเกตวิเคราะห์ข้อมูลภาษาจริงเพื่อหาข้อสรุปในการใช้ภาษาด้วยตนเอง ตัวอย่างเช่น แบบฝึกหัดที่ 4 และ 5 จะทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจลักษณะธรรมชาติของภาษาอย่างแท้จริงและสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

หากมองโดยผิวเผิน หลายคนอาจรู้สึกว่าการสอนคำปรากฏร่วมตามแนว Lexical Approach ที่ได้กล่าวมาข้างต้นจะทำให้ความสำคัญของไวยากรณ์และโครงสร้างในการสอนภาษาลดน้อยลง หรือจะเข้ามาแทนที่การสอนแบบเดิม อันที่จริงแล้วมิได้เป็นเช่นนั้น วัตถุประสงค์ของการเสนอแนะการสอนแบบใหม่นี้ไม่ใช่เพื่อให้มาทดแทนการสอนแบบเดิมแต่ให้ใช้อย่างผสมผสาน Schmitt และ Carter (2000: 4) ได้กล่าวถึงประเด็นนี้ไว้อย่างชัดเจนว่า “ความสามารถในการใช้ภาษาต้องมีทั้งความสามารถในการใช้กฎไวยากรณ์และโครงสร้าง (syntactic generation) และความสามารถในการใช้วลีสำเร็จรูปที่ทำหน้าที่เสมือนคำ (lexical phrases) โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อผู้เรียนต้องการที่จะใช้ภาษาได้อย่างสละสลวยและคล่องแคล่ว ซึ่งเป็นผลมาจากการรู้จักใช้วลีสำเร็จรูปที่เหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ” ด้วยเหตุนี้ การสอนภาษาจึงควรเน้นทั้งเรื่องกฎไวยากรณ์ เช่น การสอนเรื่องชนิดของคำ การใช้คำกำกับนาม ฯลฯ เรื่องวากยสัมพันธ์ เช่น โครงสร้างประโยคแบบต่างๆ ตามแนวทฤษฎีไวยากรณ์ที่ปฏิบัติอยู่เดิมและเรื่องคำปรากฏร่วมตามแนว Lexical Approach ด้วย การสอนภาษาที่ผสมผสานการเน้นเรื่องคำปรากฏร่วมกับการเน้นกฎไวยากรณ์และโครงสร้างเท่ากับเป็นการผนวกข้อดีของการสอนที่นำไปสู่ความสามารถทั้งสองแบบข้างต้นเข้าด้วยกันอย่างเหมาะสม ข้อดีของการสอนแนวใหม่นี้สามารถ

จะช่วยลดข้อจำกัดของการสอนแบบที่เคยปฏิบัติมาแต่เดิมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ที่สำคัญคือการสอนแบบผสมผสานนี้จะช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องและเป็นที่ยอมรับตามมาตรฐานของเจ้าของภาษาด้วย

ข้อมูลผู้เขียน

ปริมา มัลลิกะมาส สำเร็จการศึกษา อ.บ. (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง) จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ M.A. in English จาก The University of Wisconsin-Madison ประเทศสหรัฐอเมริกา ปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาภาษาอังกฤษ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลงานงานวิชาการ เช่น “Applications of Corpora in Language Teaching” “The Use of Corpora and Concordancing in Translation” และงานวิจัยเรื่อง “Impacts of Specialized English Corpora on Translators’ Comprehension and Production Skills”

บรรณานุกรม

- Chomsky, N. (1957). *Syntactic Structure*. The Hague: Mouton.
- Cowie, A. P. (1992). Multiword lexical units and communicative language teaching. In P. Arnaud and H. Bejoint (Eds.), *Vocabulary and Applied Linguistics*. London: Macmillan.
- Firth, J. R. (1968). Linguistics and Translation. In F.R. Palmer (Ed.), *Selected Papers of J. R. Firth 1952-59*. London: Longman., 84-95.
- Fontenelle, T. (1994). *Design and Structure of the Prototype Collocation Lexicon*. Liege: University of Liege.
- Hill, J. (1999). Collocational Competence. *English Teaching Professional*, 11, 3-6.
- Hymes, D. H. (1972). On Communicative Competence. In J.B. Pride and J. Holmes. (Eds), *Sociolinguistics*. Harmondsworth: Penguin Books.
- Lewis, M. (1993). *The Lexical Approach: The State of ELT and a Way Forward*. Hove, England: Language Teaching Publications.
- Lewis, M. (1997a). *Implementing the Lexical Approach*. Hove, England: Language Teaching Publications.

- Lewis, M. (1997b). Pedagogical implications of the lexical approach. In J. Cardy and T. Huckin. (Eds.), *Second Language Vocabulary Acquisition: A Rationale For Pedagogy*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Lewis, M. (2001) *Teaching Collocation: Further Developments in the lexical approach*. Hove, England: Language Teaching Publications.
- Nattinger, J., & DeCarrio, J. (1992). *Lexical Phrases in Language Teaching*. Oxford: Oxford University Press.
- Schmitt, N. & Carter, R (2000). *Lexical phrases in language teaching*. (<http://www.jalt-publications.org/tlt/articles/2000/08/schmitt>)
- Sinclair, J. (1998). Corpus Evidence In Language Description. In A. Wichmann, S. Fillegelstone, A. McEnery and G. Knowles. (Eds.), *Teaching and Language corpora*. Harlow: Longman.
- Willis, D. (1990). *The Lexical Syllabus: A New Approach to Language Teaching*. London: Collins ELT
- Willis, J., & Willis, D. (1996). *Challenge and Change in Language Teaching*. London: Heinemann ELT.

การใช้โจกสอนเรื่องคำในภาษาอังกฤษ

อภิศักดิ์ ภูพิพัฒน์

"Laughter is an interior convulsion, producing a distortion

of the features which is accompanied by inarticulate noises.

It is infectious, and though intermittent, it is incurable" (Ambrose Bierce)

ปกติเวลาสอนเรื่องคำศัพท์ครูอาจจะใช้เทคนิคหลายๆอย่าง เช่น ใช้ท่าทางการแสดงประกอบ (mime and gesture) ใช้รูปภาพหรือบัตรคำ (pictures or word cards) อธิบายด้วยคำพูด (verbal explanations) ใช้คำเหมือน (synonym) แผนภูมิโยงคำศัพท์เข้ากับสิ่งที่เกี่ยวข้อง (semantic mapping หรือ word networks) ให้ผู้เรียนใช้พจนานุกรม ใช้บริบท หรือข้อความแวดล้อม (linguistic context) การต่อท้ายคำหรือการนำหน้าคำ (affixes) รากศัพท์ (roots) และให้ผู้เรียนอ่านมากๆ (ดัดแปลงจาก Hedge, 2000) ผู้เขียนขอเสนอวิธีการอีกแบบหนึ่ง คือการใช้เรื่องตลกหรือโจกช่วยสอนคำศัพท์

โจก (jokes) คือเรื่องที่เราเล่าหรืออ่านจะทำให้เกิดความขบขันหรือสนุกสนาน โจกส่วนใหญ่จะทำให้ผู้อ่านรู้สึกขำได้ เพราะในตอนจบมีสิ่งที่ขัดกับตอนขึ้นต้น (incongruence) ซึ่งสิ่งที่ขัดกันนี้อาจจะอยู่ในรูปของ การเล่นคำ (word play) การพูดเกินความเป็นจริง (exaggeration) และสิ่งที่ทำให้เกิดความประหลาดใจ (surprises) (Gliner, Otal.umd.edu/amst/humorcenter/essays1)

ข้อดีของการใช้โจกในการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ

- โจกช่วยให้ผู้เรียนสนุกสนานเพลิดเพลิน (ถ้าผู้เรียนเข้าใจความหมายของเนื้อหาในโจก!)
- โจกทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วัฒนธรรม และภาษาที่เจ้าของภาษาใช้จริง (authentic language)
- โจกส่วนใหญ่จะมีโครงสร้างที่แน่นอน (fixed patterns) ช่วยให้ผู้เรียนสามารถฝึกพยากรณ์ (prediction)
- โจกช่วยให้เกิดความละเอียดอ่อนในการใช้ภาษา (language awareness) (Medgyes, 2002)

ดังนั้นถ้าครูสามารถใช้โจ๊กในการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม โจ๊กจะสามารถช่วยแบ่งเบาภาระงานสอนของครูได้มาก

สำหรับโจ๊กที่จะกล่าวถึงต่อไปนี้ ผู้เขียนจะขอจำกัดอยู่แต่เพียง โจ๊กที่เป็นคำพูด (textual jokes) เท่านั้น จะไม่กล่าวถึงโจ๊กที่ใช้ภาพหรือการ์ตูน และจะขอเน้นโจ๊กสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับอุดมศึกษาเท่านั้น
 สิ่งที่คุณเรียนควรจะรู้เกี่ยวกับคำศัพท์มีดังต่อไปนี้

1. รูปลักษณะ (form)
 - คำนั้นออกเสียงอย่างไร
 - คำนั้นสะกดอย่างไร
 - คำนั้นมีส่วนประกอบอะไรที่สังเกตได้ (prefixes, suffixes & roots)
2. ความหมาย (meaning)
 - คำนั้นมีความหมายว่าอะไร
 - คำนั้นมีความหมายในด้านบวก หรือลบ (connotation)
 - คำนั้นเกี่ยวข้องกับเรื่องหรือแนวความคิด (concepts) อะไร
 - มีคำอื่นๆ อะไรบ้างที่เราสามารถใช้แทนคำนั้นได้ (synonyms)
 - ในบรรดาคำกลุ่มเดียวกัน คำใดพบเห็นมากที่สุด คำใดพบน้อยที่สุด
3. การใช้ (use)
 - คำนั้นมีประเภทของคำ (part of speech) อะไร มีโครงสร้างทางไวยากรณ์อย่างไร และใช้อย่างไร เช่น ถ้าเป็นคำกริยา จะต้องเป็น V-ing หรือ to V หรือ bare infinitive (infinitive without "to") หรือไม่ เป็นต้น
 - คำนั้นมี part of speech อื่นๆ อย่างไร เช่น คำว่า "develop" ซึ่งเป็นคำกริยา จะมีรูปเป็น คำนามคือ "development" (การพัฒนา/พัฒนาการ) และ "developer" (คน/นักพัฒนา/พัฒนากร) มีรูปเป็นคำคุณศัพท์คือ "developing" (กำลังพัฒนา เช่น "developing countries") และ "developed" (พัฒนาแล้ว เช่น "developed countries") เป็นต้น
 - คำนั้นจะใช้ประกอบคำอื่น (collocations) ประเภทใดหรือไม่
 - คำนั้นมีการใช้มากแค่ไหน เราใช้คำนั้นในสถานการณ์ใด เช่น กรณีที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ เป็นต้น (Nation, 2001: 27)

เราสามารถใช้โจ๊กสอนคำศัพท์ในหลายๆแง่มุม ดังต่อไปนี้ คือ ใช้สอนเรื่องส่วนประกอบของคำ การออกเสียงคำศัพท์ ความหมายของคำศัพท์ ความหมายหลายนัยของคำๆ เดียวกันและ

ความสำคัญของบริบท ความคิดที่เชื่อมโยงกับคำศัพท์คำใดคำหนึ่ง สำนวน การสะกดคำ การสร้างคำของภาษาอังกฤษ และคำประเภทต่างๆ ระดับความเป็นทางการของคำ และศัพท์เทคนิค เป็นต้น

1. ใช้ใจึกสอนเรื่องส่วนประกอบของคำ เช่น การนำหน้าคำ (prefixes เช่น “anti-,” “dis-,” “ex-,” “tele-”) การต่อท้ายคำ (suffixes เช่น “-tion,” “-ic,” “-ize,” “-ly”) และรากคำ (roots/stems เช่น “Islam,” “phon,” “scribe,” “tend”) เราเริ่มต้นกันด้วยใจึกที่ใช้สอน prefixes เช่น

❖ *What do you call a man when a Marine sits on him?*
- *A submarine*

ผู้เรียนควรจะทราบว่ prefix “sub-” แปลว่า ข้างใต้ (under) เมื่อผู้ชายถูกนาวิกโยธิน (a marine) นั่งทับ ก็อาจจะเรียกว่า submarine ครูจะต้องบอกผู้เรียนด้วยว่า ความหมายของ submarine จริงๆ คืออะไร และสิ่งนี้เป็นใจึกเท่านั้น

❖ *At the electric company:*

"We would be de-lighted if you send in your bill. However, if you don't, you will be."

ใจึกนี้เป็นการเล่นคำ “delighted” ที่แปลว่า ยินดี และ “de-lighted” ที่แปลว่า ถูกตัดไฟฟ้า (เพราะผู้ใช้ไม่จ่ายเงิน) ครูควรจะบอกผู้เรียนว่า prefix “de-” มีความหมายในทางลบ แปลว่า ทำให้น้อยลงหรือหมดไป เช่น “devalue the currency” เป็นการทำให้ค่าเงินลดลง เป็นต้น

ในการสอนเรื่อง suffixes ครูอาจจะใช้ใจึกต่อไปนี้

❖ *A: What's a baby pig called?*

B: A piglet.

A: So, what's a baby toy called?

B: A _____.

สังเกตว่า suffix “let” หรือ “lette” หมายถึงสิ่งที่เล็กกว่าปกติ เช่น “booklet” (= หนังสือเล่มเล็กๆ) เป็นต้น เมื่อผู้เรียนใช้ตรรก (logic) ผู้เรียนจะได้คำว่า “toylet” ซึ่งน่าจะแปลว่า ของเล่นชิ้นเล็กๆ เช่นเดียวกับ “piglet” แต่ใจึกอยู่ที่การออกเสียงคำว่า “toylet” (ตามรูปตัวสะกด คำนี้ไม่มี ความหมาย) ซึ่งพ้องเสียงกับคำว่า “toilet” (ห้องสุขา)

❖ *What word becomes shorter if you add two letters to it?*

คำตอบคือ “short” เพราะถ้าเราเติมตัวอักษรสองตัว (คือ suffix “-er”) เข้าไปต่อท้าย ก็จะได้คำว่า “shorter” จริงๆ ครูอาจจะลองให้นักเรียนคิดว่ามีคำอื่นๆ อีกไหมที่มีลักษณะเช่นนี้ และครูควรจะสอนเรื่อง irony เมื่อเราแต่งเติมคำให้ยาวขึ้น แทนที่จะได้คำที่ยาวขึ้น แต่ปรากฏว่าเราได้คำที่ดูเหมือนจะ “สั้นลง” จากคำว่า “shorter” ครูอาจจะเชื่อมโยงความรู้ไปในเรื่อง paradox ที่พบเห็นบ่อยๆ ในชีวิตประจำวัน เช่น More haste, less speed (ยิ่งรีบ ยิ่งช้า) เป็นต้น

ในการสอนเรื่อง roots หรือ stems ครูอาจจะใช้โจ๊กสั้นๆ ต่อไปนี้

❖ *A woman was telling her friend, "It is I who made my husband a millionaire." "And what was he before you married him?" asked the friend. The woman replied, "A billionaire."*

รากคำในที่นี้ คือ คำว่า “million” กับ “billion” แทนที่หญิงผู้นี้จะทำให้สามีตนร่ำรวยขึ้น แต่เธอกลับทำให้เขาจนลง!

การใช้โจ๊กสอนเรื่องส่วนประกอบของคำนี้ อาจจะรวมทั้งเรื่อง คำประสม (compound nouns) ซึ่งมักจะประกอบด้วย คำนามสองตัว ตัวแรกจะขยายตัวหลัง ตัวแรกจะเป็นคำขยาย (modifier) ส่วนตัวหลังเป็นคำสำคัญ (keyword) ผู้เรียนมักจะด่วนแปลผิด เช่น a town center (ชอบแปลเป็น “เมืองหลวง” แทนที่จะเป็น “ใจกลางเมือง”) หรือใช้โครงสร้างแบบไทยๆ เช่น “phone card” เป็น “card phone” เป็นต้น โจ๊กที่ใช้สอน compound nouns มีดังนี้

❖ *As a receptionist, I receive employee complaints about losing money in vending machines. After several calls to the vending company with no response, I called yet again, this time reporting that the bill changer was giving \$1.25 for every dollar. The company sent a repairman immediately.*

(Reader's Digest, December 2002)

คำ compound nouns ที่น่าจะเน้นในเรื่องข้างต้นนี้ ได้แก่ “employee complaints,” “vending machines” (ตู้ขายน้ำอัดลมหรืออาหารที่ใช้หยอดเหรียญ) “vending company” “bill changer” (เครื่องแลกเหรียญ) และ “repairman” คำที่สำคัญที่สุดคือ “vending machines”

❖ *What kind of clock is crazy?*- *Cuckoo clock*

ถ้าเราไม่รู้ อาจคิดว่า “cuckoo clock” คือ นาฬิกาที่สติไม่ดี ซึ่งจริงๆ “cuckoo clock” คือ นาฬิกาที่มีนกที่ทำด้วยไม้อยู่ด้านใน และนกนี้จะออกมาร้อง “cuckoo” ทุกๆ ชั่วโมงหรือทุกสิบห้านาที สังเกตว่า compound nouns ประเภตินี้จะมีความหมายที่เปลี่ยนไป ยากที่เราจะเดาความหมายจากคำนามที่ประกอบกันทั้งสองคำ ตัวอย่างอื่นของคำประเภตินี้ ได้แก่ “cockpit” “dress rehearsal” “eye-opener” “lighthouse” “website” เป็นต้น

2. **ใช้ใจสอนเรื่องการออกเสียงคำศัพท์ (pronunciation)** คำบางคำมีความหมายต่างกันแต่มีเสียงเหมือนกัน เราเรียกว่า คำพ้องเสียง (homonyms/homophones) คำพวกนี้ใช้เขียนใจกและใช้สอนเรื่องความหมายของศัพท์ได้ด้วย ครูอาจจะเริ่มด้วยคำที่ผู้เรียนชอบออกเสียงผิดๆ ทำให้ความหมายแปลกประหลาดไป หรือตลก ดังในตารางต่อไปนี้

ศัพท์	ศัพท์ที่ออกเสียงผิดที่อาจจะนำไปสู่เรื่องตลก หรือแปลก ¹
● Beach	● Bitch
● Cheap	● Chip
● C'mon (= “Come on”)	● Simon (= ชื่อผู้ชาย และอ่านว่า “ไซเมน”)
● Dessert	● Desert
● Dog	● Doc
● Flight	● Fight
● Grasshopper (= ตั๊กแตน)	● Grass chopper (= ผู้ตัดหญ้า อันที่จริง เราไม่ใช้ “chop” กับต้นหญ้า เราใช้คำนี้กับ ฟืนหรือท่อนไม้)
● Michael (= ชื่อผู้ชาย)	● Mitchell (= ชื่อผู้หญิงในภาษาอังกฤษ)
● Orchid (= กล้วยไม้)	● Oh, shit (= คำสบถ)
● Pig	● Pick
● Short	● Shot

¹ ตัวอย่างทั้งหมดมาจากประสบการณ์การสอนของผู้เขียน

โจ๊กที่ใช้สอนเรื่องการออกเสียงคำ ได้แก่

❖ *Knock Knock*

Who's there?

Mary

Mary who?

Mary Christmas!

โจ๊กนี้มีพื้นฐานจากการละเล่นของเด็กฝรั่ง ซึ่งคล้ายๆ กับของไทยคือ มาทำไม มาซื้อดอกไม้ ดอกอะไร ดอก... ในเกมของฝรั่งนี้ เด็กคนแรกจะพูด "Knock knock" เลียนแบบเสียงเคาะประตู เด็กคนที่สองจะถามว่า "Who's there?" เด็กคนแรกจะตอบคำถามโดยจะบอกแค่ชื่อต้น ("Mary") เด็กคนที่สองจะถามต่อว่า "Mary who?" หรือ Mary คนไหน นามสกุลอะไร เด็กคนแรกแทนที่จะตอบนามสกุลของตน แต่เพื่อให้ตลกและสนุกสนาน จะตอบเป็นอย่างอื่น เช่นในที่นี้คือ "Mary Christmas!" ซึ่งคำแรกมีเสียงเหมือนกับคำว่า "Merry"

❖ *A history joke*

Why were the early days of history called the dark ages?

- Because there were so many knights!

คำว่า "The Dark Ages" (สะกดด้วยตัวใหญ่ในพจนานุกรม) แปลว่า ยุคมืด ซึ่งเป็นช่วงต้นของยุคกลาง (Early Medieval Era) ประมาณ คริสตศตวรรษที่ 11 จะมีอัศวิน หรือ knights เป็นนักรบผู้กล้าหาญ² แต่คำว่า "knights" นี้ อ่านเหมือนกับคำว่า "nights" ที่แปลว่า กลางคืน ที่มืด (dark)

❖ *Emiko shared a house with an American guy and his dog. Every month, the American puts some flea medicine on his dog. One day, when he was using the medicine, he told Emiko, "This flea medicine is expensive." She was confused and asked him, "Expensive? Didn't you just say it was FREE?"*

โจ๊กนี้อยู่ที่การที่ผู้หญิงญี่ปุ่นคือ Emiko ไม่เข้าใจหรือไม่ได้ยินความแตกต่างระหว่างคำว่า "flea" ที่หมายถึง ตัวหมัด กับคำว่า "free" ที่แปลว่า ฟรี หรือให้เปล่า ครูอาจจะให้ทฤษฎีเปรียบเทียบระหว่างสองภาษา (Contrastive analysis) เพื่อลองดูว่า เสียงใดในภาษาที่สองที่ทำให้ผู้เรียนมีปัญหา

² ค้นคว้าเพิ่มเติมที่ <http://historymedren.about.com/library/weekly/aa072502f.htm?terms=Dark+Ages>

3. **ใช้โจ๊กสอนความหมายของคำศัพท์** การใช้โจ๊กสอนคำ โดยเฉพาะความหมายของคำ (word meaning) เป็นสิ่งที่พบเห็นได้บ่อยครั้งมากที่สุด ครูอาจจะเริ่มต้นด้วยโจ๊กที่เป็นปริศนาคำทาย (riddles) โดยเป็นศัพท์พื้นฐานที่ผู้เรียนน่าจะรู้³

❖ *What is big and white and sits in the corner?*

- *A refrigerator*

โจ๊กนี้อาจจะทำให้คิดถึงคน โดยเฉพาะคนชรา เพราะมีคำว่า "sits" และ "in the corner" แต่แท้จริงคือ ตู้เย็น หรือ คนอเมริกันอาจจะเรียกสั้นๆ ว่า "a fridge"

❖ *What is brown and sticky?*

- *A stick*

เหตุผลที่คำตอบของปริศนานี้คือ "a stick" (ไม้) เป็นเพราะว่า ไม้มีสีน้ำตาลและเป็นเหมือนไม้ (sticky) สังเกตว่า ความตลกอยู่ที่คำว่า "sticky" ที่มักจะแปลว่า เหนียวๆ ทำให้ผู้ทายปริศนานี้ อาจคิดถึงวัตถุที่มีสีน้ำตาลและเหนียว

❖ *What do you call a boomerang that doesn't come back?*

- *A stick.*

ถ้าบูมมาแรงไม่กลับมา เราจะเรียกมันว่า "ไม้" ไม้ตลกอยู่ที่โจ๊กนี้อาจจะทำให้ผู้เรียนคิดถึงคำยากๆ แต่แท้จริงแล้วคือคำง่าย ๆ ธรรมดาๆ ครูอาจจะต้องอธิบายด้วยว่า บูมมาแรงคืออะไรและมาจากที่ใด

❖ *What do you call a cow with no legs?*

- *Ground beef*

คำว่า "ground" มีสองความหมายหลักๆ คือ ที่แปลว่า พื้นดิน และที่มาจาก verb "to grind" ที่แปลว่า บดให้ละเอียด มักจะใช้กับอาหาร สิ่งที่ทำให้ปริศนาคำทายนี้ตลกคือ คำว่า "ground beef" มีสองความหมาย อันเนื่องมาจากคำว่า "ground" ความหมายปกติของ "ground beef" คือ เนื้อบด และความหมายที่สอง ซึ่งใช้สำหรับโจ๊กนี้เท่านั้นคือ วัวที่ตัวติดกับพื้นดิน เพราะไม่มีขาแม้

³ ดู word lists ต่างๆ โดยเฉพาะที่อยู่ในพจนานุกรมใหม่ๆ เช่น *Macmillan English Dictionary for Advanced Learners* (2002), *Collins COBUILD Dictionary* (2000) และ *Longman Dictionary of Contemporary English* (1997)

แต่ข้างเดียว และครูอาจจะทบทวนไวยากรณ์เรื่อง Adj. (ในรูป V3) + N เช่น “a stolen ring” เป็นต้น ซึ่งมาจาก N + “which/that/who is” + V3 เช่น “a ring which/that is stolen” เป็นต้น

❖ *If vegetarians eat vegetables, what do humanitarians eat?*

ถ้าพวกที่รับประทานอาหารมังสะวิรัต (vegetarians) กินแต่ผัก (vegetables) พวกที่เป็นนักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชน (humanitarians) จะกินอะไร คำตอบที่ได้จากการใช้ตรรก คือ กินมนุษย์ (humans) มุขตลกอยู่ที่ความขัดแย้งในตัวเอง (irony) ของคำว่า “humanitarians” ที่แทนที่จะทำประโยชน์ให้มนุษย์ แต่กลับมาเอามนุษย์เป็นอาหารของตน!

❖ *The magic four-letter word in any marriage is _____.*

โจ๊กที่เป็นประโยคสั้นๆ (one-liner) นี้ มีประโยชน์มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อครูละคำที่ต้องการจะทดสอบออก สิ่งสำคัญคือ ถึงแม้ว่าคำตอบที่หนังสือต้นฉบับเฉลยจะเป็น “OURS” แต่ครูควรจะยอมรับคำอื่นๆ ที่มีสี่ตัวอักษร เป็นคำนาม และมีความเกี่ยวข้องกับการแต่งงานหรือความรัก เช่น “love” “hugs” “kiss” “kids” เป็นต้น หรือแม้กระทั่งคำต้องห้าม (taboo words) เช่น “lick” “hell” เป็นต้น สังเกตว่า คำว่า “love” “hugs” “kiss” “lick”⁴ เป็นได้ทั้งคำนามและกริยา

เพื่อเป็นการเปลี่ยนบรรยากาศ ครูอาจจะใช้โจ๊กแบบอื่นๆ เพื่อสอนความหมายของคำ โจ๊กที่อยู่ในรูปของรายการ (lists) เป็นสิ่งที่น่าสนใจ โจ๊กเรื่องต่อไปนี้จะช่วยสอนเรื่องคำคุณศัพท์ ที่ใช้บรรยายลักษณะคนประเภทต่างๆ เช่น “nice” “intelligent” “crooked” “good-looking” เป็นต้น

The R's of men

Mr. Right

Mr. Rich

Mr. Romantic

Mr. Robust

Mr. Religious

Mr. Realistic

Mr. Round

Mr. Ridiculous

⁴ขอบคุณลูกศิษย์หลายๆ รุ่นสำหรับคำตอบเหล่านี้

Mr. Restless

Mr. Rowdy

Think of your man, or did you get lucky and marry Mr. Robert, Mr. Ryan,

Mr. Roger...

ใจนี้เป็นการถามผู้หญิงว่าชายในดวงใจเป็นชายประเภทใด โดยใช้คำ adjectives ต่างๆ หรือสาวบางคนอาจจะตอบโดยใช้ชื่อชายเลยก็ได้ เช่น Mr. Robert, Mr. Ryan และ Mr. Roger เป็นต้น ครูอาจจะให้ผู้เรียนลองเติมคำ adjectives ที่ขึ้นต้นด้วย อักษรตัว "R" หรือครูอาจจะให้ผู้เรียนโดยเฉพาะผู้หญิง ลองคิดว่า ชายในดวงใจอันดับแรกต้องมีคุณสมบัติอะไร และเพราะอะไร หรือครูอาจจะให้ผู้เรียนที่เป็นชายลองคิดถึงคำ adjectives อื่นๆ ที่ใช้บรรยายหญิงสาวที่ขึ้นต้นด้วยตัว "R" เหมือนกัน เช่น "rude" "responsible" "reserved" "ruthless" เป็นต้น กิจกรรมเสริมคือ ผู้เรียนต้องบอกชื่อในภาษาอังกฤษที่ขึ้นต้นด้วยตัว "R" และต้องบอกเพศของชื่อนั้นๆ ด้วย เช่น "Richard" "Ruth" "Ruskin" "René" "Russell" เป็นต้น

❖ *Teenager: Is Paris in England?*

Friend: No. Paris is in France.

Teenager: Oh, well. I was never very good at geometry.

(Reader's Digest, July 1989)

คำที่ล้าคัญที่สุดในการสนทนาคือ "geometry" เพราะแสดงให้เห็นว่า เด็กวัยรุ่นคนนี้ไม่รู้จักความแตกต่างของ "geometry" (เรขาคณิต) กับ "geography" (ภูมิศาสตร์) ครูอาจจะถามผู้เรียนด้วยว่า ผู้เรียนคิดว่า เด็กวัยรุ่นคนนี้เป็นอย่างไร ผู้เรียนจะได้ศัพท์เพิ่มเติมคือ "stupid" หรือ "ignorant"

❖ *Girl: What would you give a man who has everything?*

Friend: I'd give him my _____.

(Reader's Digest, November 1999)

ถึงแม้ว่า คำตอบจากต้นฉบับจะเป็น "phone number" แต่ผู้เรียนอาจจะตอบอะไรก็ได้ ที่เป็นคำนาม (เพราะตามหลัง possessive adjective "my") และมีเหตุผลประกอบ นักศึกษาที่สถาบันที่ผู้เขียนสอนมีคำตอบมากมาย เช่น "smile(s)," "kiss(es)," "love," "self" เป็นต้น และบางคำตอบอาจจะดูดีกว่าคำตอบจากต้นฉบับเสียด้วยซ้ำ เช่น "email address(es)" "name" "address" เป็นต้น

❖ *A fisherman accidentally left his day's catch under the seat of a bus. The next evening's newspaper carried an ad: "If the person who left a bucket of fish on the No. 47 would care to come to the garage, he can have the _____."*

(Reader's Digest, August 1994)

โจ๊กแบบนี้เป็นแบบที่เป็นสถานการณ์เกินความเป็นจริง ที่เรียกว่า exaggeration คำตอบตามต้นฉบับคือ bus คือรถโดยสารทั้งคัน ครูอาจจะบอกไปด้วยการตั้งคำถาม เช่น

❖ What does a fisherman do? (He fishes/He catches fish.)

❖ What does fish smell like? Does it smell good or bad?

หรือคำถามที่จะทำให้เกิดการคิดเชิงวิพากษ์วิจารณ์ (critical thinking) มากขึ้น เช่น

❖ Do you like the smell of fish? Why or why not? What smells worse between a bucket of fish and a durian? What would a person from the West (e.g. the USA, the UK, Canada, or Australia) think of the smell of fish and a durian?

❖ If you forget a bucket of fish in your car for the whole night, what would it smell like? (Why do you say so? Have you ever forgotten some fresh food in your car for a long time? Tell us your experience. Tell us how you solve your problem.)

สิ่งที่ครูไม่ควรจะลืมสอนคือ การเปลี่ยน part of speech ของคำว่า "catch" ซึ่งเปลี่ยนจาก V เป็น N ที่เป็นกระบวนการทางภาษาศาสตร์ที่เรียกว่า Conversion หรือ Functional shift⁵

❖ *Joey Adams laments: "When we went on vacation two years ago, burglars broke in and stole \$250. So, last year I got smart. I left all the lights on and turned on all the radios and TVs. The burglars were afraid to show up and didn't get a cent—but the _____ company got \$523.25! (Reader's Digest, July 1989)*

ครูอาจจะให้ผู้เรียนอ่านโจ๊กนี้ โดยไม่มีช่องว่างให้เติม หรือถ้าจะทำให้หน้าสนใจมากขึ้น อาจจะตัดคำสักหนึ่งคำออก คำที่ตัดออกควรจะเป็นคำที่ครูต้องการจะเน้น และควรเป็นคำที่ผู้เรียนสามารถเดาได้จากบริบท (context) ในที่นี้คือ คำว่า "electric" (คำตอบนี้อาจจะไม่ได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้จินตนาการได้มากนัก) อันที่จริง ครูอาจจะละคำว่า "laments" ซึ่งแปลว่า คร่ำครวญ ผู้เรียนอาจจะใช้คำว่า "complain" หรือ "moan" และครูก็อาจจะละคำว่า "broke in" (เข้ามาขโมย) ซึ่งจะเป็นเรื่อง idiom หรือ two-word verbs เช่นเดียวกับ "turn on" (เปิด) และ "show up" (โผล่หรือปรากฏ

⁵ ดูเรื่องการใช้โจ๊กสอนเรื่องการสร้างคำในภาษาอังกฤษ

ตัว) สังเกตด้วยว่า โจ๊กนี้มีเรื่องวัฒนธรรมของประเทศสหรัฐอเมริกาด้วย คือ หน่วยเงินตรา คือ a cent ซึ่งน่าจะเทียบได้กับ สตางค์(แดงเดียว) และครูอาจจะถามเรื่องคติสอนใจที่ได้จากโจ๊กนี้ ดังนี้

- What is the moral of the story?

ครูอาจจะถือโอกาสสอนสุภาษิตเป็นภาษาอังกฤษเพื่อให้ผู้เรียนได้รู้วัฒนธรรม⁶ ซึ่งในที่นี้คือ เสีย น้อยเสียยาก เสียมากเสียง่าย (= Penny wise (and) pound foolish หรือ Don't save harder. Save smarter.) และจะเป็นการดี ถ้าครูสอนศัพท์แล้วสอนการอ่าน การคิดเชิงวิพากษ์วิจารณ์ (และวัฒนธรรม) และการเขียนไปด้วยกัน เพราะเป็นการบูรณาการทุกอย่าง

❖ *Several doctors consulted one another on what to do with a patient, while he eavesdropped. Later, his wife asked him what the doctors had decided.*

"I don't know," the man replied. "They used medical terms I didn't understand. They said something about finding out for sure at the autopsy, whatever that means.

(Reader's Digest, February 1990)

คำสำคัญ (keywords) ของโจ๊กนี้อยู่ที่คำว่า "autopsy" ซึ่งหมายถึง การชันสูตรศพ และอีกคำคือ "eavesdropped" ซึ่งแปลว่า แอบฟัง ดังนั้นผู้ป่วยคนนี้จึงไม่รู้ว่าตนป่วยหนักปางตาย และโรคที่คุกคามตนเป็นโรคที่แพทย์กลุ่มนี้ไม่เคยพบมาก่อน ครูอาจจะเสริมให้ผู้เรียนรู้ว่า สถานการณ์ที่มีความตรงกันข้าม ในที่นี้คือ ผู้ป่วยไม่ทราบความหมายของคำว่า "autopsy" แต่ผู้อ่านโดยปกติจะทราบ เราเรียกว่า irony โจ๊กที่เกี่ยวกับเรื่อง irony มีมากมาย เช่น

❖ *Sons Devoted to Mom*

Three sons left home to make their fortunes, and they all did very, very well for themselves. They got together recently and were discussing what they each had done to benefit their aging mother.

"Well," said the first one, "I bought Mom a huge house in Beverly Hills."

"I bought her a Mercedes and hired a full-time driver for her."

⁶ดู วัณนี ขอสิตติกุล (2540) *สำนวนอังกฤษ-สำนวนไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

"I've got you both beat," said the third. "I bought her a miraculous parrot that can recite any Bible verse you tell it to."

A little later, the mother sent out a thank you letter to all three sons. "Gerald -- the house you bought was too big. I only live in one room, but I have to clean the entire house. Milton -- the car is useless because I don't go anywhere because I'm too old. But Robert -- you know exactly what I like. The chicken was delicious."

ลูกชายสามคนพยายามจะตอบแทนพระคุณของมารดาผู้ซื่อสัตย์ ความเป็น irony อยู่ที่ มารดาที่น่าจะชอบของที่ลูกชายคนโตสองคนให้ (บ้านใหญ่ราคาแพงในละแวกที่คนรวยและมีชื่อเสียงในเมืองลอสแอนเจลิสอยู่ และรถเบนซ์พร้อมคนขับ) แต่กลับไปชอบของที่ดูไม่หรูหราเลย คือนกที่สามารถท่องคัมภีร์ไบเบิลได้ และเหตุผลที่ชอบนกก็ไม่ใช่เพราะความสามารถพิเศษของนก แต่เป็นเพราะมารดาคิดว่านกนี้เป็นไก่ และเป็นอาหารอันโอชะ!

ครูอาจจะให้ผู้เรียนลองเติมคำสุดท้าย ซึ่งคือคำว่า "delicious" หรือ synonyms ของคำนี้ เช่น "good" "tasty" "scrumptious" เป็นต้น ครูอาจจะให้ผู้เรียนลองคิดว่า "the chicken" โยงเข้าไปหาคำอะไรได้บ้าง ใน passage (เช่น "a miraculous parrot") หรือครูอาจจะให้ผู้เรียนคิดต่อไปว่า จะเกิดอะไรขึ้นกับหญิงชราและบุตรทั้งสาม มีตัวอย่างในประโยคคำถาม เช่น

- What will happen to the mother and her three sons?
- What would YOU do if your loved one did not like what you gave?

ใจึกที่ใช้สอนคำและความหมายยังช่วยสอนเรื่องความหมายแฝงของคำ (connotations) ซึ่งอาจจะเป็นบวก หรือลบ แต่เนื่องจากความหมายแฝงของคำคำหนึ่งอาจจะเป็นเรื่องที่ค่อนข้างยาก ครูอาจจะเริ่มต้นด้วยการใช้ภาษาไทย เช่น ให้ผู้เรียนลองบอกความรู้สึกที่มีต่อคำไทยที่มีความหมายแฝงดังนี้

ลิง	=	สัตว์ชนิดหนึ่ง หรือความซุกซน ใช้เปรียบเทียบกับเด็ก
เสือ	=	สัตว์ชนิดหนึ่ง หรือความเจ้าชู้ ใช้เปรียบเทียบกับผู้ชายที่ชอบผู้หญิงหลายๆ คน
แรด	=	สัตว์ชนิดหนึ่ง หรือความดัดจริต ใช้กับผู้หญิง

⁷ คนอเมริกันมักจะเรียกรถเบนส์ ว่า "เมอร์เซดีส์"

โจ๊กที่ช่วยสอนเรื่องความหมายแฝงของคำ มีดังต่อไปนี้

❖ *Outside a country shop*

"We buy junk and sell antiques."

ป้ายหน้าร้านขายของเก่าในชนบทแห่งหนึ่งใช้คำว่า "junk" (ที่ดูไม่มีค่า เพราะแปลว่า ขยะ) กับ "antiques" (ที่ดูมีค่ามาก เพราะแปลว่า ของเก่าหรือวัตถุโบราณที่มีค่ามาก) การเล่นคำทำให้ร้านนี้เหมาะสำหรับผู้ที่ยากจะขายและซื้อของเก่า เป็นร้านที่เป็นมิตรกับทุกคน คือคนที่ไม่มีเงิน (คนขาย junk) และคนที่มีเงินและมีรสนิยมในการสะสมของเก่า (คนที่ชอบซื้อ antiques) สังเกตว่าร้านขายของเก้านี้รับซื้อ "junk" และขายของสิ่งเดียวกัน แต่เรียกมันว่า "antiques" คำอื่นที่อยู่ในกลุ่มที่แปลว่า เก่า นี้คือ "old" "ancient" และ "quaint" สังเกตว่า ในบรรดาทั้งสามคำนี้ คำว่า "quaint" จะมี connotation ที่ดีที่สุด

❖ *A math joke*

Teacher: What's 2 and 2?

Pupil: 4.

Teacher: That's good.

Pupil: Good? That's perfect!

โจ๊กเกี่ยวกับคณิตศาสตร์ง่าย ๆ นี้มีการเปรียบเทียบคำสองคำ คือ "good" กับ "perfect" นักเรียนไม่พอใจที่ครูใช้คำว่า "good" ชมเชยเขา ครูต้องใช้คำว่า "perfect" กับเขา เนื่องจากเขาทำได้สมบูรณ์แบบ ไม่มีที่ผิดเลย แบบฝึกหัดต่อไปจะทำให้ผู้เรียนได้ฝึกเรื่อง ความหมายลึกๆ ของคำในกลุ่มเดียวกัน (nuances) และเข้าใจเรื่อง connotations⁸ มากขึ้น

Activity

Instructions: The following groups of words have nearly identical meaning. Explain the differences of each word in each group.

⁸ ศึกษาเพิ่มเติมได้จากรายชื่อหนังสือดังต่อไปนี้

- McArthur, Tom (1981) *Longman Lexicon of Contemporary English*. Essex, The UK: Longman.
- *Longman Language Activator* (1993). Essex, the UK: Longman.
- American Heritage. The (1994) *The American Heritage® Student Thesaurus*. Boston: Houghton Mifflin.

1. Good, great, excellent, exceptional, wonderful, superior, fantastic
2. Bad, horrible, evil, base, vile, terrible, wicked, corrupt, harmful
3. Big, gigantic, enormous, vast, huge, large, giant, immense, tremendous
4. Small, little, minute, tiny, miniature, petite, diminutive
5. Beautiful, pretty, gorgeous, prim, ravishing, exquisite, lovely, radiant

หรือผู้เรียนอาจจะฝึกเรื่องนี้ในรูปแบบประโยค เช่น

- They were

searching
hunting for
trying to find
seeking out

 for the missing girl the whole day.

❖ *As an interpreter, I was asked by an American businessman to sit in on a meeting with prospective Indonesian clients to discuss cargo shipments. The talks soon became heated and afterwards one of the Indonesians approached me, "I've been in the shipping business for years, but there is one term the American used from time to time that I'm not familiar with," he said, looking quite perplexed. "What's a 'bullship'?"*

(Reader's Digest, December 1999)

ใจนี้แสดงให้เห็นถึงความไม่เข้าใจภาษาอังกฤษที่ดีพอของนักธุรกิจชาวอินโดนีเซีย ซึ่งคิดว่าคำที่ตนไม่ทราบเป็นเรื่องเกี่ยวกับธุรกิจขนส่งสินค้า (shipping) เขาไม่รู้ว่านักธุรกิจชาวอเมริกันคู่คำกำลังโมโหและด่าทอ คำที่ชาวอินโดนีเซียสงสัยจริงๆ คือ คำว่า "bullshit" ซึ่งแปลว่า ไร้สาระ โทกตอแหล ในเรื่องคำต้องห้าม (taboo words) นี้ ครูคงจะต้องทำใจให้กว้างขึ้น ครูอาจจะเลี่ยงการสอนคำพวกนี้ไม่ได้ตลอด เพราะเป็นสิ่งที่ผู้เรียนจะพบมาก เมื่อผู้เรียนดูภาพยนตร์แนวบู๊ (action films) โดยเฉพาะภาพยนตร์ที่มาจากฮอลลีวูด หรือผู้เรียนได้ไปเมืองใหญ่ๆ เช่น นครนิวยอร์ก ลอสแอนเจลิส ลอนดอน หรือ ซิดนีย์ เป็นต้น คำที่อาจจะสอนได้แก่ "shit" "bitch" "asshole" "ass" "bastard" เป็นต้น คำพวกนี้ถือว่าเป็น authentic English

4. ใช้ใจกลสอนเรื่องคำที่มีหลายความหมาย (words with several meanings) และ ความสำคัญของบริบท (the role of linguistic context) ผู้เรียนควรจะรู้ว่า คำคำหนึ่งอาจมีมากกว่าหนึ่งความหมาย (คือความหมายหลักและความหมายรอง) เช่น “bank” “circuit” “draw” “film” “form” “hand” “head” “run” “score” เป็นต้น และเราจะเลือกใช้ความหมายใด ต้องดูที่บริบท การใช้ใจกลที่ช่วยสอนเรื่องนี้บ่อยๆ จะทำให้ผู้เรียนมีความละเอียดอ่านในการใช้ภาษา (language awareness) ในเรื่องนี้ ครูอาจจะเริ่มด้วยการยกตัวอย่างคำที่มีมากกว่าหนึ่งความหมาย เช่น คำว่า “draw”

1. The child likes to draw with crayons. (=วาด)
2. Please draw your chair nearer to the speaker to hear her better.
(=ลาก (เก้าอี้) เข้ามาใกล้)
3. Could you please draw the curtain? (=รูดม่าน)
4. The villagers always draw water from those wells. (=วิดน้ำ)
5. At the party, we'll be drawing lots, too. (= จับสลาก)
6. He waves his hand to draw their attention. (=ดึงความสนใจ)

(Adapted from Collins COBUILD English Dictionary, 2000)

ครูให้ผู้เรียนสังเกตว่าคำว่า “draw” ในที่นี้มีความหมายต่างกันทั้งหมด ตัวอย่างแรกจะเป็นความหมายหลักหรือความหมายพื้นฐานของคำนี้ ส่วน “draw” ในประโยคอื่นๆ จะมีความหมายรองใจกลที่ช่วยให้ผู้เรียนรู้เรื่องความหมายต่างๆ ของคำคำหนึ่งกับบริบทมีมาก เช่น

❖ *What animals are on legal documents?*

Seals!

ใจกลนี้จะมีจุดประสงค์ที่จะทำให้ผู้อ่านคิดไปถึงสัตว์จริงๆ คือ seals เราอาจจะคิดไม่ออกว่า สัตว์อะไรที่อยู่บนเอกสารทางกฎหมายของชาติทางตะวันตก ถ้าเป็นวัฒนธรรมแบบไทยๆ เราอาจจะคิดถึงครุฑ หรือช้างเผือก แต่เอกสารของฝรั่งจะมี “seal” ซึ่งนอกจากจะแปลว่า แผนน้ำแล้ว ยังมีความหมายว่า ตราประทับหรือตราประจำตำแหน่ง (และยังหมายถึง สิ่งที่ใช้ผนึก) อีกด้วย

❖ *What did the apple say to the worm?*

You're boring me.

คำถามคือ ลูกแอปเปิ้ลพูดอะไรกับตัวหนอน คำตอบคือ เธอกำลังทำให้ฉันเบื่อ แต่ความน่าสนใจของ dialogue นี้ไม่ได้มีอยู่เพียงแค่นี้ แต่ยังอยู่ที่ความหมายรองของคำว่า “bore” ซึ่งหมายถึง เจาะหรือไซ ซึ่งตรงกับสิ่งที่หนอนทำกับผลไม้

❖ *Headmaster: I've had complaints about you, Johnny, from all your teachers.*

What have you been doing?

Johnny: Nothing, sir.

Headmaster: Exactly.

นักเรียนชายที่ชื่อจอห์นนี่ พูดว่า “Nothing” แปลว่า “ไม่ได้ทำอะไร” แต่สำหรับครูใหญ่ คำเดียวกันนี้แปลว่า อยู่เฉยๆ ไม่ได้ทำอะไรเลย (แทนที่จะทำสิ่งที่มีประโยชน์ เช่น ทำแบบฝึกหัด หรือ อ่านหนังสือ เป็นต้น) ครูใหญ่จึงตอบกลับว่า “นั่นแหละ” (“Exactly”) สรุปว่า นักเรียนคนนี้มีความผิดที่ไม่ยอมเรียนหนังสือ

❖ *I went to the supermarket to buy some insecticide. “Is this good for beetles?” I asked the shop assistant.*

“No,” he replied. “It’ll kill them.”

(Reader’s Digest, June 1999)

ปกติคำว่า “good” จะแปลว่า “ดี” ดังที่คนขายของในร้านเข้าใจ แต่คำว่า “good” ที่ผู้เล่าเรื่องนี้หมายถึงไม่ได้แปลอย่างนั้น แต่หมายถึงว่า “มีประสิทธิภาพในการฆ่าตัวด้วง” สังเกตว่า คำว่า “good” ในที่นี้มีความหมายตรงกันข้าม จึงเป็นลักษณะ irony

❖ *Blonde Radio*

A blonde bought an a.m. radio and it took her a month to find out she could listen to it at night.

โจ๊กนี้กล่าวถึงวิทยุสมัยก่อนที่สามารถจะรับสัญญาณเอ เอ็ม ได้เท่านั้น และยังกล่าวถึงสาวผมสีทองบลอนด์ที่สวยงามแต่ไม่ฉลาด คำว่า “a.m.” มีสองความหมาย คือ วิทยุเอ เอ็ม (ตรงกันข้ามกับวิทยุ เอฟ เอ็ม ซึ่งจะรับได้แต่สถานีที่อยู่ในระยะใกล้⁹) และอีกความหมายหนึ่งคือ ช่วงเวลากลางวัน สาวผมบลอนด์นี้ คิดว่าวิทยุเธอรับได้เฉพาะตอนกลางวันเท่านั้น ดังนั้นเธอจึงเข้าใจ

⁹ ดู <http://telecom.about.com/cs/radiohistory/index.htm?terms=am+radio>

ความหมายของคำนี้เป็นแค่ความหมายที่สองเท่านั้น ครูต้องรู้ว่า ฝรั่งจำนวนไม่น้อยจะมีความคิดว่า สาวผมบลอนด์ประเภทนี้จะสวยมาก แต่จะไม่ฉลาด เราเรียกทัศนคติที่คนคนหนึ่งมีต่อกลุ่มคนประเภทหนึ่ง ซึ่งอาจจะถูกหรือผิด ว่า stereotype เช่น คนไทยอาจจะมองฝรั่งว่า ฉลาด รวย เสี่ยงดัง และตัวใหญ่ เป็นต้น

❖ “Enter the Pearly Gates”

Three men die in a car accident on Christmas Eve. They all find themselves at the pearly gates waiting to enter Heaven. On entering they must present something relating or associated with Christmas. The first man searches his pocket, and finds some Mistletoe, so he is allowed in. The second man presents a cracker, so he is also allowed in. The third man pulls out a pair of stockings. Confused at this last gesture, St. Peter asks, "How do these represent Christmas?" Answer... "They're Carol's."

ครูควรบอกผู้เรียนว่า “The Pearly Gates” คือประตูไปสู่สวรรค์ สิ่งที่ทำให้เรื่องนี้ตลกอยู่ที่ การที่ชายคนที่สามอยากจะขึ้นสวรรค์มาก จึงต้องพยายามหาเหตุผลเพื่อแสดงว่า ถูงนองที่ตนนำมาด้วย เป็นสิ่งที่มีความสัมพันธ์กับวันคริสต์มาส จริงๆ เขามีความสัมพันธ์เชิงชู้สาวกับหญิงที่ชื่อ Carol แต่เพื่อให้ตนเองได้ไปสวรรค์ เขาจึงพยายามให้ผู้เฝ้าประตูเห็นว่า คำว่า “Carol” อาจจะแปลได้อีกความหมายหนึ่ง นั่นคือ เพลงคริสต์มาส ครูอาจจะให้ผู้เรียนลองยกตัวอย่างเพลงคริสต์มาสที่ผู้เรียนรู้จักก็ได้

5. **ใช้ใจักช่วยสอนความคิดที่เชื่อมโยงกับคำศัพท์หนึ่งๆ (Association of word meanings)** การสอนให้ผู้เรียนเชื่อมโยงสิ่งต่างๆ เข้าหากันเป็นสิ่งที่สำคัญมาก เวลาผู้เรียนพบคำว่า “a rose” เขาควรจะคิดถึงคำว่า “beautiful lady” หรือ “beauty” ครูควรที่จะเลือกคำให้เหมาะสม เนื่องจากทุกคำไม่ได้มีความสามารถในการเชื่อมโยงกับสิ่งต่างๆ ได้อย่างง่ายดายเท่ากัน ครูอาจจะเริ่มต้นด้วยการให้ผู้เรียนตอบว่า คำต่อไปนี้ ทำให้เขาคิดถึงคำว่าอะไรบ้าง และเพราะอะไร เช่น

- flower → fragrance, petals, bright colors, blossoms, blooming, lovely, beautiful, daffodil, vase, garden

- movie → stars/producer/director, entertain, Hollywood/USA/California, international/national/local, budget, smash-hit, blockbuster, television, videotape, rental store

- food → delicious, rice/potato, curry/soup, dessert, cooking, meal (breakfast, lunch, brunch, dinner, snack), water/juice, egg, fish/meat, salt/pepper, recipe, ingredients, kitchen

- computer → floppy disk, chips, software, hardware, Microsoft Words, bites, expensive, Bill Gates, the Internet

- love → woman/man, husband/wife, couple, rose, happiness/sadness,

- car → Japanese/European, metal, fast, elegant, expensive, exhaust pipe,

ทั้งหมดนี้เป็นเทคนิคที่เรียกว่า การจับคู่ทางอรรถศาสตร์ (Semantic mapping) โจทย์ที่ช่วยสอนเรื่องความคิดที่เชื่อมโยงกับคำศัพท์นั้นมีมากมาย เช่น โจทย์จากคำที่มีลูกเล่นบนป้ายต่างๆ เช่น

❖ *In a veterinarian's waiting room:*

"Be back in 5 minutes, Sit! Stay!"

ฝรั่งมักจะสั่งให้สุนัขนั่งและอยู่เฉยๆ ด้วยคำพูดที่ว่า "Sit! Stay!" ซึ่งตรงกับป้ายที่ขอให้เจ้าของสัตว์เลี้ยงนั่งและรอ หรือใจเย็นๆ ประเดี๋ยวสัตวแพทย์จะกลับมา คำที่เชื่อมโยงกันคือ "veterinarians" กับ "Sit! Stay!" อันที่จริง ก่อนใช้โจทย์นี้ ครูอาจจะให้ผู้เรียนบอกคำที่เชื่อมโยงกับคำว่า "veterinary" "veterinarians" "vet" ซึ่งอาจมีเช่นคำว่า "pets" "dogs" "cats" "children" เป็นต้น

❖ *On maternity room door:*

"Push, Push, Push."

พยาบาลในห้องคลอดมักจะใช้คำว่า "push" เพื่อให้หญิงมีครรภ์เบ่งคลอด คำนี้ตรงกับคำที่ปรากฏบนประตูห้องคลอด (maternity room) ที่บอกให้คน "ผลัก" ไม่ใช่ "ดึง"

โจทย์เรื่องแพทย์กับผู้ป่วย (doctor-patient interactions) เป็นเรื่องตลกที่มีการเชื่อมโยงคำต่างๆ ได้อย่างชาญฉลาด ถึงแม้ว่าบางทีจะไม่ค่อยมีสาระมากนัก เช่น

❖ *Doctor, Doctor I think I'm a bell?*

Take these and if it doesn't help give me a ring!

ผู้ป่วยไปหาแพทย์เพราะว่าเขาคิดว่าตัวเองเป็นกระดิ่งหรือระฆัง แพทย์ให้ยา ("Take these (medicine/pills)") และบอกให้ "give me a ring" ซึ่งจริงๆ แปลว่า ให้โทรศัพท์ไปหา แต่คำว่า "ring" นี้สามารถเชื่อมโยงกับคำว่า "bell" ได้ คือ To ring the bell ซึ่งหมายถึง กดกระดิ่ง

นอกจากนี้สำนวน To ring a bell ยังแปลว่า ทำให้จำหรือระลึกได้เลือนๆ เช่น That old picture on her desk rings a bell. เป็นต้น ผู้เรียนควรจะรู้ด้วยว่า “give me a ring” ไม่ได้แปลว่า “เอาแหวนมาให้ฉัน”!

❖ *Doctor, Doctor, I feel like a pack of cards.*

I'll deal with you later.

ผู้ป่วยในสถานการณ์นี้รู้สึกว่าคุณเป็นไพ่หนึ่งสำรับ แพทย์ยังไม่มีเวลาหรือยังไม่รู้ว่าจะทำอะไร จึงพูดว่า “I'll deal with you later” ซึ่งเป็นสำนวนและแปลว่า “จะจัดการกับคุณทีหลัง” แต่คำว่า “deal” อาจจะทำให้เราคิดถึงการเล่นไพ่ได้ด้วย

6. **ใช้ใจกลสอนเรื่องสำนวน (idioms)** สำนวนเป็นอีกเรื่องหนึ่งที่ครูสอนศัพท์จะต้องให้ผู้เรียนได้รู้ไว้บ้าง เพราะเป็นคำหรือกลุ่มคำที่ไม่ได้แปลตรงตัว ทำให้ยากที่จะเดาจากบริบทได้ สำนวนที่ชาวอเมริกันมักจะใช้มีได้แก่

1. Don't pull my leg. (= ล้อเล่น)
2. Hey, that's real cool! (= เจ๋งจริงๆ)
3. Joe just got fired. (= ถูกไล่ออก)
4. These people are nuts. (= ประสาท เสียสติ ใจเผล)
5. Dale likes to leave everything up in the air. (= ไม่ตัดสินใจ ไม่ทำอะไรลงไป)
6. Auntie Patsy kicked the bucket last night at eleven. (= ตาย เสียชีวิต)

ตัวอย่างใจกลที่ช่วยสอนเรื่องสำนวน เช่น

❖ Help keep the kitchen clean—eat out.

ปกติถ้าเราจะทำให้ห้องครัวสะอาด เราจะต้องทำความสะอาดเสมอๆ หรือรับประทานไม่ให้อะไรสกปรก แต่ใจกลนี้เสนอให้เรารับประทานอาหารนอกบ้าน (“eat out”)! แทน

❖ *My student who did not speak much English wanted to impress me one day. She had to walk past me while I was talking to someone. She said, “Excuse me, can I pass away?”*

เรื่องนี้เป็นเรื่องที่จะอาจเกิดขึ้นได้ในวัฒนธรรมแบบเอเชีย เวล่านักเรียนจะเดินผ่านครู นักเรียนจะต้องขออนุญาต นักเรียนในเรื่องนี้ ไม่ทราบว่ คำที่ตัวเองใช้ คือ “pass away” แปลว่า “ตาย”

❖ *A demon joke*

What do demons have on holiday?

A devil of a time!

สำนวน “a devil of a time” หมายถึง “สนุกกันแบบสุดเหวี่ยง”

❖ *The next time you're feeling down, remember... if the world didn't suck, we'd all fall off.*

เพื่อความสบายใจยิ่งขึ้น (“feeling down” = รู้สึกห่อเหี่ยว) โจ๊กนี้สอนให้เราระลึกเสมอว่า ถ้าโลกนี้ไม่ suck เราก็คงจะหลุดลอยออกไปในอวกาศแล้ว คำว่า “suck” มีสองความหมาย ความหมายแรกที่เป็นความหมายพื้นฐาน คือ “ดูด” ส่วนความหมายที่สอง คือ “แย่มาก” เป็นคำที่ไม่ค่อยสุภาพนัก

ในหัวข้อเรื่อง idioms นี้ เราอาจจะพูดถึงเรื่อง metaphors หรืออุปมาอุปไมย ซึ่งหมายถึงการเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งว่าเป็นอีกสิ่งหนึ่ง กล่าวคือ การที่คำคำหนึ่งมีความหมายพิเศษ โดยการเปรียบเทียบกับ การใช้คำเชื่อมโยง เช่น ลูกคือดวงใจของพ่อแม่ เป็นต้น หรือโดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่เราใช้คุณสมบัติหรือกิริยาอาการของสิ่งมีชีวิตกับสิ่งไม่มีชีวิต¹⁰ เช่น The moon smiles at earth. (= พระจันทร์ยิ้มให้โลก แทนที่จะบอกว่า “ดวงจันทร์สวยงามมาก”) เป็นต้น หรือ ตัวอย่างประโยคที่เราอาจจะพบเห็นได้มากกว่าในชีวิตประจำวัน เช่น

- The conference attracts international interest. (= ดึงดูด)
- September 1997 saw the release of a new CD.... (= เป็นปีที่เห็น)
- Democracy was born today. (= เกิด)

สังเกตว่า ประธานจะเป็นสิ่งที่ไม่มีชีวิตทั้งนั้น แต่เพื่อให้ภาษามีชีวิตชีวามากขึ้น เราจะใช้คำกริยาที่ใช้กับสิ่งมีชีวิต การใช้ภาษาที่ metaphorical แบบนี้ เป็นสิ่งที่เจ้าของภาษานิยมทำมาก แต่อาจจะเป็นสิ่งที่ยากสำหรับผู้เรียนระดับกลาง อย่างไรก็ตาม โจ๊กที่จะช่วยให้เข้าใจเรื่อง metaphors มีเช่น

¹⁰ทางวรรณคดีจะเรียกว่า personification หรือ บุคลาธิษฐาน

❖ Q: *Why did the snowman call his dog Frost?*

Because frost bites!

คำถามคือ ทำไมตุ๊กตาหิมะจึงเรียกสุนัขของเขาว่า "Frost" (= "น้ำค้างแข็ง") คำตอบคือ น้ำค้างแข็งนี้กัดได้ อันที่จริง คำว่า "bites" นี้ มาจากสำนวนว่า "frostbite" ที่ชาวอเมริกันชอบใช้ ซึ่งหมายถึง การที่ร่างกายบางส่วน เช่น นิ้วมือ หรือนิ้วเท้า เป็นต้น เจ็บปวดมาก เพราะอากาศหนาวจัด ที่โจ๊กนี้เป็น metaphor เพราะว่า frost ซึ่งไม่มีชีวิต สามารถทำอาการของสิ่งมีชีวิต คือกัดได้

7. **ใช้โจ๊กสอนเรื่องการสะกดคำ (spelling)** การสะกดคำให้ถูกต้องเป็นสิ่งสำคัญ ครูอาจจะเริ่มต้นด้วย ข้อผิดพลาดของผู้เรียนในห้อง อันจะนำไปสู่ความสนุกสนานและตลก (แต่ครูควรระวังอย่าทำให้ผู้เรียนอับอาย) ครูอาจจะใช้ตารางด้านล่างนี้สอนเรื่องตัวสะกด บ่อยครั้งที่คำที่สะกดผิดๆ จะทำให้เกิดความหมายแปลกๆ ตลกๆ หรือไม่สุภาพนัก

ศัพท์ที่สะกดถูก	ศัพท์ที่สะกดผิด ¹¹
● Angel	● Angle
● Ask	● Ark
● Feel	● Fell
● Public	● Pubic
● Warm	● Worm

โจ๊กที่ช่วยสอนเรื่องการสะกดคำมีดังต่อไปนี้

❖ *Guy goes to the gates of heaven where he meets St. Peter. St. Peter says to him, "God has looked at your book of life and you are welcome in heaven under one condition." The man says, "What's that?"*

St. Peter says, "You must spell the word 'Love'." So he does and he is let in to heaven. As he gets in, St. Peter's beeper goes off. He tells the man to watch the gate until he returns, and reminds him that he must ask whoever comes to spell the word.

¹¹ตัวอย่างนี้ได้จากประสบการณ์การสอนของผู้เขียน

Next thing you know, his wife shows up at the gate and he asks her what she is doing there.

She says that on the way home from the funeral; there was an accident and she died. The husband says, "All right, but you do have to spell one word first before you come in to heaven."

She asks, "What's that?"

He says, "_____"

ครูอาจจะให้ผู้เรียนลองสะกดคำที่ค่อนข้างยาก สักสองสามคำ อาจจะรวมกับคำยากๆ เช่น "Czechoslovakia" ด้วยก็ได้ ในใจก็เรื่องนี้ สามิไม่ได้รักภรรยาจริง ไม่อยากให้ภรรยาเข้ามาในสวรรค์ด้วย จึงแกล้งให้ภรรยาสะกดคำที่เขาแน่ใจว่า เธอจะสะกดไม่ได้แน่ แทนที่จะเป็นคำว่า "Love"

❖ Menu Mishaps

From Menus.com and its partner, RestaurantRow.com, a list of errors found while proofreading menus:

- ❖ *Soup of the dog* ("ซุ๊ปของสุนัข" ที่ถูกต้องคือ "soup of the day" = ซุ๊ปพิเศษของวันนี้)
 - ❖ *Served on a warm nun* (เสิร์ฟบนแม่ชีอุ่นๆ ที่ถูกต้องคือ "warm bun" = เสิร์ฟบนขนมปังอุ่นๆ นุ่มๆ)
 - ❖ *Kindly beans* (ถั่วใจดี ที่ถูกต้องคือ "Kidney beans" = ถั่วแดงมีรูปร่างเหมือนไต)
 - ❖ *Dark meat of chicken—two things and two legs* (ของทั้งสองและขาทั้งสอง ที่ถูกต้องคือ two thighs... = ตะโพกทั้งสองและขาทั้งสอง)
 - ❖ *Pork with geek and garlic* (คนที่น่าเบื่อ ที่ถูกต้องคือ leek = ต้นกระเทียม)
 - ❖ *Kids' menu (served to chicken under 12)* (สำหรับไก่อายุต่ำกว่า 12 ที่ถูกต้องคือ served to children... = สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 12)
 - ❖ *Cork chops* (เนื้อที่จืดชืด? ที่ถูกต้องคือ pork chops = หมูสับ)
- (Reader's Digest, August 2001)*
- เมนูอาหารนี้มีข้อบกพร่อง ทำให้เกิดเป็นเรื่องตลกขบขันขึ้นได้

8. **ใช้โจ๊กสอนเรื่องการสร้างคำของภาษาอังกฤษ** ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญมาก เพราะจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องการเพิ่มคำในภาษานี้ กระบวนการสร้างคำในภาษาอังกฤษมีหลักๆ ประมาณ 10 กระบวนการ แต่สิ่งที่ผู้เรียนไทยในระดับปานกลางควรจะได้รู้ ได้แก่

8.1 Compounding หรือการสร้างคำโดยการประสมคำหนึ่งหรือส่วนของคำหนึ่ง กับ อีกคำหนึ่งหรือส่วนของอีกคำหนึ่ง เช่น “day” + “dream” กลายเป็น “daydream” เป็นต้น โจ๊กเกี่ยวกับเรื่องนี้มีมาก เช่น

❖ *What animal keeps the best time?*

A watchdog

สัตว์ที่รักษาเวลาได้ดีที่สุดคือ a watchdog เพราะเป็นสุนัขที่เฝ้าพิทักษ์ (อันที่จริง “a watchdog” คือสุนัขที่เฝ้าหน้าประตูบ้าน) สังเกตว่าคำนี้มาจาก “watch” กับ “dog”

❖ *What does Father Christmas suffer from if he gets stuck in a chimney?*

Santa Claustrophobia!

คำนี้มาจาก “Santa Claus” กับ “Claustrophobia” คำหลังแปลว่า อาการกลัวการอยู่ในที่แคบ ดังนั้น Father Christmas หรือ Santa Claus อาจจะมีอาการนี้เพราะติดอยู่ในปล่องไฟ (เวลาลงมาในแต่ละบ้าน เพื่อนำของขวัญมาให้เด็กที่ประพฤติดี)

8.2 Acronyms หรือการสร้างคำใหม่โดยใช้ตัวย่อ ซึ่งมาจากการนำอักษรตัวแรกของคำต่างๆ ในวลีมารวมกัน เช่น Liberal Arts จะกลายเป็น “LA” หรือ Board of Investment เป็น “BOI” หรือ North Atlantic Treaty Organization เป็น “NATO” เป็นต้น โจ๊กที่ใช้สอนเรื่องนี้ เช่น

❖ *Seen on a bulletin board in our subdivision: “All those who left their umbrellas at church, please claim from GOD.” Next to the word “GOD” was written: “(Guard on duty).”*

(Reader's Digest, May 1998)

ตัวย่อที่ใช้ในโบสถ์นี้คือ “GOD” ซึ่งย่อมาจาก “Guard on duty” (ยามประจำการ) ซึ่งบังเอิญไปซ้ำกับคำว่า “God” ที่แปลว่า พระเจ้า นับว่าคนคิดอักษรตัวย่อนี้ฉลาดทีเดียว แต่สำหรับบางคน อาจจะมองว่า เป็นการดูหมิ่นศาสนา

8.3 Borrowing หรือการยืมคำจากอีกภาษาหนึ่ง ซึ่งโดยมากภาษาอังกฤษจะยืมจากภาษาฝรั่งเศส และ สเปน (ถ้าไม่คำนึงถึงคำยืมในอดีตที่มาจากภาษาลาตินและกรีกโบราณ) ตัวอย่างอีกเรื่องนี้ เช่น

❖ *A pizza parlor in Little Rock, Arkansas, is named "Pizza D'Action."*

❖ *A cafeteria-style deli in Atlanta is known as "Ontrays."*

❖ *There's a Mexican restaurant in Gillette, Wyoming, called "Aunt Chiladas."*

❖ *A restaurant at the John F. Kennedy Space Center in Florida is called "The Lunchpad."*

("Food for Thought" *Reader's Digest*, March 1994)

สามตัวอย่างแรกเป็นเรื่อง Borrowing ส่วนตัวอย่างสุดท้ายเป็นเรื่อง Compounding และการล้อเสียง เราจะเห็นว่า ตัวอย่างแรก มีคำว่า "Pizza D'Action" ซึ่งมาจากภาษาฝรั่งเศส (อ่านว่า "ปีซ่า ดักซียง") แปลว่า ร้านขายพิซซ่าที่พิเศษหรือมีหลายประเภท ซึ่งเหมาะสมกับชื่อร้านอาหารจานด่วนนี้มาก ตัวอย่างที่สอง มีคำว่า "Ontrays" ซึ่งคล้ายกับคำภาษาฝรั่งเศส "Entrées" ที่คนอเมริกันหมายถึง อาหารจานหลักในมื้อที่มีมากกว่าหนึ่งจาน โดยเฉพาะในร้านอาหารหรู และคนอังกฤษจะหมายถึง อาหารประเภทเนื้อสัตว์จานเล็ก ที่เสิร์ฟระหว่างอาหารประเภทปลาและอาหารจานหลักในการรับประทานอาหารที่เป็นทางการ มุขตลกอยู่ที่ตัวสะกดที่ใช้ภาษาอังกฤษโดยตรง และอาจจะแปลว่า สิ่งที่อยู่บนถาดเสิร์ฟด้วย ("On (the) trays") ตัวอย่างที่สาม มีคำว่า "Aunt Chiladas" ซึ่งเสียงคล้ายกับอาหารสเปนหรือเม็กซิกันแบบหนึ่ง คือ Enchiladas ความชาญฉลาดของผู้คิดชื่อร้านอาหารนี้อยู่ที่การเล่นคำ (puns) คือ "Aunt" กับ "En" คำว่า "Aunt Chiladas" ยังทำให้คนผ่านไปผ่านมาสนใจอยากเข้ามาลิ้มลองรสอาหาร เพราะเป็นคุณบ้าทำเอง ส่วนตัวอย่างสุดท้ายเป็นการประสมระหว่างคำว่า "lunch" กับ "pad" และเสียงไปสอดคล้องกับ compound noun ว่า "launch pad" หรือ "launching pad" ซึ่งหมายถึง ฐานส่งยานอวกาศ

9. ใช้ใจักช่วยสอนเรื่องคำประเภทต่างๆ ศัพท์เทคนิค (technical terms) และระดับความเป็นทางการของคำ (language registers)¹² โดยทั่วไป ศัพท์ในภาษาหนึ่งๆ แบ่งได้เป็นสามประเภท คือ ศัพท์ที่พบในการสนทนาประจำวัน (everyday words) ศัพท์วิชาการ

¹² เราอาจจะรวมเรื่อง British English และ American English เข้าไปด้วย

(academic words) และศัพท์เฉพาะทางหรือเทคนิค (technical words) เรามักจะพบศัพท์ประเภทแรกมากที่สุด (high-frequency words) โดยเฉพาะในเรื่องชีวิตประจำวัน เราจะพบศัพท์ประเภทที่สองน้อยลง และประเภทที่สามจะพบน้อยมาก (low-frequency words) ยกเว้นในกรณีที่เราเป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาหนึ่งๆ และต้องอ่านหรือเขียนเกี่ยวกับเรื่องนั้นตลอดเวลา

a) ศัพท์ที่พบในการสนทนาประจำวัน (everyday words) จะเป็นกลุ่มที่ผู้เรียนในระดับพื้นฐานและกลาง ควรจะรู้และใช้ในการพูดและเขียนได้ คำพวกนี้มักจะปรากฏในบัญชีศัพท์ (word lists) และในพจนานุกรมใหม่ๆ สำหรับผู้เรียน¹³ โดยเรียกว่า “Defining Vocabulary” เช่น “a” “an” “the” “he” “she” “it” “them” “go” “eat” “give” “yes” “please” “door” “mother” “hair” “big” “long” “very” “on” “by” “for” “there” “down” เป็นต้น

b) ศัพท์วิชาการ (academic words) เป็นคำที่ผู้เรียนระดับกลางและสูง โดยเฉพาะนักศึกษา จะพบเห็นในหนังสือตำรา ที่ไม่ลึกซึ้งมากนัก เช่น “aspect” “describe” “consider” “focus” “prove” “however” “obviously” “implications” “perspectives” “strategies” “involve” “emphasize” “accurate” “effects” “pattern” “relatively” “similarly” “paradigm” “therefore” เป็นต้น

c) ศัพท์เฉพาะทางหรือเทคนิค (technical words) เป็นคำที่ผู้เรียนวิชาเฉพาะบางอย่างจะพบ โดยเฉพาะในตำราเฉพาะทางหรือวารสารวิชาการในสาขาวิชาหนึ่งๆ ในสาขาแพทยศาสตร์ผู้เรียนจะพบคำดังกล่าว เช่น “pneumopexy” “fibrosarcoma” “membrane” “rachicentesis” ในวงการเคมีจะมีคำเช่น “RNA” “iron(ii) chloride” “azeotropic distillation” “ketones” ในวงการบริหารธุรกิจอาจจะพบคำว่า “resale” “CEO” “margin rate” “trust” ในวงการกฎหมายอาจจะพบคำว่า “extrajudicial” “interpellation” “usufructuary” “alimony” และในวงการดนตรีจะมีคำว่า “allegro molto” “cadenza” “fortissimo” “sonata” “fugue” ศัพท์เหล่านี้ผู้เรียนโดยทั่วไปไม่จำเป็นจะต้องรู้นอกจากจะเรียนอยู่ในสาขานั้นๆ

ในเรื่องระดับความเป็นทางการของคำ (language register) ครูอาจจะเริ่มด้วยภาษาไทย เช่น ให้ผู้เรียนลองแยกคำที่เป็นทางการออกจากคำที่ไม่(ค่อย) เป็นทางการ

¹³ คู่มือครั้งที่ 3 หน้า 83

กิน ทาน รับประทาน สวาปาม
 อ้วน ท้วม มีเนื้อหนัง
 สุนัข หมา
 ห้องน้ำ ห้องสุขา ห้องส้วม
 พนักงานทำความสะอาด ภารโรง นักการ

หลังจากนั้น ครูจึงให้ผู้เรียนเปรียบเทียบคำที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ในภาษาอังกฤษ เช่น

Formal words	Informal words (or not-so-formal words)
1. Consume	1. Eat, tuck in (BE ¹⁴), chow down (AE), gobble up (AE)
2. Obese, overweight	2. Fat, heavy, tubby (AE), pudgy (AE)
3. Canine	3. Dog
4. Lavatory, restroom	4. Toilet, bathroom, men's/ladies' room, loo (BE), john (AE)
5. Janitor	5. Rag man (AE)
6. Confer, bestow, distribute	6. Give, dole out (BE), dish out (AE)
7. Acquire, obtain, receive	7. Get, bring, fetch (BE), grab (AE)
8. Sleep	8. Take a siesta, snooze (AE), hit the hay (AE), catch some Zs (AE)

ตัวอย่างโจ๊กที่ใช้สอนเรื่องคำประเภทต่างๆ ศัพท์เทคนิค และระดับความเป็นทางการของคำ ได้แก่

❖ *Two atoms are walking down the street when they accidentally bump into each other.*

"I'm really sorry!" the first atom exclaims. "Are you all right?"

¹⁴BE ย่อมาจาก British English และ AE ย่อมาจาก American English สังเกตว่า ที่บางคำมีตัวย่อพวกนี้ด้วย เป็นเพียงแนวโน้มนั่น

"Actually, no," the second atom replies. "I lost an electron."

"Are you sure?"

"I'm positive!"

(Reader's Digest, Nov. 2002)

โจ๊กนี้เป็นเรื่องอีเล็กตรอนสองอันที่วิ่งไปชนกัน ทำให้สูญเสียอีเล็กตรอน และมีความมั่นใจจึงตอบว่า "I'm positive!" ทั้งสองเป็นสำนวนที่เจ้าของภาษาใช้ในเรื่องอีเล็กตรอน ครูอาจจะให้ผู้เรียนเติมตาราง ดังต่อไปนี้ (โดยที่ครูจะคำที่เห็นสมควรออก)

Formal word	Informal word
1. Hit, crash	1. Bump into
2. Positive, certain	2. Sure
3. Exclaim	3. Blurt/cry out
4. Replies	4. Answers

"Winnie The ????"

It was the first day after Christmas vacation in a third grade class. The teacher told the class that each student could tell the class one thing they got for Christmas. So, the teacher calls on a girl to come up to the front of the class and tell everyone one thing she got.

"My daddy got me a Bow-Wow," she said.

The teacher tells the class that they are old enough to know the correct words for things without using nicknames. The teacher tells the girl to try again. The girl thinks real hard.

"My dad got me a dog," she said.

She sat down and a boy got up and said,

"I got a choo-choo!"

The teacher scolded him and told him to try again. The boy thought hard and said,

"I got an electric train!!"

That boy sits down and a really shy kid gets up and sadly says,

"I got a book"

The teacher feels bad for the kid and she asks,

"What was the title of the book??"

The boy thinks very hard. The class waits as the boy is thinking. Finally, the boys face brightened and he said,

*"Winnie The Sh*t!!"*

โจ๊กนี้เป็นเรื่องครูชั้น ป. 3 ที่พยายามจะสอนให้นักเรียนใช้คำที่เหมาะสมเวลาพูดถึงของขำขันที่ได้รับในวันคริสต์มาส เราสามารถใช้สอนเรื่องระดับความเป็นทางการของคำ หรือคำที่ผู้ใหญ่ใช้ เมื่อเปรียบเทียบกับคำของเด็ก ตารางด้านล่างอาจจะมีประโยชน์ในเรื่องดังกล่าว

Formal word/word used mainly by adults	Informal word/word used mainly by children
1. A dog/canine	1. A bow-bow
2. A train	2. A choo-choo
3. To urinate/pee	3. Pee pee
4. To defecate/excrete	4. Poo poo, pooh, poop
5. Grandmother	5. Granny, gramma
6. Father	6. Dad, papa
7. Mother	7. Mama
8. Children	8. Kids
9. Received/obtained	9. Got
10. Difficult	10. Hard
11. Very (shy)	11. Really (shy)
12. Finally	12. Lastly
13. Stands up/arises	13. Gets up
14. Sympathizes	14. Feels bad

หรือครูอาจจะให้ผู้เรียนลองตั้งข้อซักถามให้เต็ม เพื่อฝึกการคิดแบบวิพากษ์วิจารณ์ (critical thinking)

แหล่งค้นคว้าหาใจกด้วยตัวเองมีที่ไหนบ้าง?

ครูสามารถจะหาใจกนำมาช่วยสอนได้จากหลายแหล่ง แหล่งใหญ่ๆ คือ

1. อินเทอร์เน็ต จะมีมากมาย หาได้ง่ายและค่อนข้างประหยัดที่สุด ครูควรเริ่มจาก search engines ซึ่งเปรียบเสมือนจุดเริ่มต้นที่ช่วยในการค้นคว้าได้อย่างดียิ่ง ไม่ว่าจะเป็น yahoo.com google.com และ altavista.com หรือ website เช่น thehumorarchives.com netfunny.com joke.com cybercheeze.com workjoke.com web.ukonline.co.uk/eric.price/humour2 humor.about.com tefl.net/lessonplans/funny เป็นต้น

2. นิตยสาร เช่น *Reader's Digest* เป็นต้น

3. หนังสือพิมพ์ เช่น ในคอลัมน์ข่าวประเภทต่างๆ เป็นต้น

กิจกรรมสอนคำศัพท์

นอกเหนือจากการให้ผู้เรียนแปลศัพท์ ครูอาจจะให้ผู้เรียนลองกิจกรรมต่างๆ ต่อไปนี้

1. Fill in the blanks
2. What does the underlined word mean?
3. Find a synonym(s) for "walk."
4. What does the underlined part of the word mean? (For affixes and roots)
5. Does the word have a positive or negative meaning?
6. Find the word with the opposite meaning of "beauty."
7. Find the word in the passage that means the same as "good."
8. Label the pictures.
9. Draw the following words: "vase," "limousine," "ballet dancer."
10. Pronounce words/Read aloud the words.
11. Correct the spelling of the following words: "afriad," "pround," "although."
12. Act out the following words for your friends: "car," "ugly," "horse," "ice cream."
13. Dictation & translation

14. Fill in the table with the appropriate word parts.
 15. What other words (N, V, Adj) does "bridge" remind you of?
 16. Classify the following words: "pen, piano, violin, eraser, ruler, organ, paper, harp, clarinet."
 17. What are some formal/informal words in the passage.
 18. Give a suitable title for the joke.
 19. Give a suitable noun/adjective that summarizes the whole joke.
 20. Write a sentence/story based on the following words: "woman," "swim," "love."
- (ปรับปรุงจาก Nation, 2001, p. 99)

สิ่งที่ควรคำนึงในการเลือกโจ๊กมาประกอบการสอน

- ความเหมาะสมด้านภาษา ไม่ยากหรือง่ายเกินไป ทั้งในเรื่องคำศัพท์และโครงสร้างประโยค ครูอาจจะต้องปรับภาษาให้เข้ากับระดับผู้เรียน แต่การปรับนี้ต้องระวังให้ (1) ยังคงความถูกต้องของภาษา และ (2) ยังคงความเป็นเรื่องตลก¹⁵
- ความเหมาะสมด้านเนื้อหา ควรจะเป็นเรื่องที่ผู้เรียนสนใจ ครูควรใช้วิจารณญาณให้ดี เวลาจะใช้โจ๊กสัปดน (obscene jokes) หรือหยาบ (rude jokes)
- ความยาวควรเหมาะสม อาจจะเริ่มต้นด้วยโจ๊กคำถามคำตอบ (questions & answers) ปริศนาคำทาย (riddles) หรือเรื่องสั้นๆ (stories/anecdotes) แล้วตามด้วยโจ๊กประเภทรายการ (lists)¹⁶
- เป็นเรื่องที่น่าสนใจ โดยเฉพาะสำหรับผู้เรียนที่มีประสบการณ์การอ่านโจ๊กน้อย
- ไม่ลำเอียงทางด้านวัฒนธรรม (culturally biased) เช่น หัวเราะเยาะดูถูกคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เป็นต้น

¹⁵ หนังสือและบทความเรื่องการปรับต้นฉบับที่อยากให้เหมาะสมกับผู้เรียน (materials adaptation) มีหลายเรื่อง เช่น

- Gray, John (2000) "The ELT Coursebook as Cultural Artefact: How Teachers Censor and Adapt" *ELT Journal*, 54 (3), pp. 274-283.
- Maley, Alan (1998) Chapter 12: Squaring the Circle: Reconciling Materials as Constraint with Materials as Empowerment. In Brian Tomlinson (Ed.) (1998) *Materials Development in Language Teaching*. Cambridge, UK: Cambridge University Press. pp. 279-294.
- Nunan, David (1989) *Designing Tasks for the Communicative Classroom*. (Appendices A & C, pp. 147-193 & 196-202).

●

¹⁶ ดูหน้า 84

- ระวังการเข้าใจจากอินเทอร์เน็ต เพราะอาจจะมีการใช้ภาษาผิด หรือสะกดคำผิด
- อาจจะใช้ใจที่มีรูปแบบที่ตายตัว (fixed patterns) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถคาดเดาได้ว่า สิ่งหรือคนสุดท้ายจะได้มากที่สุดหรือจะชนะคืออะไรหรือใคร

เกร็ดเล็กเกร็ดน้อยในการใช้ใจัก

- การสอนใจักจะประสบความสำเร็จ ถ้าครูสนใจใจักจริงๆ พยายามหาใจักที่ดีมาสอนเป็นประจำ
- ครูจะต้องเตรียมตัวมาเป็นอย่างดี ถ้าไม่เข้าใจใจัก ควรถามเพื่อนร่วมงาน หรือเจ้าของภาษา
- ควรเริ่มด้วยสิ่งที้ง่ายที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนรู้สึกคุ้นเคยและมั่นใจ
- ควรจะใช้ใจักในการสอนเป็นประจำ จนผู้เรียนคาดเดาได้ทันทีว่าครูจะใช้เมื่อใด แต่ไม่ควรจะใช้ใจักมากเกินไป คาบหนึ่งๆ อาจจะใช้หนึ่งหรือสองเรื่อง ครูไม่น่าจะใช้ใจักตลอดทั้งคาบ
- ควรสังเกตผู้เรียนด้วยว่า เข้าใจหรือไม่ ครูควรจะช่วยๆ อธิบาย ลองถามผู้เรียนว่าทำไมจึงไม่เข้าใจที่สำคัญคือ ครูไม่ควรจะหัวเราะเยาะผู้เรียน
- ควรบันทึกว่า ใจักใดใช้ยาก ใจักใดใช้ง่าย ครูควรจะเรียนรู้จากผู้เรียนไปเรื่อยๆ
- อาจจะให้ผู้เรียนหาใจักทั้งภาษาอังกฤษและไทย มาอ่านให้เพื่อนๆ ในห้องเรียนฟัง
- ควรเปิดใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน โดยเฉพาะในการตีความที่ไม่เหมือนกับที่ครูคิดเอาไว้ หรือไม่เหมือนกับต้นฉบับ
- สิ่งสำคัญคือ ครูควรลด “ความหน้าบวม” ลง ถ้าครูไม่รู้คำตอบ ครูควรจะยอมรับ และถามทั้งห้องว่ามีคำตอบหรือไม่ หรืออาจจะนำมาพูดในคาบถัดไป ครูอาจจะใช้วิธีหัวเราะเยาะตัวเอง เมื่อตัวเองทำผิด เพื่อสร้างบรรยากาศให้เป็นกันเองมากขึ้น
- เวลาผู้เรียนไม่เข้าใจใจัก ครูควรจะพยายามทุกวิถีทาง เช่น ตั้งคำถามที่จะนำไปสู่คำตอบ คำถามนี้อาจจะเริ่มต้นด้วย Yes/No และ multiple choice เป็นต้น ครูควรมีใจักเตรียมไว้ใช้มากๆ กรณีสุดท้ายควรจะเป็นการแปลใจักเป็นภาษาไทย พยายามอย่าให้ผู้เรียนคาดหวังว่าเขาจะต้องได้ยินคำอธิบายเป็นภาษาไทยทุกครั้ง ซึ่งไม่ค่อยดีนัก (ถึงแม้ว่าอาจจะประหยัดเวลาได้มากกว่าก็ตาม) เพราะไม่ได้ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดเป็นภาษาอังกฤษ
- ควรจะพยายามใช้ใจักเรื่องหนึ่งให้คุ้มค่าที่สุด เช่น ให้ผู้เรียนได้ฝึกทั้งเรื่องการเดาความหมายของคำศัพท์จากบริบท การคิดเชิงวิพากษ์วิจารณ์ และเรื่องวัฒนธรรม โดยผสมผสาน

กับการใช้ทักษะทั้งสี่ (คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน) และพยายามเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันของผู้เรียน เป็นต้น

สรุป

คำเป็นส่วนประกอบที่สำคัญมากของภาษา การใช้ใจในการสอนเรื่องคำ ความหมายของคำ และส่วนประกอบของคำ เป็นสิ่งที่ดี อาจจะท้าทายครู(และผู้เรียน)บ้าง แต่ถ้าผู้เรียนสามารถเข้าใจและผลิตเพลีนกับใจได้ ก็ถือว่าประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษถึงระดับหนึ่ง การสอนเรื่องคำในภาษาอังกฤษจะเป็นผลสำเร็จมากที่สุด เมื่อครูสามารถดลใจให้ผู้เรียนไปใช้ภาษาอังกฤษนอกห้องเรียนได้เอง ซึ่งอาจจะเป็นในลักษณะที่ผู้เรียนพูดภาษาอังกฤษกันเอง อาจจะเขียนอีเมลหรือส่งใจภาษาอังกฤษให้กันหรือให้ครู หรืออาจจะอ่านการ์ตูนในหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ ที่สำคัญคือผู้เรียนทำไปเพราะเขาสนใจภาษาอังกฤษจริงๆ ไม่ได้ทำเพราะ อยากจะได้ “คะแนนพิชิตวาส” จากครู

ข้อมูลผู้เขียน

อภิศักดิ์ ภูพิพัฒน์ จบปริญญาโทและเอก ทางด้านภาษาศาสตร์ประยุกต์ จาก Teachers College, Columbia University ที่มหานครนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา เคยสอนที่มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ปัจจุบันสอนภาษาอังกฤษ และดนตรีตะวันตก (ระดับปริญญาตรี) และสอนวิชาในหลักสูตร Teaching English as a Foreign Language (ระดับปริญญาโท) ที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี สามารถติดต่อได้ที่ apisak@la.ubu.ac.th หรือ apisak120@yahoo.com

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ คุณจุฑาทิพย์ เครือนพคุณ อาจารย์อรุณี ดิลกนรรณรถ คุณปรารณา เชิดสุวรรณรักษ์ และคุณ Robert Ladd ที่ได้ส่งใจมาให้เป็นประจำ ขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร. สุธา ศาสตรี และผศ. ดร. กนิษฐา เริงพิทยา ผู้ก่อประกายไฟทำให้ผู้เขียนสนใจเรื่องตลก ขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ปิยะพันธ์ สนิทวงศ์ ที่ทำให้ผู้เขียนเป็นคนกล้าถามสิ่งที่ตนไม่รู้ แม้การถามคนที่อายุน้อยกว่าก็ตาม ขอขอบคุณ ดร. สายสุนี ชัยมงคล อาจารย์สิริวงษ์ หงษ์สุวรรณ อาจารย์เลิศลักษณ์ ตั้งพาณิชย์ อาจารย์จกมล ต้นสาย และ อาจารย์สุกัญญา พวงธรรม ที่ช่วยตรวจต้นฉบับให้ และ อาจารย์ Adam Savran ที่ให้คำแนะนำเรื่อง

ภาษาอังกฤษ และที่สำคัญคือ ลูกศิษย์ปริญญาโทรุ่น 3 ที่ได้ให้คำแนะนำมากมายที่ทำให้ผู้เขียน
ทั้งยิ้มและมึนงงมากขึ้น

บรรณานุกรม

- สุชาติ หินมะลิ (2539). *ปริศนาภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์
- Brockman, Earle W. (1965). *Vocabulary*. London: Collier-Macmillan.
- Decarrico, Jeanette S. (2001). Vocabulary Learning and Teaching. In Marianne Celce-Murcia (ed.) *Teaching English as a Second or Foreign Language* (Third Ed.). (pp. 285-299). Boston: Newbury House.
- Gliner, Art. *Otal.umd.edu/amst/humorcenter/essays1.html*.
- Hatch, Evelyn, & Cheryl Brown (1995) *Vocabulary, Semantics and Language Education*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Hedge, Tricia (2000) *Teaching and Learning in the Language Classroom*. Oxford: Oxford University Press.
- Laird, Charlton (1999) *Webster's New World Roget's A-Z Thesaurus*. New York: Macmillan.
- Medgyes, Peter (2002) *Laughing Matters: Humour in the Language Classroom*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Nash, Walter (1985) *The Language of Humor*. London: Longman.
- Nation, I. S. P. (2001) *Learning Vocabulary in Another Language*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Ross, Alison (1998) *The Language of Humor*. London: Routledge.

การวิเคราะห์ความต้องการและปัญหาในการใช้ภาษาอังกฤษ ของตำรวจท่องเที่ยว

มณฑนา มีมาก

ความสำคัญและที่มาของการวิจัย

การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่ทำรายได้ให้กับประเทศไทยมาอย่างต่อเนื่อง จนทำให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย ในแต่ละปีจะมีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทางมาเยี่ยมเยือนและท่องเที่ยวในประเทศไทยและนำเงินตราต่างประเทศเข้ามาใช้จ่ายเป็นจำนวนมาก จะเห็นได้จากรายได้จากการท่องเที่ยวในแต่ละปีที่ผ่านมาที่มีจำนวนเพิ่มสูงขึ้น จนในปัจจุบันเป็นจำนวนเงินมากกว่าหนึ่งแสนล้านบาทในแต่ละปีและมีแนวโน้มจะเพิ่มสูงขึ้นทุกปี นอกจากรายได้โดยตรงที่ได้รับจากกิจกรรมท่องเที่ยวดังกล่าวแล้ว ผลประโยชน์ที่ได้รับจากกิจกรรมการท่องเที่ยวอีกส่วนหนึ่งได้แก่ การกระตุ้นภาวะการลงทุนในกิจการที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยว รวมถึงการพัฒนาสาธารณูปโภคอันเป็นประโยชน์ต่อความเจริญในท้องถิ่นต่างๆ ในพื้นที่ทั่วประเทศ รวมถึงการจ้างงานและการกระจายรายได้แก่ประชาชนไทยในภูมิภาคต่างๆ สามารถสรุปได้ว่ากิจกรรมการท่องเที่ยวมีส่วนช่วยในการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าให้กับประเทศไทยเป็นอย่างมาก

แต่ในขณะเดียวกันอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่เจริญเติบโตนั้นก็นำไปสู่ปัญหาอาชญากรรมและการประทุษร้ายต่อทรัพย์สินและร่างกายของนักท่องเที่ยวก็เพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย หน่วยงานตำรวจท่องเที่ยวจึงเป็นหน่วยงานหนึ่งที่ถูกจัดตั้งขึ้นมาเพื่อวัตถุประสงค์ในการปกป้องคุ้มครองและดูแลสวัสดิภาพของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวก และให้ความปลอดภัย คุ้มครองผลประโยชน์ของนักท่องเที่ยว ตลอดจนให้บริการด้านท่องเที่ยวและคำแนะนำเกี่ยวกับการท่องเที่ยวร่วมไปด้วย ซึ่งหากเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยก็คงไม่มีปัญหาในการติดต่อสื่อสารและทำความเข้าใจระหว่างกัน แต่เมื่อเกิดปัญหากับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ เมื่อนั้นภาษาจะเป็นสิ่งสำคัญที่เป็นสื่อกลางในการสื่อสารทำความเข้าใจระหว่างตำรวจท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาที่ยอมรับกันทั่วโลกว่าเป็นภาษาสากลที่เป็นสื่อของการติดต่อในวงกว้างจะเข้ามามีบทบาทสำคัญ ผู้วิจัยเชื่อว่าถ้าตำรวจท่องเที่ยวสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ดี ก็จะทำให้การสื่อสารกับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเกิดความเข้าใจมากขึ้น และน่าจะทำให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

เกิดความพอใจและมั่นใจว่าพวกเขาจะได้รับการคุ้มครองความปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สินตลอดเวลาที่เข้ามาใช้ชีวิตท่องเที่ยวอยู่ในประเทศไทย นอกจากนั้นภาพพจน์ของประเทศไทยในทัศนะชาวต่างประเทศก็จะดีตามไปด้วย ถือได้ว่าเป็นการประชาสัมพันธ์ที่ดีให้กับประเทศทางหนึ่ง และเป็นประโยชน์ในการเพิ่มแรงจูงใจให้ชาวต่างประเทศเข้ามาเที่ยวในประเทศไทยซึ่งจะนำรายได้มาสู่ประเทศต่อไป

การจัดอบรมภาษาอังกฤษให้กับตำรวจท่องเที่ยว จึงเป็นสิ่งที่ช่วยเพิ่มพูนทักษะในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพให้กับตำรวจท่องเที่ยวที่มีหน้าที่ในการปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ เพื่อให้ตำรวจท่องเที่ยวสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ดียิ่งขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพและการเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศต่อไป หากแต่ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อตำรวจท่องเที่ยวนั้น ก็จำเป็นต้องมีการวางแผนทางการศึกษาเหมือนกับการเรียนการสอนวิชาอื่นๆ เช่นกัน โดยในการสร้างหลักสูตรหรือจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ควรมีการวิเคราะห์และสำรวจความต้องการของผู้เรียนก่อนที่จะมีการเตรียมเนื้อหาสาระในการสอน เพื่อให้สิ่งที่สอนนั้นครอบคลุมเนื้อหาที่ผู้เรียนสนใจและต้องการจะเรียน อันจะเป็นประโยชน์ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเรียนได้ดี มีทัศนคติที่ดีต่อวิชานั้น ซึ่งจะทำให้การเรียนการสอนนั้นมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างสมบูรณ์

ในการจัดหลักสูตรการสอนหรือการอบรมภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ (English for Specific Purposes) นั้น การวิเคราะห์ความต้องการเป็นสิ่งที่จำเป็น เพราะการจัดหลักสูตรการสอนภาษาอังกฤษเฉพาะกิจมีความแตกต่างกันไปในหลายๆ ประเภทตามความต้องการของบุคคลกลุ่มต่างๆ เช่น หลักสูตรการสอนภาษาอังกฤษสำหรับแอร์โฮสเตส เลขานุการ หรือมัคคุเทศก์ เป็นต้น การจัดหลักสูตรนับว่าเป็นเรื่องที่ค่อนข้างยากสำหรับผู้รับผิดชอบในการจัดหลักสูตรภาษาอังกฤษสำหรับอาชีพต่างๆ เหล่านี้ โดยเฉพาะในกรณีที่ผู้รับผิดชอบไม่มีประสบการณ์ทางด้านวิชาชีพนั้นๆ มาก่อน หรือเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ด้านอาชีพนั้นๆ แต่ไม่ได้เป็นผู้ที่ศึกษาด้านการเรียนการสอนภาษามาโดยตรง แต่ต้องจัดหลักสูตรนี้ขึ้นมาเพื่อสนองความต้องการของหน่วยงาน หลักสูตรเหล่านี้อาจได้รับการจัดขึ้นโดยไม่ได้มีการศึกษาอย่างลึกซึ้งในเรื่องของรูปแบบภาษาตามที่ต้องการใช้จริง หากเกิดจากจินตนาการของผู้วางหลักสูตรเอง จึงมักปรากฏว่าหลักสูตรไม่เหมาะสมและไม่ตรงตามความต้องการของผู้เรียน ดังนั้นการศึกษาค้นคว้าความต้องการและปัญหาในการใช้ภาษาอังกฤษของตำรวจท่องเที่ยว จึงเป็นประโยชน์อย่างยิ่งเพราะสามารถนำผลการสำรวจมาจัดทำหลักสูตรอบรมให้แก่ตำรวจท่องเที่ยว เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นประโยชน์ในด้านการกำหนดรายละเอียดของเนื้อหา กิจกรรมการเรียน การสร้างหรือปรับปรุงแบบเรียน ตลอดจนการทดสอบวัดผลและประเมินผลให้

ตรงตามจุดประสงค์ที่ระบุไว้ และตรงกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม อันจะเป็นการเพิ่มขวัญกำลังใจและแรงจูงใจของเจ้าหน้าที่ตำรวจท่องเที่ยวในการพัฒนาความรู้ความสามารถและทักษะภาษาอังกฤษให้เป็นระดับสากล ซึ่งจะส่งผลให้การเรียนนั้นมีคุณค่าและสัมฤทธิ์ผลได้ในเวลาจำกัด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของตำรวจท่องเที่ยว
2. เพื่อสำรวจปริมาณการใช้ภาษาอังกฤษในการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจท่องเที่ยว
3. เพื่อสำรวจปัญหาของตำรวจท่องเที่ยวในการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ
4. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการทักษะภาษาอังกฤษของตำรวจท่องเที่ยวที่ปฏิบัติงาน

ในลักษณะงานต่าง ๆ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลจากการสำรวจจะทำให้ทราบถึงทักษะภาษาอังกฤษที่ตำรวจท่องเที่ยวจำเป็นต้องใช้ในการติดต่อสื่อสารกับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ซึ่งเป็นแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยหรือสถาบันการศึกษาต่างๆ จัดหลักสูตรอบรมเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ที่ประกอบอาชีพตำรวจท่องเที่ยวในปัจจุบัน ตลอดจนผู้ที่ต้องการจะปฏิบัติงานตำรวจท่องเที่ยวในอนาคต

2. เพื่อเป็นแนวทางแก่ครู ผู้สอน ตลอดจนผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องได้นำข้อมูลไปใช้พิจารณาในการกำหนดรายละเอียดของเนื้อหา พัฒนาหลักสูตร การวัดและประเมินผล ตลอดจนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเฉพาะกิจให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของตำรวจท่องเที่ยว

3. เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบเรียน หรือปรับปรุงแบบเรียนการสอนภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ สำหรับตำรวจท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และความต้องการของผู้เรียนยิ่งขึ้น

ขอบเขตในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจที่มุ่งสำรวจความต้องการและปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษของตำรวจท่องเที่ยวจำนวน 159 นาย ที่ปฏิบัติหน้าที่เฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจท่องเที่ยวที่ปฏิบัติหน้าที่ในกองกำกับการ 1 จำนวน 60 นาย และเจ้าหน้าที่ตำรวจท่องเที่ยวที่ปฏิบัติหน้าที่ในกองกำกับการ 2 จำนวน 99 นาย ในปี พ.ศ. 2545

ข้อจำกัดของการวิจัย

ในการสำรวจข้อมูลในครั้งนี้ มีข้อจำกัดบางประการที่อาจทำให้ผลของการวิจัยไม่สมบูรณ์ ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้จำกัดเฉพาะแต่ตำรวจท่องเที่ยวที่ปฏิบัติหน้าที่ในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้น ดังนั้นผลการวิเคราะห์อาจจะไม่ครอบคลุมและสอดคล้องกับความต้องการภาษาอังกฤษของตำรวจท่องเที่ยวที่ปฏิบัติหน้าที่ในเขตภูมิภาคหรือจังหวัดอื่น ๆ
2. แม้ว่าแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลนี้จะได้รับการทดลองใช้และปรับปรุงแล้ว แต่ก็ยังมีกลุ่มตัวอย่างจำนวนหนึ่งที่ไม่เข้าใจคำสั่งและข้อความบางข้อ ทำให้ตอบแบบสอบถามผิดไป จึงอาจทำให้ผลที่ได้คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริงไปบ้าง
3. ในการแจกแบบสอบถามนั้น แม้ว่าตำรวจท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี แต่เนื่องจากแบบสอบถามมีข้อความจำนวนมาก ประกอบกับเจ้าหน้าที่ตำรวจท่องเที่ยวอยู่ในระหว่างการปฏิบัติงาน จึงทำให้มีเวลาในการตอบแบบสอบถามไม่มากนัก จึงอาจทำให้ไม่สามารถตอบคำถามได้ครบทุกข้อ และอาจจะตอบไม่ตรงกับความเป็นจริงนัก ซึ่งปัญหาดังกล่าวอาจมีผลต่อการวิเคราะห์ข้อมูลได้

การดำเนินการวิจัย

1. **ประชากร (Population)** ของการวิจัยในครั้งนี้ คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจท่องเที่ยวที่ปฏิบัติราชการในกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว สังกัดกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สืบค้นเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2545 จำนวน 892 นาย
2. **พลวิจัย (Subjects)** ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจท่องเที่ยวจำนวน 159 นาย ที่ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายชั้น (Multistage random sampling) เนื่องจากวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ต้องการศึกษาว่าความแตกต่างของลักษณะงานของตำรวจท่องเที่ยว นั้นจะมีผลต่อระดับความต้องการภาษาอังกฤษหรือไม่ ลำดับแรกผู้วิจัยจึงใช้การสุ่มตัวอย่างโดยใช้

การเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เพื่อเจาะจงเลือกตำรวจท่องเที่ยวที่ปฏิบัติงานอยู่ในกองกำกับการ 1 และ 2 เท่านั้นมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง ทั้งนี้เนื่องจากตำรวจท่องเที่ยวที่ปฏิบัติงานอยู่ในกองกำกับการดังกล่าว จะมีภาระหน้าที่ที่รับผิดชอบแตกต่างกันออกไปอย่างชัดเจน อันจะนำไปสู่การวิเคราะห์ผลได้โดยสะดวกและถูกต้อง จากนั้นจึงใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan (1970) กำหนดตัวอย่างที่จะใช้ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ต่อจากนั้นจึงดำเนินการสุ่มตัวอย่างโดยสำรวจจำนวนตำรวจท่องเที่ยวของแต่ละแผนก แล้วจึงใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) เพื่อกำหนดสัดส่วนให้กับกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกองกำกับการและแต่ละแผนก ดังแสดงไว้ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แหล่งที่มาและกลุ่มตัวอย่างของตำรวจท่องเที่ยวในแต่ละแผนก

แผนก	จำนวนประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
กองกำกับการ 1		
แผนก 1: งานธุรการ	11	11
แผนก 2: งานกำลังพล	14	14
แผนก 3: งานการเงิน	10	10
แผนก 4: งานพลาธิการ	9	9
แผนก 5: งานนโยบายและแผน	7	7
แผนก 6: งานประชาสัมพันธ์	9	9
รวม	60	60
กองกำกับการ 2		
แผนก 2: ศูนย์วิทยุ	22	10
แผนก 3: งานสายตรวจและบริการ	70	33
แผนก 4: งานสืบสวน	37	17
แผนก 5: งานสอบสวน	25	12
แผนก 6: งานสายตรวจและบริการ	57	27
ท่าอากาศยานกรุงเทพฯ		
Total	211	99

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งมีทั้งสิ้น 4 ตอน โดยมีลักษณะทั้งแบบปลายเปิดให้ผู้ตอบเติมความอย่างอิสระและแบบปลายปิดให้ผู้ตอบเลือกคำตอบที่ต้องการ โดยมีทั้งลักษณะแบบตรวจคำตอบ (Check-list) และเป็นแบบสำรวจรายการในลักษณะของมาตราส่วนประกอบค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งกำหนดให้ผู้ตอบเลือกพิจารณาจากข้อคำถาม แล้วเลือกตอบเพียงคำตอบเดียว

แบบสอบถามนี้ได้รับการตรวจสอบคุณภาพว่ามีความถูกต้องเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) จากผู้เชี่ยวชาญทางด้านการสอนภาษาอังกฤษสำหรับตำรวจท่องเที่ยวและผู้ทรงคุณวุฒิทางการสอนภาษาอังกฤษ และมีค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม (Reliability) เท่ากับ 0.96

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. ขอความร่วมมือจากกองกำกับการตำรวจท่องเที่ยว โดยส่งจดหมายที่ได้รับการรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล ถึงผู้บังคับการตำรวจท่องเที่ยว และผู้กำกับการกองกำกับการ 1 และ 2 เพื่อขอความร่วมมือในการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่จะให้ไปทำการศึกษาตลอดจนขอความร่วมมือในการเข้าไปเก็บข้อมูลในการศึกษา

2. ผู้วิจัยเดินทางไปเก็บข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง ณ ที่ทำการกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวโดยนำแบบสอบถามไปแจกให้แก่ตำรวจท่องเที่ยวที่ได้เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย พร้อมกับนัดหมายกำหนด วัน เวลา ที่จะมารับข้อมูลคืนด้วยตัวเอง ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดรหัสของแบบสอบถามทุกชุดที่ใช้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยเรียงตามลำดับหมายเลขแล้วนำไปมอบตามจำนวน

3. ทำการเก็บรวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดเพื่อนำมาตรวจสอบข้อมูล ลงรหัส และบันทึกข้อมูลเพื่อทำการวิเคราะห์หาค่าสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package for the Social Sciences for Personal Computer: Version 10) คำนวณค่าสถิติดังนี้

1. ใช้สถิติบรรยาย (Descriptive Statistics) เพื่อดูการแจกแจงของข้อมูล และบรรยายลักษณะทั่วไปของข้อมูลที่ศึกษา เช่น การหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ
2. ใช้สถิติอ้างอิง (Inferential Statistics) คือใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมีปัจจัยเดียวหรือ One-way ANOVA โดยใช้สถิติ F-test เป็นตัวทดสอบ เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความต้องการทักษะทางภาษาอังกฤษทั้งการพูด การฟัง การอ่าน และการเขียนของตำรวจท้องที่ที่สังกัดในแผนกต่างๆ ทั้ง 11 แผนก
3. ในกรณีที่พบว่ามีความแตกต่างของความแปรปรวนในข้อ 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างกลุ่มด้วยการทดสอบเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple comparison test) โดยใช้วิธี Post-hoc analysis ซึ่งใช้การทดสอบ The Scheffe's test (S Method)

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของตำรวจท้องที่

พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจท้องที่ส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง และมีอายุเฉลี่ยอยู่ประมาณ 26-35 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และทำงานในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ตำรวจท้องที่มาไม่เกิน 5 ปี ทางด้านพื้นฐานความรู้ทางภาษาอังกฤษ พบว่าส่วนใหญ่เคยเรียนภาษาอังกฤษมาไม่เกิน 8 ปี แม้ว่าเมื่อเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ตำรวจท้องที่ และเคยผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรภาษาอังกฤษมาบ้างแล้ว แต่กลุ่มตัวอย่างก็คิดว่าระดับความรู้ทางภาษาอังกฤษของตนอยู่ในระดับปานกลาง และไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน โดยกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าทักษะการอ่านเป็นทักษะที่ตนถนัดที่สุดในบรรดาทักษะทั้ง 4 ด้าน รองลงไปคือทักษะการฟัง ทักษะการพูด และทักษะการเขียนตามลำดับ

สำหรับปริมาณการใช้ภาษาอังกฤษของตำรวจท้องที่ในการปฏิบัติงานประจำวัน นั้น พบว่าตำรวจท้องที่ที่ปฏิบัติหน้าที่สังกัดกองกำกับการ 2 จะมีปริมาณการใช้ภาษาอังกฤษในทักษะทั้ง 4 ด้านมากกว่าตำรวจท้องที่ที่ปฏิบัติหน้าที่สังกัดกองกำกับการ 1 โดยเฉพาะทักษะในการฟัง และการพูดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ปัญหาในการใช้ภาษาอังกฤษ

พบว่า ทักษะภาษาอังกฤษที่เป็นปัญหากับตำรวจท่องเที่ยวมากที่สุดคือ ทักษะการฟัง รองลงมาคือ ทักษะการพูด ทักษะการเขียน และทักษะการอ่านตามลำดับ ปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานประจำวันมากที่สุดคือ ปัญหาในการสนทนาทางโทรศัพท์ การบอกทิศทาง การฟังคำร้องทุกข์หรือแจ้งความ การทำการไต่สวน และการอ่านวารสาร นิตยสาร หรือสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษ ส่วนปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นเมื่อตำรวจท่องเที่ยวต้องสื่อสารกับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศก็คือ ใช้คำศัพท์ไม่ถูกต้อง ไม่รู้ความหมายของคำศัพท์ ฟังสำเนียงนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศไม่ออก เข้าใจนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศแต่ไม่สามารถโต้ตอบด้วยภาษาอังกฤษได้ และไม่สามารถสนทนาทางโทรศัพท์กับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ซึ่งเมื่อเกิดปัญหาเหล่านี้ขึ้น พบว่าตำรวจท่องเที่ยวจะใช้วิธีแก้ปัญหาโดยการพยายามใช้ภาษาท่าทางมากที่สุด จนกระทั่งไม่สามารถจะทำความเข้าใจกับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศได้ จึงจะขอความช่วยเหลือจากล่าม เพื่อช่วยในการสื่อสารต่อไป

ตารางที่ 2 ปัญหาในการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศของตำรวจท่องเที่ยว

สถานการณ์	$\bar{X}$	S.D.
ไม่สามารถสนทนากับชาวต่างประเทศได้ตัวต่อตัว	2.88	1.18
ไม่สามารถสนทนากับชาวต่างประเทศได้ทางโทรศัพท์	2.96	1.11
ไม่เข้าใจภาษาท่าทางของชาวต่างประเทศ	2.66	1.03
ฟังสำเนียงไม่ออก	3.14	1.08
ฟังไม่เข้าใจและพูดโต้ตอบไม่ได้	2.92	1.08
ฟังเข้าใจแต่พูดโต้ตอบเป็นภาษาอังกฤษไม่ได้	2.99	1.10
ไม่สามารถทำให้ชาวต่างประเทศเข้าใจตนเองได้	2.91	1.01
ประหม่า และเขินอายที่จะพูดภาษาอังกฤษ	2.83	1.21
ฟังตัวเลขไม่ออก เช่น หมายเลขโทรศัพท์ ที่อยู่ จำนวนเงิน และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	2.36	1.11
ไม่รู้ความหมายของคำศัพท์	3.24	1.03
ใช้คำศัพท์ไม่ถูกต้อง	3.28	1.01

3. ความต้องการทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

พบว่า ตำรวจท่องเที่ยวมีความต้องการที่จะพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในการฟังเป็นลำดับแรก รองลงมาคือ การพูด การอ่าน และการเขียนตามลำดับ แต่อย่างไรก็ตาม พบว่า ตำรวจท่องเที่ยวต่างมีความต้องการเป็นอย่างมากที่จะพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้านนี้อย่างไม่แตกต่างกัน ดังแสดงไว้ในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 สรุปความต้องการในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของตำรวจท่องเที่ยว

แผนก	การฟัง		การพูด		การอ่าน		การเขียน		อื่น ๆ	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
งานธุรการ	4.45	0.67	4.23	0.59	4.18	0.73	3.77	1.08	4.45	0.65
งานกำลังพล	4.04	0.72	4.15	0.71	4.00	0.90	3.61	1.03	4.14	0.89
งานการเงิน	4.18	0.87	4.09	1.08	3.90	1.12	3.60	1.32	3.98	1.06
งานพลาธิการ	4.11	0.87	3.81	0.95	4.04	1.10	3.50	1.02	4.31	1.12
งานนโยบายและแผน	3.71	1.44	3.66	1.43	3.71	1.37	3.57	1.62	3.93	1.34
งานประชาสัมพันธ์	3.98	0.94	3.66	0.92	3.89	0.80	4.08	2.70	3.73	0.97
ศูนย์วิทยุ	3.88	0.96	4.09	0.75	3.72	0.88	3.78	0.76	3.73	0.79
งานสายตรวจและ บริการ	4.02	0.75	4.12	0.70	3.98	0.84	4.16	0.82	4.37	0.60
งานสืบสวน	4.44	0.49	4.19	0.60	4.31	0.44	3.84	0.90	4.59	0.49
งานสอบสวน	3.97	0.63	3.93	0.49	4.25	0.55	3.88	0.90	4.13	0.79
งานสายตรวจและ บริการท่าอากาศยาน กรุงเทพฯ	3.91	0.83	3.86	0.85	3.64	0.89	3.43	1.14	3.87	0.92
รวม	4.07	0.80	4.01	0.79	3.96	0.86	3.78	1.17	4.15	0.85
F	0.9666		0.771		1.006		0.781		1.790	
P-value	0.476		0.657		0.441		0.647		0.067	

ผลการวิจัยยังพบอีกว่า ความแตกต่างของลักษณะงานของตำรวจท่องเที่ยวไม่นับสำคัญต่อระดับความต้องการทักษะภาษาอังกฤษ ฉะนั้นผลที่ได้จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน กล่าวคือ ตำรวจท่องเที่ยวที่ปฏิบัติหน้าที่ในแผนกใดๆ ไม่จำเป็นต้องรับผิดชอบในการติดต่อสื่อสารกับนักท่องเที่ยวต่างชาติหรือไม่ ต่างก็มีความต้องการในการพัฒนา ฝึกฝนทักษะภาษาอังกฤษในระดับเดียวกัน ทั้งทักษะทางด้านการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ตลอดจนด้านอื่นๆ ด้วย

แต่หากพิจารณาในการใช้ภาษาบางด้านแล้ว พบว่า ความแตกต่างของลักษณะงานของตำรวจท่องเที่ยวไม่นับสำคัญต่อระดับความต้องการทักษะภาษาอังกฤษ นั่นคือ การฝึกฝนทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ การใช้คำศัพท์ และการใช้สำนวนภาษาต่างๆ

ในด้านทักษะการฟัง พบว่า ตำรวจท่องเที่ยวต้องการฝึกฝนทักษะการฟังการสนทนาในสถานการณ์ต่างๆ ไปมากที่สุด รองลงมาคือ ฟังฟังสำเนียง คำถาม บทสนทนาทางโทรศัพท์ และการบรรยายทั่วไป ตามลำดับ

ด้านทักษะการพูด พบว่า ตำรวจท่องเที่ยวต้องการฝึกฝนทักษะการสนทนาในสถานการณ์ต่างๆ ไปมากที่สุด รองลงมาคือ การถาม-ตอบคำถาม การออกสำเนียงให้เหมือนเจ้าของภาษา การสนทนาทางโทรศัพท์ การพูดเจรจาไกลเกลี่ย และการอภิปรายแสดงความคิดเห็น ตามลำดับ

ส่วนด้านทักษะการอ่าน พบว่า ตำรวจท่องเที่ยวต้องการฝึกฝนทักษะการอ่านจับใจความมากที่สุด รองลงมาคือ การอ่านเพื่อความเข้าใจ การอ่านเพื่อหาข้อมูลที่ต้องการอย่างรวดเร็ว การเดาความหมายของคำศัพท์ และการอ่านอย่างวิเคราะห์วิจารณ์ ตามลำดับ

ทางด้านทักษะการเขียน พบว่า ตำรวจท่องเที่ยวต้องการฝึกฝนทักษะการเขียนบันทึกข้อความมากที่สุด รองลงมาคือ การเขียนรายงาน การเขียนสรุปความ และการเขียนบรรยายทั่วไป ตามลำดับ

นอกจากนี้แล้ว ตำรวจท่องเที่ยวยังมีความต้องการที่จะฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษในด้านอื่นๆ ร่วมด้วย คือ ต้องการฝึกฝนการใช้คำศัพท์ การแปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย การใช้สำนวนต่างๆ และการแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ

4. การฝึกอบรมหลักสูตรภาษาอังกฤษ

พบว่า ตำรวจท่องเที่ยวส่วนใหญ่ต้องการจะเข้ารับการฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพิ่มเติม โดยให้ความเห็นว่า หลักสูตรฝึกอบรมนี้ควรจะมีจำนวนชั่วโมงทั้งสิ้น 30 ชั่วโมงต่อครั้ง โดยมีจำนวนผู้เรียนในแต่ละห้องไม่เกิน 20 คน ควรจัดสัปดาห์ละ 3 วัน วันละประมาณ 1.5 ชั่วโมง และควรจัดฝึกอบรมหลังจากเวลางานช่วงเย็น นอกจากนี้ควรจัดในช่วงระหว่างเดือนกรกฎาคมถึง

เดือนกันยายน โดยผู้สอนควรเป็นอาจารย์คนไทยและอาจารย์เจ้าของภาษาในจำนวนที่เท่าๆกัน และโดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจารย์เหล่านั้นควรมีความรู้ในด้านกฎหมายหรือความรู้เกี่ยวกับงานของตำรวจท่องเที่ยวด้วย

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัย พบว่ามีบางประเด็นที่น่าสนใจดังนี้คือ

1. ปัญหาในทักษะด้านการฟังและการพูดเป็นปัญหาสำคัญของตำรวจท่องเที่ยว เช่นเดียวกันกับงานวิจัยของนันทพร พรหมรัตน์ (2541) ที่พบว่า ตำรวจท่องเที่ยวที่ปฏิบัติหน้าที่สังกัดกองกำกับการ 3 แผนก 4 กาญจนบุรี มีปัญหาในด้านการฟังมากที่สุด รองลงมาเป็นปัญหาด้านการพูด นั่นเป็นเพราะว่าการเรียนภาษาอังกฤษในประเทศไทย จัดได้ว่าเป็นการเรียนภาษาต่างประเทศ ภาษาอังกฤษมักจะจำกัดการใช้แค่ในการเรียนที่โรงเรียนเพื่อสนทนากับครูผู้สอนหรืออ่านตำราเท่านั้น ทั้งที่ในความเป็นจริงไม่ได้เป็นเช่นนั้นอีกแล้ว (Phillipson, 1992: 24) แต่ผู้เรียนไทยส่วนใหญ่ก็แทบจะไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันทั่วไป จึงทำให้ไม่สามารถฟังและพูดภาษาอังกฤษได้อย่างแคล่วคล่องทั้งการสนทนาแบบตัวต่อตัวหรือทางโทรศัพท์ ดังเช่นที่วันเพ็ญ หับทิมทอง (2536) ชี้ให้เห็นว่า การจะฝึกฝนทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษนี้เป็นไปได้ยากมาก เนื่องจากว่าการเรียนการสอนในประเทศไทยไม่เอื้อให้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ การเรียนทุกวิชาจะใช้ภาษาไทยเท่านั้น ซึ่งก็เป็นผลให้การพัฒนาระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษของผู้เรียนเป็นไปได้น้อย

2. ปัญหาสำคัญในการใช้ภาษาอังกฤษที่พบในการปฏิบัติงานประจำวันเมื่อตำรวจท่องเที่ยวต้องสื่อสารกับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติก็คือ การใช้คำศัพท์ไม่ถูกต้องและไม่รู้ความหมายของคำศัพท์ ซึ่งคำศัพท์จัดได้ว่าเป็นพื้นฐานของการสื่อสารและเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนภาษาต่างประเทศ (Krashen & Terrel, 1983: 155) แน่นอนว่าเมื่อไหร่ก็ตามที่ผู้พูดต้องการสื่อความคิดหรือบอกข้อมูล ก็จำเป็นต้องคิดคำศัพท์เพื่อจะใช้สื่อสารออกมา ซึ่งทั้งผู้สนทนาและผู้เข้าร่วมสนทนาจำเป็นต้องทราบความหมายของคำที่สื่อออกไป มิฉะนั้นแล้วอาจจะก่อให้เกิดความเข้าใจผิดระหว่างกันได้ ปัญหาในการใช้คำศัพท์นั้นเป็นปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งของตำรวจท่องเที่ยวทุกคน โดยเฉพาะคำศัพท์กับทางด้านกฎหมาย ฉะนั้นจึงควรมีการฝึกฝนเนื้อหาด้านคำศัพท์ให้มากขึ้น เพราะจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจท่องเที่ยวในการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของความถูกต้องในการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาต่างๆ อันจะสร้างความเชื่อถือ และมั่นใจในการดำเนินการทางคดีแก่

นักท่องเที่ยวและประชาชน เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของผู้มาใช้บริการในความยุติธรรมของการพิจารณาคดี

3. ปัญหาที่สำคัญในการปฏิบัติงานของตำรวจท่องเที่ยวอีกประการก็คือ การฟังสำเนียงนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติไม่ออก เป็นไปได้ว่านักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย ไม่ใช่ทุกคนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่หรือใช้ภาษาอังกฤษได้ดีเหมือนเจ้าของภาษา นักท่องเที่ยวเหล่านั้นต่างก็มาจากทั่วทุกมุมโลก บ้างก็สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ดี บ้างก็พอใช้ภาษาอังกฤษได้บ้าง หรือบางคนไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้เลย ฉะนั้นตำรวจท่องเที่ยวย่อมต้องประสบปัญหาในการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวเหล่านั้นอย่างแน่นอน ไม่ว่าจะเป็นทั้งด้านความหลากหลายของสำเนียง หรือความแตกต่างทางวัฒนธรรมของแต่ละประเทศ ดังนั้นผู้เรียนจึงควรมีโอกาสที่จะได้ฝึกฟังสำเนียงภาษาที่หลากหลายออกไป เพื่อที่จะได้มีความคุ้นเคยกับสำเนียงต่างๆ เหล่านั้น ดังเช่น สมปอง สุคำภา (2541) แนะนำไว้

4. เมื่อพิจารณาในด้านการฝึกฝนทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ การใช้คำศัพท์ และการใช้สำนวนภาษาต่างๆ พบว่า ตำรวจท่องเที่ยวบางแผนกมีความต้องการฝึกฝนทักษะในด้านเหล่านี้แตกต่างจากตำรวจท่องเที่ยวแผนกอื่นอย่างมีนัยสำคัญ นั่นคือ เจ้าหน้าที่ตำรวจท่องเที่ยวที่ปฏิบัติงานในแผนกสืบสวนและแผนกสอบสวนมีความต้องการที่จะฝึกฝนทักษะการอ่านจับใจความสำคัญสูงกว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจท่องเที่ยวที่ปฏิบัติงานในแผนกอื่น เจ้าหน้าที่ตำรวจท่องเที่ยวที่ปฏิบัติงานในแผนกงานธุรการ งานพลการ งานสายตรวจและบริการงานสืบสวน และงานสอบสวนมีความต้องการที่จะฝึกฝนทักษะในการใช้คำศัพท์สูงกว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจท่องเที่ยวที่ปฏิบัติงานในแผนกอื่น และเจ้าหน้าที่ตำรวจท่องเที่ยวที่ปฏิบัติงานในแผนกงานธุรการ งานสายตรวจและบริการ และงานสืบสวนมีความต้องการที่จะฝึกฝนทักษะในการใช้สำนวนภาษาต่างๆ สูงกว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจท่องเที่ยวที่ปฏิบัติงานในแผนกอื่น ดังนั้นจึงควรเน้นการฝึกฝนทักษะเหล่านี้เป็นพิเศษเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตำรวจท่องเที่ยวที่ปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละแผนก อันจะทำให้การเรียนการสอนมีความหมายและมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ตำรวจท่องเที่ยวมีความรู้ความชำนาญในการปฏิบัติหน้าที่ยิ่งขึ้น รวมทั้งจะส่งผลถึงขวัญกำลังใจในการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจท่องเที่ยว ตลอดจนภาพลักษณ์ของประเทศต่อไป

การนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะสามารถนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางปรับปรุงพัฒนา หรือสร้างหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อตำรวจท่องเที่ยวได้ต่อไป โดยสรุปตามประเด็นดังนี้

เนื้อหา ควรเน้นที่การฝึกฝนทักษะทางด้านการฟังและการพูดให้มาก โดยควรจะต้องมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับงานของตำรวจท่องเที่ยวเป็นหลัก ซึ่งเนื้อหาในหลักสูตรฝึกอบรมนี้จะต้องเป็นแบบเร่งรัด เฉพาะเจาะจงในประเด็นที่ต้องการฝึกฝน และควรจะเริ่มจากระดับง่ายก่อน แล้วจึงเพิ่มระดับเนื้อหาให้ยากขึ้นตามลำดับ อีกทั้งควรจะมีการเพิ่มเติมคำศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับงานของตำรวจหรือคำศัพท์เกี่ยวกับด้านกฎหมาย ตลอดจนสำนวน คำสแลง ภาษาพูด หรือคำศัพท์อื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ที่ตำรวจท่องเที่ยวควรทราบ นอกจากนั้น ในแต่ละบทเรียนก็ควรเพิ่มเติมความรู้ทางด้านวัฒนธรรมและความรู้เกี่ยวกับภาษาท่าทางของชาวต่างชาติลงไปด้วย เนื่องจากการสื่อสารโดยคำพูดหรือการเขียนนั้น บางครั้งก็ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดกันระหว่างผู้พูด/ผู้เขียน หรือผู้ฟัง/ผู้อ่านได้ นอกจากนี้ภาษาท่าทางรวมไปถึงการแสดงออกทางสีหน้าก็อาจทำให้ผู้ร่วมสนทนาตีความผิดๆ ได้ง่าย ถ้าหากว่าขาดประสบการณ์หรือไม่มีความรู้ทางด้านสังคมวัฒนธรรมของกันและกันดีพอ (Brumfit & Finocchiaro, 1983: 26)

แบบเรียน หนังสือหรือคู่มือที่ใช้ในการเรียนการสอนควรจะเป็นแบบเรียนที่ผลิตหรือจัดทำขึ้นมาเองโดยจำลองมาจากเนื้อหาและสถานการณ์จริง (in house หรือ authentic materials) เพื่อที่ว่าเนื้อหาหรือวิธีการสอนที่ปรากฏในแบบเรียนนั้น จะสอดคล้องตรงกับความต้องการและความจำเป็นในการใช้ภาษาอังกฤษของตำรวจท่องเที่ยวมากที่สุด เช่น กรณีศึกษาเกี่ยวกับข้อกฎหมายต่างๆ หรือการสืบสวน สอบสวนคดีความต่างๆ ที่เคยเกิดขึ้นมาก่อน โดยนำมาจัดทำเป็นบทเรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้จากสถานการณ์จริง และจะต้องมีการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ

วิธีการสอน เนื่องจากหลักสูตรควรจะเน้นที่ทักษะการฟังและการพูดเป็นหลัก ฉะนั้นวิธีการสอนควรต้องมีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพูดหรือแสดงออกให้มากที่สุด โดยอาจจะใช้กิจกรรมต่างๆ เช่น การแสดงบทบาทสมมติ การจำลองสถานการณ์ การใช้เพลง และการเล่นเกมส์เข้ามาร่วมด้วย ทั้งนี้จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกรักอยากเรียน และไม่รู้สึกเบื่อหน่ายกับบทเรียนจนเกินไป ดังที่ สมปอง สุคำภา (2541) และ Callghan (1983) กล่าวไว้ว่า การแสดงบทบาทสมมติ (role play) นั้นเป็นแนวทางที่ดียิ่งในการฝึกฝนทักษะการพูดในการเรียนภาษาต่างประเทศ การแสดงบทบาทสมมติจะช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้ภาษาที่ตนได้เรียนมาในสถานการณ์จำลองที่อาจจะได้ใช้และพบเจอในสถานการณ์จริงๆ ต่อไป

นอกเหนือไปจากนี้แล้ว ในการสอนก็ควรมีการนำเอาสื่อการสอนใหม่ๆ มาใช้ร่วมด้วย เช่น โสตทัศนูปกรณ์ต่างๆ โทรทัศน์ วิทยุทัศน์ ฯลฯ ตลอดจนจนถึงการใช้คอมพิวเตอร์ ซึ่งดีประกอบการสอน เนื่องจากสื่อทั้งหลายเหล่านี้จะเอื้อให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะทางภาษาจากเจ้าของภาษาในสถานการณ์จริงในกรณีนี้ผู้สอนเป็นอาจารย์ชาวไทย ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ที่จะใช้ภาษาตามแนวทางที่เจ้าของภาษาใช้จริง

ผู้สอน นอกจากจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับด้านกฎหมายหรือความรู้เฉพาะทางเกี่ยวกับงานของตำรวจท่องเที่ยวแล้ว ผู้วิจัยเสนอแนะว่า ผู้สอนที่เป็นชาวต่างชาติควรจะมีความรู้ภาษาไทยบ้าง เพื่อที่จะสามารถเข้าใจหรืออธิบายบทเรียนให้แก่ผู้เรียนเข้าใจได้ง่ายขึ้น ที่สำคัญคือ ผู้สอนควรต้องให้ความสนใจกับผู้เรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน พยายามวางตัวเป็นกันเองกับผู้เรียน สร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้เรียน อันจะทำให้ผู้เรียนไม่เกิดความรู้สึกกังวลและมีความอยากจะเรียนมากขึ้น เนื่องจากการเรียนการสอนผู้ใหญ่ การระมัดระวังในเรื่องของอารมณ์และการแสดงออกเป็นเรื่องสำหรับผู้สอนต้องพึงตระหนักอยู่เสมอ ดังที่ Wilson (1994) ระบุหลักในการเรียนการสอนผู้ใหญ่ไว้ว่า ผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่มักจะเรียนเฉพาะในสิ่งที่เขาต้องการเรียนเท่านั้น โดยชอบที่จะเรียนโดยการได้ปฏิบัติจริง ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้แก้ปัญหาหรือเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้ประสบการณ์ในอดีต นอกจากนี้ผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่จะสามารถเรียนได้ดีที่สุดในสถานการณ์แบบไม่เป็นทางการ โดยต้องมีวิธีการเรียนการสอนที่หลากหลาย

ผู้เรียน นอกเหนือจากปัจจัยด้านอื่นๆ ที่ช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนหลักสูตรภาษาอังกฤษสำหรับตำรวจท่องเที่ยวแล้ว ตัวผู้เรียนเองก็ควรจะเข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ พยายามสนทนากับอาจารย์ผู้สอนเป็นภาษาอังกฤษ และควรนำบทเรียนที่ได้เรียนมานั้นมาฝึกฝนอยู่เสมอ หรือหาโอกาสที่จะใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆ นอกห้องเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. จากวัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้ จำกัดขอบเขตไว้แค่ตำรวจท่องเที่ยวที่ปฏิบัติงานเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้น ผู้ที่สนใจอาจจะทำการศึกษาความต้องการของตำรวจท่องเที่ยวที่ปฏิบัติหน้าที่ในต่างจังหวัดด้วย เพื่อศึกษาความต้องการของพวกเขาเหล่านั้นว่ามีความต้องการทักษะภาษาอังกฤษเป็นเช่นไร มีความเหมือนหรือแตกต่างกับตำรวจท่องเที่ยวที่ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพมหานครหรือไม่ อย่างไร

2. เพื่อให้การวิเคราะห์ความต้องการถูกต้องและมีประโยชน์สูงสุด นอกจากจะวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนโดยตรงแล้ว ควรจะทำการวิเคราะห์ความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้องด้วย เช่น ผู้บังคับบัญชาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และอาจารย์ผู้สอน

3. นอกเหนือไปจากภาษาอังกฤษแล้ว ควรมีการศึกษาความต้องการของตำรวจท่องเที่ยวในภาษาอื่น ๆ ด้วย เช่น ภาษาญี่ปุ่น จีน หรือเยอรมัน เป็นต้น

บทสรุป

การสอนภาษาอังกฤษเฉพาะกิจถือเป็นการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแขนงหนึ่งที่เกิดขึ้นเพื่อผู้เรียนเฉพาะกลุ่ม และเนื้อหาเน้นตามความต้องการของผู้เรียน ซึ่งจะนำภาษาอังกฤษนั้นไปใช้ประโยชน์ทั้งทางด้านวิชาการหรือทางสายอาชีพ ฉะนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้สอนจะต้องศึกษาวัตถุประสงค์และความต้องการของผู้เรียนให้ถ่องแท้ก่อนเพื่อให้การสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ส่วนเนื้อหาวิชาและทักษะที่ต้องสอนให้แก่ผู้เรียนนั้นก็ย่อมไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับลักษณะความต้องการใช้ภาษาอังกฤษของแต่ละสายงานอาชีพ การสำรวจความต้องการใช้ภาษาของผู้เรียนจึงมีความสำคัญยิ่งต่อการวางแผนการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ จะเห็นได้ว่าการเรียนย่อมตั้งอยู่บนรากฐานความต้องการของผู้เรียนนั่นเอง เมื่อผู้เรียนมีความต้องการในการเรียนมากเท่าใด สมรรถผลในการเรียนก็ย่อมมีโอกาasเป็นไปได้มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ความต้องการของผู้เรียนจะเป็นแนวทางที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอนของครู ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา การสร้าง พัฒนา เปลี่ยนแปลง หรือปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน เมื่อการเรียนการสอนนั้นสนองความพอใจและสนใจของผู้เรียน การเรียนการสอนนั้นก็ย่อมจะมีความหมายและมีคุณค่าต่อผู้เรียน และช่วยทำให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของการเรียนได้

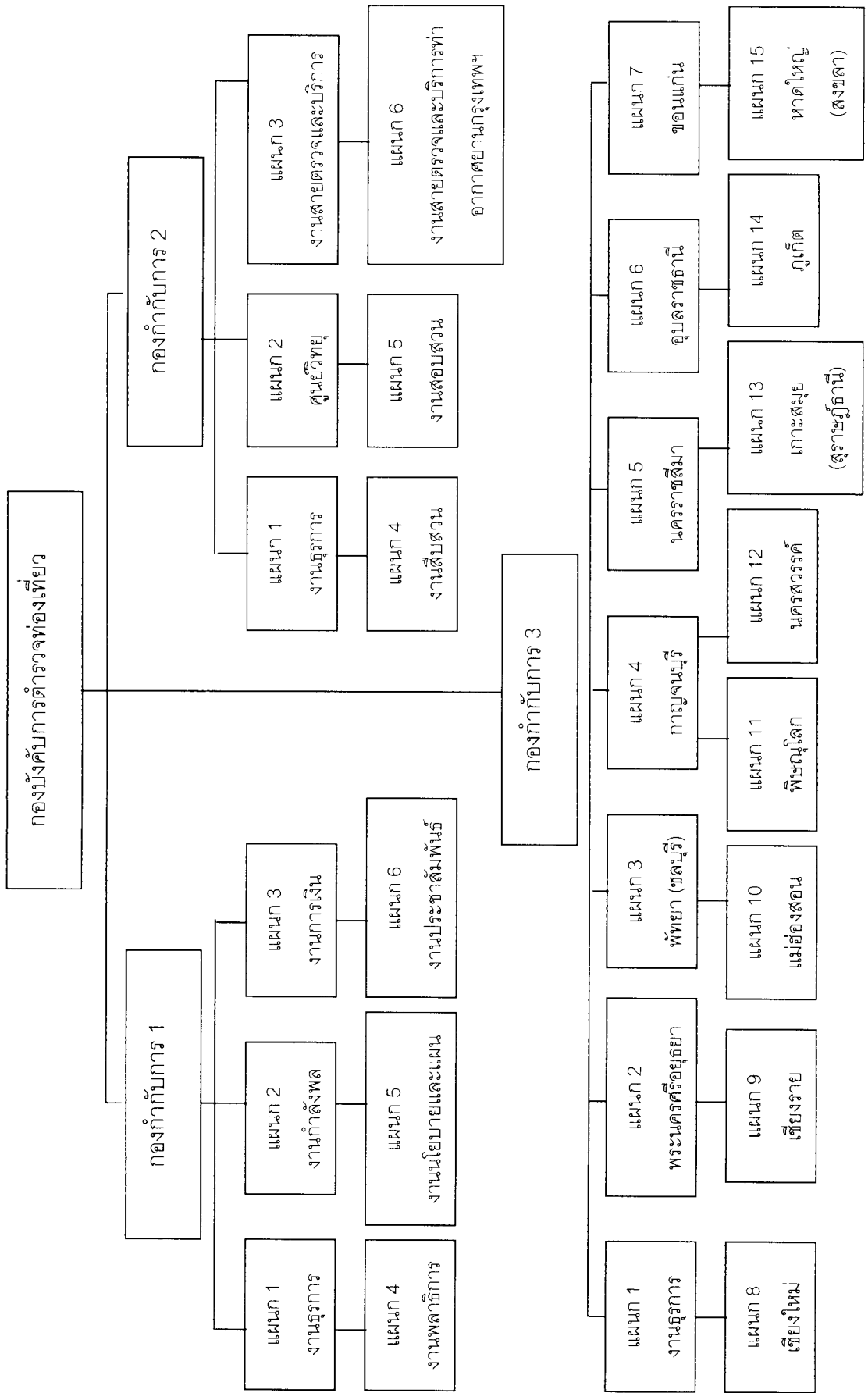
ข้อมูลผู้เขียน

มณฑนา มีมาก สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และปริญญาโทบัณฑิต สาขาภาษาและวัฒนธรรม เพื่อการสื่อสารและพัฒนา จากมหาวิทยาลัยมหิดล ปัจจุบันเป็นอาจารย์อิสระสอนภาษาอังกฤษตามสถาบันภาษาต่างๆ

บรรณานุกรม

- Brumfit, C.J. & Finocchiaro, M.B. (1983). *The Functional-Notional Approach: From Theory to Practice*. New York: Oxford University Press.
- Callaghan, P. (1983). Foza's broken arm: an Introduction to role-play. In S. Holden (Ed.) *Modern English Teaching* (pp. 89-90). Essex, England: Longman.
- Krashen, S.D. & Terrel, T.D. (1983). *The Natural Approach*. Oxford: Pergamon.
- Krejcie, R.V. & Morgan, D.W. (1970). Determining sample size for research activities. *Journal of Educational and Psychological Measurement*, 30, 607-610.
- Phillipson, R. (1992). *Linguistic Imperialism*. Oxford: Oxford University Press.
- Promrat, N. (1998). *A study of English vocabulary competency and problems of the Tourist police in the Lower Central Region of Thailand*, M.A. Thesis in English Language, Naresuan University.
- Sucompa, S. (1998). *A survey study of current needs and problems in using technical English for tourism for the Higher Certificate level students of Rajamangala Institute of Technology*. M.A. Thesis in Applied Linguistics, Mahidol University.
- Tubtimtong, W. (1993). The Problems of translating communicative needs into course design and implementation. *Report of the Regional Seminar on Language for Specific Purposes: Problems and Prospects*. RELC, 19-21 April, Singapore.
- Wilson, B. (1994). *Applying Successful Training Techniques*. USA: Richard Chang.

ภาคผนวก
โครงสร้างกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

เรื่อง “ความต้องการและปัญหาในการใช้ภาษาอังกฤษของตำรวจท่องเที่ยว”

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้สร้างขึ้นเพื่อสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการใช้ภาษาอังกฤษและความต้องการทักษะภาษาอังกฤษของตำรวจท่องเที่ยว คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการนำมาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางในการจัดทำและปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อตำรวจท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับความต้องการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจท่องเที่ยวต่อไป

คำตอบของท่านจะถือเป็นความลับ การนำเสนอข้อมูลจะนำเสนอโดยรวมเท่านั้น ฉะนั้นขอความกรุณาให้ตอบทุกข้อตามความเป็นจริง หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

แบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปริมาณการใช้ภาษาอังกฤษในการปฏิบัติหน้าที่ประจำวัน
- ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการใช้ภาษาอังกฤษในการปฏิบัติงาน
- ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนคำตอบลงในช่องว่าง และ/หรือ ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ	☐ ชาย	☐ หญิง
2. อายุ	☐ 18-25 ปี	☐ 26-35 ปี
	☐ 36-45 ปี	☐ 46-60 ปี

3. วุฒิการศึกษาสูงสุดของท่านคือ ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท
☐ ปริญญาตรี ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ) _____
4. สถานภาพสมรส ☐ โสด ☐ สมรส ☐ หย่า/ม่าย ☐ แยกกันอยู่
5. ท่านทำงานเป็นตำรวจท่องเที่ยวมาเป็นระยะเวลา
☐ 0-5 ปี ☐ 6-10 ปี ☐ 11-15 ปี ☐ 16 ปี ขึ้นไป
6. ปัจจุบันท่านสังกัด ☐ กองกำกับการ 1 ☐ กองกำกับการ 2 ☐ กองกำกับการ 3
 แผนก _____
7. ท่านทำงานในตำแหน่งปัจจุบันมาเป็นระยะเวลา
☐ 0-3 ปี ☐ 4-7 ปี ☐ 8-10 ปี ☐ 11 ปี ขึ้นไป
8. ประสบการณ์ในการเรียนภาษาอังกฤษของท่าน
☐ น้อยกว่า 5 ปี ☐ 5-8 ปี ☐ 9-12 ปี ☐ มากกว่า 12 ปี
9. ท่านคิดว่าความรู้ภาษาอังกฤษที่ท่านเรียนมาจนถึงปัจจุบันอยู่ในระดับใด
☐ ดีมาก ☐ ดี ☐ พอใช้ ☐ ต้องปรับปรุง
10. ความรู้ภาษาอังกฤษที่ท่านเรียนมาเพียงพอแก่การปฏิบัติหน้าที่หรือไม่
☐ เพียงพอ ☐ ไม่เพียงพอ
 โปรดให้เหตุผล _____

11. หลังจากที่ได้เข้ามาทำงานแล้ว ท่านเคยได้รับการอบรมภาษาอังกฤษเพิ่มเติมหรือไม่
☐ เคย ☐ ไม่เคย

คำชี้แจง โปรดกรอกตัวเลขลงในช่องว่าง โดยเรียงลำดับตามความคิดเห็นของท่าน (อันดับ 1 มากที่สุดและลดหลั่นไปตามลำดับ)

12. ท่านมีความถนัดและ/หรือเชี่ยวชาญทักษะภาษาอังกฤษในด้าน
 _____ พูด _____ ฟัง _____ อ่าน _____ เขียน
13. ทักษะภาษาอังกฤษที่มีความสำคัญในความคิดเห็นของท่าน
 _____ พูด _____ ฟัง _____ อ่าน _____ เขียน
14. ท่านมีความต้องการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในด้าน
 _____ พูด _____ ฟัง _____ อ่าน _____ เขียน

15. ท่านมีการฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษนอกจากเวลาการปฏิบัติงานมากน้อยแค่ไหน

- ☐ บ่อยมาก ☐ บ่อย ☐ ปานกลาง
☐ บางครั้ง ☐ ไม่มีการฝึกฝนเพิ่มเติม

16. ปัจจุบันท่านเรียนภาษาอังกฤษอยู่หรือไม่

- ☐ เรียน ☐ ไม่เรียน (ไม่ต้องตอบข้อ 17)

17. ถ้าท่านยังคงเรียนอยู่ ท่านเรียนที่ใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ A.U.A ☐ รายการทางโทรทัศน์
☐ British Council ☐ ศึกษาด้วยตนเองที่บ้าน
☐ โรงเรียนสอนภาษาทั่วไป ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ) _____

ตอนที่ 2 : ปริมาณการใช้ภาษาอังกฤษในการปฏิบัติหน้าที่ประจำวัน

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับปริมาณการใช้ภาษาอังกฤษในการปฏิบัติหน้าที่ประจำวัน แต่ละข้อมีระดับความคิดเห็นไว้ให้เลือก 5 ระดับ โดยแต่ละระดับมีความหมายดังนี้

5	หมายถึง	ใช้บ่อยมาก
4	หมายถึง	ใช้บ่อย
3	หมายถึง	ใช้ปานกลาง
2	หมายถึง	ใช้น้อย
1	หมายถึง	ไม่ได้ใช้

1. ในการปฏิบัติงานประจำวัน ท่านต้องใช้ทักษะภาษาอังกฤษต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด

ข้อความ	5	4	3	2	1
1.1 ฟัง					
1.2 พูด					
1.3 อ่าน					
1.4 เขียน					
1.5 การแปล / สล่าม					
1.6 อื่นๆ _____					

2. ในการปฏิบัติงานประจำวัน ท่านต้องใช้ทักษะภาษาอังกฤษในการฟังสิ่งต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด

ข้อความ	5	4	3	2	1
2.1 การสนทนาทั่วไป					
2.2 คำร้องทุกข์					
2.3 การแจ้งความ					
2.4 การแจ้งความทางโทรศัพท์					
2.5 การสอบถามเส้นทางทางโทรศัพท์					
2.6 การบรรยายรูปพรรณสัณฐาน					
2.7 การสัมภาษณ์ / สอบถาม					
2.8 อื่นๆ (โปรดระบุ) _____					

3. ในการปฏิบัติงานประจำวัน ท่านต้องใช้ทักษะภาษาอังกฤษในการพูดสิ่งต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด

ข้อความ	5	4	3	2	1
3.1 การสนทนาทั่วไป					
3.2 การแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว					
3.3 การให้ข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงาน					
3.4 การบอกทิศทาง					
3.5 การสอบปากคำ					
3.6 การเสนอให้ความช่วยเหลือ					
3.7 การสนทนาทางโทรศัพท์					
3.8 อื่นๆ (โปรดระบุ) _____					

4. ในการปฏิบัติงานประจำวัน ท่านต้องใช้ทักษะภาษาอังกฤษในการอ่านสิ่งต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด

ข้อความ	5	4	3	2	1
4.1 แบบฟอร์มร้องทุกข์					
4.2 รายงานคดีประจำวัน					
4.3 แผนที่					
4.4 เอกสารทางการท่องเที่ยว เช่น แผ่นพับ ใบปลิว					
4.5 วารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์					
4.6 บทความตามเว็บไซต์ต่างๆ					
4.7 อื่นๆ (โปรดระบุ) _____					

5. ในการปฏิบัติงานประจำวันท่านต้องใช้ทักษะภาษาอังกฤษในการเขียนสิ่งต่อไปนี้มาน้อยเพียงใด

ข้อความ	5	4	3	2	1
5.1 รายงานคดีประจำวัน					
5.2 คำบรรยายรูปพรรณสัณฐาน					
5.3 บันทึกข้อความสั้นๆ					
5.4 จดหมาย / E-mail					
5.5 รายงาน					
5.6 โครงการ					
5.7 อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____					

ตอนที่ 2 : ปริมาณการใช้ภาษาอังกฤษในการปฏิบัติหน้าที่ประจำวัน

คำชี้แจง โปรดกรอกตัวเลขลงในช่องว่าง โดยเรียงลำดับตามความคิดเห็นของท่าน (อันดับ 1 มีปัญหามากที่สุด และลดหลั่นไปตามลำดับ)

- ในการปฏิบัติงาน ท่านมีปัญหาในการใช้ภาษาอังกฤษในทักษะต่อไปนี้ มาน้อยเพียงใด
 - ทักษะฟัง อันดับที่ _____
 - ทักษะพูด อันดับที่ _____
 - ทักษะอ่าน อันดับที่ _____
 - ทักษะเขียน อันดับที่ _____
- ในการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ท่านมีปัญหาในการใช้ภาษาอังกฤษในทักษะต่อไปนี้มาน้อยเพียงใด
 - ทักษะฟัง อันดับที่ _____
 - ทักษะพูด อันดับที่ _____
 - ทักษะอ่าน อันดับที่ _____
 - ทักษะเขียน อันดับที่ _____

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ เพื่อประเมินความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับปัญหาในการใช้ภาษาอังกฤษในการปฏิบัติงาน โดยสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

- ในการปฏิบัติงาน ท่านประสบปัญหาในการใช้ทักษะภาษาอังกฤษในสิ่งต่อไปนี้ อะไรบ้าง

☐ ฟังคำร้องทุกข์	☐ บอกทิศทาง
☐ รับแจ้งความ	☐ อ่านแบบฟอร์มร้องทุกข์
☐ บรรยายรูปพรรณสัณฐาน	☐ อ่านนิตยสาร/วารสาร/หนังสือพิมพ์
☐ สอบปากคำ	☐ เขียนรายงานคดีประจำวัน
☐ สนทนาทางโทรศัพท์	☐ เขียนจดหมาย / E-mail

- ☐ อื่นๆ 1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับปัญหาในการใช้ภาษาอังกฤษในการปฏิบัติงาน แต่ละข้อมีระดับความคิดเห็นไว้ให้เลือก 5 ระดับ โดยแต่ละระดับมีความหมายดังนี้

5	หมายถึง	มีปัญหามากที่สุด
4	หมายถึง	มีปัญหามาก
3	หมายถึง	มีปัญหปานกลาง
2	หมายถึง	มีปัญหาน้อย
1	หมายถึง	ไม่มีปัญหา

4. ท่านมีปัญหาในการใช้ภาษาอังกฤษกับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในเรื่องต่อไปนี้เพียงใด

ข้อความ	5	4	3	2	1
4.1 ไม่สามารถสนทนากับชาวต่างประเทศได้ตัวต่อตัว					
4.2 ไม่สามารถสนทนากับชาวต่างประเทศได้ทางโทรศัพท์					
4.3 ไม่เข้าใจภาษาท่าทางของชาวต่างประเทศ					
4.4 ฟังสำเนียงไม่ออก					
4.5 ฟังไม่เข้าใจและพูดได้ตอบไม่ได้					
4.6 ฟังเข้าใจแต่พูดเป็นภาษาอังกฤษไม่ได้					
4.7 ชาวต่างประเทศฟังท่านไม่เข้าใจ					
4.8 ประหม่า และเขินอายที่จะพูดภาษาอังกฤษ					
4.9 ฟังตัวเลขไม่ออก เช่น หมายเลขโทรศัพท์ ที่อยู่ จำนวนเงินและอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ					
4.10 ไม่รู้ความหมายของศัพท์					
4.11 ใช้คำศัพท์ไม่ถูกต้อง					
4.12 อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____					

5. เมื่อมีปัญหาในการติดต่อสื่อสารกับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ท่านแก้ไขปัญหาโดยใช้วิธีต่อไปนี้นาน้อยเพียงใด

ข้อความ	5	4	3	2	1
5.1 พยายามใช้ภาษาท่าทาง					
5.2 ให้ตำรวจท่องเที่ยวผู้อื่นมาช่วย					
5.3 ให้ล่ามช่วย					
5.4 เลี่ยงที่จะตอบคำถาม					
5.5 อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____					

ตอนที่ 4 : ความต้องการทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร แต่ละข้อมีระดับความคิดเห็นไว้ให้เลือก 5 ระดับ โดยแต่ละระดับมีความหมายดังนี้

5	หมายถึง	ต้องการมากที่สุด
4	หมายถึง	ต้องการมาก
3	หมายถึง	ต้องการปานกลาง
2	หมายถึง	ต้องการน้อย
1	หมายถึง	ไม่มีความต้องการ

1. ท่านมีความต้องการในการที่จะฝึกฝนทักษะการฟังภาษาอังกฤษในสิ่งต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด

ข้อความ	5	4	3	2	1
1.1 ฟังฟังบทสนทนาในชีวิตประจำวัน					
1.2 ฟังฟังสำเนียง					
1.3 ฟังฟังคำถาม					
1.4 ฟังฟังบทสนทนาทางโทรศัพท์					
1.5 ฟังฟังการบรรยายเรื่องต่างๆ ไป					
1.6 อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____					

2. ท่านมีความต้องการในการที่จะฝึกฝนทักษะการพูดภาษาอังกฤษในสิ่งต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด

ข้อความ	5	4	3	2	1
2.1 ฝึกสนทนาในชีวิตประจำวัน					
2.2 ฝึกถาม-ตอบคำถาม					
2.3 ฝึกออกเสียง/สำเนียงให้เหมือนเจ้าของภาษา					
2.4 ฝึกสนทนาทางโทรศัพท์					
2.5 ฝึกอภิปราย / แสดงความคิดเห็น					
2.6 ฝึกการพูดเจรจาไกล่เกลี่ย					
2.7 อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____					

3. ท่านมีความต้องการในการที่จะฝึกฝนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษในสิ่งต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด

ข้อความ	5	4	3	2	1
3.1 ฝึกเดาความหมายของคำศัพท์					
3.2 ฝึกอ่านเพื่อหาข้อมูลที่ต้องการอย่างรวดเร็ว					
3.3 ฝึกอ่านจับใจความสำคัญ					
3.4 ฝึกอ่านเพื่อเข้าใจความหมาย/รายละเอียดของเรื่อง					
3.5 ฝึกอ่านอย่างวิเคราะห์วิจารณ์					
3.6 อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____					

4. ท่านมีความต้องการในการที่จะฝึกฝนทักษะการเขียนภาษาอังกฤษในสิ่งต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด

ข้อความ	5	4	3	2	1
4.1 ฝึกจดบันทึกข้อความ					
4.2 ฝึกเขียนรายงาน					
4.3 ฝึกเขียนสรุปเรื่อง					
4.4 ฝึกเขียนบรรยาย/พรรณนา					
4.5 อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____					

5. ท่านมีความต้องการที่จะพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของท่านในเรื่องอื่นๆ เรื่องใดบ้าง ต่อไปนี้

ข้อความ	5	4	3	2	1
5.1 การใช้คำศัพท์ต่างๆ					
5.2 การใช้สำนวนต่างๆ					
5.3 การแปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย					
5.4 การแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ					
5.5 อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____					

6. ท่านมีความต้องการที่จะพัฒนาการใช้คำศัพท์ภาษาอังกฤษเฉพาะเรื่องอะไรบ้าง

- (1) _____
- (2) _____
- (3) _____
- (4) _____
- (5) _____

คำชี้แจง โปรดเลือกข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านที่สุด โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่กำหนดให้

7. ท่านต้องการให้มีการจัดอบรมภาษาอังกฤษเพิ่มเติมหรือไม่

- ☐ ต้องการ ☐ ไม่ต้องการ ☐ ไม่แน่ใจ

8. ท่านคิดว่าการจัดอบรมภาษาอังกฤษ ควรมีผู้เรียนประมาณกี่คนต่อหนึ่งห้องเรียน

- ☐ 10 – 20 คน ☐ 20 – 30 คน
- ☐ 30 – 40 คน ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ) _____ คน

9. ท่านคิดว่าจำนวนชั่วโมงทั้งหมดในการจัดอบรมภาษาอังกฤษในแต่ละครั้งควรเป็นอย่างไร

- ☐ 30 ชั่วโมง ☐ 40 ชั่วโมง
- ☐ 50 ชั่วโมง ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ) _____ ชั่วโมง

10. เวลาที่จัดสอนภาษาอังกฤษควรเป็นแบบใด

- ☐ สอนสัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 1 ชั่วโมง
- ☐ สอนสัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 1 ชั่วโมง 30 นาที
- ☐ สอนสัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 3 ชั่วโมง
- ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ) สอนสัปดาห์ละ _____ วัน วันละ _____ ชั่วโมง

11. ท่านคิดว่าการจัดอบรมภาษาอังกฤษนั้น ควรจัดในช่วงใดจึงจะเหมาะสมที่สุด
- ☐ ช่วงพักเที่ยง/พักกลางวัน ☐ หลังเลิกงานตอนเย็น
- ☐ ช่วงวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ ☐ หยุดงานเพื่อเข้ารับการอบรมระยะหนึ่ง
- ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ) _____
12. ท่านคิดว่าควรมีการจัดการอบรมในช่วงเดือนใด
- ☐ มกราคม – มีนาคม ☐ เมษายน – มิถุนายน
- ☐ กรกฎาคม – กันยายน ☐ ตุลาคม – ธันวาคม
13. ท่านเห็นว่าผู้สอนภาษาอังกฤษควรมีความรู้เฉพาะทางด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจท่องเที่ยว เช่น ความรู้ทางด้านกฎหมาย มากน้อยเพียงใด
- ☐ มากที่สุด ☐ มาก ☐ มีบ้าง ☐ ไม่จำเป็นต้องมี
14. ท่านอยากให้ผู้สอนภาษาเป็นบุคคลประเภทใด
- ☐ ผู้สอนชาวไทยทั้งหมด ☐ ผู้สอนเป็นชาวต่างประเทศทั้งหมด
- ☐ ผู้สอนส่วนใหญ่เป็นชาวไทย ☐ ผู้สอนส่วนใหญ่เป็นชาวต่างประเทศ
- ☐ ผู้สอนชาวไทยครึ่งหนึ่งและชาวต่างประเทศครึ่งหนึ่ง
15. ถ้าหากท่านจะต้องเป็นผู้จ่ายค่าเรียน / ฝึกอบรมเอง ท่านจะยินดีหรือไม่
- ☐ ยินดี ☐ ไม่ยินดี
- โปรดให้เหตุผล _____
- _____
- _____

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม โดยเขียนลงในช่องว่างที่กำหนดให้

16. ในการจัดอบรมภาษาอังกฤษที่ผ่านๆ มา ท่านคิดว่าควรมีการปรับปรุงอะไรบ้าง
- เนื้อหา _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

การศึกษาข้อผิดพลาดในการเขียนเรียงความภาษาอังกฤษ: กรณีศึกษานักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษ สถาบันราชภัฏนครปฐม

พิชญ์สินี ชาวอุไร

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ในยุคโลกาภิวัตน์เช่นในปัจจุบัน โลกมีการเปลี่ยนแปลงมากขึ้น ประเทศต่างๆ ไม่สามารถดำรงอยู่ได้อย่างโดดเดี่ยวโดยปราศจากการติดต่อกับประเทศอื่นๆ ไม่ว่าการติดต่อนั้นจะเป็นไปเพื่อการใดๆ ก็ตาม สิ่งที่เราขาดไม่ได้และมีความจำเป็นไม่แพ้ด้านเทคโนโลยีเกี่ยวกับการสื่อสาร ก็คือ “ภาษา” นั่นเอง และในปัจจุบัน ภาษาอังกฤษจัดเป็นภาษาต่างประเทศที่มีบทบาทสำคัญทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและการศึกษา และจากความสำคัญดังกล่าวทำให้หลายประเทศได้บรรจุการเรียนการสอนภาษาอังกฤษไว้ในหลักสูตรโดยอาจจะจัดให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง หรือเป็นภาษาต่างประเทศ

สำหรับการเรียนการสอนภาษาในประเทศไทยนั้น ภาษาอังกฤษจัดเป็นภาษาต่างประเทศที่มีผู้นิยมเรียนมากที่สุด อย่างไรก็ตามการสอนภาษาอังกฤษก็ได้ประสบปัญหาต่างๆ เช่น แม้ว่าผู้เรียนจะผ่านการเรียนภาษาอังกฤษในโรงเรียนเป็นเวลาหลายปีก็ตาม แต่ผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถนำความรู้ที่เรียนมาไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ แม้ว่าการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงไป กล่าวคือ จากเดิมที่เน้นการศึกษาวรรณคดี มาเป็นการสอนภาษาที่เน้นความสามารถที่จะใช้ภาษาต่างประเทศในทางปฏิบัติอย่างได้ผล กล่าวคือ สามารถนำมาใช้ในการติดต่อสื่อสารกันได้ ดังนั้นวิธีการใหม่ที่นำมาใช้นั้นจะเน้นการฝึกทักษะทั้งสี่ คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน แต่ในบรรดาทักษะเหล่านี้ เราจะพบว่า ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่สอนยากดังที่ Palmer (1965) กล่าวว่า การฝึกทักษะการเขียนซึ่งเป็นทักษะที่ซับซ้อน และต้องการใช้การฝึกเป็นเวลานานพอสมควร ผู้ที่จะมีความสามารถในการเขียนได้ดีนั้นจะต้องมีพื้นฐานในทักษะการฟัง พูด และอ่านเป็นอย่างดีด้วย

นอกจากนี้การเขียนยังถือเป็นกระบวนการที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเป็นอย่างยิ่ง เพราะก่อนที่จะเขียน ผู้เขียนจะต้องคิดก่อนเสมอว่าตนต้องการที่จะเขียนอะไร เขียนให้ใครอ่าน และมีจุดมุ่งหมายในการเขียนอย่างไร โดยที่ผู้เขียนจะต้องพยายามสื่อสารความคิดของตนเองกับผู้อ่าน ผู้เขียนจะต้องรวบรวมข้อมูลแล้วเลือกสิ่งที่คุณเองต้องการถ่ายทอดความคิด นำมาลำดับความด้วยการเรียบเรียงออกมาเป็นตัวอักษร ตั้งแต่ระดับประโยคจนถึงระดับข้อความหรือสูงกว่า

ข้อความ โดยใช้ความรู้ทางด้านกลไกของการเขียนได้แก่ การสะกดคำ เครื่องหมายวรรคตอน กฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์ รวมทั้งวากยสัมพันธ์ เป็นต้น ฉะนั้นการเขียนจึงไม่ใช่เพียงแค่ความสามารถในการเรียบเรียงประโยคให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์เท่านั้น แต่เป็นการเลือกที่จะถ่ายทอดประสบการณ์อย่างมีจุดมุ่งหมาย และยังต้องสัมพันธ์กับทักษะของการเลือกใช้ภาษาให้เหมาะสมกับสถานการณ์อีกด้วย

แม้ว่าการเขียนจะเป็นทักษะการแสดงออก (Productive Skill) เหมือนกับทักษะการพูด แต่ก็มีลักษณะที่แตกต่างกันหลายประการ ดังต่อไปนี้ (Raimes อ้างถึงใน สุภัทรา อักษรานุเคราะห์, 2532: 108-109)

1. การเรียนการพูดนั้นเรียนได้จากบ้าน แต่การเรียนการเขียนนั้นมักจะเรียนอย่างเป็นเรื่องเป็นราวที่โรงเรียน
2. ภาษาพูดมีความแตกต่างกันตามลักษณะของบุคคล กลุ่มคน หรือ สังคม แต่ภาษาเขียนจะต้องมีความถูกต้องทางไวยากรณ์เป็นหลัก
3. ผู้พูดใช้เสียงสูง ต่ำ หนักเบา และจังหวะตลอดจนสีหน้าท่าทางช่วยในการถ่ายทอดความคิด ส่วนผู้เขียนจะเรียบเรียงคำต่างๆ เพื่อการแสดงออกทางการสื่อสาร
4. ผู้พูดใช้การหยุด และเสียงสูงต่ำในประโยค แต่ผู้เขียนใช้เครื่องหมายวรรคตอน
5. ผู้พูดใช้การเปล่งเสียง แต่ผู้เขียนใช้การสะกดคำ
6. ผู้พูดพูดได้โดยไม่ต้องเตรียมตัว แต่ผู้เขียนต้องเตรียมตัว และมีโอกาสตรวจทานและแก้ไขจนพอใจได้
7. ผู้พูดพูดกับผู้ฟังซึ่งอยู่ตรงหน้า ซึ่งผู้ฟังอาจแสดงออกด้วยการรับคำ แสดงความสงสัยหรือขัดจังหวะ หรือซักถามระหว่างการฟังได้ แต่ผู้อ่านไม่มีโอกาสที่จะทำอย่างนั้นได้ ผู้เขียนจึงต้องถ่ายทอดข้อมูลให้น่าสนใจ และถูกต้องเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อ่านให้อ่านข้อเขียนนั้นๆ ไปจนจบ
8. ภาษาพูดใช้ภาษาที่ไม่เป็นทางการและซ้ำความไปมาได้ แต่การเขียนใช้ภาษาที่เป็นทางการและมีความสมบูรณ์ในตัวเองมากกว่า
9. ผู้พูดจะใช้ประโยคง่ายๆ เชื่อมโดย and หรือ but แต่ผู้เขียนใช้ประโยคที่ซับซ้อนโดยมีคำเชื่อมที่ยากขึ้น เช่น however who และ in addition เป็นต้น

Harris (อ้างถึงในสุมิตรา อังวัฒนกุล, 2536 : 42) ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของการเขียนโดยทั่วไป ดังนี้

1. เนื้อหา (Content) ได้แก่ สารการเขียนตลอดจนความนึกคิดที่แสดงออกมา
2. รูปแบบ (Form) ได้แก่ การเรียบเรียงเนื้อหาให้มีความต่อเนื่องกัน
3. ไวยากรณ์/หลักภาษา (Grammar) ได้แก่ การใช้โครงสร้างทางไวยากรณ์ที่ถูกต้องและสื่อความหมายได้

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าทักษะการเขียนนั้นเป็นทักษะที่ยาก การที่จะเขียนสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกมานั้น ผู้เขียนต้องใช้ความสามารถเป็นอย่างมากทั้งความสามารถทางภาษาและความสามารถในการถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นตัวอักษรเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจถึงความหมายที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อออกมา นอกจากนี้ทักษะการเขียนนั้นมักเป็นทักษะที่ผู้สอนมักจะให้ความสำคัญเป็นอันดับสุดท้าย เพราะเป็นทักษะที่สอนยาก จึงทำให้ผู้สอนไม่ยากที่จะสอนทักษะนี้ เพราะเมื่อผู้สอนได้ทำการสอนไปเรียบร้อยแล้ว ตัวผู้สอนเองก็ต้องให้งานเขียนกับผู้เรียน เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการเขียนของตน หลังจากนั้นผู้สอนก็ต้องติดตามและใช้เวลาในการตรวจแก้ไขข้อผิดพลาดด้านการใช้ภาษาของผู้เรียน นอกจากนี้ถ้าพิจารณาเกี่ยวกับตัวผู้เรียนเอง ผู้เรียนก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้การสอนการเขียนไม่สัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควร ทั้งนี้เพราะผู้เรียนอาจจะมีภูมิหลังเกี่ยวกับความรู้ทางด้านภาษาไม่ดีพอ รวมทั้งมีประสบการณ์ไม่เพียงพอ ดังนั้นเมื่อผู้สอนให้งานเขียน จึงทำให้งานเขียนดังกล่าวเต็มไปด้วยข้อผิดพลาดเกี่ยวกับการใช้ภาษา ซึ่งก็เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนรู้สึกท้อถอยและขาดความตั้งใจในการเรียนได้

ปัญหาหนึ่งที่มีกบปบอยในการเขียนก็คือ การใช้ภาษาที่มีความผิดพลาดอันเนื่องมาจากภาวะแทรกซ้อนจากภาษาแม่ มีงานจำนวนมากที่ผู้เขียนใช้เทคนิคการแปลภาษาไทยและภาษาอังกฤษแบบคำต่อคำมาใช้ในการเขียน ทำให้ข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นเป็นแบบ Productive Errors กล่าวคือ เป็นข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นในขณะที่ทำการเขียนทำให้เกิดการสื่อสารแบบผิดๆ ทั้งนี้สาเหตุที่ทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาอาจมาจากการเรียนรู้ที่แตกต่างกันระหว่างภาษาแรกและภาษาที่สอง กล่าวคือ ในการเรียนภาษาแรก ผู้เรียนภาษาแรกจะเรียนภาษาโดยการรับรู้ภาษา (Language Acquisition) ซึ่งเป็นการเรียนรู้ภาษาแบบไม่รู้ตัว ผู้เรียนจะสามารถแก้ข้อบกพร่องทางภาษาของตนเองก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้รับข้อมูลทางภาษาที่ถูกต้องมากขึ้น ในทางตรงกันข้ามในการเรียนภาษาที่สอง ผู้เรียนส่วนใหญ่จะเรียนรู้หลังจากการเรียนภาษาแรก และมักเป็นการเรียนเมื่อมีอายุมากขึ้น ดังนั้นในการเรียนภาษาที่สอง จึงมีข้อผิดพลาดในการใช้ภาษามากกว่าภาษาแรก และการแก้ไขข้อผิดพลาดของผู้เรียนนั้นเป็นหน้าที่ของผู้สอนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ วิธีการหนึ่งที่ผู้สอนสามารถนำมาใช้เพื่อเป็นการทำนายปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนก็คือ การนำภาษาแม่และภาษาที่สองมาเปรียบเทียบกันเพื่อหาความแตกต่าง หรือ ที่เราเรียกว่า การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบ (Contrastive Analysis) แต่ต่อมาแนวคิดเกี่ยวกับ Contrastive Analysis ได้รับความนิยมน้อยลง

อาจจะเป็นเพราะการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบจะได้ผลกับระดับเสียง แต่จะได้ผลน้อยมากเมื่อนำไปใช้กับโครงสร้างประโยค นอกจากนี้มีแนวคิดอื่นที่ได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นก็คือ การวิเคราะห์ข้อผิดพลาด (Error Analysis) ซึ่งเป็นลักษณะการวิเคราะห์ที่แยกมาจาก Contrastive Analysis โดยผู้ที่นิยมการวิเคราะห์แบบนี้กล่าวว่า ข้อผิดพลาดที่เกิดจากลักษณะการแทรกแซงของภาษาที่หนึ่งหรือภาษาแม่อันเป็นลักษณะเด่นของ Contrastive Analysis อย่างเดียวนั้นไม่เพียงพอ เมื่อวิเคราะห์เชิงผิด (Error Analysis) จากข้อมูลต่างๆ แล้ว จะพบข้อผิดพลาดในลักษณะอื่นๆ ได้อีก ซึ่งผู้วิเคราะห์จะได้นำมาพิจารณาอย่างมีระบบ เพื่อวินิจฉัยหาสาเหตุของข้อผิดพลาดนั้นๆ

Error Analysis นี้เป็นแนวคิดที่เป็นประโยชน์ทั้งในด้านทฤษฎีและด้านปฏิบัติ กล่าวคือ ทำให้เข้าใจกระบวนการเรียนรู้ภาษาที่สองของผู้เรียนได้ ผู้สอนสามารถนำข้อผิดพลาดไปปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาดของผู้เรียนซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตัวของผู้เรียนเอง นอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์กับตัวผู้สอนเอง เพราะเมื่อผู้สอนทราบข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น ทำให้ผู้สอนสามารถปรับปรุงวิธีการสอนและพัฒนาการใช้สื่อต่างๆ เพื่อให้การสอนประสบความสำเร็จมากขึ้น ยิ่งไปกว่านั้น การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดก็ยังนำไปใช้เป็นแนวทางในการสร้างหลักสูตร หรือเขียนตำราเพื่อใช้ในการเรียนการสอนสำหรับผู้เรียนได้โดยตรง ทั้งนี้ก็เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในการเรียนการสอนภาษาตามแนว Structuralism นั้น นักภาษาศาสตร์ที่นับว่ามีอิทธิพลต่อแนวคิดนี้อย่างยิ่ง ก็คือ Leonard Bloomfield ซึ่งเป็นผู้นำของนักภาษาศาสตร์กลุ่มเน้นโครงสร้างในอเมริกา Bloomfield ได้เสนอความคิดว่า การเรียนภาษาควรเรียนภาษาจากเจ้าของภาษา ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้บอกภาษา (Informant) และจะต้องเป็นบุคคลที่ผู้เรียนจะต้องถือเป็นตัวอย่าง ผู้เรียนจะเรียนภาษาได้ดีหรือไม่ขึ้นขึ้นอยู่กับว่า เจ้าของภาษาจะสามารถเป็นตัวอย่างได้ดีเพียงใด ถ้ายังการแสดงออกของเขาเป็นธรรมชาติมากเท่าใด ผู้เรียนก็จะได้รับตัวอย่างที่ดีเท่านั้น เจ้าของภาษาจะต้องไม่ตั้งตัวเป็นครูของผู้เรียน และหน้าที่สำคัญของครู ก็คือ จะต้องเป็นผู้ที่คอยแนะนำและชี้แนวทางให้ผู้เรียนเรียนรู้จากเจ้าของภาษา

จากแนวคิดดังกล่าวของ Bloomfield ข้างต้น สรุปได้ว่าการเรียนภาษาที่ได้ผลดีนั้นจะต้องเรียนกับเจ้าของภาษา เพราะผู้เรียนสามารถจะยึดเป็นตัวอย่างที่ดีได้ แต่ในความเป็นจริงในสภาวะการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในปัจจุบันของประเทศไทยนั้น มีนักเรียนจำนวนน้อยมากที่จะได้มีโอกาสเรียนภาษาต่างประเทศจากผู้ที่เป็นเจ้าของภาษานั้นๆ โดยตรง ในทางตรงกันข้ามผู้ที่ทำหน้าที่สอนภาษาต่างประเทศกลับเป็นคนไทยที่เรียนจบเกี่ยวกับภาษาต่างประเทศนั้น หรือไม่ก็เรียนเกี่ยวกับการสอนภาษาต่างประเทศ แถมยังมีผู้เรียนอีกจำนวนมากที่ต้องเรียนภาษาต่างประเทศกับผู้สอนที่ไม่ได้มีความรู้โดยตรงเกี่ยวกับภาษานั้นๆเลย ซึ่งถ้าผู้สอนไม่มีความรู้ที่

ถูกต้องแม่นยำในภาษาที่จะสอน ก็อาจจะทำให้ความรู้ที่ไม่ถูกต้องได้รับการถ่ายทอดไปสู่ผู้เรียน ผู้เรียนก็จะนำความรู้ที่ไม่ถูกต้องดังกล่าวไปใช้ต่อไป ซึ่งนับว่าเป็นผลเสียต่อตัวผู้เรียนอย่างยิ่ง

สำหรับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยนั้น ได้วางหลักสูตรเกี่ยวกับการสอน ภาษาอังกฤษไว้ในระดับประถมศึกษา โดยให้เป็นวิชาบังคับที่จะต้องทำการเรียนการสอนตั้งแต่ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นต้นไป บ่อยครั้งที่เรามักจะพบว่าแม้ว่าจะเรียนภาษาอังกฤษมาเป็นเวลา นานเพียงใด แต่ผู้เรียนก็ไม่สามารถนำความรู้ที่เรียนมาเหล่านั้นไปใช้ในการติดต่อสื่อสารได้อย่าง มีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนใดๆ ก็ตาม การเรียนการสอนที่ ล้มเหลวเหล่านี้คงจะต้องเป็นความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน แต่ในงานวิจัย ครั้งนี้ ผู้วิจัยเน้นไปที่ตัวผู้สอน เพราะถือว่าตัวผู้สอนเองก็ควรจะมีความรู้ที่แม่นยำและถูกต้องใน เรื่องที่จะสอนให้มากพอเสียก่อนที่จะทำการสอน ยิ่งไปกว่านั้นผู้วิจัยมีความเห็นว่า ผู้สอนจะต้อง เป็นบุคคลตัวอย่างที่จะต้องมีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาในระดับมาตรฐาน แม้ว่าตัว ผู้สอนเองนั้นจะไม่ใช่ว่าเจ้าของภาษาก็ตาม กล่าวคือ ผู้สอนจะต้องไม่มีข้อผิดพลาดในการใช้ภาษา หรือไม่มีภาวะแทรกซ้อนทางภาษาใดๆ ทั้งสิ้น และสิ่งที่จะนำมาวัดความสามารถของบุคคลที่จะ มาเป็นผู้สอนได้เป็นอย่างดีก็คือ ทักษะการเขียนเพราะเป็นทักษะที่ผู้เขียนต้องใช้ความรู้ความ สามารถในการใช้ภาษาอย่างแท้จริง กล่าวคือ ถ้าผู้เขียนมีข้อผิดพลาดน้อยมากเท่าไร ก็ยิ่งแสดง ให้เห็นว่าผู้เขียนมีความสามารถในการใช้ภาษาอยู่ในระดับที่ดีเท่านั้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้เลือกที่จะ ทำการศึกษาเกี่ยวกับข้อผิดพลาดของนักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษคณะครุศาสตร์ สถาบัน ราชภัฏนครปฐม ในการเขียนเรียงความภาษาอังกฤษ เพื่อศึกษว่านักศึกษาเหล่านี้มีข้อผิดพลาด ในการใช้ภาษาอันเนื่องมาจากสาเหตุใด และข้อผิดพลาดประเภทใดเป็นข้อผิดพลาดที่พบมาก ที่สุด เพื่อนำผลการวิจัยดังกล่าวมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของผู้ที่จะก้าวเข้ามา รับบทบาทเป็น “แม่พิมพ์” ของชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาประเภทของข้อผิดพลาดต่างๆ ที่พบในการเขียนเรียงความภาษาอังกฤษ ของนักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏ นครปฐม
2. เพื่อศึกษาสาเหตุของข้อผิดพลาดต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการเขียนเรียงความภาษาอังกฤษ ของนักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏ นครปฐม
3. เพื่อศึกษาสาเหตุอันเกิดจากภาวะแทรกซ้อนทางภาษาโดยเฉพาะภาวะแทรกซ้อนจาก ภาษาแม่ที่เกิดจากการถ่ายโอนโครงสร้างภาษาไทยในการเขียนเรียงความภาษาอังกฤษ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเกี่ยวกับข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นในการเขียนเรียงความภาษาอังกฤษทั้ง 3 ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่ ข้อผิดพลาดด้านไวยากรณ์ (grammatical errors) ข้อผิดพลาดด้านโครงสร้างประโยค (syntactic errors) และข้อผิดพลาดด้านคำศัพท์ (lexical errors) ในการเขียนเรียงความแบบอิสระ (free writing) และการเขียนเรียงความแบบชี้แนะ (guided writing)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลจากการวิจัยครั้งนี้จะช่วยเพิ่มความรู้ด้านความสามารถเกี่ยวกับภาษาอังกฤษของผู้เรียนโดยเฉพาะทางด้านทักษะการเขียน ทำให้ผู้สอนทราบระดับความสามารถในการใช้ภาษาของผู้เรียน และยังทราบอีกด้วยว่าผู้เรียนนั้นได้เรียนรู้ภาษาไปได้ในระดับมากน้อยเพียงใด บรรลุวัตถุประสงค์ในการสอนที่ผู้สอนได้วางไว้หรือไม่ รวมทั้งช่วยทำให้ผู้สอนทราบว่าต้องเพิ่มเติมความรู้ทางภาษาในด้านใดบ้างให้กับผู้เรียน เพื่อเป็นการเสริมความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อทำให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาได้ดียิ่งขึ้น
2. ผลจากการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดของผู้เรียนนั้น จะเป็นแนวทางสำหรับผู้สอนในการเลือกตำราและสื่อการสอนให้เหมาะสมกับระดับความสามารถในการเรียนของผู้เรียน
3. นอกจากนี้ผลจากการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดนั้นยังจะเป็นประโยชน์กับผู้เรียนด้วยเช่นกัน กล่าวคือ ความสามารถด้านทักษะการเขียนของผู้เรียนอาจจะได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้น ทั้งนี้เพราะผู้สอนมีความเข้าใจในปัญหาเกี่ยวกับทักษะการเขียนที่เกิดขึ้น ผู้สอนจึงสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ประชากรที่ทำการศึกษา

ประชากรของการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 วิชาเอกภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันราชภัฏ นครปฐม จำนวน 30 คนที่เรียนวิชา 'Features of Extended Writing' ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2544

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ คือ รูปภาพ จำนวน 2 ภาพ ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับ 'Christmas' และ 'Going to Bed' โดยรูปภาพดังกล่าวจะใช้ในการเขียนเรียงความแบบชี้แนะ โดยที่ผู้เขียนสามารถเลือกเพียงหนึ่งภาพเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการเขียน นอกจากนี้ สำหรับการเขียนเรียงความแบบอิสระ ผู้เขียนจะได้รับหัวข้อในการเขียน 2 หัวข้อคือ 'Raising Pets in a Dormitory'

และ 'A Memorable Incident in Your Life' ซึ่งผู้เขียนสามารถเลือกเพียงหนึ่งหัวข้อเพื่อใช้สำหรับเขียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับข้อมูลที่ได้จากการเขียนเรียงความทั้งแบบชี้แนะและแบบอิสระ ผู้วิจัยได้นำเรียงความเหล่านั้นมาให้เจ้าของภาษาตรวจเพื่อที่จะได้ข้อมูลที่ถูกต้องมากที่สุดเพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ ทั้งนี้ผู้วิจัยใช้ร้อยละ (percentage) ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อแยกประเภทของข้อผิดพลาดและหาสาเหตุของข้อผิดพลาดที่พบมากที่สุด เมื่อได้ข้อมูลมา ผู้วิจัยก็จะนำประโยคที่มีข้อผิดพลาดเหล่านั้นมาแยกประเภทและชนิดของข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นแล้วทำการบันทึกลงในแบบฟอร์มการบันทึกข้อผิดพลาดเพื่อค้นหาว่าผู้เรียนมีข้อผิดพลาดประเภทใดมากที่สุด ซึ่งได้แก่ข้อผิดพลาดด้านไวยากรณ์ ข้อผิดพลาดด้านโครงสร้างประโยคและข้อผิดพลาดทางด้านการใช้คำศัพท์ ทั้งนี้ ในข้อผิดพลาดแต่ละประเภทยังมีข้อผิดพลาดชนิดใด (types of error) พบมากที่สุด หลังจากนั้นก็นำข้อผิดพลาดเหล่านั้นมาศึกษาสาเหตุของข้อผิดพลาด โดยใช้ทฤษฎีเกี่ยวกับสาเหตุของข้อผิดพลาดโดย Richards (อ้างถึงใน Ellis, 1995 และ Norrish, 1983) หลังจากนั้นก็นำผลของการวิเคราะห์สาเหตุของข้อผิดพลาดเหล่านั้นมาบันทึกลงในแบบฟอร์มการบันทึกข้อผิดพลาดก่อนทำการวิเคราะห์ว่าภาวะแทรกซ้อนจากภาษาแม่เข้ามามีบทบาททำให้เกิดข้อผิดพลาดหรือไม่

ผลการวิจัย

1. ประเภทของข้อผิดพลาดและชนิดของข้อผิดพลาดที่พบในการเขียนเรียงความแบบชี้แนะ และการเขียนเรียงความแบบอิสระ

1.1 ประเภทของข้อผิดพลาดและชนิดของข้อผิดพลาดที่พบในการเขียนเรียงความแบบชี้แนะ มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 ประเภทของข้อผิดพลาดและชนิดของข้อผิดพลาดที่พบในการเขียนเรียงความแบบชี้แนะ

Error Types	Numbers of Errors	Percentage
I. Grammatical Errors		
1. Error in the use of agreement	141	16.34
2. Error in the use of prepositions	115	13.33
3. Error in the use of determiners	94	10.89
4. Error in the use of tenses	74	8.58
5. Error in the use of verbs	68	7.88
6. Error in the use of nouns	59	6.84
7. Error in the use of possessives	32	3.70
8. Error in the use of pronouns	10	1.16
9. Error in the use of adjectives	8	0.93
(Total number of grammatical errors)	(601)	(69.65)
II. Syntactic Errors		
1. Incomplete sentence structures	58	6.72
2. Punctuation	33	3.82
3. Compound sentences	23	2.67
4. Word order	21	2.43
5. The use of contraction form	14	1.62
6. Complex sentences	7	0.81
7. The use of "there" structure	6	0.70
8. Voice	5	0.58
9. Run-on sentences	4	0.46
10. Comparison	2	0.23
(Total number of syntactic errors)	(173)	(20.04)
III. Lexical Errors		
1. Spelling	70	8.11
2. Literal translation from Thai (L1) to English (L2)	5	0.58
3. Using general lexical items	9	1.04
4. Overgeneralization of the use of one translation equivalent	5	0.58
(Total number of lexical errors)	(89)	(10.31)
Total	863	100

จากตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่าในการเขียนเรียงความแบบชี้แนะนั้น พบข้อผิดพลาดทั้ง 3 ประเภท โดยพบข้อผิดพลาดด้านไวยากรณ์มากที่สุด (69.65%) ข้อผิดพลาดด้านโครงสร้างประโยคนั้นพบมากเป็นอันดับที่ 2 (20.04%) และข้อผิดพลาดด้านคำศัพท์นั้นพบเป็นอันดับสุดท้าย (10.31%)

สำหรับชนิดของข้อผิดพลาด 5 อันดับแรกของข้อผิดพลาดแต่ละประเภทมีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อผิดพลาดด้านไวยากรณ์ 5 อันดับแรกคือ 1) error in the use of agreement (16.34%) 2) error in the use of prepositions (13.33%) 3) error in the use of determiners (10.89%) 4) error in the use of tenses (8.58%) และ 5) error in the use of adverbs (7.88%)

2. ข้อผิดพลาดด้านโครงสร้างประโยค 5 อันดับแรก คือ 1) incomplete sentence structure (6.72%) 2) punctuation (3.82%) 3) compound sentences (2.67%) 4) word order (2.43%) และ 5) the use of contraction form (1.62%)

3. ข้อผิดพลาดด้านคำศัพท์ที่พบเพียง 4 ชนิดคือ 1) spelling (8.11%) 2) using general lexical items (1.04%) 3) literal translation from Thai (L1) to English (L2) (0.58%) และ 4) overgeneralization of the use of one translation equivalent (0.58%)

1.2 ประเภทของข้อผิดพลาดและชนิดของข้อผิดพลาดที่พบในการเขียนเรียงความแบบอิสระ มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 2 ประเภทของข้อผิดพลาดและชนิดของข้อผิดพลาดที่พบในการเขียนเรียงความแบบอิสระ

Error Types	Numbers of Errors	Percentage
I. Grammatical Errors		
1. Error in the use of tenses	206	18.34
2. Error in the use of determiners	126	11.22
3. Error in the use of prepositions	122	10.86
4. Error in the use of nouns	72	6.41
5. Error in the use of verbs	43	3.83
6. Error in the use of agreement	36	3.21
7. Error in the use of adjectives	12	1.07
8. Error in the use of pronouns	26	2.32
9. Error in the use of possessives	29	2.58
10. Error in the use of adverbs	6	0.53
(Total number of grammatical errors)	(678)	(60.37%)
II. Syntactic Errors		
1. The use of contraction form	81	7.21
2. Incomplete sentence structure	65	5.79
3. Compound sentences	17	1.51
4. Word order	16	1.43
5. Punctuation	14	1.25
6. Redundancy	13	1.16
7. Complex sentences	11	0.98
8. Voice	8	0.71
9. The use of "there" structure	6	0.53
10. Parallel structure	4	0.36
11. Run-on sentences	4	0.36
(Total number of syntactic errors)	(239)	(21.29)
III. Lexical Errors		
1. Literal translation from Thai (L1) to English (L2)	82	7.30
2. Spelling	59	5.25
3. Overgeneralization of the use of one translation equivalent	32	2.85
4. Capitalization	25	2.23
5. Using general lexical items	6	0.53
6. Divergences	2	0.18
(Total number of lexical errors)	(206)	(18.34)
Total	1,123	100

จากตารางที่ 2 จะเห็นได้ว่าการเขียนเรียงความแบบอิสระนั้น พบข้อผิดพลาดทั้ง 3 ประเภท โดยข้อผิดพลาดด้านไวยากรณ์นั้นพบมากที่สุดเป็นอันดับที่ 1 (60.37%) ส่วนข้อผิดพลาดด้านโครงสร้างประโยคนั้นพบมากเป็นอันดับที่ 2 (21.29%) และ ข้อผิดพลาดด้านคำศัพท์นั้นพบมากเป็นอันดับสุดท้าย (18.34%)

สำหรับชนิดของข้อผิดพลาด 5 อันดับแรกของข้อผิดพลาดแต่ละประเภทมีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อผิดพลาดด้านไวยากรณ์ 5 อันดับแรกคือ 1) error in the use of tenses (18.34%) 2) error in the use of determiners (11.22%) 3) error in the use of prepositions (10.86%) 4) error in the use of nouns (6.41%) และ 5) error in the use of verbs (3.83%)

2. ข้อผิดพลาดด้านโครงสร้างประโยค 5 อันดับแรก คือ 1) The use of contraction form (7.21%) 2) incomplete sentence structure (5.79%) 3) compound sentences (1.51%) 4) word order (1.43%) และ 5) punctuation (1.25%)

3. ข้อผิดพลาดด้านคำศัพท์นั้นพบเพียง 6 ชนิดคือ 1) literal translation from Thai (L1) to English (L2) (7.30%) 2) Spelling (5.25%) 3) overgeneralization of the use of one translation equivalent (2.85%) 4) capitalization (2.23%) 5) using general lexical items (0.53%) และ 6) divergences (0.18%)

กล่าวโดยสรุป ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าข้อผิดพลาดด้านไวยากรณ์ ที่พบทั้งในการเขียนเรียงความแบบชี้แนะ และการเขียนเรียงความแบบอิสระคือ 1) tenses 2) prepositions 3) determiners และ 4) verbs

สำหรับข้อผิดพลาดด้านโครงสร้างประโยค ที่พบทั้งในการเขียนเรียงความทั้งสองชนิด คือ 1) the use of contraction form 2) incomplete sentence structure 3) compound sentences 4) word order และ 5) punctuation

ข้อผิดพลาดด้านคำศัพท์ ที่พบในการเขียนเรียงความทั้งสองชนิดคือ 1) spelling 2) literal translation from Thai (L1) to English (L2) 3) overgeneralization of the use of one translation equivalent และ 4) using general lexical items

2. สาเหตุของข้อผิดพลาดที่พบในการเขียนเรียงความแบบชี้แนะ และการเขียนเรียงความแบบอิสระ มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 3 สาเหตุของข้อผิดพลาดที่พบในการเขียนเรียงความแบบชี้แนะ และการเขียนเรียงความแบบอิสระ

Causes of Errors	Numbers of Errors in Guided Writing	Percentage	Numbers of Errors in Free Writing	Percentage
1. Mother tongue interference	731	28.12	818	26.04
2. Overgeneralization	93	3.58	70	2.23
3. Ignorance of rule restriction	797	30.65	970	30.88
4. Incomplete application of rules	797	30.65	970	30.88
5. False concepts	109	4.19	217	6.91
hypothesized	73	2.81	96	3.06
6. Carelessness				
Total	2,600	100	3,141	100

ตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่าพบสาเหตุของข้อผิดพลาดทั้ง 6 สาเหตุในการเขียนเรียงความแบบชี้แนะ และการเขียนเรียงความแบบอิสระ สำหรับการเขียนทั้งสองชนิดนั้น ข้อผิดพลาดที่พบมากเป็นอันดับแรกคือ 1) ignorance of rule restriction และ 2) incomplete application of rule สาเหตุอันดับสองคือ mother tongue interference สาเหตุของข้อผิดพลาดที่พบเป็นอันดับสามคือ false concepts hypothesized สาเหตุของข้อผิดพลาดอันดับที่สี่คือ overgeneralization และสาเหตุของข้อผิดพลาดอันดับสุดท้ายคือ carelessness

การอภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้มีประเด็นที่น่าสนใจที่สมควรได้รับการกล่าวถึงไว้ ณ ที่นี้ ดังนี้

ตารางที่ 1 และตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่เป็นพลวิจัยในการวิจัยครั้งนี้มีข้อผิดพลาดทั้ง 3 ประเภทโดยประเภทของข้อผิดพลาดที่พบมากที่สุดเป็นอันดับแรกก็คือ ข้อผิดพลาดทางด้านไวยากรณ์ ข้อผิดพลาดด้านโครงสร้างประโยคพบเป็นอันดับที่สอง และข้อผิดพลาดด้านคำศัพท์พบเป็นอันดับสุดท้าย และเมื่อพิจารณารายละเอียดเกี่ยวกับชนิดของข้อผิดพลาดที่พบในข้อผิดพลาดแต่ละประเภท จะเห็นได้ว่าข้อผิดพลาดด้านไวยากรณ์ที่พบทั้งในการเขียนเรียงความ

แบบชี้แนะ และการเขียนเรียงความแบบอิสระคือ 1) tenses 2) prepositions 3) determiners และ 4) verbs ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ข้อผิดพลาดเกี่ยวกับ tenses ที่พบนั้นสามารถแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะใหญ่ๆ คือ 1) การใช้ tense ผิด (the use of wrong tenses) และ 2) การเขียนรูปแบบของ tense ผิด (the incorrect form of tenses) ทั้งนี้พบว่าข้อผิดพลาดที่พบมากที่สุดเกี่ยวกับการใช้ tense ผิดนั้นคือพลวิชัย มักจะใช้ present simple tense แทน past simple tense อยู่เสมอ ซึ่งผลการวิจัยในประเด็นนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Srinon (1999: 17) ซึ่งได้ทำการวิจัยกับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดิฉัน และพบว่านักศึกษาที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้ก็มีการใช้ present simple tense แทน past simple tense เช่นเดียวกัน ทั้งนี้ข้อผิดพลาดชนิดนี้อาจจะมาจากการที่พลวิชัยมีความคุ้นเคยกับการใช้ present simple tense ดังนั้นพลวิชัยจึงมักจะใช้ present simple tense กับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในทุกบริบทนั่นเอง ส่วนข้อผิดพลาดที่เกี่ยวกับการเขียนรูปแบบของ tense ผิดนั้นพบว่า พลวิชัยมีข้อผิดพลาดในการเขียนรูปแบบของ present simple tense มากที่สุด โดยพบว่ามักจะมีการใส่ verb "to be" ไว้หน้าคำกริยาหลัก (main verb) ทุกครั้ง ซึ่งอาจจะเป็นไปได้ว่าพลวิชัยไม่รู้รูปแบบที่ถูกต้องของ present tense ประกอบกับอาจจะไม่เข้าใจการใช้ verb to be ที่ถูกต้องก็ได้

ส่วนข้อผิดพลาดเกี่ยวกับ preposition นั้นพบว่าข้อผิดพลาดเกี่ยวกับการใช้ preposition ผิด (misuse of prepositions) นั้นดูเหมือนจะเป็นปัญหามากสำหรับพลวิชัย ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะการใช้ prepositions ในภาษาไทยกับภาษาอังกฤษนั้นมีความแตกต่างกัน บางครั้งคำบุพบทไทยจะถูกใช้ในบริบทที่จำกัด ในขณะที่คำบุพบทในภาษาอังกฤษสามารถใช้ได้ในหลายบริบท เช่น คำว่า "บน" ในภาษาไทยมักจะใช้เพื่อบอกตำแหน่ง แต่ "on" ในภาษาอังกฤษนั้นสามารถใช้ได้ในหลายบริบท โดยสามารถใช้เพื่อบอกวัน หรือ ใช้เพื่อบอกชื่อถนนโดยใช้คำว่า "on" หน้าชื่อถนน เป็นต้น ส่วนข้อผิดพลาดที่พบบ่อยเช่นเดียวกันก็คือ การไม่ใส่คำบุพบท (omission of the prepositions) ทั้งนี้เพราะพลวิชัยอาจจะไม่ทราบกฎไวยากรณ์ของภาษาอังกฤษเกี่ยวกับการใส่คำบุพบทข้างหลังคำกริยาบางคำ ซึ่งคำกริยาเหล่านี้มักจะมีกฎกำหนดไว้แล้วว่าควรจะใช้กับคำบุพบทใด

สำหรับข้อผิดพลาดเกี่ยวกับ determiner จากผลการวิจัยพบว่าข้อผิดพลาดที่พบบ่อยที่สุดก็คือ การไม่ใส่ article (omission of articles) ทั้ง definite และ indefinite articles นอกจากนี้ยังพบอีกว่า พลวิชัยมีการใช้ article ผิด (misuse of articles) ซึ่งสาเหตุหลักที่ทำให้เกิดข้อผิดพลาดเกี่ยวกับ determiner นั้นก็คือ ความแตกต่างระหว่างภาษาไทยกับภาษาอังกฤษ เนื่องจากภาษา

ไทยไม่มีการใช้ article ใดๆ ในขณะที่ ในภาษาอังกฤษ คำ article นั้นมีความสำคัญยิ่ง ดังนั้นเมื่อพลวิชัยซึ่งมีภาษาไทยเป็นภาษาแม่จึงมักจะมีข้อผิดพลาดในการใช้ determiner อยู่เสมอ

ข้อผิดพลาดเกี่ยวกับ verb เนื่องจากคำกริยาในภาษาอังกฤษนั้นมีรูปแบบหลากหลาย เช่น infinitive, gerund และ modal/ auxiliary verb ซึ่งคำกริยาเหล่านี้ต่างก็มีกฎไวยากรณ์ในการใช้ที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน ตัวอย่างเช่น ในการวิจัยครั้งนี้พบว่าการใช้ infinitive เป็นปัญหาใหญ่สำหรับพลวิชัย กล่าวคือ พลวิชัยมักจะไม่ใส่ “to” ระหว่างคำกริยาสองตัว ทั้งนี้เพราะในภาษาไทยนั้นคำกริยาหลักสามารถเขียนติดกันได้โดยไม่ต้องมีคำใดๆ นำหน้าคำกริยาตัวที่สอง ในขณะที่ในภาษาอังกฤษคำกริยาหลักสองตัวส่วนใหญ่ไม่สามารถเขียนติดกันได้ ต้องมี “to” นำหน้าคำกริยาตัวที่สอง สำหรับข้อผิดพลาดเกี่ยวกับ gerund นั้นอาจจะเกิดจากพลวิชัยขาดความรู้ที่แม่นยำในการใช้ gerund กล่าวคือ อาจจะจำไม่ได้ว่าคำกริยาในภาษาอังกฤษตัวใดบ้างที่ต้องตามด้วย gerund ซึ่งด้วยความแตกต่างระหว่างการใช้คำกริยาในภาษาไทยและภาษาอังกฤษเหล่านี้เองทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาอังกฤษกับพลวิชัย

สำหรับข้อผิดพลาดด้านโครงสร้างประโยคนั้นพบว่า ในการเขียนเรียงความทั้งสองชนิดพลวิชัยมีข้อผิดพลาดดังนี้ 1) contraction form 2) incomplete sentence structure 3) compound sentences 4) word order และ 5) punctuation ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ข้อผิดพลาดเกี่ยวกับ contraction form นั้นพบว่าพลวิชัยมักจะใช้ contraction form ในการเขียนเรียงความทั้งนี้อาจจะเกิดจากความเคยชินกับการใช้ภาษาพูด (spoken form) ซึ่งถือว่าเป็นภาษาที่ไม่เป็นทางการและไม่ควรนำมาใช้ในการเขียน ซึ่งจากความเคยชินนี้ทำให้พลวิชัยขาดการตระหนักว่าจะต้องใช้ภาษาที่เป็นทางการ (formal style) ในการเขียนเรียงความ

ข้อผิดพลาดเกี่ยวกับ incomplete sentence structure แม้ว่าโครงสร้างประโยคในภาษาไทยกับภาษาอังกฤษจะเหมือนกัน คือ subject + verb + object/complement พลวิชัยก็ยังมีข้อผิดพลาดเช่นกัน กล่าวคือ บางประโยคก็ขาดคำกริยา โดยเฉพาะอย่างยิ่งประโยคที่มีคำคุณศัพท์ (adjective) เช่น “Shebeautiful.” ในประโยคลักษณะนี้ พลวิชัยละเลยที่จะใส่ verb “to be” ในประโยคเพราะในภาษาไทยนั้นคำคุณศัพท์สามารถตามหลังประธานได้ทันที ในขณะที่ในภาษาอังกฤษ จะต้องวาง verb “to be” ไว้หน้าคำคุณศัพท์ อย่างไรก็ตามการขาดคำกริยาในประโยคก็อาจจะเกิดจากความสะเพร่าของพลวิชัยได้เช่นกัน เพราะบางครั้งในประโยคลักษณะเดียวกัน พลวิชัยก็เขียนประโยคได้ถูกต้อง

ข้อผิดพลาดเกี่ยวกับ compound sentence พบว่าพลวิชัยมักจะมีปัญหาเกี่ยวกับการใช้คำสันธาน (conjunction) ในประโยค ทั้งนี้พบว่าพลวิชัยมักจะไม่ใส่คำสันธานในประโยค โดยเฉพาะ “and” ซึ่งเป็นข้อผิดพลาดที่พบบ่อยที่สุด โดยพลวิชัยมักจะใช้ comma แทนการใช้ “and”

นอกจากนี้สาเหตุสำคัญของข้อผิดพลาดเกี่ยวกับการใช้คำสันธาน ในประโยคอาจจะเกิดจากการที่พลวิทย์อาจจะขาดความรู้เกี่ยวกับการใช้คำสันธานที่เหมาะสมในการเชื่อมประโยคสองประโยคเข้าด้วยกัน

ข้อผิดพลาดเกี่ยวกับ word order จากการวิจัยพบว่าข้อผิดพลาดเกี่ยวกับตำแหน่งของคำคุณศัพท์ (adjective) ในประโยคมีความผิดพลาดมากที่สุด ทั้งนี้อาจจะเกิดจากความแตกต่างของการวางตำแหน่งคำคุณศัพท์ในภาษาไทยและภาษาอังกฤษ กล่าวคือ คำคุณศัพท์ในภาษาอังกฤษนั้นจะวางหน้าคำนามที่ต้องการขยาย ในขณะที่ในภาษาไทยนั้น คำคุณศัพท์มักจะวางไว้หลังคำนามที่ต้องการขยาย

ข้อผิดพลาดเกี่ยวกับ punctuation สำหรับข้อผิดพลาดที่พบมากที่สุดคือ การใช้ comma ส่วนข้อผิดพลาดอันดับที่สองคือ การใช้ period และอันดับสุดท้ายคือการใช้ quotation mark ทั้งนี้สาเหตุหลักของข้อผิดพลาดดังกล่าวอาจจะเกิดจากความสะเพร่าของพลวิทย์ และ การแทรกซ้อนจากภาษาแม่ ทั้งนี้เพราะภาษาไทยนั้นไม่ได้เน้นการใช้เครื่องหมายวรรคตอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาษาไทยไม่จำเป็นต้องใช้เครื่องหมาย comma ในประโยค จึงส่งผลให้เวลาเขียนประโยคภาษาอังกฤษนั้น พลวิทย์มักจะละเลยที่จะใส่ comma ในประโยคอยู่เสมอ

สำหรับข้อผิดพลาดด้านคำศัพท์นั้น จากการเขียนเรียงความทั้งสองชนิดพบว่า พลวิทย์มีข้อผิดพลาดดังนี้ คือ 1) spelling 2) literal translation from Thai (L1) to English (L2) 3) overgeneralization of the use of one translation equivalent และ 4) using general lexical items ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ข้อผิดพลาดเกี่ยวกับ spelling จากการวิจัยพบว่าพลวิทย์มักจะเขียนคำศัพท์ผิด ทั้งนี้อาจจะเกิดจากความสะเพร่า และการไม่ใส่ใจที่จะท่องจำคำศัพท์ จากสาเหตุดังกล่าวจึงทำให้เกิดข้อผิดพลาดเกี่ยวกับการสะกดคำ

ข้อผิดพลาดเกี่ยวกับ literal translation from Thai (L1) to English (L2) ข้อผิดพลาดชนิดนี้เกิดจากการที่พลวิทย์เขียนประโยคภาษาอังกฤษโดยใช้การแปลแบบคำต่อคำ ซึ่งการเลือกใช้คำนั้นอาจจะไม่เหมาะสมกับบริบท ทำให้ผู้อ่านที่เป็นเจ้าของภาษาไม่เข้าใจความหมายที่พลวิทย์ต้องการสื่อออกมาได้อย่างถูกต้อง

ข้อผิดพลาดเกี่ยวกับ overgeneralization in the use of one translation equivalent ซึ่งข้อผิดพลาดชนิดนี้อาจจะเกิดจากการที่พลวิทย์เรียนรู้คำศัพท์แล้วนำคำศัพท์ที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในความหมายที่ไม่เหมาะสมกับบริบท โดยไม่คำนึงว่า ในบริบทดังกล่าวนั้น ควรใช้คำศัพท์คำอื่นที่เหมาะสมกับบริบทมากกว่า

ข้อผิดพลาดเกี่ยวกับ using general lexical items ซึ่งข้อผิดพลาดชนิดนี้อาจจะเกิดจากการที่พลวิจัยมีความรู้ด้านคำศัพท์ที่จำกัด จึงทำให้ไม่สามารถเลือกใช้คำที่เหมาะสมกับบริบทและสื่อความหมายได้อย่างถูกต้องตามที่ต้องการได้

สำหรับสาเหตุของข้อผิดพลาดที่พบในการเขียนเรียงความแบบชี้แนะ และการเขียนเรียงความแบบอิสระนั้น ผลการวิจัยพบว่า สาเหตุหลักสำคัญอันดับแรกที่ทำให้เกิดข้อผิดพลาดก็คือ การไม่รู้ข้อจำกัดของกฎ (ignorance of rule restriction) และ การใช้กฎไม่สมบูรณ์ (incomplete application of rules) ซึ่ง Richards (อ้างถึงใน Ellis, 1995: 59) กล่าวว่าข้อผิดพลาดที่มีสาเหตุมาจากการไม่รู้ข้อจำกัดของกฎนั้นจะเกี่ยวข้องกับการการนำกฎที่ได้เรียนรู้ไปนั้น ไปใช้กับบริบทที่ไม่สามารถที่จะนำกฎที่ได้เรียนรู้ไปแล้วนั้นมาประยุกต์ใช้ด้วยกันได้ ดังนั้น สาเหตุหลักทั้งสองดังกล่าวมักจะเกิดพร้อมกันเสมอ ส่วนสาเหตุอันดับที่สองที่ก่อให้เกิดข้อผิดพลาดก็คือ การแทรกซ้อนจากภาษาแม่ (mother tongue interference) ซึ่ง Hubbard และคณะ (1983: 140-142) ได้กล่าวไว้ว่า เด็กจะสามารถเรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้ง่ายกว่า ในขณะที่ผู้เรียนที่มีอายุมากกว่ามักจะประสบความยากลำบากในการเรียนทั้งนี้เพราะหลักไวยากรณ์ในภาษาแม่จะเข้ามามีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ภาษาใหม่ และนำไปสู่รูปแบบไวยากรณ์ที่ผิด ซึ่งผลจากการวิจัยครั้งนี้ก็ได้สนับสนุนคำกล่าวข้างต้น โดยเห็นได้อย่างชัดเจนจากการที่พลวิจัยส่วนใหญ่ยังคงใช้โครงสร้างของภาษาไทยในการเขียนประโยคภาษาอังกฤษ นอกจากนี้สาเหตุของข้อผิดพลาดอันดับที่สามก็คือ การมีมโนทัศน์ที่ผิดพลาด (false concepts hypothesized) ซึ่งข้อผิดพลาดนี้มักจะเกิดจากการที่ผู้เรียนไม่มีความเข้าใจที่ชัดเจนถึงความแตกต่างระหว่างภาษาแม่และภาษาเป้าหมาย ดังที่ Norrish (1983) กล่าวว่า ข้อผิดพลาดที่เกิดจากสาเหตุนี้เกิดจากบริบทในการเรียน ซึ่งบริบทในที่นี้ก็คือ ชั้นเรียน ตัวผู้สอนและสื่อการสอน ซึ่งถ้าผู้สอนเลือกใช้สื่อการสอน บริบทในการเรียนรู้ ตลอดจนให้คำอธิบายที่นำไปสู่การเข้าใจผิด ก็จะทำให้ผู้เรียนมีความทรงจำที่ผิด

เมื่อพิจารณาถึงอิทธิพลของภาวะแทรกซ้อนจากภาษาแม่พบว่า แม้ว่าภาษาแม่จะไม่ใช่อุปสรรคที่สำคัญที่สุดที่ก่อให้เกิดข้อผิดพลาดทั้งในการเขียนเรียงความแบบชี้แนะ และการเขียนเรียงความแบบอิสระ แต่ก็เป็นสาเหตุที่สำคัญเป็นอันดับสองรองจากการไม่รู้ข้อจำกัดของกฎและการใช้กฎไม่สมบูรณ์ ซึ่งก็หมายความว่าแม้จะไม่ใช่อุปสรรคที่สำคัญที่สุด แต่ภาวะแทรกซ้อนจากภาษาแม่ก็ส่งผลกระทบต่อการใช้ภาษาของพลวิจัยเช่นกัน

การนำผลการวิจัยไปใช้

การวิจัยครั้งนี้เป็นไปเพื่อศึกษาประเภทและชนิดของข้อผิดพลาด สาเหตุของข้อผิดพลาดที่พบและอิทธิพลของภาวะแทรกซ้อนจากการใช้ภาษาแม่ ผลของการวิจัยในครั้งนี้มีประโยชน์ในการเรียนการสอนอย่างยิ่งทั้งในแง่ของตัวผู้สอนและผู้เรียน ดังรายละเอียดนี้

ผู้สอนสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนเพราะผลของการวิจัยได้เปิดเผยและชี้ให้เห็นถึงข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นในการเขียน ผู้สอนสามารถจะรู้ว่าอะไรคือปัญหาสำหรับผู้เรียน และเมื่อผู้สอนทราบถึงปัญหาดังกล่าว ผู้สอนอาจจะหาวิธีที่จะจัดการกับปัญหาเหล่านั้น โดยอาจจะหาแบบฝึกหัดมาให้ผู้เรียนทำเพิ่มเติม การตรวจแก้ข้อผิดพลาดในห้องเรียน รวมทั้งผู้สอนอาจจะออกแบบสื่อการสอนและหลักสูตรให้สอดคล้องกับผู้เรียนได้มากยิ่งขึ้น ซึ่งในการเลือกเทคนิคและสื่อการสอนให้เหมาะสมนั้น Hubbard และคณะ (1993) ได้นำแนะว่าในระยะแรกของการสอนภาษา ควรใช้การควบคุมในรูปแบบ substitution table และ guided sentence patterns ซึ่งผู้สอนจะต้องเพิ่มความยากของการฝึกเหล่านี้มากขึ้นตามลำดับของการเรียนรู้ของผู้เรียน

นอกจากนี้ ในแง่ที่เกี่ยวกับหลักสูตร Brown (1980) กล่าวว่า ผลของการวิจัยจะเอื้อต่อผู้สอนในการออกแบบบทเรียนที่เกี่ยวข้องกับข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นของผู้เรียน อย่างไรก็ตามผู้สอนควรจะตระหนักด้วยว่าการสื่อสารที่ก่อให้เกิดความหมายนั้นมีความสำคัญไม่น้อยกว่าการใช้หลักไวยากรณ์ที่ถูกต้องแต่เพียงอย่างเดียว

สำหรับตัวผู้เรียนนั้น ผลของการวิจัยครั้งนี้ก็สามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลที่สำคัญของผู้เรียนได้ กล่าวคือ เมื่อผู้สอนได้ตรวจงานเขียนของผู้เรียน และเมื่อผู้เรียนได้รับงานเขียนของตนเองกลับไป ผู้เรียนเองก็จะได้รับรู้ว่าตนเองมีข้อผิดพลาดอะไรบ้าง ก็จะได้ใส่ใจในประเด็นที่ตนเองผิดพลาดมากขึ้น รวมทั้งผู้เรียนอาจจะหาแบบฝึกหัดในประเด็นดังกล่าวมาทำเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

บทสรุป

การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการเขียนเรียงความของนักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครปฐมนั้นจะช่วยให้ นักวิชาการ นักวิจัย รวมทั้งครูผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ผลของการวิเคราะห์ ข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการวิจัยครั้งนี้เป็นแนวทางเพื่อปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน รวมทั้งปรับปรุงรายวิชาต่างๆ ในหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับระดับ

ความรู้ ความสามารถของนักศึกษา ทั้งนี้เพื่อเป็นการพัฒนาความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีสัมฤทธิ์ผลของการเรียนสูงสุดเท่าที่จะเป็นไปได้

ข้อมูลผู้เขียน

พิชญ์สินี ขาวอุไร จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีด้านภาษาอังกฤษ จากมหาวิทยาลัยศิลปากร และปริญญาโทด้านภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและพัฒนา จากมหาวิทยาลัยมหิดล ปัจจุบันเป็นอาจารย์ประจำภาควิชาภาษาอังกฤษ คณะวิทยาศาสตร์ และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยคริสเตียน จังหวัดนครปฐม

เอกสารอ้างอิง

- Abbott, G., & Wingard, P. (1981). *The Teaching of English as an International Language: A Practical Guide*. Great Britain: Collins.
- Bhattra, A. (1999). *A contrastive analysis of the English and Nepali past tenses and error analysis of Nepali learners' use of the English past tenses*. Unpublished doctoral dissertation, Ball State University, U.S.A.
- Brown, H. D. (1983). *Principles of Language and Teaching*. U.S.A.: Prentice-Hall.
- Byrne, D. (1991). *Teaching Writing Skills*. U.K.: Longman.
- Chang-Whe, J. T. (1997). *Error analysis and its application to Chinese language Teaching*. Unpublished master's thesis, Rutgers the State University of New Jersey, U.S.A.
- Celce-Murcia, M. & Larsen-Freeman, D. (1983). *The Grammar Book: An ESL/EFL Teacher's Course*. New York: Newbury House.
- Delahunty, P. G. (1994). *Language Grammar: Communication, a Course for Teachers of English*. New York: McGraw-Hill.
- Deveau, A. T. (1998). *Error analysis in the interlanguage of beginning Spanish students*. Unpublished master's thesis, Rice University, U.S.A.
- Dulay, H., Burt, M. & Krashen, S. (1982). *Language Two*. New York: Oxford University Press.

- Ellis, R. (1985). *Understanding Second Language Acquisition*. Oxford: Oxford University Press.
- Ellis, R. (1995). *The Study of Second Language Acquisition*. Oxford: Oxford University Press.
- Harney, J.E. (1998). *An error analysis of English composition written by Taiwanese students*. Unpublished doctoral dissertation, The University of Texas at Austin, Texas, U.S.A.
- Hendrickson, J.M. (1982). Error correction in foreign language teaching. In K. Croft (Ed.), *Reading on English as a Second Language for Teacher & Teacher Trainee*. (pp.115). U.S.A: Winthrop Publishers.
- Hubbard, P., Jones, H., & Larsen-Freeman, D. (1983). *The Grammar Book: An ESL/EFL Teachers' Course*. New York: Newbury House.
- Krashen, S. (1981). *Second Language Acquisition and Second Language Learning*. U.S.A.: Pergamon Press.
- Langan, J. (1993). *College Writing Skills with Reading*. (3rd ed.). U.S.A.: McGraw-Hill.
- Larsen-Freeman, D., & Long, M. H. (1991). *An Introduction to Second Language Acquisition Research*. New York: Longman.
- Leggett, G., Mead, C. D., Charuat, W., & Beal, S. R. (1982). *Handbook for Writers*. Boston: Prentice Hall.
- Level, P. (1983). *McDougal, Little English*. U.S.A.: McDougal, Little.
- Littlewood, W. (1995). *First Language Acquisition*. New York: Cambridge University Press.
- Norrish, J. (1983). *Language Learners and Their Errors*. Hong Kong: Macmillan Press.
- Olsher, D. (1996). *Words in Motion: An Interactive Approach to Writing*. New York: Oxford University Press.
- Palmer, H. E. (1965). *The Principles of Language Study*. London: Oxford University Press.
- Selinker, L. (1992). *Rediscovering Interlanguage*. New York: Longman.

- Sridhar, S. N. (1982). Contrastive analysis, error analysis and interlanguage. In K. Croft (Ed.), *Reading on English as a Second Language for Teacher & Teacher Trainee*. (pp.102-103). U.S.A.: Winthrop Publishers.
- Takahashi, N. (1989). *Action English Pictures*. Boston: Prentice-Hall.
- Torut, B. (1993). *An Analysis of Errors in English Compositions Written by Thai University Students*. Nakorn Pathom: Silpakorn University Press.
- Ur, P. (1999). *A Course in Language Teaching Practice and Theory*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Wasanasomsithi, P. (1998). Focus-on-form or focus-on-meaning: How far should ESL/EFL teachers go? *ThaiTESOL Bulletin*, 11, 1-6.

มุมทัศนะ: ประสพการณ์จากการสอนเขียน

ศักดิ์สิทธิ์ แสงบุญ

ก่อนการสอน

เมื่อผู้เขียนเลือกสอนวิชา การเขียน (LC 541 English Writing) ให้กับนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์นั้น ผู้เขียนมีความเชื่อดังนี้ ประการแรก นักศึกษาคงสอนไม่ยากเพราะมาจากคณะที่มีพื้นฐานความรู้ภาษาอังกฤษดีพอสมควร ประการที่สอง วิธีการคิดของนักศึกษาน่าจะเป็นเหตุผล เพราะผ่านการสอบคัดเลือกที่ยากในระดับหนึ่ง ประการที่สาม ผู้เขียนจะได้รับประสพการณ์จากการสอนนักศึกษากลุ่มนี้ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการสอนได้ต่อไปในอนาคต

นอกจากความเชื่อดังกล่าวแล้ว ผู้เขียนนึกถึงทฤษฎี หรือแนวทางในการสอนเขียนเท่าที่เคยศึกษา เช่น แนวทางที่พิจารณาว่า การเขียนควรเน้นเรื่องกระบวนการมากกว่าการเน้นผลงานเขียน (Zamel, 1982) การสอนเขียนไม่ใช่เป็นวิธีการสอนไวยากรณ์ (แต่ไวยากรณ์ควรเป็นเพียงเครื่องมือในการสอนเขียน) การสอนเขียนไม่ควรที่จะจำกัดอยู่แต่เฉพาะกิจกรรมการเขียน แต่ควรเป็นกิจกรรมที่บูรณาการทักษะการอ่าน การฟัง การพูด ด้วยเช่นกัน กล่าวคือ ควรสอนตามแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

เมื่อนึกถึงว่าควรจะสอนโดยใช้วิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ก็ทำให้ต้องคิดว่าเวลาสอนผู้เขียนควรใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนตลอดดีหรือไม่ เพราะเคยได้ยินคำปรารภในแวดวงการสอนภาษาอังกฤษในบ้านเราว่า ถ้าสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ภาษาไทย ก็เปรียบเสมือนกับการว่ายนํ้าบนบกซึ่งเป็นเรื่องเปล่าประโยชน์และเสียเวลา แต่ในอีกแง่มุมหนึ่ง ผู้เขียนก็ลังเลใจที่จะพูดภาษาอังกฤษในการอธิบาย เพราะเกรงว่าผู้เรียนส่วนใหญ่จะไม่เข้าใจ และเกรงว่าผู้เขียนเองจะไม่สามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้ครบถ้วน โดยที่สำเนียงจะไม่เป็นอุปสรรคในการสร้างความเข้าใจ ที่สำคัญ ผู้เขียนเกรงว่าในเมื่อผู้สอนเป็นคนไทย ผู้เรียนทั้งหมดก็เป็นคนไทย การเจรจากันเป็นภาษาอังกฤษ จะก่อให้เกิดความรู้สึก “แปลกๆ” ระหว่างผู้สอนและผู้เรียนหรือไม่

ความคิดดังกล่าวทั้งหมดนี้ ผู้เขียนตระหนักว่า จะไม่สามารถหาคำตอบได้ทันที แต่ต้องรอให้ “ประสพการณ์” ที่จะได้จากการสอนเป็นเครื่องชี้แนะไปสู่คำตอบเอง

ระหว่างการสอน

ในวันแรกของการสอนนั้น ผู้เขียนเริ่มด้วยการให้นักศึกษาบอกคำนิยาม หรือความเข้าใจของเขาเกี่ยวกับการเขียน โดยให้เขียนตอบว่า Writing is _____. โดยให้ช่วยกันทำเป็นคู่ หรือสามคนก็ได้คำตอบได้มาประมาณ 13 คำตอบซึ่งมีทั้งที่คล้ายๆกัน และที่ต่างกันหลายประเด็น เช่น บ้างก็ตอบว่า Writing is what I do not like. นักศึกษาบางคนก็ตอบมาเป็นภาษาไทยเพราะว่าไม่แน่ใจ และไม่มั่นใจในการเขียนภาษาอังกฤษ หลังจากที่ผู้เขียนและผู้เรียนได้พิจารณาร่วมกันถึงความคิดที่ว่า การเขียนคืออะไร ข้อสรุปที่ได้คือ ผู้เรียนส่วนใหญ่เห็นว่าการเขียนนั้นต้องมีพื้นฐานไวยากรณ์ และคำศัพท์เป็นอย่างดี ต้องมีประสบการณ์การเขียนที่มากพอสมควร จึงจะเขียนได้ดี มีผู้เรียนเพียง 1 คน ที่เห็นว่าการเขียนนั้นอาจจะเป็นผลมากจากการอ่านสิ่งที่ดี ที่ถูกต้อง แล้วเก็บเกี่ยวประสบการณ์นั้นไว้ จากนั้นจึงหาโอกาสที่จะใช้ประสบการณ์นั้นในงานเขียนของตนเอง ซึ่งเป็นประเด็นที่ผู้เขียนเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากโดยส่วนตัวแล้วผู้เขียนเห็นว่าการเขียนคือ การถ่ายทอดความคิดอย่างเป็นระบบลงเป็นตัวหนังสือ ผู้เขียนเห็นว่าการเขียน (ไม่ว่าจะเขียนเป็นภาษาอะไร) จะเป็นวิธีที่ทำให้คนฝึกคิดได้มาก และการเขียนที่ทำความคุ้นเคยกับการอ่านมากก็ยิ่งจะเพิ่มความสามารถในการคิดได้ดียิ่งขึ้น เพราะ "The brain develops from reading. For Thailand, we need not only knowledge, but the ability to think. Thailand needs people to learn to think but to learn to think through reading." (Payakvichien, 1996: C10) ข้อสรุปที่ได้ตรงนี้ คือ การเขียนนั้นเป็นกระบวนการถ่ายทอดความคิดลงเป็นตัวอักษร โดยผู้เขียนจำเป็นต้องรู้จักประกอบที่สำคัญของการเขียนในภาษานั้นๆ การเขียนที่ดีเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์ทั้งที่ได้จากการอ่านและจากการเขียนเอง ดังที่ วรรณถ วิมลเจลา กล่าวไว้ว่า "วิธีที่ได้ผลอีกวิธีหนึ่ง (ในการพัฒนาการเขียน) ก็คือ ให้อ่านมากๆ การอ่านจะช่วยทำให้เกิดความเคยชิน และจะค่อยๆ ซึมซับเอาคำศัพท์ และสำนวนต่างๆ เข้าไปที่ละเล็กละน้อยโดยไม่ต้องใช้ความพยายามที่จะท่องจำ และในที่สุดก็จะถึงขั้นที่จะรู้เองว่าจะใช้ภาษาอังกฤษเพื่อแสดงความคิดของเราเองอย่างได้ผลได้อย่างไร" (วิมลเจลา, 2538, หน้า 140)

เมื่อสอนเขียน แนนอนก็ต้องให้ผู้เรียนเขียนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ในช่วง 2 วันแรกของการสอน ผู้เขียนได้ทดลองให้ผู้เรียนแต่ละคนเขียนอะไรก็ได้ที่อยากจะเขียนเป็นเวลา 10 นาทีโดยไม่หยุดเลย การเขียนแบบ free writing นี้ ผู้เขียนเชื่อว่าน่าจะทำให้ผู้เรียนไม่ต้องกลัวเรื่องเขียนผิดไวยากรณ์ หรือกลัวว่าจะเขียนสิ่งที่ไม่น่าสนใจ ผู้เขียนเพียงต้องการให้ผู้เรียนได้เขียนเขียน และเขียน ออกมาก่อน เมื่อหมดเวลา 10 นาที ผู้เขียนก็ลองสอบถามผู้เรียนว่าปัญหาที่เขาพบในการเขียนงานชิ้นนี้คืออะไร เกือบ 100 เปอร์เซนต์ เห็นว่า การเขียนนี้ยาก แม้ว่าจะคิดเป็นภาษาไทยก่อนก็ตาม บางทีคิดเป็นภาษาไทยออก แต่ก็ไม่สามารถนึกคำศัพท์เป็นภาษา

อังกฤษได้ในระหว่างนั้น นักศึกษา 3-4 คนได้เสนอว่า กิจกรรมการสอนที่ควรจะทำ คือ ให้สอนไวยากรณ์ เช่น เรื่องการใช้ tense ก่อน เรื่องประโยคหลัก ประโยคย่อยเสียก่อน หลายคนในที่นั้นก็เห็นด้วย จึงเป็นอันว่าความตั้งใจของผู้เขียนที่จะสอนการเขียนโดยเริ่มจากการให้ผู้เรียนเขียนแล้วเอางานเขียนนั้นมาเป็นเครื่องมือสอนไวยากรณ์เมื่อจำเป็นจะต้องเปลี่ยนไป เพราะถือว่าผู้เขียนน่าจะปรับวิธีการสอนไปตามที่ผู้เรียนส่วนใหญ่ต้องการได้ เมื่อตกลงใจได้ดังกล่าวนี้นี้ ผู้เขียนจึงได้นำกระสวนประโยค 7 แบบ มาให้ผู้เรียนศึกษา แล้วจัดทำแบบฝึกหัดที่สอดคล้อง (โปรดดูภาคผนวก) ผลที่ได้จากการ “วิจัย” ข้อมูลที่ผู้เรียนเขียนขึ้นนั้นพอจะแบ่งงานเขียนออกได้ 3 ประเภท คือ 1. งานเขียนที่ดี ทั้งในเชิงไวยากรณ์และความหมาย ซึ่งจะมีอยู่ 3 ชิ้น จากจำนวนประมาณ 31 ชิ้น 2. งานเขียนที่ผิดไวยากรณ์เล็กน้อยแต่ก็ยังพอเข้าใจความหมายได้ มีอยู่ประมาณ 20 ชิ้น 3. งานเขียนที่ผู้อ่านไม่รู้เรื่องเพราะผิดทั้งไวยากรณ์และความหมายประมาณ 8 ชิ้น ซึ่งก็เป็นไปตามความคาดหมายของผู้เขียน กล่าวคือ ผู้เรียนจะมีความสำเร็จในระดับที่แตกต่างกันในการเรียนไม่ว่าจะเรียนอะไร

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ผู้เขียนจะเข้าใจว่าผู้เรียนย่อมมีความสามารถแตกต่างกัน แต่ผู้เขียนก็เห็นว่าน่าที่จะต้องดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนที่อยู่ในระดับกลางและค่อนข้างอ่อนนั้นได้พัฒนาการเขียนขึ้นได้บ้าง สิ่งที่ผู้เขียนตัดสินใจทำคือ ให้ผู้เรียนเหล่านี้ลอกประโยคที่ได้รับการแก้ไขจากผู้เขียนมาส่งใหม่ ซึ่งปฏิกิริยาที่ได้คือ ผู้เรียนบ่นว่าเป็นวิธีที่น่าเบื่อ และล้าสมัยเหมือนเด็กประถม ทำไมเขาต้องลอกประโยคนั้นๆ มาอีก บางคนถึงกับบ่นว่า ถึงแม้สิ่งที่เขาเขียนจะผิดบ้าง แต่ถ้าพอจะรู้เรื่องก็ไม่น่าจะถือสา ซึ่งตรงกับข้อสรุปของ Bley-Vromon (1988 อ้างใน Rod Ellis, 1994: 107) ว่า “L₂ Learners may be content with less than target language competence and may also be more concerned with fluency than accuracy.” ถึงกระนั้นผู้เขียนก็ไม่ยอม เพราะเห็นว่าวัตถุประสงค์ของการสอนในชั้นเรียนคือการมุ่งไปสู่เป้าหมายที่ดีที่สุดได้ ซึ่งในที่นี้คือการเขียนประโยคที่ถูกไวยากรณ์และสมบูรณ์ในความหมาย

นอกจากวิธีการให้ผู้เรียนลอกประโยคที่ได้รับการแก้ไขมาส่งใหม่แล้ว ผู้เขียนก็จำเป็นต้องหาแบบฝึกหัดแบบหาที่ผิดไวยากรณ์มาให้ผู้เรียนทำ เพราะเป็นวิธีการเสริมความรู้ไวยากรณ์ที่จำเป็นสำหรับการเขียน และที่สำคัญคือช่วยเพิ่มความพร้อมด้านประโยคที่หลากหลายรูปแบบให้ผู้เรียนได้มากขึ้น

หลังจากที่ผู้เรียนเริ่มมีความมั่นใจและมีความพร้อมมากขึ้นในการเขียนระดับประโยค ผู้เขียนก็เริ่มให้ลงมือเขียนในระดับย่อหน้า โดยบังคับก่อนเลยว่าให้เขียนประโยคใจความหลักไว้เป็นประโยคแรก และให้ประโยคต่อๆ มาสนับสนุนความในประโยคหลัก จากนั้นผู้เขียนก็ได้

ยกตัวอย่างให้ดูประกอบ ซึ่งผู้เรียนต่างก็บอกว่าเข้าใจ แต่เมื่อผู้เรียนส่งงานเขียนมาก็มักจะพบว่า ส่วนใหญ่ไม่ได้แสดงว่าเข้าใจจริง บ้างก็บอกว่าเขาคิดจากภาษาไทยมาก่อน บ้างก็บอกว่าสงสัย ภาษาที่เขียนในแต่ละประโยค ผิดมากเสียจนทำให้ผู้เขียนอ่านไม่รู้เรื่อง

เมื่อผู้อ่านอ่านบทความมาถึงตรงนี้ จะพบว่าลักษณะการสอนของผู้เขียนใช้กิจกรรมแบบ “pre-communicative” (Littlewood, 1994: 85) กล่าวคือผู้เขียนฝึกผู้เรียนในด้านไวยากรณ์ไปที่ละ ประเด็น แล้วฝึกประเด็นนั้นๆ อย่างมาก ซึ่งลักษณะเช่นนี้ผู้เขียนก็เกรงอยู่ว่าจะเป็นการสอนผิดวิธี หรือไม่ เพราะสมัยนี้คนที่อยู่ในวงการการสอนภาษาอังกฤษก็มุ่งเน้นกันที่การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสาร ซึ่งต้องเน้นเรื่องการแลกเปลี่ยนข้อมูล การสื่อสาร 2 ทาง ไวยากรณ์มีความสำคัญเป็น เรื่องรองมาจากสารที่ต้องการจะสื่อ ภาษาที่ใช้ทั้งในภาษาพูดและภาษาเขียนต้องมีความเหมาะสม กับสถานการณ์ต่างๆ เป็นต้น

จากประเด็นของการสอนเพื่อการสื่อสารนี้ ผู้เขียนได้กำหนดไว้ในใจว่าจะต้องผนวกเข้ามา เป็นกิจกรรมตอนหลัง หลังจากที่คุณเรียนเริ่มมีความรู้สึกมั่นใจว่าพอจะ “รับมือ” กับการเขียนเป็นย่อ หน้าที่ได้

สำหรับสื่อภาษาที่ใช้ในการสอนนั้น ผู้เขียนได้พยายามพูดเป็นภาษาอังกฤษตลอด ปัญหา ที่พบคือ เมื่อถามคำถามหรือขอความคิดเห็นจากผู้เรียน คำตอบที่ได้รับจากผู้เรียน คือ ความเงียบ หรือมีจะนั่นคำตอบก็มักจะตอบเป็นภาษาไทย ปัญหานี้เมื่อผู้เขียนได้ลองอ่านงานวิจัยใน วารสารทางด้านการสอนภาษาก็พบว่า เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับกรณีที่ผู้บรรยายเป็นเจ้าของภาษา อังกฤษเองเช่นกัน เช่น นักศึกษาชาวฮ่องกงก็มักจะไมตอบคำถามหรือแสดงความคิดเห็นในชั้น เรียน แม้ว่าผู้สอนจะเป็นเจ้าของภาษาเอง จึงแสดงว่าการที่ผู้เรียนไม่ตอบคำถามนั้น มิใช่มีสาเหตุ มาจากการที่ผู้เขียนเป็นคนไทย (J. Flowerdew and L. Miller, 1996: 121 – 140) แต่สอนเป็น ภาษาอังกฤษแล้วผู้เรียนไม่ยอมรับ จึงไม่ตอบคำถาม แต่เป็นเพราะโดยปกติผู้เรียนก็จะไม่ค่อย แสดงความคิดเห็นหรือตอบคำถามอยู่แล้ว อย่างไรก็ตามผู้เขียนก็ใช้ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทย ปนกันในการสอนตลอด 1 ภาคการศึกษา แต่อาจใช้ภาษาไทยมากในกรณีที่นำเอางานเขียนของ ผู้เรียนมาวิเคราะห์กันในห้องเรียน เพื่อชี้ให้เห็นถึงข้อดีและข้อที่ควรปรับปรุง ซึ่งก็รู้สึกได้ผลดีพอ สมควร

การสอนในช่วงที่เป็นการเขียนย่อหน้านั้น ผู้เขียนได้พยายามนำเอาทักษะการอ่านมา ประสมประสาน คือ ให้อ่านข่าวที่น่าสนใจจากหนังสือพิมพ์ และเขียนสรุปข่าวนั้น หรือให้อ่าน คอลัมน์ตอบปัญหา Ann Landers แล้วให้ผู้เรียนสมมุติว่าเป็น Ann Landers แล้วเขียนคำแนะนำ

ซึ่งก็ได้รับความสนุกสนานบ้างในระดับหนึ่ง กิจกรรมการเขียนอันเป็นไปตามวัตถุประสงค์ต่างๆ กันนี้ เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนหลักจนจบหลักสูตร

ในช่วงโม่งท้ายสุดของการสอน ผู้เขียนได้ลองสอบถามความเห็นของผู้เรียนว่า อะไรที่ควรได้รับการปรับปรุงในหลักสูตรนี้ คำตอบที่ได้ คือ วิชานี้ควรมีการให้เกรดที่จะนับรวมอยู่ในหลักสูตรด้วย บ้างก็เห็นว่าวิชานี้ไม่ควรจะเป็นวิชาบังคับสำหรับพวกเขา เพราะการเรียนการเขียนเพียง 1 ภาคการศึกษาแล้วก็เลิกกันไปนั้น มีประโยชน์ที่จำกัดมาก ซึ่งผู้เขียนเห็นด้วยกับประเด็นนี้เป็นอย่างยิ่ง ผู้เขียนคิดว่าการเรียนภาษาอังกฤษในระดับบัณฑิตศึกษานั้น ควรเป็นเรื่องของความสมัครใจมากกว่าการบังคับ เพราะการที่จะพยายามฝึกทักษะภาษาในระดับนี้ดูจะเป็นการแก้ปัญหาปลายเหตุ

สรุป

จากการสอนเขียน ผู้เขียนพบว่าผู้เรียนส่วนใหญ่มีความพยายามที่จะปรับปรุงการเขียน รู้สึกว่าการเขียนเป็นทักษะที่จะเป็นประโยชน์ต่อการทำงาน ผู้เขียนพิจารณาว่าตัวผู้เขียนเองนั้น ประสบความสำเร็จในการสอนวิชานี้ในระดับหนึ่ง คือ สามารถที่จะช่วยผู้เรียนให้มีทัศนคติที่ดีขึ้น ได้บ้างว่า การเขียนภาษาอังกฤษเป็นเรื่องที่ไม่เกินความสามารถของผู้เรียน (เหลือบ่ากว่าแรงจนเกินไป) หากมีความตั้งใจและมีเวลา แต่หากเกณฑ์ที่จะใช้ตัดสินว่าสอนได้ผลดีหรือไม่นั้น ถ้าพิจารณาจากการที่ผู้เรียนเขียนได้เก่งขึ้นหรือไม่ ก็อาจกล่าวได้ว่าผู้เขียนไม่ประสบความสำเร็จ เพราะจากการพิจารณาผลสอบปลายภาค พบว่ามีผู้เรียนเพียง 3 คน เท่านั้นที่เขียนได้ดีพอ ส่วนที่เหลือนั้นในตอนแรกที่เริ่มเรียนเขียนผิดอย่างไร ก็ยังคงผิดอยู่เช่นนั้น บางคนเขียนไม่ได้และไม่แสดงพัฒนาการเลย (ถ้าให้ได้เกรด C และ D ไป) หากมองว่านี่คือปัญหา ก็เห็นว่าจะต้องแก้ที่นโยบายในการจัดหลักสูตรภาษาอังกฤษที่เป็นอยู่ การที่คณะบริหารธุรกิจบังคับผู้เรียนให้เรียนภาษาอังกฤษที่ละทักษะๆ ละ 1 ภาคนั้น ก่อให้เกิดประโยชน์ที่จำกัด แม้จะเป็นความปรารถนาดีก็ตาม การเรียนทักษะภาษาให้ได้ผลดีขึ้นนั้น ผู้เรียนควรได้เรียนในหลักสูตรที่เป็นภาษาอังกฤษทุกวิชาเพื่อจะให้มีโอกาสได้ใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้น และผู้เขียนยังขอยืนยันว่าการเรียนภาษาอังกฤษในแง่ที่เป็นทักษะนี้ควรจะเป็นวิชาเลือกให้ผู้เรียนเรียนด้วยความสมัครใจมากกว่าที่จะบังคับ และหากสถาบันฯ มีนโยบายแน่วแน่ที่จะให้มหาบัณฑิตที่จบออกไปต้องรู้ภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี ผู้เขียนก็เห็นว่าควรจะมีการจัดทดสอบความรู้ภาษาอังกฤษก่อนที่ผู้เรียนจะจบเป็นมหาบัณฑิต

ข้อมูลส่วนตัว

ศักดิ์สิทธิ์ แสงบุญสำเร็จการศึกษาในระดับดุษฎีบัณฑิตด้าน Language Education จาก Indiana University ประเทศสหรัฐอเมริกา ปัจจุบันดำรงตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะภาษาและการสื่อสาร สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ รับผิดชอบการสอนวิชาการอ่านภาษาอังกฤษทางรัฐประศาสนศาสตร์และวิชาการรู้ภาษาที่สอง

บรรณานุกรม

- วรรณถ วิมลเฉลา. (2538). *ภาษาอังกฤษผิบบ่อย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Bley-Vromon, R. (1988). The fundamental character of foreign language learning. In Rod Ellis. (1994). *The Study of Second Language Acquisition*. Oxford: Oxford University Press.
- Flowerdew J. and L. Miller. (1996). Lectures in a second language: notes towards a cultural grammar. *English for Specific Purposes*, 15, 121-140.
- Littlewood, W. (1994). *Communicative Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Rosenthal, L. (1996). Pongsak's paper trail. *The Nation*, June 2, 1996.
- Zamel, V. (1982). Writing: the process of discovering meaning. *TESOL Quarterly*, 10, 195-209.

ภาคผนวก

Sentence Pattern 1: Subject + Verb + (modifier)

The new recruit spoke glibly.

Sentence Pattern 2: Subject + Verb + Object

Many students received good grades.

Sentence Pattern 3: Subject + Verb + Indirect Object + Direct Object

The committee granted him the request.

Sentence Pattern 4: Subject + Verb + Object Complement (noun, adjective, infinitive, or infinitive without to)

They considered her a promising candidate.

Sentence Pattern 5: Subject + Linking Verb + Subject Complement (noun, adjective, or infinitive)

She became an important personality.

Sentence Pattern 6: Subject + Verb to be + Subject Complement (adverb/prepositional phrase)

The document was there for three days.

Sentence Pattern: There + Linking Verb (be) + Subject + (modifier)

There will be an organized mob in Bangkok next week.

มุกทัศนะ: พระฝรั่ง-ประสบการณ์การแปลหนังสือเล่มแรก

พรพิมพ์ กิจศิริพันธุ์

เมื่อปี 2545 ผู้เขียนได้รับการสอบถามว่า สนใจแปลงานของพระปีเตอร์ ปัญญาปทีโปไหม ผู้เขียนตอบทันทีว่าสนใจ ทั้งที่ไม่เคยแปลงานหนังสือเป็นเล่มมาก่อน เพียงแต่เห็นว่าเมื่อโอกาสมาถึงแล้ว ต้องรีบคว้าไว้ ถึงจะไม่แนใจนักว่าตัวเองจะทำได้ดีหรือแย่แค่ไหน แต่ก็ถือว่าน่าจะเป็นประสบการณ์การทำงานที่ได้เรียนรู้อะไรบ้าง

ผู้เขียนเคยอ่านหนังสือ Phra Farang ของพระปีเตอร์ ปัญญาปทีโปมาก่อนแล้ว ชอบและอยากแปล แต่ไม่เคยคิดว่าจะมีโอกาสได้แปลจริงๆ ความที่อยากแปล ทำให้เกิดพลังแรงที่จะทำงานให้ดีที่สุด ใช้เวลาราวห้าเดือนก็แปลหนังสือเสร็จ แนนองงานแปลไม่ใช่งานที่ทำลวกๆ แต่เป็นงานประติดประต่อย ไม้ใช่งานสำเร็จรูป แต่เป็นงานที่อาศัยการตกแต่ง ซ้ำแล้วซ้ำอีก จนผู้แปลพอใจ ที่จริงผู้แปลไม่ได้แปลจากภาษาต้นฉบับเท่านั้น แต่ยังต้องแปลจากไทยเป็นไทยอีกอย่างน้อยสองรอบ กว่าจะได้สินค้าเกรดเอก็ต้องคัดสรรกันบ้าง แก่แล้วแก่อีก ยิ่งเป็นงานชิ้นแรกด้วยแล้ว ยิ่งต้องทำให้ดีที่สุด งานแปลชิ้นนี้ทำให้ผู้เขียนเข้าใจถึงความหมายของประโยคที่ว่าทุกอย่างยากที่การเริ่มต้น ผู้เขียนถือว่านี่เป็นจุดเริ่มต้นที่ค่อนข้างยาก แต่ก็ทำหาย ทำให้ได้เรียนรู้อะไรหลายอย่างเกี่ยวกับการแปล ผู้เขียนเชื่อว่าการทำงานคือการเรียนรู้ที่ดีที่สุด เมื่อมองย้อนกลับไประยะเวลาหลายเดือนที่แปลหนังสือเล่มนี้มา เราได้อะไรบ้าง ก็อยากจะแบ่งปันกับผู้อื่นด้วย

Phra Farang ไม่ใช่นิยายหรือหนังสือธรรมะหนักๆ ที่ต้องตั้งใจอ่านอย่างมาก แต่เป็นเรื่องเล่าชีวิตของพระชาวอังกฤษรูปหนึ่งชื่อ พระปีเตอร์ ปัญญาปทีโป ซึ่งทั้งชีวิตนักธุรกิจจากลอนดอนมาบวชเป็นพระอยู่ที่วัดในกรุงเทพฯ และปัจจุบันจำพรรษาอยู่ที่วัดวรนาถบรรพต จังหวัดนครสวรรค์ ฟังดูก็เหมือนหนังสืออัตชีวประวัติทั่วไปที่คนดังๆ ชอบเขียนกัน แต่เรื่องนี้พิเศษตรงที่พระปีเตอร์เสนอชีวิตของท่านซึ่งเป็นคนต่างชาติในสังคมพุทธแบบไทย บุคคล สถานที่ สังคมสิ่งแวดล้อม แนวคิด ความเชื่อที่มีอยู่ในหนังสือส่วนใหญ่เกิดขึ้นที่เมืองไทย ภาพไทยๆ ที่สะท้อนออกมาจากกระเจกบานนี้อาจจะดูแตกต่างจากกระเจกบานเดิมๆ ที่เราดูตัวเราเองอยู่ทุกวันก็ได้ ซึ่งผู้เขียนเห็นว่าน่าสนใจไม่น้อย บางทีการที่เรามองตัวเองจากกระเจกหลายๆ บานอาจทำให้เรารู้จักตัวเราเองดีขึ้น หลากหลายแง่มุมขึ้น ดังนั้น หนังสือเล่มนี้ส่วนหนึ่งจึงเป็นการผสมผสานกันระหว่างความเป็นไทยและความเป็นฝรั่ง ความเป็นไทยก็คือ วัฒนธรรม ความเชื่อ ผู้คน สถานที่ที่พระปีเตอร์มีส่วนเกี่ยวข้องด้วย โดยเฉพาะในแง่ที่เกี่ยวกับพุทธศาสนา ความเป็นฝรั่งก็คือ ความคิดและมุมมองของตัวพระปีเตอร์เองซึ่งมีรากเหง้ามาจากทางตะวันตก ความผสมผสานนี้กลมกลืนกันจน

เป็นทั้งเสน่ห์และความท้าทายสำหรับผู้ที่จะแปลหนังสือเล่มนี้ ผู้เขียนรู้สึกดีใจที่ได้ทำงานชิ้นนี้ แม้ว่าจะต้องอาศัยความอดทนพยายามอย่างมาก แต่ก็อย่างที่บอกคือได้เรียนรู้อะไรหลายอย่าง เกี่ยวกับการทำงานแปลจากคำถามที่เกิดขึ้นระหว่างแปลงานชิ้นนี้

น้ำเสียงของผู้ประพันธ์ต้นฉบับเดิมควรเป็นอย่างไร

ผู้เขียนเห็นว่า นี่ควรจะเป็นคำถามแรกที่คุณแปลทุกคนควรหาคำตอบให้ได้ก่อนเริ่มงานแปล แต่ละชิ้น ต้องยอมรับว่าสิ่งนี้เป็นสิ่งแรกที่คุณเขียนได้เรียนรู้จากการทำงานชิ้นนี้ ที่ผ่านมา ผู้เขียนมีประสบการณ์ในการแปลงานทางวิชาการหรือเอกสารขององค์กรต่างๆ ภาษาที่ใช้ส่วนใหญ่จะเป็นทางการ เป็นภาษาหนังสือ เมื่อลองมาแปลเรื่องนี้ จึงติดภาษาทางการมาบ้าง ผู้เขียนต้องเกลารากษา ปรับน้ำเสียงตัวอย่างงานแปลหนึ่งบทจากหนังสือเพื่อส่งให้ทางสำนักพิมพ์พิจารณาอีกครั้ง เพราะครั้งแรกถูกติงว่า ภาษาออกจะเป็นทางการสักหน่อย ซึ่งก็ต้องยอมรับว่าเป็นเช่นนั้นจริงๆ ทำให้ผู้เขียนได้เรียนรู้ว่าควรปรับน้ำเสียงของเรื่องในระดับไหน จากเนื้อหาในหนังสือ พระปิตุโรรสค่อนข้างจะเป็นคนมีอารมณ์ขัน ตรงไปตรงมา ใช้ภาษาง่ายๆ เมื่อแปลจึงต้องพยายามรักษา น้ำเสียงนี้ไว้ โดยพยายามแปลให้เหมือนกับว่า พระปิตุโรรสเป็นผู้พูดคุยเล่าเรื่องของตัวเองให้ผู้อื่นฟัง งานแปลจะน่าอ่านหรือไม่ก็อยู่ที่ชิ้นนี้ด้วย นอกจากจะรักษาความหมายของต้นฉบับแล้ว ยังต้องมีสำนวนภาษาที่เหมาะสมและเข้ากับเรื่องด้วย ตรงนี้เองที่ทำให้งานแปลทั้งยาก ทำหาย และมีเสน่ห์ และเป็นตัวชี้ถึงความสามารถของผู้แปลแต่ละคนด้วย ขอยกตัวอย่างเปรียบเทียบให้เห็นหนึ่งย่อหน้า

As a monk, I have attended hundreds of ordination ceremonies in Thailand. Unfortunately, the very first I attended was my own. If I had previously had the opportunity to witness the ceremony, perhaps I wouldn't have been quite so nervous when my own "big day" came.

ตอนที่อาตมาเป็นพระ อาตมาได้ร่วมพิธีอุปสมบทในประเทศไทยอยู่หลายครั้งหลายหน แต่ว่าโชคร้ายพิธีอุปสมบทครั้งแรกที่อาตมาได้เข้าร่วมด้วยเป็นพิธีของอาตมาเอง ถ้าอาตมามีโอกาสได้เห็นพิธีแบบนี้มาก่อน บางทีอาจจะไม่รู้สึกระห่ม่าเมื่อ “วันสำคัญ” ของตนเองมาถึงก็ได้

เมื่ออาตมาบวชเป็นพระแล้ว ก็ได้ร่วมพิธีบวชในเมืองไทยอยู่หลายครั้งหลายหน แต่โชคร้ายที่ว่าครั้งแรกที่อาตมาได้เข้าร่วมกลับเป็นพิธีของตัวเอง ซึ่งถ้ามีโอกาสได้เห็นพิธีแบบนี้มาก่อน ก็คงจะไม่รู้สึกประหลาดเวลาที่ “วันสำคัญ” วันนั้นของตัวเองมาถึง

ย่อหน้าแรกเป็นสำนวนที่เกลามาแล้ว ย่อหน้าที่สองเป็นการเกลารากษานวนย่อหน้าแรกอีกที เพื่อให้ฟังดูเป็นธรรมชาติและอ่านลื่นที่สุด (ตามความเห็นของผู้เขียน) งานแปลก็เหมือนกับ

การปรุงอาหาร ถ้ามีแต่ส่วนผสมที่สุกแล้ว เสิร์ฟทันที ลูกค้าก็คงว่าไม่อร่อย แต่ถ้าคลุกเคล้าส่วนผสมนั้นด้วยเครื่องปรุงอย่างสุดฝีมือ อาหารนั้นก็มีความกลมกล่อมขึ้น คนกินก็คงจะว่าอร่อย การแปล (ที่ไม่ใช่งานวิชาการ) ก็เช่นกัน จะขาดการปรุงไม่ได้เลย เพียงแต่ต้องระวังว่าการปรุงนั้นจะไม่เปลี่ยนความหมายเดิมของต้นฉบับ

ควรแปลศัพท์เฉพาะทางพุทธศาสนาอย่างไร

Phra Farang เป็นหนังสือเกี่ยวกับชีวิตพระ ซึ่งในสังคมไทย “พระ” มีสถานภาพพิเศษกว่าบุคคลทั่วไป ภาษาที่ใช้ก็มีลักษณะเฉพาะ มีคำเฉพาะทั้งในแง่การดำรงชีวิตของพระ พิธีกรรมทางศาสนา วินัยสงฆ์ หรือคำสอนของพระพุทธเจ้า ผู้เขียนเองสนใจอ่านหนังสือธรรมะอยู่บ้าง แต่ก็ยังมีความรู้ในเรื่องศัพท์ทางพุทธศาสนาไม่ว่าจะจะเป็นภาษาอังกฤษหรือภาษาไทยอยู่น้อยมาก ต้องอาศัยอ่านหนังสือภาษาอังกฤษทางพุทธศาสนาหลายๆ หรือใช้พจนานุกรมทางพุทธศาสนา เช่น พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม ของพระธรรมปิฎก พจนานุกรมศัพท์พระพุทธศาสนา ของอาจารย์สุชีพ ปุญญานุภาพ หรือหากค้นไม่ได้จริงๆ ก็ต้องอาศัยถามอาจารย์ผู้รู้ทางด้านนี้ ซึ่งผู้เขียนพอรู้จักอยู่บ้าง

ขอยกตัวอย่าง *The Maha Satipatthana Sutta details fourteen ways of contemplating the body... The Sutta or Discourse also details contemplation of feelings, the activities of the mind, and mental objects.* จะเห็นว่า ถ้าแปลศัพท์ข้างต้นตามความหมายปกติที่เราใช้กัน ก็คงจะอ่านไม่รู้เรื่อง ไม่เข้าใจ เพราะฉะนั้น สิ่งสำคัญประการหนึ่งที่ต้องคำนึงถึงคือ บริบท (context) ประโยคข้างต้นกล่าวถึง มหาสติปัฏฐานสูตร คำศัพท์ในประโยคนี้นี้จึงน่าจะมีความหมายไปในทางพระสูตรนี้ ผู้แปลก็ต้องค้นคว้าในเรื่องสติปัฏฐาน ซึ่งมีสี่ประการสำคัญคือ การพิจารณากาย (contemplating the body) การพิจารณาเวทนา (contemplation of feeling) การพิจารณาจิต (contemplation of the activities of the mind) และการพิจารณาธรรม (contemplation of mental objects) เรียกได้ว่าเป็น กายานุปัสสนาสติปัฏฐาน เวทนานุปัสสนาสติปัฏฐาน จิตตานุปัสสนาสติปัฏฐาน และธรรมานุปัสสนาสติปัฏฐาน แต่ผู้เขียนไม่ได้แปลโดยใช้ศัพท์แสงบาลีนี้ เพราะผู้อ่านบางคนอาจไม่คุ้นเคยก็ได้

Repulsiveness of the body แปลได้ว่า ความน่ารังเกียจของรูปกาย ซึ่งตรงกับคำบาลีว่า “อสุภ” แต่ผู้เขียนก็เลือกที่จะแปลว่า “ความน่ารังเกียจของรูปกาย” เพราะเห็นว่าผู้อ่านที่ไม่ได้ศึกษาพุทธศาสนาลึกซึ้งคงจะไม่คุ้นเคยกับคำว่า “อสุภ” และในต้นฉบับเอง พระปิเตอร์ก็ไม่ได้ใช้คำว่า *Asubha*

อย่างไรก็ตาม มีบางคำที่ผู้เขียนแปลเป็นคำภาษาเฉพาะทางพุทธศาสนา เพราะเห็นว่าคนไทยโดยทั่วไปคุ้นเคยดีอยู่แล้ว เช่น *delusions* แปลว่า โมหะ *aversions* แปลว่า โทสะ *cravings* แปลว่า โลภะ ซึ่งผู้เขียนเห็นว่าเหมาะกับตอนที่พูดถึงคำสอนของพระพุทธเจ้า อีกตัวอย่างหนึ่งคือ ..there is no phenomenon which has any permanence ... โดยทั่วไปเรามักจะแปลคำว่า *phenomenon* ว่า ปรากฏการณ์ แต่ในทางพุทธศาสนา หรือในประโยคนี้ คำนี้หมายถึง สังขาร กล่าวคือสังขารทั้งหลายเป็นของไม่เที่ยงนั่นเอง

แน่นอน หากเป็นคำที่แสดงชีวิตประจำวันของพระสงฆ์ ก็ต้องแปลโดยใช้คำที่ใช้เฉพาะกับพระอยู่แล้ว เช่น อาตมา ฉันท โยม ทำวัตร เป็นต้น แต่หากเป็นการแปลคำศัพท์ที่เกี่ยวกับคำสั่งสอนทางพุทธศาสนา ผู้เขียนจะเลือกแปลโดยใช้คำบาลี-สันสกฤตหรือคำไทยชั้นสูงกับว่าคนอ่านทั่วไปคุ้นเคยกับคำเฉพาะนั้นๆ หรือไม่

ชื่อเฉพาะสะกดอย่างไร

บุคคล และสถานที่ในหนังสือ Phra Farang มีอยู่จริง ไม่ว่าจะเป็นตอนที่กล่าวถึงชีวิตของพระปิเตอร์ที่อังกฤษหรือที่เมืองไทย หากเป็นชื่อชาวต่างชาติและสถานที่ในประเทศอังกฤษ ผู้เขียนจะพยายามถอดให้เป็นภาษาไทยโดยคิดว่าใกล้เคียงที่สุด เช่น Wimbledon - วิมเบิลดัน Charlie Chaplin - ชาร์ลี แชปลิน Superman - ซูเปอร์แมน Saddam Hussein - ซัดดัม ฮุสเซน ส่วนใหญ่จะเป็นชื่อที่คนไทยทั่วไปคุ้นเคยดีอยู่แล้ว

ปัญหาอยู่ตรงชื่อเฉพาะที่ถอดจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษในต้นฉบับ ซึ่งมีอยู่หลายคำ เพราะเนื้อหาส่วนใหญ่ในหนังสือเกี่ยวกับชีวิตของพระปิเตอร์ในวัดที่เมืองไทย คนไทยและสถานที่ต่างๆ ที่นี้จึงถูกกล่าวถึงหลายแห่ง การถอดชื่อจากไทยเป็นอังกฤษ หรืออังกฤษเป็นไทยนั้น แม้จะมีหลักอยู่บ้าง แต่ก็ไม่มีกฎแน่นอนตายตัว ผู้เขียนได้พบปัญหาในการถอดชื่อเฉพาะของไทยที่พระปิเตอร์เขียนเป็นภาษาอังกฤษให้กลับเป็นภาษาไทยอีกครั้งดังนี้

- ชื่อเฉพาะของไทยบางชื่อซึ่งพระปิเตอร์เขียนเป็นภาษาอังกฤษนั้นไม่ตรงกับภาษาไทยที่เดิมนัก หากผู้แปลถอดจากภาษาอังกฤษโดยไม่ตรวจสอบว่าชื่อจริงๆ นั้นคืออะไร ก็อาจเขียนผิดได้ เช่น Wat Somciel จะเห็นว่า ชื่อวัดไม่ค่อยคุ้นนัก ที่แรกผู้เขียนถอดเป็นภาษาไทยว่า วัดสมจิณ แต่เมื่อได้สอบถามดูแล้ว ชื่อที่ถูกต้องคือ วัดส้มเสี้ยว Phra Maha Pern ผู้เขียนถอดว่า พระมหาเพิน แต่ที่จริงคือ พระมหาเพลิน

- ภาษาไทยมีระดับเสียงวรรณยุกต์ แต่ภาษาอังกฤษไม่มี ชื่อเฉพาะบางชื่ออาจถอดได้เป็นหลายคำหลายระดับเสียง และสระในภาษาอังกฤษไม่แสดงเสียงสั้นยาว ทำให้ไม่แน่ใจว่าคำนั้นอ่านออกเสียงว่าอย่างไร เช่น My เป็นชื่อคน อาจชื่อ มาย หรือ ไม์ หรือ หมายถึง ก็ได้ Wat Khao

Nor จะอ่านว่า วัดเขานอ วัดข้าวนอ วัดเขาน้อ วัดเขาน่อ หรือวัดเขาเหนาะ เพราะชื่อวัดนี้ไม่มี ความหมายที่คุ้นเคย วิธีหนึ่งที่ผู้เขียนใช้ในการตรวจสอบคือ ใช้อินเทอร์เน็ต ผู้เขียนเข้าไปใน search engine เช่น google.com แล้วพิมพ์คำว่า “วัดเขานอ” หรือชื่อที่คิดว่าน่าจะใช่ ในกรณีนี้ เมื่อผู้เขียนพิมพ์คำว่า “วัดเขานอ” จะไม่พบเว็บใดๆ แสดงว่าอาจจะไม่มีวัดชื่อนี้แต่เมื่อลองพิมพ์ “วัดเขาน่อ” จะพบเว็บมากมาย ซึ่งทำให้เราแน่ใจได้ว่าเป็นวัดเดียวกับในเรื่องเพราะเป็นวัดที่อยู่ใน จังหวัดนครสวรรค์ หรือเราสามารถโทรศัพท์สอบถามการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ก็ได้

- สระในภาษาอังกฤษถอดเป็นภาษาไทยได้หลายอย่าง เช่น *Luang Por Tong* หมายถึง หลวงพ่อทอง หรือ หลวงพ่อธง *Wat Kob* หมายถึง วัดกอบ หรือ วัดกบ เพราะในหนังสือ พูดถึงตำนานของวัดนี้เกี่ยวกับหินตากบกับหินยายเขียด (Yai Kiat) ทำให้เดาได้ว่าวัดนี้น่าจะชื่อว่า วัดกบ

โชคดีของผู้เขียนที่พระปีเตอร์อยู่จำพรรษาที่วัดในจังหวัดนครสวรรค์ ผู้เขียนจึงเขียน จดหมายถามท่านเกี่ยวกับชื่อเฉพาะเหล่านี้ ซึ่งท่านก็เมตตาให้ลูกศิษย์ของท่านช่วยตรวจสอบชื่อ เหล่านี้อีกครั้ง

จำเป็นต้องแปลทุกคำเป็นภาษาไทยหรือไม่

ผู้เขียนถือว่าตัวเองยังเป็นมือใหม่ในการแปล มีความรู้สึกว่าผู้แปลที่ดีควรจะแปลทุกคำ หรือถ่ายทอดใจความของต้นฉบับให้ครบถ้วน ซึ่งผู้เขียนเองก็ไม่แน่ใจนักว่าเป็นความคิดที่ถูกต้อง และควรยึดเป็นหลักตายตัวหรือไม่ แต่เมื่อแปลหนังสือเล่มนี้ บางครั้งเกิดคำถามขึ้นว่า คำๆนี้ต้อง แปลไหม ถ้าไม่แปลจะสื่อความหมายได้มากกว่าหรือไม่ หรือควรจะปรับเปลี่ยนให้เข้ากับบริบท ของไทยไหม ขอยกตัวอย่างดังนี้

การแปลหน่วยนับต่างๆ หน่วยนับหรือมาตรวัดที่พบในหนังสือ ได้แก่ acre mile และ pound ซึ่งใช้บอกขนาด พื้นที่ ระยะทาง และน้ำหนัก พระปีเตอร์ใช้หน่วยเหล่านี้กับสิ่งที่เป็นของ ไทย เช่น วัดนาหุบมีพื้นที่สี่หรือห้าเอเคอร์ ทุ่งนายาวเป็นไมล์ ข้าวหนักแปดปอนด์ ผู้เขียนคิดว่าเป็น เพราะท่านและผู้อ่านซึ่งเป็นชาวต่างชาติคุ้นเคยกับหน่วยเหล่านี้ สามารถจะสื่อให้เห็นภาพได้ แต่ สำหรับฉบับแปลผู้เขียนเห็นว่า น่าจะเปลี่ยนหน่วยนับให้เป็นแบบที่คนไทยคุ้นเคย เช่น เอเคอร์เป็น ไร่ ไมล์เป็นกิโลเมตร และปอนด์เป็นกิโลกรัม เพื่อให้คนอ่านชาวไทยได้นึกภาพออกว่าสถานที่นั้น มีขนาดกว้างใหญ่แค่ไหน สิ่งของนั้นมีมากเพียงไร

การเล่นเสียงระหว่างคำไทยกับคำภาษาอังกฤษ ตอนหนึ่งในหนังสือ พระปีเตอร์เล่าว่า ได้เดินทางไปเมืองบรรพต ในจังหวัดนครสวรรค์เป็นครั้งแรก *Nahoob village lies in the district of Banpotphisai and we were through Banpot town in a few minutes, it is so small.*

I renamed it "Pisspot", much to Giant's amusement, though it is a very nice little town sitting on both sides of the Ping river. คำที่เป็นปัญหาสำหรับผู้เขียนคือ *pisspot* ต้องแปลคำนี้หรือไม่ ถ้าดูจากเจตนาของพระปีเตอร์ ซึ่งต้องการจะสื่อเสียงอ่านที่คล้ายกันระหว่าง *บรพต* และ *pisspot* และอารมณ์ขันที่เกิดจากความหมายของคำว่า *pisspot* ที่แปลว่า *กระโถน* ผู้เขียนจึงแปลประโยคข้างต้นดังนี้ หมู่บ้านนาหุบตั้งอยู่ในอำเภอบรรพตพิสัย เราผ่านเข้าไปในเมืองบรรพตไมกีนานที่ ค่อนข้างจะเป็นเมืองเล็กๆ อาตมาตั้งชื่อให้มันใหม่ว่า "พิสพ็อต" (*กระโถน*) เพราะเสียงคล้ายกับ "บรพต" ทำให้ยักษ์หัวเราะชอบใจใหญ่ แต่ที่จริงมันเป็นเมืองเล็กๆ ที่สวยและมีแม่น้ำปิงไหลผ่าน

การแปลวลีภาษาอังกฤษที่มีหลายความหมาย ความที่ชาวบ้านและพระเณรในวัดต่างจังหวัดส่วนใหญ่พูดภาษาอังกฤษไม่ได้ และพระปีเตอร์ก็พูดภาษาไทยไม่ค่อยได้ ทำให้เกิดความเข้าใจผิดเรื่องภาษาหรือคำพูด ทั้งในกรณีที่คนไทยพูดภาษาอังกฤษกับท่าน หรือกรณีที่ท่านพยายามสื่อสารกับคนไทยด้วยภาษาไทยแบบของท่าน ในกรณีหลังนี้ไม่ค่อยจะมีปัญหาในการแปล เพราะต้นฉบับภาษาอังกฤษเองก็ใช้คำที่อ่านออกเสียงเป็นคำในภาษาไทยอยู่แล้ว เช่น ตอนที่พระปีเตอร์พูดตอบท่านเจ้าอาวาสว่า *Pai sue yar pla mar* ไปซื้อยาปลาหมา (แต่ถูกเข้าใจผิดว่าไปซื้อ ยาบ้า)

ส่วนกรณีแรกดูจะเป็นปัญหาให้ผู้เขียนต้องคิดว่าจะต้องแปลคำนั้นใหม่ เช่น ตอนที่เจ้าอาวาสวัดคุยกับพระปีเตอร์ *The Abbot once, quite inexplicably, said "hot water" to me, leaving me unsure whether he wanted some, or whether I was in it...* ในกรณีนี้ผู้เขียนเห็นว่า น่าจะคงคำว่า *hot water* ไว้ เพื่อสื่อความหมายว่าท่านเจ้าอาวาสพูดคำนี้เป็นภาษาอังกฤษกับพระปีเตอร์ ซึ่งคำนี้มีทั้งความหมายตรงและความหมายโดยนัย ซึ่งผู้อ่านจะเข้าใจได้จากประโยคอยู่แล้ว ประโยคดังกล่าวผู้เขียนแปลว่า ครั้งหนึ่ง อยู่ดีๆท่านเจ้าอาวาสก็พูดกับอาตมาว่า "hot water" ทำให้อาตมาไม่รู้ว่าท่านอยากได้น้ำร้อนหรือว่าท่านถามว่าอาตมามีปัญหาเดือดร้อนอะไรหรือเปล่า...

คำถามต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการแปลงานนั้น ผู้เขียนเห็นว่าน่าจะนำมาใช้ประโยชน์ในการสอนแปลได้ การแปลเป็นทักษะอย่างหนึ่งที่ต้องฝึกฝนให้เกิดความเชี่ยวชาญ ยิ่งได้แปลมากก็ยิ่งมีประสบการณ์มาก งานแต่ละชิ้นที่ได้ฝึกหรือลองแปลก็เหมือนบันไดสะสมไปที่ละขั้นๆ ให้นิสิตได้เดินขึ้นสู่อาชีพนักแปลได้ ที่สำคัญหากได้ให้นิสิตลองแปลงานที่เป็นเนื้อหาเฉพาะ ไม่ว่าจะเป็นกฎหมาย วิทยาศาสตร์ ธุรกิจ หรือศาสนา ก็น่าจะทำให้เนื้อหาวิชามีความหลากหลายน่าสนใจ และเป็นการเปิดหูเปิดตานิสิตให้ได้เห็นและลองใช้ภาษาหรือศัพท์เฉพาะดูบ้าง

ฝึกเกลาสำนวนภาษา ขั้นตอนหนึ่งในการแปลก็คือ การเกลาสำนวนภาษาให้สละสลวย และเหมาะสมกับเนื้อหา ผู้สอนสามารถให้นิสิตอภิปรายร่วมกันว่า คำใดที่น่าจะปรับเปลี่ยนให้เหมาะสม และลองให้นิสิตเกลาสำนวนภาษาดูใหม่ เช่น

The practice of shaving the head is a symbolic rejection of ego and vanity. The Buddha himself, as Prince Siddhattha, cut off his own long hair soon after he left his palace and renounced his princely lifestyle. In fact, although all monks shave their heads on the same day each month, the rules say only that a monk's hair should not be more than two inches long.

การโกนศีรษะเป็นสัญลักษณ์ของการละตัวตนและความสำคัญตน พระพุทธเจ้าเองในฐานะเจ้าชายสิทธัตถะก็ตัดผมยาวไม่นานหลังจากออกจากวัง และละชีวิตเจ้าชาย ที่จริงถึงพระทุกรูปจะโกนหัวในวันเดียวกันทุกเดือน แต่วินัยก็กล่าวแต่เพียงว่าผมของพระไม่ควรจะยาวเกินสองนิ้ว

ตัวอย่างข้างต้นเป็นแบบฝึกหัดให้นิสิตลองเกลาสำนวนดูใหม่ให้เหมาะสมกับบริบททางพุทธศาสนา หรือแก้ไขคำศัพท์ให้เหมาะสมกับบุคคลที่กล่าวถึง

ฝึกค้นคว้าหาคำศัพท์ ผู้เขียนคิดว่าคุณสมบัติที่จำเป็นประการหนึ่งของนักแปลที่ดี คือ ต้องเป็นนักค้นคว้าหาคำตอบด้วย ผู้สอนอาจให้แบบฝึกหัดกับนิสิตเป็นรายการคำศัพท์ทางด้านใดด้านหนึ่ง เพื่อให้นิสิตได้ลองค้นหาความหมายของคำศัพท์นั้นๆ ดู โดยต้องบอกด้วยว่าคำศัพท์นั้นๆ เกี่ยวข้องกับสาขาใด เช่น จากหนังสือ “Phra Farang” อาจให้นิสิตลองหาคำศัพท์ทางพุทธศาสนา ดู ดังนี้ ascetic, delusion, craving, aversion, contemplation of feeling, meditator, meditation teacher, Insight-Wisdom, probation, the Sangha, alms bowl, all compounded things, transient, และ phenomenon

ฝึกแก้ไขปัญหาในการแปล งานแปลแต่ละชิ้นอาจมีแง่มุมต่างกันไป บางครั้งผู้แปลอาจเจอปัญหาหรือมีคำถามที่ไม่เคยพบมาก่อน ผู้สอนสามารถใช้คำถามต่างๆ ในการแปลงงานเป็นประเด็นให้นิสิตแบ่งกลุ่มอภิปราย เช่น คำถามต่างๆ ที่ผู้เขียนได้พูดถึงข้างต้น ผู้สอนสามารถนำไปให้นิสิตช่วยกันคิดหาคำตอบ โดยควรตั้งโจทย์ให้นิสิตด้วยว่า จะแปลงงานชิ้นไหน (เช่น “Phra Farang”) ผู้อ่านคือใคร และควรมีตัวอย่างข้อความจากต้นฉบับให้นิสิตได้ลองแปลโดยใช้วิธีการที่ได้ร่วมกันอภิปรายแก้ปัญหามาแล้ว ไม่ว่าจะเป็นการแปลศัพท์เฉพาะทาง ควรจะใช้ศัพท์เฉพาะทางลึกซึ้งระดับไหน เหมาะสมกับผู้อ่านหรือไม่ สะกดชื่ออย่างไร หรือต้องแปลทุกคำใหม่ ผู้สอนสามารถยกเอาตัวอย่างข้างต้นที่ผู้เขียนกล่าวถึงให้นิสิตช่วยกันคิดว่า จะแปลอย่างไร

ประสบการณ์จากการเปลี่ยนหนังสือเล่มแรกนี้ทำให้ผู้เขียนได้เรียนรู้อะไรหลายอย่างในการทำงานแปล โดยเฉพาะในการแปลเรื่องที่มีเนื้อหาเฉพาะทาง ทำให้เราต้องค้นคว้าหาคำศัพท์ทางด้านนั้นมากขึ้น เป็นการเรียนไปด้วยในตัว อีกอย่างที่ผู้เขียนรู้สึกว่าการแปลนี้เป็นประสบการณ์ที่มีค่ามากก็คือ การได้ลองตอบปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงานทั้งด้วยตนเองและถามผู้แปลอื่นที่มีประสบการณ์ ดังที่ผู้เขียนได้กล่าวและยกตัวอย่างมาข้างต้น หวังว่าผู้อ่านจะได้อะไรจากประสบการณ์ที่ผู้เขียนได้นำมาแบ่งปันนี้ หรือหากมีบางประเด็นที่ไม่เห็นด้วยหรือต้องการจะเสริม ผู้เขียนก็ยินดีรับฟังคำติติงและคำแนะนำที่จะตามมา เพราะนั่นหมายความว่าผู้เขียนจะยิ่งได้เรียนรู้มากขึ้นจากการทำงานครั้งนี้

ข้อมูลผู้เขียน

พรพิมพ์ กิจสิริพันธุ์ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และโทสาขาภาษาอังกฤษ จากคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปัจจุบันรับราชการเป็นอาจารย์ประจำสถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีความสนใจทักษะการแปล ทั้งการแปลงานวิชาการด้านต่างๆ การแปลเอกสารที่มีลักษณะเป็นทางการ และการแปลหนังสือเพื่อความบันเทิง